

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

دفترچه شماره ۲

ردیف	مواد آزمون	تعداد سؤال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم	زمان پیشنهادی
۱	عربی	۲۰	-	عربی ۱: کل کتاب عربی ۲: کل کتاب	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ اسلام	۱۳	-	تاریخ ۱: کل کتاب تاریخ ۲: کل کتاب	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	-	جغرافیا ۱: کل کتاب جغرافیا ۲: کل کتاب	۱۰ دقیقه
۴	فلسفه و منطق	۲۰	-	فلسفه: کل کتاب منطق: کل کتاب	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	-	اقتصاد: کل کتاب	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالها		۸۰	مدت زمان پاسخ‌گویی		۷۵ دقیقه

به ازای هر سه پاسخ غلط، نمره‌ی یک پاسخ درست کسر می‌گردد.

آزمون
نمره منفی
دارد

پاسخ‌نمای تشریحی
و سایر امکانات

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَالْإِدْقِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۱ - ۸۷)

۸۱- «إِذَا أُرِدْتَ أَنْ تُجْرِيَ بِنَابِيعِ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِكَ عَلَى لِسَانِكَ فَأَخْلِصْ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا!»:

- ۱) هرگاه خواستی که چشمه‌های حکمت از قلب تو بر زبانت جاری شود، پس برای خداوند چهل صبح، اخلاص بورز!
- ۲) اگر بخواهی که چشمه‌های حکمت را از دلت بر زبانت جاری کنی، پس برای خداوند چهل صبح خالص شو!
- ۳) اگر خواهی که چشمه‌های حکمت را از قلب خویش، بر زبانت جاری سازی، پس چهل روز برای خداوند خالص شو!
- ۴) هرگاه می‌خواهی چشمه‌های حکمت از قلب تو بر زبانت جاری شود، باید چهل صبحگاه برای خداوند مخلص شوی!

۸۲- «إِنَّكَ كَثِيرُ النَّسِيَانِ، أَنْصَحُكَ أَنْ تَقْرَأَ كِتَابًا يَلْمُكَ طَرَقًا لِتَقْوِيَةِ الذَّاكِرَةِ!»:

- ۱) تو بسیار فراموشکاری، تو را به خواندن کتابی که راه‌هایی برای تقویت حافظه‌ات به تو یاد می‌دهد، نصیحت می‌کنم!
- ۲) تو را به خواندن کتابی نصیحت می‌کنم که راه تقویت حافظه را به تو یاد دهد، زیرا تو بسیار فراموش می‌کنی!
- ۳) نصیحت می‌کنم که کتابی را درباره راه‌های تقویت حافظه خود بخوانی، زیرا تو خیلی زود فراموش می‌کنی!
- ۴) تو خیلی فراموش‌کاری، به تو نصیحت می‌کنم که کتابی را بخوانی که راه‌هایی را برای تقویت حافظه به تو یاد دهد!

۸۳- «الْإِنْسَانُ الْكَذَّابُ وَ إِنْ يَحَاوِلُ أَنْ يَخْفِيَ كَذِبَهُ أَوْ يَنْكِرَهُ لَكِنَّهُ يَظْهَرُ يَوْمًا فَيَنْدَمُ!»:

- ۱) اگر انسان دروغگو بکوشد که دروغش را مخفی کند یا انکار نماید، اما آن در روزی آشکار می‌شود و او را پشیمان می‌کند!
- ۲) انسان دروغگو اگر تلاش کند که دروغ خود را پنهان یا انکار کند، روزی فاش می‌شود و او شرمگین می‌گردد!
- ۳) انسان بسیار دروغگو هرچند تلاش کند دروغ خود را مخفی نماید یا انکار کند، اما روزی که آشکار می‌شود، پشیمان می‌گردد!
- ۴) انسان بسیار دروغگو گرچه بکوشد که دروغش را مخفی کند یا آن را انکار کند، اما آن، روزی آشکار می‌شود و پشیمان می‌گردد!

۸۴- «لَا نَفْعَ فِي الْخِلَافِ وَالْعُدْوَانِ لِهَذَا عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَاشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَاشًا سَلِيمًا!»:

- ۱) سودی در اختلافات و دشمنی نیست، بنابراین همه مردم باید با یکدیگر به شکل مسالمت‌آمیز همزیستی کنند!
- ۲) هیچ سودی در اختلاف و دشمنی وجود ندارد، بنابراین بر همه مردم واجب است که با یکدیگر به صورت مسالمت‌آمیز زندگی کنند!
- ۳) هیچ سودی در اختلاف و دشمنی نیست، بنابراین همه مردم باید با یکدیگر به صورت مسالمت‌آمیز همزیستی کنند!
- ۴) هیچ سودی در اختلاف و دشمنی‌ها نیست، بنابراین همه مردم باید به صورت مسالمت‌آمیز با یکدیگر همزیستی کنند!

۸۵- «قَدْ عَلِمْنَا مِنْ قَبْلِكَ وَالِإِ قَامَ بِقَتْلِ الرِّجَالِ وَ أَخَذَ الْأَمْوَالَ ظُلْمًا وَ نَحْنُ نَطْلُبُ مِنْكَ أَنْ تَعْزِلَهُ!»:

- ۱) پیش از تو فرمانداری بر ما وارد شد که مردان را کشت و اموال را ظالمانه گرفت و ما از تو می‌خواهیم او را برکنار کنی!
- ۲) از طرف تو فرمانداری بر ما وارد شده است که اقدام به کُشتن مردان و گرفتن اموال به شکل ظالمانه کرده است و ما از تو می‌خواهیم که وی را عزل کنی!
- ۳) فرمانداری که از جانب تو به اینجا آمده است، اقدام به قتل مردان و گرفتن ظالمانه اموال کرده است و ما از تو خواستاریم او را برکنار کنی!
- ۴) پیش از تو فرمانداری بر ما وارد شد که مرتکب قتل مردان و گرفتن اموال به صورت ظالمانه شده است و ما از تو می‌خواهیم که وی عزل شود!

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) الْإِنْسَانُ الَّذِي يُكْثِرُ مِنَ الْكَلَامِ لَا يَعْرِفُ شَأْنَهُ: انسانی که پرگویی می‌کند، مقامش شناخته نمی‌شود!
- ۲) إِقْنَاعُ الْمُخَاطَبِينَ سَهْلٌ عَلَى مَنْ يَتَكَلَّمُ جَيِّدًا وَ حَازِقٌ فِي عَمَلِهِ: قانع شدن مخاطبان بر کسی که خوب صحبت می‌کند و در کارش مهارت دارد، آسان است!
- ۳) الْكَلَامُ اللَّيِّنُ قَدْ يَلِينُ الْقُلُوبَ الَّتِي أَقْسَى مِنَ الصَّخُورِ: سخن نرم گاهی قلب‌هایی را که سخت‌تر از صخره‌ها هستند، نرم می‌کند!
- ۴) لَيْنُ الْكَلَامِ سِلَاحٌ نَافِعٌ يَنْتَفِعُ بِهِ النَّاسُ الْعُقْلَاءُ: نرمی سخن، سلاحی سودمند است که به مردم خردمند سود می‌رساند!

٨٧- «من را ببخشید، حق با شماست، الآن سیم کارت را برایتان عوض می‌کنم!»

- (١) اِسْمَحُونِي، الْحَقَّ مَعَكُمْ، اُبَدِّلْ لَكُمْ الْبَطَاقَةَ الْآنَ! (٢) اِسْمَحَانِي لِأَبْدِلْ لَكُمْ الرَّصِيدَ الْآنَ، الْحَقَّ مَعَكُمْ!
(٣) سَامِحُونِي، اِنْكُم عَلَى الْحَقَّ، الْآنَ اُبَدِّلْ لَكُمْ الْبَطَاقَةَ! (٤) سَامِحْنِي، اِنْكُنْ عَلَى الْحَقَّ، اُبَدِّلْ لَكُنَّ الرَّصِيدَ الْآنَ!

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ: (٨٨-٩٠)

السَّيَاحَةُ هِيَ تَوْفِيرُ (ارائه) الْخِدْمَاتِ لِلسَّيَّاحِ وَ السَّيَّاحُ هُوَ الشَّخْصُ الَّذِي يُسَافِرُ بَعِيداً عَنْ بَلَدِهِ، سَوَاءً دَاخِلَ وَطْنِهِ أَوْ خَارِجِهِ، لِيَوْمٍ وَاحِدٍ عَلَى الْأَقْلَى، أَوْ لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ وَ أَسْبَابُ هَذَا السَّفَرِ عَدِيدَةٌ مِنْهَا الْفَرَاغُ، الْعُطْلَاتُ، الْعِلَاجُ، التَّعْلِيمُ، الدِّينُ، الرِّيَاضَةُ وَ التَّجَارَةُ وَ الشُّؤُنُ الْعَائِلِيَّةُ. لَيْسَتْ صِنَاعَةُ السَّيَاحَةِ كَمَا كَانَتْ مُنْذُ سَنَوَاتٍ. تَشَعَّبَتْ فُرُوعُهَا وَ تَدَاخَلَتْ وَ أَصْبَحَتْ تَدْخُلُ فِي مُعْظَمِ مَجَالَاتِ الْحَيَاةِ الْيَوْمِيَّةِ. لَيْسَ السَّيَّاحُ ذَلِكَ الشَّخْصُ الَّذِي يَحْمِلُ حَقِيْبَةً صَغِيرَةً وَ يُسَافِرُ إِلَى بَلَدٍ مَا لِيَقْضِيَ عِدَّةَ لَيَالٍ فِي أَحَدِ الْفَنَاقِ وَ يَتَجَوَّلَ (می چرخد) بَيْنَ مَعَالِمِ الْبَلَدِ الْاَثَرِيَّةِ. تَغْيَرُ الْحَالُ وَ تَخْطُتِ السَّيَاحَةُ تِلْكَ الْحُدُودَ الضَّيِّقَةَ (باریک) لِتَدْخُلَ بِقُوَّةٍ إِلَى كُلِّ مَكَانٍ لِيَتَوَثَّرَ فِيهِ وَ تَتَأَثَّرَ بِهِ.

٨٨- عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَوْلَ السَّيَاحَةِ:

- (١) صِنَاعَةٌ لَمْ يَتَغَيَّرْ شَكْلُهَا مِنَ الْبَدَايَةِ حَتَّى الْآنَ! (٢) هَذِهِ الصَّنَاعَةُ قَدْ جَذَبَتْ أَنْظَارَ الْبُلْدَانِ إِلَى نَفْسِهَا أَخِيرًا!
(٣) صِنَاعَةٌ تَحْصُلُ عَلَيْهَا الْبُلْدَانُ التَّارِيخِيَّةُ الثَّرَوَاتُ فَقَطْ! (٤) صِنَاعَةٌ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ الْكَثِيرِينَ إِلَى الْأَنْوَارِ التَّارِيخِيَّةِ!

٨٩- عَيِّنِ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) مَا تَغَيَّرَتْ أَوْضَاعُ صِنَاعَةِ السَّيَاحَةِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ! (٢) يُسَافِرُ بَعْضُ النَّاسِ إِلَى مَدِينَةِ لِيُعَالِجَ الطَّبِيبُ مَرَضَهُمْ!
(٣) زِيَارَةُ الْأَقْرِبَاءِ أَحَدُ أَسْبَابِ مُسَافَرَةِ النَّاسِ إِلَى بَلَدٍ آخَرَ! (٤) يُسَافِرُ الرِّيَاضِيُّونَ إِلَى مَنَاطِقٍ أُخْرَى لِلْحُضُورِ فِي الْمُسَابَقَاتِ!

٩٠- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

- (١) السَّيَّاحُ: اسْمٌ - مُفْرَدٌ وَ جَمْعُهُ «السَّيَّاحُ» - عَلَى وَزْنِ «فَاعِلٍ» - مَذْكُورٌ / مُبْتَدَأٌ وَ خَبَرُهُ «يُسَافِرُ»
(٢) تَدَاخَلَتْ: فِعْلٌ مَاضٍ - مُفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ غَائِبٌ - مَادَّةُهُ «دَخَلَ» - لَهُ حَرْفَانِ زَائِدَانِ وَ مُصَدَّرُهُ «تَدَاخَلُ» / فِعْلٌ وَ لَهُ فَاعِلٌ
(٣) «يَتَجَوَّلُ»: فِعْلٌ مُضَارِعٌ، لِلْمُفْرَدِ الْمَذْكُورِ الْغَائِبِ، يَأْتِي مُصَدَّرُهُ عَلَى وَزْنِ «تَفَعَّلُ» / فِعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فِعْلِيَّةٌ
(٤) تِلْكَ: اسْمٌ إِشَارَةٌ لِلْمُفْرَدِ الْبَعِيدِ - تَسْتَعْمَلُ لِلْمُؤَنَّثِ - مُبْنِيٌّ عَلَى الْفَتْحِ / مُفْعُولٌ أَوْ مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ مُحَلًّا

٩١- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«أَتَقَى النَّاسُ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِي مَا لَهُ وَ عَلَيْهِ»

- (١) قَالَ: فِعْلٌ مَاضٍ، لِلْمُفْرَدِ الْمَذْكُورِ الْغَائِبِ، مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ، مُتَعَدٍّ / مَعْلُومٌ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «هُوَ» الْمُسْتَتَرِ
(٢) الْحَقُّ: اسْمٌ، لِلْمُفْرَدِ الْمَذْكُورِ «جَمْعُهُ الْمَكْسَرُ: حَقُوقٌ»، مَعْرِفَةٌ، صَحِيحُ الْآخِرِ / مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ بِالْفَتْحَةِ
(٣) أَتَقَى: اسْمٌ، مَذْكُورٌ حَقِيقِيٌّ، مُعْرَبٌ، مَعْرُوفٌ بِالْإِضَافَةِ، مُشْتَقٌّ، مَنْقُوصٌ / مُبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالْإِعْرَابِ التَّقْدِيرِيِّ
(٤) النَّاسُ: اسْمٌ، مُعْرَبٌ، مُعْرُوفٌ بِأَلٍ، جَامِدٌ غَيْرُ مُصَدَّرٍ، مَنْصَرَفٌ / مُضَافٌ إِلَيْهِ وَ مُجْرُورٌ بِالْإِعْرَابِ الْأَصْلِيِّ

٩٢- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (١) الْحَدِيدُ: عَنَصْرٌ فَلَزِيٌّ مُوَصَّلٌ لِلْحَرَارَةِ وَ الْكَهْرَبَاءِ. (٢) الطَّيْنُ: التُّرَابُ الَّذِي قَدْ اخْتَلَطَ بِالْمَاءِ.
(٣) الْعِظَامُ: أَكْبَرُ قَوْمٍ يَقُومُ النَّاسُ مِنْ مَكَانِهِمْ إِحْتِرَامًا لَهُمْ. (٤) الْعَصَّارَةُ: وَسِيلَةٌ لِأَخْذِ مَاءِ الْفَوَاكِه.

٩٣- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) إِنَّ شَيْمِلَ تَعَلَّمَتْ لُغَاتٍ كَثِيرَةً مِنْهَا الْفَارْسِيَّةُ وَالْعَرَبِيَّةُ وَالْتُرْكِيَّةُ وَالْإِنْجِلِيزِيَّةُ.
- (٢) أَلْقَتْ شَيْمِلَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ مِنْهَا كِتَابٌ حَوْلَ شَخْصِيَّةِ جَلالِ الدِّينِ الرَّومِيِّ.
- (٣) هِيَ كَانَتْ تُحِبُّ الْعَيْشَ فِي الشَّرْقِ وَلِذَلِكَ دَرَسَتْ مُدَّةً طَوِيلَةً فِي بَاكِسْتَانِ.
- (٤) قَبْلَ وَفَاتِهَا أَوْصَتْ شَيْمِلَ زُمَلَاءَهَا أَنْ يُشْكَلُوا فَرِيقًا لِلْجَوَارِ الدِّينِيِّ وَالثَّقَافِيِّ.

٩٤- عَيْنُ الْخَطَا فِي إِعْرَابِ الْفِعْلِ الْمُضَارِعِ:

- (١) أَخَوَاتِي الْمُؤْمَنَاتُ لَنْ يُجَالِسْنَ النِّسَاءَ الْكَافِرَاتِ أَبَدًا!
- (٢) لِيَنْجَحْ أَخِي فِي تِلْكَ الْمَسَابَقَاتِ الرِّيَاضِيَّةِ حَاحِلٌ كَثِيرًا!
- (٣) لِمَ تَجَسَّسْ أُنَاسٌ فِي شُؤْنِ سَائِرِ النَّاسِ لِكَشْفِ أَسْرَارِهِمْ!
- (٤) مَنْ يَجْتَهِدُ فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِ الْمَدْرَسَةِ يَفْزُ فِي الْامْتِحَانَاتِ!

٩٥- عَيْنُ فِعْلًا يَخْتَلِفُ فِي عَدَدِ الْحُرُوفِ الزَّائِدَةِ عَنِ الْبَاقِي:

- (١) هَلْ أَنْتَ تَسْتَمْعِينَ إِلَى كَلَامِ الْأُسْتَاذِ عِنْدَ التَّدْرِيسِ؟
- (٢) يَا أُمِّي الْعَزِيزَةُ! أَنْتِ تَحْتَمِلِينَ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً فِي سَبِيلِ تَرْبِيَّتِنَا!
- (٣) فِي طَبِخِ الْغِذَاءِ تَسْتَعْمِلُ زَوْجَتِي الْبَصَلَ غَالِبًا!
- (٤) سَرِيرَ غُرْفَتِي فِي الْفُنْدُقِ انْكَسَرَ فَاتَّصِلُ بِالْمُشْرِفِ!

٩٦- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَبْتَدَأُ:

- (١) التَّعَرَّفَ عَلَى تِلْكَ الْأَسْمَاكِ سَبَبَ سَفَرَتِي إِلَى الْهِنْدُوْرَاسِ!
- (٢) تَنَاوَلِ الْفَوَاكِهَ اللَّذِيذَةَ مَفِيدَةً لَصِحَّةِ الْإِنْسَانِ جَدًّا فَكُلُوهَا!
- (٣) تَعَارَفَ التَّلَامِيذُ مَعَ بَعْضِهِمْ فِي بَدَايَةِ السَّنَةِ الدَّرَاسِيَّةِ!
- (٤) تَحَمَّلْ شِدَائِدَ الدَّهْرِ وَالصَّعُوبَاتِ مُمَكِّنًا بِالِاسْتِعَانَةِ بِاللَّهِ!

٩٧- مَيِّزِ الْجُمْلَةَ الَّتِي كُلُّ أَسْمَائِهَا مَعْرُوفَةٌ:

- (١) قَلِيلٌ مِنْ زُمَلَائِي فِي الصَّفِّ يَهْتَمُّونَ بِالدَّرَاسَةِ!
- (٢) ذَلِكَ الْمَلْعَبُ الْكَبِيرُ قَرِيبٌ مِنْ مَدْرَسَتِنَا الْمَشْهُورَةِ!
- (٣) كَتَبَ أَخِي وَاجِبَاتَهُ الْمَدْرَسِيَّةَ فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ!
- (٤) لِيَجْتَهِدَ الْإِنْسَانُ كَثِيرًا لِلْحُصُولِ عَلَى أَهْدَافِهِ الْعَالِيَةِ!

٩٨- فِي أَيِّ عِبَارَةِ الْعَلَامَاتِ الْفَرَعِيَّةِ أَكْثَرُ:

- (١) يَذْهَبُ كَثِيرٌ مِنَ الزُّوَّارِ إِلَى بَيْتِ اللَّهِ فِي ذِي الْحِجَّةِ!
- (٢) إِخْوَانِي الْمُجْدُونَ سَاعِدُونِي فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِ الْمَدْرَسَةِ!
- (٣) أَبُونَا الْمُحْسِنُ يَخْدُمُ الْمَوَاطِنِينَ حَتَّى يَكْتَسِبَ رِضَا اللَّهِ!
- (٤) صَدِيقِي مَحْزُونٌ جَدًّا لِأَنَّهُ فَقَدَ أُمَّهُ الْحَنُونَةَ قَبْلَ أُسْبُوعَيْنِ!

٩٩- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمُؤَنَّثِ وَ لَيْسَتْ فِيهَا عَلَامَةُ التَّنْثِيثِ:

- (١) نَحْنُ نُوَاجِهُ الشَّدَائِدَ وَالصَّعُوبَاتِ فِي الْحَيَاةِ!
- (٢) نَبَهْتُنِي أُمِّي مِنَ النَّوْمِ لِأَدَاءِ صَلَاةِ الْفَجْرِ!
- (٣) صَاحِبِي يَبْحَثُ عَنِ الْمَاءِ الْبَارِدِ فِي الصَّحَرَاءِ!
- (٤) سَافَرْتُ فَاطِمَةُ إِلَى تِلْكَ الْمُحَافَظَةِ الْجَمِيلَةِ!

١٠٠- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ «لَا» النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ:

- (١) لَا شَكَّ فِي أَنَّ مِيَاهَ الْبَحْرِ الْيَوْمَ هَادِئَةٌ!
- (٢) نَذْهَبُ إِلَى حِجْرَةٍ كَبِيرَةٍ لَا سَجَاجِيدَ فِيهَا!
- (٣) لَا فَضْلَ لِلْعَرَبِ عَلَى الْعَجَمِ فِي دِينِنَا!
- (٤) لَا تَكَلِّمِ الْآخَرِينَ إِلَّا عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ!

۱۰۱- تاریخ، مصداق ویژگی درایت و تدبیر رسول خدا (ص) را در روایت کرده است.

- ۱) حضور ایشان در جریان حلف الفضول و حمایت از افراد ستمدیده
- ۲) موقعیت ایشان در تجارت با اموال خدیجه (ع) در دومین سفر به شام
- ۳) جلوگیری از جنگ و خونریزی پس از بازسازی خانه کعبه و نصب حجرالاسود
- ۴) همراهی با کاروان تجارت از مکه به شام در ده سالگی با ابوطالب

۱۰۲- به ترتیب عبارت‌های زیر، مصداق کدام اقدام‌های رسول خدا (ص) است؟

«دفاع مشترک مسلمانان و یهودیان از مدینه»، «ضربه اقتصادی بر پیکره مشرکان»

- ۱) بستن پیمان برادری میان مهاجران و انصار- تشکیل نیروی نظامی
- ۲) بستن پیمان عمومی مدینه- غزوات
- ۳) بستن پیمان برادری میان مهاجران و انصار- غزوات
- ۴) بستن پیمان عمومی مدینه- تشکیل نیروی نظامی

۱۰۳- پاسخ عبارت‌های «دستور آن پس از نزول آیات سوره توبه بر پیامبر (ص) داده شد»، «پیامبر (ص) پس از بازگشت از سفر

تبوک دستور انجام این کار را داد» و «هنگام عزیمت پیامبر (ص) برای اعمال حج، علی (ع) برای دعوت مردم به اسلام به این

سرزمین سفر کرد» به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- ۱) ابلاغ پیام براءت در موسم حج- به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود- یمن
- ۲) به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود- ابلاغ پیام براءت در موسم حج- بصره
- ۳) ابلاغ پیام براءت در موسم حج- مشمول عفو قرار دادن مشرکان مکه به شرط مسلمان شدن- یمن
- ۴) به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود- مشمول عفو قرار دادن مشرکان مکه به شرط مسلمان شدن- بصره

۱۰۴- در کدام غزوه پیامبر (ص)، امیرمؤمنان علی (ع) را تنها گزینه مناسب برای جانشینی در مدینه دانست و دلیل این کار

چه بود؟

- ۱) جنگ موته- فعالیت‌های قبایل یهود زیاد شده بود.
- ۲) جنگ موته- خطر تحرک منافقان وجود داشت.
- ۳) جنگ تبوک- خطر تحرک منافقان وجود داشت.
- ۴) جنگ تبوک- فعالیت‌های قبایل یهود زیاد شده بود.

۱۰۵- امام علی (ع) در آغازین روز خلافت، مخالفت خود را با اعلام کرد.

- ۱) منع نقل و تدوین سنت نبوی
- ۲) دخل و تصرف‌های ذوقی و سلیقه‌ای در احکام دینی
- ۳) نگاه نژادی و طبقاتی به عرب و عجم
- ۴) بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال و تبعیض در بهره‌مندی از امکانات

۱۰۶- کدام گزینه با عبارت روبه‌روی خود هماهنگ است؟

- (۱) جزء طلقاً بود و تا آخرین لحظه ممکن با پیشرفت اسلام مقابله می‌کرد. * یزید بن معاویه
- (۲) حکومت بنی‌امیه در این دوره شکل پادشاهی یافت و او درباره‌ی خودش می‌گفت «انا اول الملوک» * ابوسفیان
- (۳) از دهات (زیرکان) که توسط معاویه به کار گرفته شده بود و در نخستین اقدام خود دست کسانی را که در مسجد بصره نسبت به حاکمیت او اعتراض کردند، قطع کرد. * مغیره بن شعبه
- (۴) در این دوره، مسلمانان، قبرس را فتح و تا نزدیکی قسطنطنیه پیش رفتند و در شرق نیز سیستان و بلوچستان امروزی را تصرف کردند. * معاویه

۱۰۷- کدام عامل باعث شد مسلمانان رفته‌رفته از سنت رسول خدا (ص) دورتر شوند و خلافت کدام‌یک از امامان معصوم (ع) تنها به

جنگ گذشت؟

- (۱) تلاش معاویه در به خدمت گرفتن جاعلان حدیث و روایات بر ضد اهل بیت (ع) و رسمی کردن بدگویی و لعن آنان بر منابر- امام حسن (ع)
- (۲) جلوگیری خلیفه دوم از نقل و تدوین احادیث رسول خدا (ص)- امام حسن (ع)
- (۳) جلوگیری خلیفه دوم از نقل و تدوین احادیث رسول خدا (ص)- امام حسین (ع)
- (۴) تلاش معاویه در خدمت گرفتن جاعلان حدیث و روایات بر ضد اهل بیت (ع) و رسمی کردن بدگویی و لعن آنان بر منابر- امام حسین (ع)

۱۰۸- چه عاملی خلفای بنی‌امیه را از کشورداری و رسیدگی به امور مردم غافل می‌کرد و کدام شخص را بدترین خلیفه بنی‌امیه

توصیف کرده‌اند؟

- (۱) اختلافات و درگیری‌های داخلی خاندان اموی بر سر جانشینی- یزید بن معاویه
- (۲) استبداد و خودخواهی خلفا که دستاورد موروثی شدن خلافت بود- معاویه بن ابوسفیان
- (۳) سرکوب قیام‌ها و شورش‌های عاملان بنی‌امیه در مناطق مختلف- ولید بن یزید
- (۴) گرایش به تجمل‌گرایی و بنای کاخ‌های مجلل به سبک امپراتوری روم و ایران- هشام بن عبدالملک

۱۰۹- یکی از راهکارهای امام کاظم (ع) برای کاستن از فشارهای سیاسی و اجتماعی بر شیعیان،

- (۱) اجازه نفوذ برخی از شیعیان در مناصب حکومتی بود.
- (۲) پافشاری بر لزوم رعایت تقیه بود.
- (۳) تقویت و گسترش تشکیلات منسجمی به نام شبکه ارتباطی و کالت بود.
- (۴) پنهان ماندن رهبری تشکل شیعه بود که در سازماندهی شیعیان مؤثر بود.

۱۱۰- چه عاملی دسترسی شیعیان را به امام جواد (ع) برای کسب معارف دینی مشکل کرده بود و کدام گزینه از وظایف کارگزاران

امین امام جواد (ع) در سرتاسر کشور بود؟

- (۱) پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف- رسیدگی به شیعیان نیازمند
- (۲) محدودیت‌های شدید سیاسی خلفا- نظارت بر نحوه عملکرد شبکه و کالت
- (۳) پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف- نظارت بر نحوه عملکرد شبکه و کالت
- (۴) محدودیت‌های شدید سیاسی خلفا- رسیدگی به شیعیان نیازمند

۱۱۱- چرا امام هادی (ع) به سامرا فراخوانده شد و همراه با نامه خلیفه عباسی (متوکل) چه کسی راهی مدینه شد؟

- ۱) ارسال نامه خلیفه به امام هادی (ع) مبنی بر اشتیاق به دیدار امام (ع) - یحیی بن اکثم
- ۲) به دنبال نامه حاکم مدینه و برخی از کارگزاران به خلیفه مبنی بر فعالیت‌های امام (ع) در مدینه - یحیی بن اکثم
- ۳) ارسال نامه خلیفه به امام هادی (ع) مبنی بر اشتیاق به دیدار امام (ع) - یحیی بن هرثمه
- ۴) به دنبال نامه حاکم مدینه و برخی از کارگزاران به خلیفه مبنی بر فعالیت‌های امام (ع) در مدینه - یحیی بن هرثمه

۱۱۲- عثمان بن سعید دارای چه موقعیت برجسته‌ای در میان نایبان بود که باعث شد وکلا و بزرگان شیعه بدون هیچ شکی او را

بپذیرند و طولانی‌ترین دوره نیابت مربوط به کدام یک از نائبین بود؟

- ۱) به جهت انتصاب به خاندان بزرگ در دستگاه خلافت عباسی از احترام برخوردار بود و موقعیت او به نحوی بود که شیعیان خیلی زود او را پذیرفتند - محمد بن عثمان
- ۲) او وکیل و خادم امام هادی (ع) و ریاست سازمان وکالت در زمان امام حسن عسکری (ع) را به عهده داشت - عثمان بن سعید عمری
- ۳) به جهت انتصاب به خاندان بزرگ در دستگاه خلافت عباسی از احترام برخوردار بود و موقعیت او به نحوی بود که شیعیان خیلی زود او را پذیرفتند - علی بن محمد سمری
- ۴) او وکیل و خادم امام هادی (ع) و ریاست سازمان وکالت در زمان امام حسن عسکری (ع) را به عهده داشت - ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی

۱۱۳- محمد بن موسی خوارزمی و غیاث الدین جمشید کاشانی از مشهورترین مسلمان هستند.

۱) ریاضی دانان	۲) منجمان	۳) مهندسان	۴) فلاسفه

۱۱۴- رشته کوه ارسباران در شمال ایران، منطقه کوهستانی را در بر گرفته است.

- (۱) البرز (۲) تالش (۳) آذربایجان (۴) خراسان

۱۱۵- یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۵ کیلومتری بالای شهر A عبور می کند دماسنج بیرونی هواپیما دمای منفی ۲۰ درجه را نشان می دهد. در این زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی گراد است؟

- (۱) ۱۰ درجه سانتی گراد (۲) ۴ درجه سانتی گراد
(۳) صفر درجه سانتی گراد (۴) -۴ درجه سانتی گراد

۱۱۶- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) کانون های آبگیر در کدام مناطق وجود دارد؟

ب) کدام نوع از کانون های آبگیر حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند؟

پ) کدام نوع از کانون های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه های گرم سال حفظ می کند؟

- (۱) الف) مناطق مرطوب ب) دائمی پ) اتفاقی
(۲) الف) مناطق کوهستانی ب) دائمی پ) فصلی
(۳) الف) مناطق بیابانی ب) فصلی پ) دائمی
(۴) الف) در تمامی نقاط کشور ب) فصلی پ) طغیانی

شهر بیشاپور

۱۱۷- تصویر مقابل با کدام گزینه مرتبط است؟

(۱) گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می دهد.

(۲) عوامل اثرگذار طبیعی در پیدایش بسیاری از سکونتگاه ها موثرند.

(۳) زلزله و خشکسالی سبب از بین رفتن این شهر شد.

(۴) شهرهای بسیاری در دهه های اخیر رو به گسترش هستند.

۱۱۸- مهم ترین فعالیت هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می گیرد، کدام است؟

- (۱) زراعت، باغداری، دامداری (۲) زراعت، دامداری، زنبورداری
(۳) دامداری، صید، باغداری (۴) باغداری، زراعت، پرورش طیور

۱۱۹- به چه دلیل مدار ۶۰ درجه، نصف ناحیه استوایی انرژی گرمایی دریافت می کند و کدام نواحی سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها می باشد؟

(۱) به دلیل نزدیکی مدار ۶۰ درجه به نواحی قطبی - نواحی بین المدارین

(۲) به دلیل نحوه تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه - نواحی استوایی

(۳) به دلیل برخورد توده های هوای قطبی و توده های عرض پایین و ایجاد منطقه معتدله در عرض ۶۰ درجه - نواحی کمربندی پرفشار جهان

(۴) به دلیل آن که مدت زمان تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه کمتر است - نواحی کمربندی کم فشار جهان

۱۲۰- کدام گزینه صحیح است؟

(الف)	(ب)
۱- درهٔ V شکل کولکا در پرو	الف) فرسایش کارستی
۲- درهٔ U شکل ایلینویز	ب) فرسایش یخچالی
۳- غار کتله‌خور زنجان	پ) فرسایش آب‌های جاری
۴- زبانهٔ ماسه‌ای شبه جزیرهٔ میان کاله	ت) فرسایش تراکمی

- (۱) (۴-ت) (۳-الف) (۲-ب) (۱-پ)
 (۳) (۱-ت) (۲-الف) (۳-ب) (۴-پ)
 (۲) (۲-ت) (۴-الف) (۱-ب) (۳-پ)
 (۴) (۳-ت) (۱-الف) (۴-ب) (۲-پ)

۱۲۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط به کدام نوع از کشت‌های معیشتی یا تجاری است؟

«باغ‌های زیتون در یونان- پرواربندی دام برای استفاده از گوشت در کشور فرانسه- تراس‌بندی مزارع برنج در آسیای

موسمی- پرورش لاما و گوسفند در ارتفاعات مکزیک و آند»

- (۱) کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی
 (۲) کشاورزی معیشتی- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی تجاری
 (۳) کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری
 (۴) کشاورزی تجاری- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی معیشتی

۱۲۲- کدام یک از شاخص‌های زیر در توسعهٔ انسانی نشان‌دهندهٔ بُعد اقتصادی است؟

- (۱) درآمد و رفاه (۲) امید به زندگی (۳) متوسط طول عمر (۴) سواد و آموزش

۱۲۳- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ناحیهٔ سیاسی می‌باشد؟

(الف) اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه شوند.

(ب) در امور سیاست خارجی، کشاورزی و تجارت از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.

(پ) کشور عراق از این نوع ناحیهٔ سیاسی می‌باشد.

- (۱) الف) نواحی خودمختار (ب) ناحیهٔ سیاسی ملی (پ) ناحیهٔ سیاسی فراملی
 (۲) الف) مناطق آزاد تجاری (ب) ناحیهٔ سیاسی ویژه (پ) ناحیهٔ سیاسی ویژه
 (۳) الف) ناحیهٔ سیاسی فراملی (ب) ناحیهٔ سیاسی منطقه‌ای (پ) نواحی خودمختار
 (۴) الف) ناحیهٔ سیاسی ویژه (ب) ناحیهٔ سیاسی فراملی (پ) ناحیهٔ سیاسی ملی

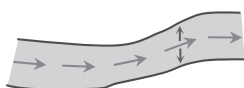
۱۲۴- کدام موارد بهترین نوع خط مرزی در رودها است؟

(ب)

(الف)

(ت)

(پ)

- (۱) الف و ت (۲) الف و پ (۳) ب و پ (۴) ب و ت

۱۲۵- قابلیت دفاعی در کدام شکل کشور بیش‌تر است؟

- (۱) محاطی (۲) دنباله‌دار (۳) فشرده (۴) طویل

۱۲۶- در کدام گزینه، نوع مغالطه احتمالی به درستی ذکر شده است؟

- (۱) علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد. (ابهام در مرجع ضمیر)
- (۲) همه انسان‌ها به دنبال رسیدن به سعادت هستند. (اشتراک لفظ)
- (۳) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است. (اشتراک لفظ)
- (۴) مریم و همسرش، بیست سال با هم اختلاف دارند. (ابهام در مرجع ضمیر)

۱۲۷- بین کدام یک از مفاهیم زیر، رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است؟

- (۱) «مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد» و «مفهومی که قابلیت انطباق بر مصادیق متعدد خارجی را دارد»
- (۲) «مفهومی که مصادیق بی‌نهایت در عالم خارج دارد» و «مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد»
- (۳) «مفهومی که دارای مصادیق متعدد خارجی است» و «مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد»
- (۴) «مفهومی که فرض مصادیق متعدد برای آن محال است» و «مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد»

۱۲۸- نوع تعریف‌های زیر را به ترتیب به صورت صحیح تشخیص دهید.

«مثلاً: شکلی که دارای سه ضلع است»، «گیلاس: میوه‌ای شبیه آلبالو» و «سمپاد: سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان»

(۱) مفهومی - لغوی - ذکر مصادیق	(۲) ذکر مصادیق - لغوی - مفهومی
(۳) مفهومی - ذکر مصادیق - لغوی	(۴) ذکر مصادیق - مفهومی - لغوی

۱۲۹- درباره استدلال استقرای تعمیمی کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) از مشاهده موارد جزئی، حکمی کلی صادر می‌شود.
- (۲) در صورت بررسی تمام جامعه آماری، نتیجه‌اش قطعی است.
- (۳) مبنای علوم حسی و تجربی محسوب می‌شود.
- (۴) نمونه‌ها باید تصادفی و براساس الگوی خاصی انتخاب شوند.

۱۳۰- کدام قضیه «موجبه جزئی» نیست؟

- (۱) یکی از دانش‌آموزان در المپیاد رتبه اول را کسب کرد.
- (۲) چند تن از دانش‌آموزان در مسابقات علمی شرکت کردند.
- (۳) بیشتر دانش‌آموزان، امروز به مدرسه آمدند.
- (۴) تمام دانش‌آموزان مدرسه ما در آزمون مرآت شرکت کردند.

۱۳۱- شخصی از قضیه «برخی از مدیران، متخصص نیستند» نتیجه می‌گیرد که «برخی متخصص‌ها مدیر نیستند» کدام گزینه درباره

این نتیجه‌گیری صحیح است؟

- (۱) این استدلال بر اساس داده‌های واقعی معتبر است.
- (۲) مغالطه ایهام انعکاس در آن مشهود است.
- (۳) قیاسی نادرست و نامعتبر است.
- (۴) استدلال مطرح شده استدلالی دوری است.

۱۳۲- کدام گزینه درباره قیاس اقترانی معتبر شکل چهارمی که نتیجه آن، «بعضی الف ب است» و حدوسط آن، مفهوم «ج» می‌باشد،

صحیح است؟

- (۱) قطعاً مقدمه دوم آن «هر ب ج است» می‌باشد.
- (۲) قطعاً همه مصادیق موضوع مقدمه اول آن موردنظر گوینده است.
- (۳) هریک از مقدمه‌های اول و دوم می‌توانند جزئی باشند اما جمع آن ممکن نیست.
- (۴) ممکن است علامت «ج» در هر دو مقدمه مثبت باشد.

۱۳۳- بیان کدام عبارت می‌تواند مخاطب را قانع کند که خبر زیر دارای «بزرگ‌نمایی» است؟

«فقط در سال گذشته، هشت نفر از مراجعین این کلینیک زیبایی در اثر اشتباهات پزشکی دچار عوارض غیرقابل بازگشت شدند.»

- (۱) هیچ کلینیک دیگری در کشور به این میزان خسارت نداشته باشد.
- (۲) میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی بسیار بالاتر باشد.
- (۳) این کلینیک به تازگی و در اواخر سال گذشته تأسیس شده باشد.
- (۴) تعداد مراجعین کلینیک‌های دیگر کمتر از مراجعین این کلینیک باشد.

۱۳۴- کدام قیاس، نامعتبر است؟

- (۱) اگر این شکل مربع باشد، دارای چهار ضلع است؛ این شکل چهار ضلع ندارد، پس مربع نیست.
- (۲) اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ هنوز دیپلم نگرفته‌ای، پس وارد دانشگاه نشده‌ای.
- (۳) اگر این شکل مثلث باشد، دارای سه ضلع است؛ این شکل مثلث نیست، پس سه ضلع ندارد.
- (۴) اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ وارد دانشگاه شده‌ای؛ پس حتماً دیپلم داری.

۱۳۵- یک شرکت سرمایه‌گذاری در بورس در تبلیغات خود از عبارت «همین حالا سرمایه‌ات را دو برابر کن» استفاده می‌کند، امکان

بروز چه مغالطه‌ای در این تبلیغ وجود دارد؟

- (۱) تله‌گذاری
- (۲) توسل به احساسات
- (۳) بار ارزشی کلمات
- (۴) مسموم کردن چاه

۱۳۶- چگونه در مسائل فلسفی به کشف مجهولات نائل می‌شویم و این امر از جهت روش به چه دانشی شباهت دارد؟

- (۱) تجزیه و تحلیل دانسته‌ها- فیزیک
- (۲) آزمایش و دریافت حسی- ریاضیات
- (۳) تجزیه و تحلیل دانسته‌ها- ریاضیات
- (۴) آزمایش و دریافت حسی- فیزیک

۱۳۷- با در نظر داشتن بخش‌های اصلی و فرعی فلسفه، کدام پرسش با سایر پرسش‌ها متفاوت است؟

- (۱) آیا در حاکمیت باید برابری بین افراد مختلف وجود داشته باشد؟
- (۲) آیا دروغ امری نسبی است یا مطلق؟
- (۳) آیا می‌توان خدا را تصور کرد و شناخت؟
- (۴) آیا انسان مستحق هرگونه مجازاتی است؟

۱۳۸- کدام گزینه درباره «تمثیل غار افلاطون» صحیح است؟

- (۱) گریز فرد زندانی از روشنایی، موجب از دست رفتن عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها می‌شود.
- (۲) رویارویی آدمی با حقایق مجهول در مرتبه اول، با حیرت و خیرگی همراه است.
- (۳) تمثیل غار به طور جامع فواید و آثار تفکر فلسفی بر زندگی انسانی را نشان می‌دهد.
- (۴) تمثیل غار برای تبیین نظرات افلاطون در مسائل معرفت‌شناسانه استفاده می‌شود.

۱۳۹- با توجه به عبارت «با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت پیش می‌رویم»، می‌توان گفت:

- (۱) شناخت ما از جهان تدریجی است.
- (۲) توانایی شناخت ما نامحدود است.
- (۳) معلومات ما از امور مختلف بسیار ناچیز است.
- (۴) معرفت‌ها و آگاهی‌ها قابل اعتماد است.

۱۴۰- کدام اصل در بررسی‌های تجربی، مقدم بر حس است و این اصل نشأت گرفته از چیست؟

- (۱) اصل بدیهی بودن امکان شناخت- عقل
- (۲) اصل علیت- عقل
- (۳) اصل وجوب علت و معلول- عقل
- (۴) اصل شناخت- ذات انسانها

۱۴۱- در کدام گزینه به دیدگاه نسبی‌گرایی اشاره صحیحی شده است؟

- (۱) نظرات انسان‌ها در اکثر مواقع فقط برای خودشان اعتبار دارد نه برای دیگران.
- (۲) علیرغم وجود اختلاف عقیده و نظر در افراد، می‌توان به شناخت یکسان دست یافت.
- (۳) شناخت انسان‌ها می‌تواند نسبی یا جامع و یکسان باشد.
- (۴) شناخت افراد فقط برای خودشان دارای اعتبار است.

۱۴۲- با توجه به دیدگاه پروتاگوراس، حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد، بنابراین

- (۱) به تعداد انسان‌ها حقیقت داریم.
- (۲) حق و باطل قابل تفکیک هستند.
- (۳) مفهومی به نام حقیقت نداریم.
- (۴) خیالات و تصورات حقیقت مشترک هستند.

۱۴۳- وجه اشتراک و افتراق ارسطو با داروینیست‌ها درباره انسان کدام است؟

- (۱) هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما داروینیست‌ها بدن بدون نفس را یک موجود مرده نمی‌دانند.
- (۲) هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما داروینیست‌ها نیازهای اصلی انسان را در نیازهای مادی می‌بینند.
- (۳) هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما ارسطو تفاوتی واقعی و اساسی میان انسان و سایر حیوانات قائل است.
- (۴) هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما ارسطو نطق را از ویژگی‌های خاص انسان می‌داند.

۱۴۴- نظر حکمت متعالیه درباره روح انسانی کدام است؟

- (۱) ظرفیتی نامتناهی دارد که می‌تواند به سرحد کمال برسد.
- (۲) چیزی ضمیمه شده به بدن نیست و این دو به طور مستقل بر یکدیگر اثر می‌گذارند.
- (۳) هویت انسان در ابتدای زندگی با توجه به استعداد و ظرفیت بی‌نهایت وی، معلوم است.
- (۴) اختیار و اراده انسان شرط رسیدن وی به کمالات است، نه ظرفیت و استعداد بی‌نهایت او.

۱۴۵- افلاطون برای این پرسش که «در چه صورتی یک عمل در جهت سعادت است؟»، پاسخ مناسب‌تری ارائه کرده است؟

- (۱) به احساس و نشاط درونی و لذت برسد.
- (۲) بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد.
- (۳) دریابد که نفع او در گرو نفع دیگری است.
- (۴) معیار فعل اخلاقی وجدان باشد.

۱۴۶- هر کدام از موارد زیر به ترتیب کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می‌باشند؟

(الف) از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

(ب) منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(پ) پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

(ت) کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

(۱) نوآور - تیزبین - پرانگیزه - خوش‌بین (۲) خوش‌بین - یادگیرنده - تیزبین - نوآور

(۳) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - خوش‌بین (۴) سازمان‌دهنده - پرانگیزه - نوآور - تیزبین

۱۴۷- آقای علیزاده ۳۰ درصد و آقای محمدی ۱۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت

به چهارصد هزار سهم تقسیم شده باشد:

(الف) سهم آقای علیزاده چقدر است؟

(ب) اگر شخصی ۱۶۰۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهام‌ها شریک است؟

(۱) الف (۴۰٪) ب (۱۶۰,۰۰۰) (الف) (۱۸۰,۰۰۰) ب (۵۰٪)

(۳) الف (۵۰٪) ب (۱۸۰,۰۰۰) (الف) (۱۲۰,۰۰۰) ب (۴۰٪)

۱۴۸- صبا و نگار تصمیم می‌گیرند به سینما بروند. آن‌ها در مجموع ۶۰ هزار تومان برای دیدن فیلم، هزینه پرداخت کرده‌اند. اما همان

اوایل فیلم متوجه می‌شوند، فیلم، مورد علاقه‌شان نیست و از سینما خارج می‌شوند. این هزینه را در علم اقتصاد چه می‌نامند؟

(۱) هزینه فرصت (۲) هزینه هدررفته (۳) قید بودجه (۴) نیاز به افزایش بودجه

۱۴۹- خانم اسدی هر ماه ۱۳۰ جعبه مداد شمعی تولید می‌کند، او تصمیم می‌گیرد بنا بر نیاز بازار در این ماه ۴۵۰ جعبه مداد رنگی

تولید کند. در این صورت و با توجه به نمودار زیر، هزینه فرصت او چقدر است؟

(۱) ۲۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از

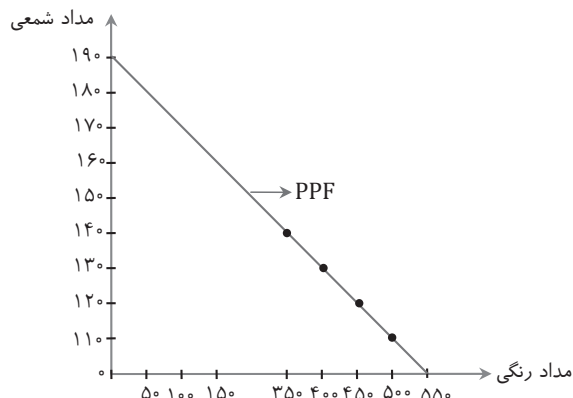
دست داده‌ایم.

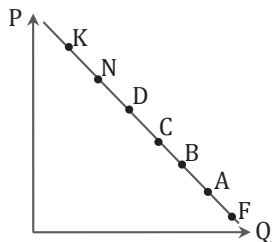
(۲) ۱۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از

دست داده‌ایم.

(۳) ۵۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

(۴) ۱۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

۱۵۰- با توجه به نمودار، به ترتیب علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به K

کدام است؟

- (۱) منحنی تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت
- (۲) منحنی عرضه - افزایش عرضه - کاهش عرضه
- (۳) منحنی عرضه - کاهش عرضه - کاهش تقاضا
- (۴) منحنی تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

۱۵۱- کارخانه‌ای سنگ آهن را از معدن استخراج کرده و آن را به قیمت ۱۰۰۰ واحد به کارخانه‌های تولید فولاد می‌فروشد. شرکت‌های تولید فولاد، سنگ آهن را به فولاد تبدیل می‌کنند و آن را به قیمت ۲۲۰۰۰ واحد به شرکت‌های خودرویی می‌فروشند و شرکت‌های خودرویی با ایجاد تغییرات، از ورق فولادی در تهیه خودرو استفاده می‌کنند و در نهایت با قیمت ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشند. در صورتی که نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد:

الف) میزان این نوع مالیات در مرحله دوم چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چقدر است؟

(۱) الف (ب) ۳۵۰	(۲) الف (ب) ۲۲۰۰
(۳) الف (ب) ۲۲۰۰	(۴) الف (ب) ۳۵۰

۱۵۲- مالیات بر «مشروبات غیرالکلی ماشینی» و مالیات بر «دخانیت» مربوط به کدام یک از انواع مالیات است؟

(۱) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	(۲) مالیات بر مصرف
(۳) مالیات بر درآمد اتفاقی	(۴) مالیات بر ارزش افزوده

۱۵۳- در کشور بنگلادش هزینه تولید هر واحد کالای A، ۴۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۸۰۰ دلار است. در کشور هند، هزینه تولید هر واحد کالای A، ۵۵۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۳۰۰ دلار است. با توجه به اصل مزیت مطلق به ترتیب از راست به چپ، کشور بنگلادش و هند باید چه کالا و یا کالاهایی تولید کنند؟

(۱) A - B	(۲) A و A - B	(۳) B - A و B	(۴) B - A

۱۵۴- در شهرستان کرج، جمعیت فعال ۴۰۰۰ نفر، تعداد افراد جویای کار بالای ۱۵ سال ۱۲۰۰ نفر و تعداد افراد بالای ۱۵ سال ۱۴۰۰ نفر است. با توجه به این موضوع:

الف) نرخ بیکاری در این شهر چند درصد است؟

ب) تعداد افراد شاغل در این شهر چقدر است؟

(۱) الف (ب) ۸۲۰۰ نفر	(۲) الف (ب) ۳۰ درصد
(۳) الف (ب) ۶۲۰۰ نفر	(۴) الف (ب) ۳۰ درصد

۱۵۵- فرض کنید در ماه جاری هزینه سبد بازار ۱۲۰ میلیارد تومان باشد، اگر هزینه سبد بازار در سال قبل در چنین ماهی برابر با ۹۰ میلیارد تومان باشد؛ شاخص قیمت مصرف کننده کدام است؟

(۱) ۳۲٪	(۲) ۸۳٪	(۳) ۳۸٪	(۴) ۳۳٪

۱۵۶- کدام عبارت به معنای دقیق «مقاوم سازی اقتصادی» اشاره دارد؟

- (۱) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- (۲) به معنای آن است که ساختارهای اقتصادی و شرکت‌های تولیدی در مواقع تحریم پر قدرت باشند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- (۳) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد کشور در برابر فشارها و تکان‌های خارجی مقاوم باشند.
- (۴) به معنای آن است که با اتکا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع کنند و با تحریم‌های دشمنان به زانو در نیایند.

۱۵۷- جدول زیر نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی می‌باشد. اگر جمعیت این کشور ۴۵ میلیون نفر باشد و اختلاف سهم دهک دوم و هفتم ۶٪، اختلاف سهم دهک سوم و ششم ۳/۵٪ و اختلاف سهم دهک هفتم و دهم ۴/۵٪ باشد، آنگاه:

الف) به ترتیب، سهم دهک سوم، هفتم و دهم چند درصد است؟

ب) شاخص توزیع در آمد کدام است؟

پ) جمعیت دهک ششم چند میلیون نفر است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی	
سهم دهک اول	۴٪
سهم دهک دوم	۵/۵٪
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۸٪
سهم دهک پنجم	۹/۵٪
سهم دهک ششم	۱۰٪
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۴٪
سهم دهک نهم	۱۵٪
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

(۱) الف) هفت، یازده، شانزده ب) ۵ پ) ۳/۵

(۳) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۴ پ) ۴/۵

(۴) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۵ پ) ۴/۵

۱۵۸- خانم ایروانی درآمد سالیانه‌ای معادل ۳۰ میلیون تومان دارد. اگر مخارج او معادل ۱۰ میلیون تومان اجاره خانه، ۲/۵ میلیون خدمات رفاهی، ۲ میلیون قبوض، ۴ میلیون غذا، هزینه‌های حمل‌ونقل ۱ میلیون تومان، بیمه، بنزین و پوشاک جمعاً معادل ۶ میلیون تومان و اقلام مصرفی که خریداری شده، اما استفاده نشده ۳ میلیون تومان باشد و پس‌انداز او از سال قبل معادل ۲/۵ میلیون تومان باشد:

الف) خانم ایروانی چقدر بیشتر یا کمتر از درآمد خود خرج کرده است؟

ب) خمس پرداختی ایشان چقدر است؟

۱) الف) ۱/۵ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۲) الف) ۱/۵ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۳) الف) ۲ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۴) الف) ۲ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۹- منظور از «خرید مقایسه‌ای» چیست؟

۱) فرایند بررسی تفاوت قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات برای یک خرید هوشمندانه است.

۲) فرایند بررسی خرید شما که کدام محصول بیشترین منفعت و کمترین هزینه را دربردارد.

۳) فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

۴) فرایند بررسی تفاوت و ویژگی‌های خرید کالای ارزان و کالای گران‌قیمت براساس کیفیت است.

۱۶۰- «واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند»، مربوط به است.

۲) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

۱) سپرده بلندمدت

۴) سپرده غیردیداری

۳) سپرده قرض‌الحسنه

محل انجام محاسبات

فیلم روش دسترسی
به گزارش آزمون

Telegram: @konkur_in

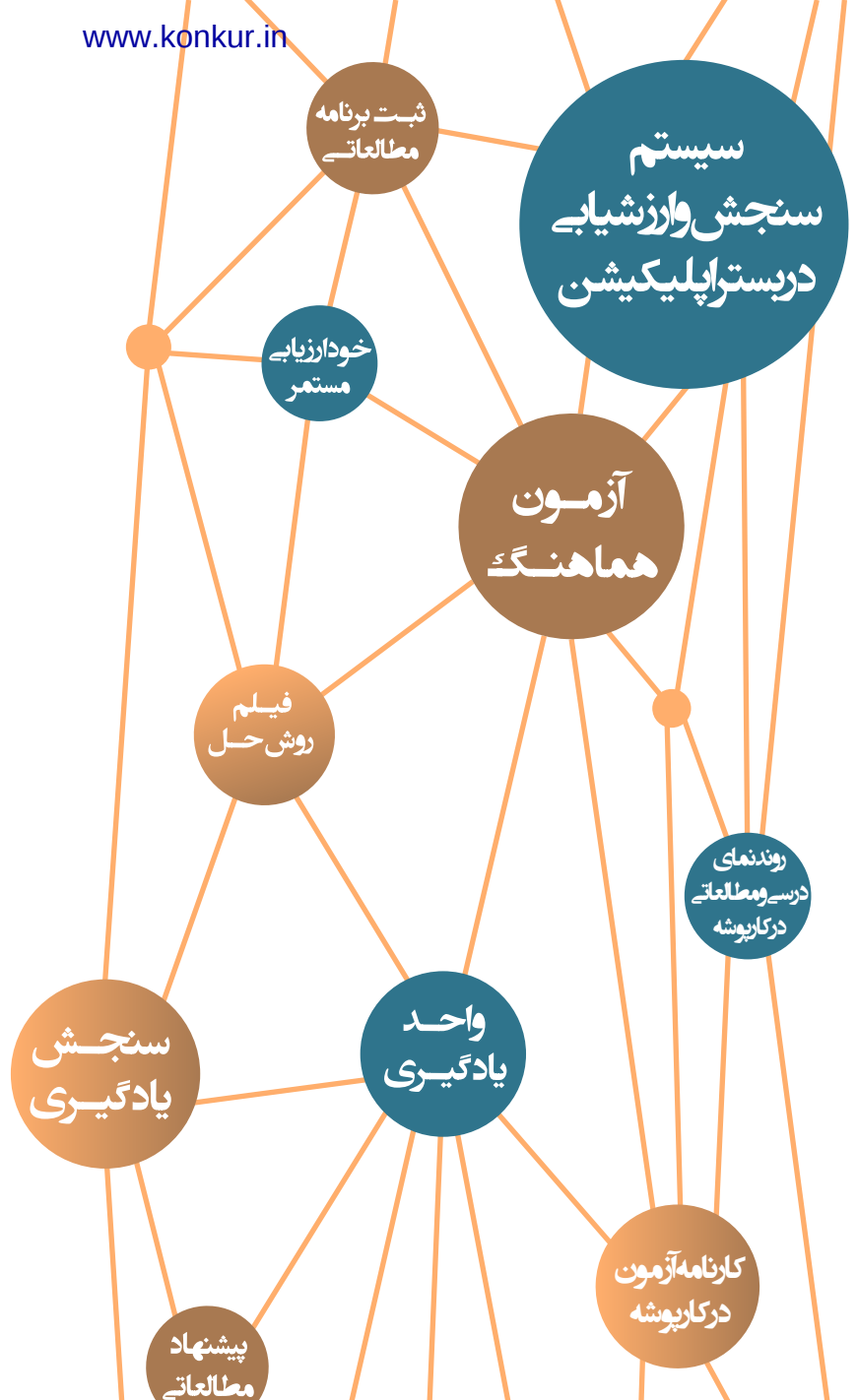
سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

آزمون

هماهنگ

شماره
۷

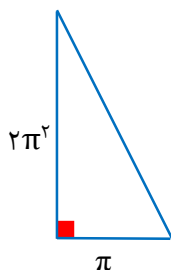
دفترچه سوال و پاسخ
دوازدهم معارف اسلامی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم
۱	ریاضی	۲۰	-	ریاضی و آمار ۱: کل کتاب ریاضی و آمار ۲: کل کتاب
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	-	علوم فنون ادبی ۱: کل کتاب علوم فنون ادبی ۲: کل کتاب
۳	علوم اجتماعی	۱۵	-	جامعه‌شناسی ۱: کل کتاب جامعه‌شناسی ۲: کل کتاب
۴	روان‌شناسی	۱۵	-	روان‌شناسی: کل کتاب
۵	عربی	۲۰	-	عربی ۱: کل کتاب عربی ۲: کل کتاب
۶	تاریخ اسلام	۱۳	-	تاریخ ۱: کل کتاب تاریخ ۲: کل کتاب
۷	جغرافیا	۱۲	-	جغرافیا ۱: کل کتاب جغرافیا ۲: کل کتاب
۸	فلسفه و منطق	۲۰	-	فلسفه: کل کتاب منطق: کل کتاب
۹	اقتصاد	۱۵	-	اقتصاد: کل کتاب

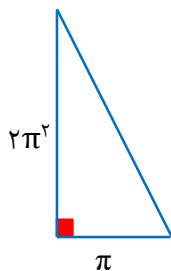

۱. شعاع دایره‌ای که مساحت آن با مساحت مثلث زیر برابر است چقدر است؟

- ☐ ۱ $\frac{\pi}{2}$
☐ ۲ 3π
☐ ۳ 2π
☐ ۴ π

۴

$$S_{\text{مثلث}} = \frac{2\pi^2 \times \pi}{2} = \pi^3$$

اگر شعاع دایره را R فرض کنیم خواهیم داشت:

$$S_{\text{دایره}} = \pi(R)^2 = \pi R^2$$

$$\Rightarrow \pi R^2 = \pi^3 \Rightarrow R = \pi$$

پاسخ

فیلم پاسخ

۲. در کدام گزینه ریشه‌های معادله، عکس ریشه‌های معادله

$$x^2 + x = 6 \text{ می‌باشد؟}$$

① $-6x^2 - x - 1 = 0$

② $6x^2 + x - 1 = 0$

③ $-x^2 - 6x + 1 = 0$

④ $6x^2 - x - 1 = 0$

پاسخ

۴

$$x^2 + x - 6 = 0$$

$$(x - 2)(x + 3) = 0 \Rightarrow x = 2, x = -3$$

$$\frac{1}{2}, -\frac{1}{3} \text{ ریشه‌های معادله جدید}$$

$$S = \frac{1}{2} + (-\frac{1}{3}) = \frac{1}{6}$$

$$P = (\frac{1}{2})(-\frac{1}{3}) = -\frac{1}{6}$$

$$x^2 - \frac{1}{6}x - \frac{1}{6} = 0 \Rightarrow 6x^2 - x - 1 = 0$$

روش دوم:

نکته

اگر α و β ریشه‌های معادله اول باشند، در این صورت $\frac{1}{\alpha}$ و $\frac{1}{\beta}$

ریشه‌های معادله جدید خواهد بود که $S' = \frac{S}{P}$ و $P' = \frac{1}{P}$

حاصل جمع و حاصل ضرب ریشه‌های معادله جدید است.

$$S = -1, P = -6$$

$$S' = \frac{-1}{-6} = \frac{1}{6}, P' = -\frac{1}{6}$$

$$x^2 - \frac{1}{6}x - \frac{1}{6} = 0 \Rightarrow 6x^2 - x - 1 = 0 \text{ معادله جدید}$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم معارف

۳. هزینه‌های یک شرکت تولیدی از رابطه $C(x) = 9x + 11$ و

درآمد آن از رابطه $R(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 15x + 1$ به ازای x

واحد کالا به دست می‌آید. اولین نقطه سربه‌سر در این شرکت دقیقاً

چه عددیست؟

۱ ①

۲ ②

۳ ③

۴ ④

پاسخ

۲

هزینه - درآمد = سود

$$P(x) = R(x) - C(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 15x + 1 - 9x - 11$$

$$P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 6x - 10$$

می‌دانید که در نقطه سربه‌سر، $P(x) = 0$ است بنابراین:

$$-\frac{1}{4}x^2 + 6x - 10 = 0$$

$$\Delta = 36 - 4(10) = 16 \Rightarrow x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-6 \pm 4}{-1} = \begin{cases} 1 \\ 2 \end{cases}$$

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۲: تابعواحد یادگیری
[دهم] درس ۲: ضابطه جبری تابعزیر واحد یادگیری
[دهم] تشخیص برد و محاسبه آنحیطه شناختی
مقدماتی

۴. اگر دامنه تابع با ضابطه $f(x) = -2x^2 + x$ مجموعه $\{-1, a, 2\}$ و برد آن مجموعه $\{-1, c, b\}$ باشد،
 $a + b + c$ کدام است؟ ($a > 0$)

۱) -۷

۲) -۸

۳) ۷

۴) ۸

پاسخ

۲

$$\left. \begin{aligned} f(-1) &= -2(-1)^2 + (-1) = -2 + (-1) = -3 \\ f(2) &= -2(2)^2 + 2 = -8 + 2 = -6 \end{aligned} \right\}$$

با مقایسه

$$\implies \{b, c\} = \{-3, -6\}$$

$$f(a) = -1 \implies -2a^2 + a = -1 \implies 2a^2 - a - 1 = 0$$

$$a = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{4} = \frac{1 \pm 3}{4} \implies \begin{cases} a = 1 \\ a = -\frac{1}{2} \end{cases} \xrightarrow{a > 0} a = 1$$

$$a + b + c = 1 + (-3) + (-6) = -8$$

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۲: تابعواحد یادگیری
[دهم] درس ۴: نمودار تابع درجه ۲زیر واحد یادگیری
[دهم] کاربرد سهمی در مسائلحیطه شناختی
مقدماتی

۵ اگر تابع سود در یک کارگاه تولیدی $P(x) = -x^2 + 12x - 10$ باشد، ماکزیمم مقدار سود چقدر است؟

۱) ۶

۲) ۱۲

۳) ۲۶

۴) ۳۲

پاسخ

۳ نمودار تابع درجه دوم (سهمی) در نقطه رأس سهمی دارای

ماکزیمم است. طول نقطه ماکزیمم در سهمی $y = ax^2 + bx + c$

به شرط $a < 0$ به صورت $x_s = \frac{-b}{2a}$ می‌باشد.

$$x_s = \frac{-12}{-2} = 6$$

$$\text{سود ماکزیمم} = P(6) = -6^2 + 12(6) - 10 = 26$$

فیلم پاسخ

۶ نمودار سهمی $f(x) = x^2 - x - 2$ محور x ها را در دو نقطه N و M قطع می‌کند. طول MN چقدر است؟

۱) ۲

۲) ۱

۳) $\frac{2}{5}$

۴) ۳

پاسخ

۴

میدانید

محل برخورد سهمی با محور x ها جایی است که $f(x) = 0$

$$x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 2 \end{cases}$$

تابع f در نقاط $(-1, 0)$ و $(2, 0)$ محور x ها را قطع می‌کند، بنابراین

طول MN برابر است با:

$$2 - (-1) = 3$$

فصل

[دهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری

[دهم] درس ۴: نمودار تابع درجه ۲

زیر واحد یادگیری

[دهم] سوالات ترکیبی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷. در جدول داده‌های زیر، مجموع میانگین و میانه کدام گزینه است؟

داده	۲	۳	۵
فراوانی	۸	۶	۲

۱) ۲/۷۵

۲) ۵

۳) ۵/۲۵

۴) ۴/۷۵

پاسخ

۳

$$\bar{x} = \frac{2 \times 8 + 3 \times 6 + 5 \times 2}{8 + 6 + 2} = \frac{16 + 18 + 10}{16} = 2/75$$

برای پیدا کردن میانه ۲ عضو از ۱۶ عضو کم می‌کنیم، بعد ۱۴ را نصف کرده، ۷ عدد را از اول و آخر کنار گذاشته، عدد هشتم و نهم را جمع کرده و بر ۲ تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{cases} \text{عدد هشتم} = 2 \\ \text{عدد نهم} = 3 \end{cases} \Rightarrow \text{میانه} = \frac{2+3}{2} = 2/5$$

$$\text{مجموع میانگین و میانه} = 2/75 + 2/5 = 5/25$$

فصل

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری

حل مسائل مختلف مربوط به میانه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری درس ۳: معیارهای پراکندگی

زیرواحد یادگیری معرفی واریانس و انحراف معیار

حیطه شناختی مقدماتی

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم معارف

۸. اگر واریانس داده‌های $1, 2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_n + 1$ برابر با ۱۶ باشد، انحراف معیار داده‌های $5, 3x_1 + 5, 3x_2 + 5, \dots, 3x_n + 5$ کدام است؟

۱) ۳۶

۲) ۶

۳) ۴

۴) ۱۶

پاسخ

۲

میدانید

اگر داده‌ها در عدد k ضرب شود، واریانس در k^2 و انحراف معیار در $|k|$ ضرب می‌شود و جمع و تفریق داده‌ها در واریانس و انحراف معیار تأثیری ندارد.

فرض کنیم واریانس داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ برابر با m باشد. در این صورت واریانس داده‌های $1, 2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_n + 1$ برابر با $4m$ است. بنابراین داریم:

$$4m = 16 \Rightarrow m = 4$$

از طرفی واریانس داده‌های $5, 3x_1 + 5, 3x_2 + 5, \dots, 3x_n + 5$ برابر با $9m = 36$ می‌باشد، پس انحراف معیار آن برابر با ۶ خواهد بود.

فیلم پاسخ

۹. اختلاف میانه و میانگین داده‌ها در جدول داده‌های زیر کدام گزینه است؟

داده x_i	۱	۳	۵
فراوانی f_i	۳	۴	۳

۱) صفر

۲) ۱

۳) ۲

۴) ۳

پاسخ

۱) تعداد داده‌ها $۱۰ = ۳ + ۴ + ۳$ است پس میانه برابر میانگین داده پنجم و ششم است:

$$\bar{x} = \frac{1 \times 3 + 3 \times 4 + 3 \times 5}{10} = \frac{30}{10} = 3$$

$$\text{میانه} = \frac{x_5 + x_6}{2} = \frac{3 + 3}{2} = 3$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف} = 3 - 3 = 0$$

فصل

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری

معرفی میانه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل ۳: آمار توصیفی

واحد یادگیری درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیر واحد یادگیری

میانگین

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۰. در محاسبه میانگین ۱۰۰ داده آماری مقدار میانگین $143/71$ محاسبه شده است. اگر عدد x اشتباهاً 157 خوانده شده باشد و با رفع این اشتباه میانگین $143/89$ محاسبه شود، مقدار x چقدر بوده است؟

۱) ۱۰۷

۲) ۱۷۵

۳) ۱۸۵

۴) ۱۸۷

پاسخ

۲

$$\text{میانگین اولیه} = \frac{\text{مجموع داده‌های اولیه}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

$$\Rightarrow 143/71 = \frac{\text{مجموع داده‌های اولیه}}{100}$$

$$\Rightarrow 14371 = \text{مجموع داده‌های اولیه}$$

$$\text{میانگین پس از تصحیح} = \frac{\text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

$$\Rightarrow 143/89 = \frac{\text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}}{100}$$

$$\Rightarrow 14389 = \text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}$$

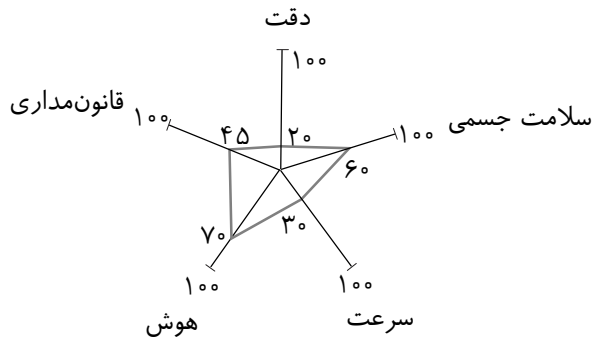
مجموع داده‌ها ۱۸ واحد افزایش یافته است، پس عدد 157 ، 18 واحد اشتباه خوانده شده است.

$$x = 157 + 18 = 175$$

فیلم پاسخ

۱۱. نمودار راداری زیر، وضعیت یک راننده را نشان می‌دهد. در صورتی که ماکزیمم هوش افراد ۱۷ و ماکزیمم دقت ۱۸ باشد، مجموع نمرات هوش و دقت او چقدر است؟

① $13/5$

② $15/5$

③ $16/5$

④ 16

پاسخ

۲

$$\text{هوش} : \frac{100}{70} = \frac{17}{x} \Rightarrow x = \frac{17 \times 70}{100} = 11/9$$

$$\text{دقت} : \frac{100}{20} = \frac{18}{x} \Rightarrow x = \frac{20 \times 18}{100} = 3/6$$

$$\text{مجموع} = 11/9 + 3/6 = 15/5$$

فیلم پاسخ

فصل ۴: نمایش داده‌ها

واحد یادگیری
درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره

زیرواحد یادگیری
نمودار جعبه‌ای

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲. در نمودار جعبه‌ای ۲۳ داده آماری، میانگین داده‌های دو طرف جعبه ۱۱ و ۱۵ می‌باشد. اگر میانگین همه داده‌ها ۱۳ باشد، میانگین داده‌های رو و داخل جعبه برابر با کدام گزینه است؟

۱۱ ①

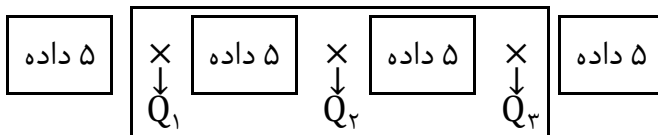
۱۲ ②

۱۳ ③

۱۴ ④

پاسخ

③ می‌دانیم در نمودار جعبه‌ای Q_1 ابتدای جعبه و Q_3 انتهای جعبه است و تعداد داده‌های کمتر از چارک اول و بیشتر از چارک سوم برابر $5 = \left[\frac{23}{4} \right]$ می‌باشد:

مجموع داده‌های دنباله چپ: $\bar{x} = 11 \Rightarrow 11 \times 5 = 55$

مجموع داده‌های دنباله راست: $\bar{x} = 15 \Rightarrow 15 \times 5 = 75$

مجموع کل داده‌ها: $\bar{x}_{\text{کل}} = 13 \Rightarrow 13 \times 23 = 299$

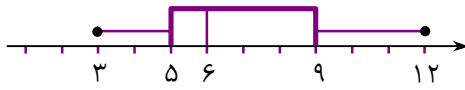
مجموع داده‌های روی جعبه و داخل: $299 - (55 + 75) = 169$

$169 \div 13 = 13$

فیلم پاسخ

۱۳. با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، کدام گزینه درست است؟

- ۱) ۵۰ درصد داده‌ها بیشتر از ۵ هستند.
- ۲) ۵۰ درصد داده‌ها کمتر از ۹ هستند.
- ۳) دامنه تغییرات این داده‌ها ۱۰ است.
- ۴) دامنه میان‌چارکی ۴ است.

پاسخ

۴ با توجه به نمودار، داریم:

$$\text{Min} = 3, \quad \text{Max} = 12$$

$$Q_1 = 5, \quad Q_2 = 6, \quad Q_3 = 9$$

$$R = 12 - 3 = 9$$

$$\text{IQR} = Q_3 - Q_1 = 9 - 5 = 4$$

۷۵ درصد داده‌ها بیش‌تر از ۵ و ۷۵ درصد داده‌ها کم‌تر از ۹ هستند.
دامنه تغییرات هم برابر ۹ است.

فصل

فصل ۴: نمایش داده‌ها

واحد یادگیری

درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره

زیرواحد یادگیری

نمودار جعبه‌ای

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۴. اگر گزاره p ، q و r را به صورت زیر تعریف کنیم:

$$p \equiv \sqrt{9 + 25} = 3 + 5$$

$$r \equiv (-3)^2 = 9$$

$$q \equiv \sqrt{\frac{1}{16}} > \frac{1}{16}$$

ارزش کدام گزینه درست است؟

۱) $p \wedge q$

۲) $p \wedge r$

۳) $\sim r \vee p$

۴) $p \vee q$

پاسخ

۴) p نادرست است.

r درست است.

q درست است.

ارزش گزینه «۴» درست است و سایر گزینه‌ها نادرست است.

فصل

فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

واحد یادگیری

درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

زیر واحد یادگیری

ترکیب دوشروطی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۵. حاصل $\sim (p \wedge q) \vee (q \Rightarrow p)$ با کدام گزاره هم‌ارزش است؟

T ①

F ②

p ③

q ④

۱

پاسخ

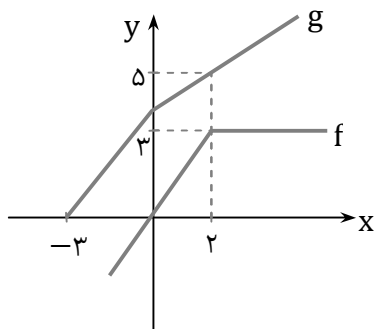
تبدیل شرطی به فصلی
 $\sim (p \wedge q) \vee (q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee \sim q) \vee (\sim q \vee p)$
 طبق اصل دمورگان

$$\equiv \sim q \vee \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \equiv T$$

فیلم پاسخ

۱۶. با توجه به نمودارهای توابع f و g در شکل زیر، مقدار $(f + g)(2)$ کدام است؟

۱) ۳

۲) ۵

۳) ۸

۴) صفر

۳

$$(f + g)(2) = f(2) + g(2) = 3 + 5 = 8$$

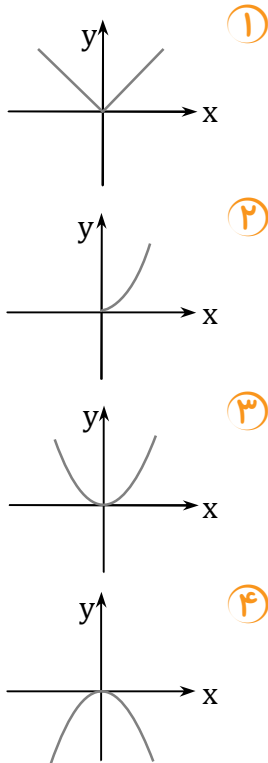
پاسخ

فصل
[یازدهم] فصل ۲: تابعواحد یادگیری
[یازدهم] درس ۳: اعمال بر روی توابعزیرواحد یادگیری
[یازدهم] عملیات توابع از روی نمودار
مختصات دکارتیحیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

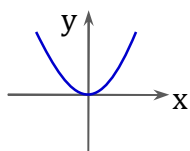
۱۷. اگر دو تابع f و g مساوی هم و به صورت $y = |x|$ باشند، نمودار $f \times g$ به کدام صورت زیر می‌تواند باشد؟

۳

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = |x| \times |x| = x^2$$

تذکر: دامنه $f \times g$ برابر $\mathbb{R}$ می‌باشد.

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۸. نمودارهای توابع $f(x) = |x|$ و $g(x) = -|x| + 2$ چند نقطهٔ تلاقی دارند؟

① صفر

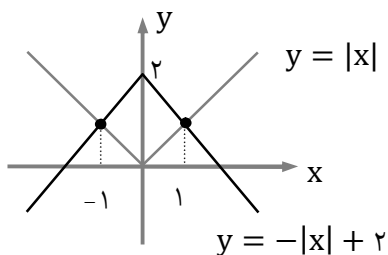
② ۱

③ ۲

④ بی شمار

پاسخ

③ دو نمودار در نقاط به طول $x = 1$ و $x = -1$ یکدیگر را قطع می کنند.

فصل

[یازدهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۲: توابع پلکانی و قدرمطلق

زیرواحد یادگیری

[یازدهم] تابع قدرمطلق

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۹. در صورتیکه بدانیم در یک شهر با جمعیت فعال ۵ میلیون نفر، نرخ بیکاری افراد ۲۰ درصد است. با ایجاد چند شغل جدید نرخ بیکاری ۵ درصد خواهد شد؟

① ۱ میلیون

② ۲۵۰ هزار

③ ۷۵۰ هزار

④ ۵۰۰ هزار

پاسخ

۳

میدانید

$$\text{درصد} \times \frac{\text{تعداد افراد بیکار}}{\text{تعداد افراد فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\frac{x}{5} \times 100 = 20 \Rightarrow x = 1 \quad (\text{یک میلیون نفر بیکار فعلی})$$

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{x'}{5} \times 100 = 5$$

$$\Rightarrow x' = 0.25 = \text{نفر ۲۵۰۰۰۰} = \text{میلیون نفر } 0.25$$

$$\text{تعداد شغل‌های مورد نیاز} = 1,000,000 - 250,000 = 750,000$$

فصل

[یازدهم] فصل ۳: آمار

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۱: شاخص‌های آماری

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] تورم

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم معارف

۲۰. اگر شاخص بهای گوشت در سال ۹۹ برابر با ۱۲۰ و در سال ۹۵ برابر با ۱۲۰ باشد، درصد تورم بین این دو سال چقدر است؟

۱) ۴۰/۵

۲) ۴۱/۶

۳) ۳۱/۵

۴) ۶۰/۶

پاسخ

۲

$$\begin{aligned} & \text{شاخص بهای گوشت} - \text{شاخص بهای گوشت} \\ & \text{در سال پایه} - \text{در سال مورد نظر} \\ \text{درصد تورم} &= \frac{\text{شاخص بهای گوشت در سال پایه} - \text{شاخص بهای گوشت در سال مورد نظر}}{\text{شاخص بهای گوشت در سال پایه}} \times 100 \\ &= \frac{120 - 120}{120} \times 100 = \frac{50}{120} \times 100 = \frac{5}{12} \times 100 \approx 41/6 \end{aligned}$$

فیلم پاسخ

۲۱. کدام عبارت از جنبه تاریخ ادبیات درست نیست؟

- ۱) فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و آثار برجای مانده از این دوره به خط میخی نوشته شده است.
- ۲) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند.
- ۳) زبان پارتی در دوره ساسانیان رایج بود و تا اوایل دوره اشکانیان نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.
- ۴) منطقه رواج فارسی دری نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

پاسخ

- ۳) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانیان نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۲۲. در متن زیر چند غلط علمی از جنبه تاریخ ادبیات وجود دارد؟
 «در زمان دولت سامانی و آل‌بویه زبان فارسی دری به عنوان
 زبان رسمی شناخته شد. قرن سوم مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی
 ایران بوده است. در زمان سامانیان، سمرقند عمده‌ترین مرکز
 فرهنگی به شمار می‌آمد.
 در مجموع قرن چهارم هجری دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه
 آداب و رسوم اسلامی بود و پایه حماسه‌های مذهبی به زبان
 فارسی در این قرن گذاشته شد.»

۱ یک

۲ دو

۳ سه

۴ چهار

پاسخ

۴ غلط‌های علمی:

- ۱) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است.
- ۲) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد.
- ۳) قرن چهارم هجری دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
- ۴) در قرن چهارم پایه حماسه‌های ملی به زبان فارسی گذاشته شد.

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۴

واحد یادگیری
[دهم] درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در
سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی
آن

زیرواحد یادگیری
[دهم] تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی
مقدماتی

۲۳. چند مورد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

الف) تحوّل روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.

ب) نثر فارسی در قرن ششم و اوایل قرن هفتم به پختگی و کمال می‌رسد.

پ) شاعران معروف آذربایجان، نظامی گنجوی و صائب تبریزی در قرن ششم سبک شعر فارسی را از سایر نواحی و دوره‌های پیش، متمایز ساختند.

ت) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها، دامنه موضوعات آن گسترش یافت.

ث) در دولت سلجوقی بیشتر نامه‌ها و فرمان‌های رسمی به زبان عربی نگاشته می‌شد.

۱) دو

۲) یک

۳) چهار

۴) سه

پاسخ

۱) گزاره‌های «پ» و «ث» نادرست هستند.

پ) صائب تبریزی از شاعران قرن یازدهم است.

ث) در دولت سلجوقی نامه‌ها و فرمان‌های رسمی کمتر به زبان عربی نگاشته می‌شد.

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۴واحد یادگیری
[دهم] درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در
سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی
آنزیر واحد یادگیری
[دهم] تاریخ ادبیات و سبک‌شناسیحیطه شناختی
مقدماتی

۲۴. کدام گزینه را نمی‌توان نمونه نثر موزون به حساب آورد؟

- ۱) بدانچه بر آن مر طلبکاران حکمت را خوردنی‌های جان‌پرور است و شراب‌های ساقی کوثر و راست کردم بر این خوان از طعام و شراب صد صف ...
- ۲) بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار منم.
- ۳) کمتر حرمت مادر و پدر آن است که هر دو واسطه‌اند میان تو و آفریدگار تو، پس چندانک آفریدگار خود را و خود را حرمت داری، واسطه را نیز اندر خور او نباید داشت.
- ۴) ای کامکاری که دل دوستان در کنف توحید توست و ای کارگزاری که جان بندگان در صدف تقدیر توست.

۳. ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع است.

گزینه «۱»: جان‌پرور / کوثر

گزینه «۲»: پرستید / خوانید / دانید

گزینه «۴»: توحید / تقدیر

پاسخ

فیلم پاسخ

۲۵. همه موارد کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر دوره سامانی نادرست است؟

الف) کوتاهی جملات

ب) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

ج) بهره‌گیری بیشتر از لغات عربی

د) کاهش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی در مقایسه با جمع عربی

ه) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

و) لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های قبل

۱) الف - ه - و

۲) ب - د - ه

۳) الف - ج - د

۴) ج - د - و

پاسخ

۴. بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی (مورد ج)، افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی (مورد د) و لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد (مورد و)، از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

زبان و ادبیات فارسی

فصل

درس ۱۳: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان

واحد یادگیری

درس ۷: سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)

زیر واحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۲۶. کدام گزینه از نظر آهنگ و موسیقی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) امروز دیدم یار را آن رونق هر کار را
می‌شد روان بر آسمان همچون روان مصطفی
- ۲) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها
ای آتشی افروخته در بیشه‌اندیشه‌ها
- ۳) سیل خون‌آلود اشکم بی‌خبر گیرد تو را
خون مردم آخر ای بیدادگر گیرد تو را
- ۴) تا کار جان چون زر شود با دلبران هم‌بر شود
پا بود اکنون سر شود که بود اکنون کهربا

پاسخ

۳) لحن، آهنگ و موسیقی در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همسو با محتوای ابیات، شاد و ضربی است؛ اما در گزینه «۳» آهنگی آرام و متناسب با محتوای گلایه‌آمیز بیت به کار رفته است.

فیلم پاسخ

۲۷. در تحلیل ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«سحر گهان که صبا نافه ختن بیزد

زمانه عنبر و کافور بر هم آمیزد

بگسترند عروسان باغ دامن خویش

چو ابر بر سرشان ز آستین گهر ریزد

به بوی آنکه مگر پی برد به خاک درش

دلم چو بوی به باد هوا درآویزد»

۱) شاعر در بیت دوم با بهره‌گیری از استعاره، تصویری زیبا و خیال‌انگیز خلق کرده است.

۲) موضوع اصلی ابیات، توصیف زیبایی‌های طبیعت در فصل بهار است.

۳) رابطه معنایی بین «نافه ختن»، «عنبر» و «کافور» در بیت اول و دو

واژه «بوی» و «بوی» در بیت سوم، در قلمرو زبانی تحلیل می‌شود.

۴) استفاده از فعل کم‌کاربرد «بیزد» و فعل پیشوندی در سطح زبانی تحلیل متن، قابل بررسی است.

پاسخ

۳) بین دو واژه «بوی» در بیت سوم، جناس تام وجود دارد که این

آرایه در قلمرو ادبی بررسی می‌شود.

فیلم پاسخ

۲۸. کدام یک از آثار زیر به نثر و با بیانی طنزآمیز نگاشته شده‌اند؟

① موش و گربه از عبید زاکانی

② اخلاق‌الاشراف از عبید زاکانی

③ نفحات‌الانس از جامی

④ فیه مافیه از مولوی

پاسخ

② عبید زاکانی شاعر خوش‌ذوق و آگاهی است که انتقادهای

ظریف اجتماعی او معروف است.

این شاعر نه تنها در شعر، که در نثر نیز دارای طنزهای ماندگاری

است؛ از جمله: رسالهٔ دلگشا، اخلاق‌الاشراف و صد پند

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] فصل ۱

واحد یادگیری
[یازدهم] درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در
قرن‌های هفتم، هشتم و نهم

زیر واحد یادگیری
[یازدهم] تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی
مقدماتی

۲۹. دو عبارت زیر به ترتیب معرف کدام شخصیت‌ها هستند؟

الف) از نثرنویسان دوره سبک عراقی است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. کتاب او در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان و اسماعیلیه نوشته شده است.

ب) از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود. وی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود.

۱) عطاملک جوینی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۲) نجم رازی - عطاملک جوینی

۳) شمس قیس رازی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۴) فخرالدین عراقی - شمس قیس رازی

پاسخ

۱) دو متن به ترتیب معرف عطاملک جوینی، مؤلف کتاب تاریخ جهانگشا و خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، مؤلف کتاب جامع‌التواریخ است.

فیلم پاسخ

۳۰. در کدام بیت، ویژگی‌های ادبی سبک عراقی مشهود است؟

① همی‌گویم و گفته‌ام بارها

بود کیش من مهر دلدارها

② مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود

نبود دندان لا، بل چراغ تابان بود

③ حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج

فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست

④ هر آن زمین که تو یک ره بر او قدم بنهی

هزار سجده برم خاک آن زمین تو را

پاسخ

۳. در شعر این سبک جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردیده است؛ در گزینه «۳» تخلص شاعر آمده است؛ موضوع بیت نیز، تسلیم در برابر مصائب دهر است.

فیلم پاسخ

۳۱. کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات قرن یازدهم نادرست است؟

- ۱) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان
درباری، باعث شد گروه‌های بیشتری مدّعی شعر و شاعری شوند.
- ۲) شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند
شدند.
- ۳) شاعران در قهوه‌خانه‌ها به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر
می‌پرداختند.
- ۴) در دربار هند بازار غزل و عاشقانه‌ها به رسم دربارهای قدیم ایران
رواج داشت.

پاسخ

- ۴) در دربار هند به رسم دربارهای قدیم ایران بازار قصیده و مدح
رواج داشت.

فیلم پاسخ

۳۲. در کدام گزینه ویژگی ادبی سبک هندی مشهود نیست؟

- ۱) خط جبین ماست هم‌آغوش نقش پا
دارد هجوم سجده ما جوش نقش پا
- ۲) گر به این واماندگی مطلق عنان خواهم شدن
گام اول در رخت سنگ نشان خواهم شدن
- ۳) کیست کز راه تو چون خاشاک بردارد مرا
شعله جارویی کند تا پاک بردارد مرا
- ۴) به خرابات شدم دوش مرا بار نبود
می‌زدم نعره و فریاد ز من کس نشنود

پاسخ

- ۴) استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در شعر این دوره رایج است که این موضوع در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب: «نقش پا، خواهم شدن، بردارد مرا» مشهود است.

۳۳. چند اثر از میان آثار زیر «منثور» است؟

«مرصادالعباد، جمشید و خورشید، صدپند، تاریخ گزیده،
تحفة الاحرار، حبیب‌السیر، محبوب‌القلوب، تذکرة الاولیا»

① چهار

② پنج

③ شش

④ هفت

پاسخ

③ مرصادالعباد، صدپند، تاریخ گزیده، حبیب‌السیر، محبوب‌القلوب،

تذکرة الاولیا ♦ نثر (منثور)

تحفة الاحرار، جمشید و خورشید ♦ نظم (منظوم)

فیلم پاسخ

۳۴. در کدام گزینه تعداد هجاهای کشیده بیشتر است؟

① ذوق سر سرمست را هرگز نداند عاقلی

حال دل بی‌هوش را هرگز نداند هوشمند

② زیبا شود به کارگه عشق کار من

هرگه نظر به صورت زیبا کنم تو را

③ چند غم جهان خوری؟ چیست جهان؟ خرابه‌ای

ما همه در خرابه‌ای مست و خراب ای پسر

④ در مجلس عشق عاشقان را

از خون جگر شراب بینی

پاسخ

① هجاهای کشیده در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مست - هوش - هوش - مند

گزینه «۲»: کار - عشق

گزینه «۳»: چند - چیست - راب

گزینه «۴»: عشق - راب

فیلم پاسخ

درس ۱۳: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان

درس ۸: وزن شعر فارسی

وزن و قافیه

پیشرفته

۳۵ کدام گزینه با نشانه‌های هجایی «- U - U - U U - - U - U - U U» قابل تطبیق است؟

۱) بگذرد این روزگار تلخ‌تر از زهر

بار دگر روزگار چون شکر آید

۲) نوک قلم بسوختی از دل سوزناک من

گر نه ز دیده دم به دم آب بر او چکاندمی

۳) به جز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس

عزیز من که به جز باد نیست دمسازم

۴) چنگ در زنجیر زلفش چون زدم دیوانه‌وار

زیر هر زلفش دلی دیوانه در زنجیر بود

پاسخ

۲) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

بگ ذَ رَ دین رو زِ گا ر تَل خ تَ رَزَ زَهر
- - U U - U - U - - U U -

گزینه «۲»:

نو کِ قَ لَم ب سو خ تی از دِ لِ سو ز نا کِ من
- U - U - U U - - U - U - U U -

گزینه «۳»:

بِ جُز صَ با وُ شُ ما لَم نِ می شِ نا سَد کس
- - - U - U - - U U - U - U

گزینه «۴»:

چَن گ دَر زَن جی رِ زُل قَش چُن زَ دَم دی وا نِ وار
- U - - - U - - - U - - - U -

فیلم پاسخ

۳۶ وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«چون تو بیایی برود هم دل و هم تن ز برم

دل که بود تا تو دلی تن چه بود تا تو تنی»

۱) دلبر من عین کمال است و بس

چهره او اصل جمال است و بس

۲) دلبر بی‌کینه ما شمع دل سینه ما

در دو جهان در دو سرا کار تو داری صنما

۳) رسم چنان است که ماه راه نماید

چون که ز ماه تو خلق گمشده راه است

۴) چون تو نمودی جمال عشق بتان شد هوس

رو که از این دلبران کار تو داری و بس

پاسخ

۲) پایه‌های آوایی یک مصراع از هر بیت:

چُن تُّ بَ یا	یِ بَ رَ وَد	هَم دِ لُ هَم	تَن زِ بَ رَم
دِل بَ رِ بی	کِی نِ یِ ما	شَم عِ دِ لِ	سِی نِ یِ ما
- U U -	- U U -	- U U -	- U U -
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

فیلم پاسخ

۳۷ کدام بیت بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است؟

- ① در این عهد از وفا بویی نمانده است
به عالم آشنارویی نمانده است
- ② گفت منم آشنا گرچه نخواهی صداع (دردسر)
گفت منم میهمان گرچه نکردی طلب
- ③ به میدان وفا یارم چنان آمد که من خواهم
ز دیوان هوا کارم چنان آمد که من خواهم
- ④ نه دل از سلامت نشان می‌دهد
نه عشق از ملامت امان می‌دهد

پاسخ

۳ گزینه «۱»:

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (مفاعی)
 دَ رینْ عَ ه دَ ز | وَ فَا بُو یی | نَ مَانْ دَ سَ ت
 - - - U | - - - U | - - - U

گزینه «۲»:

مفعّلن فاعلن مفعّلن فاعلن
 گُ ف ت مَ نَم | آ شِ نَا | گَر چَ نَ خَا | ه ی صُ دَا ع
 - U U - | - U - | - U U -

گزینه «۳»:

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
 بَ مِیدَا نَ | وَ فَا یَا رَمَ | جُ نَا نَا مَدَ | کِ مَنَ خَا هَمَ
 - - - U | - - - U | - - - U | - - - U

گزینه «۴»:

مفعّلن فاعلن مفعّلن فعل
 نَ دِلَ آ ز | سَ لَا مَتَ | نَ شَانْ مِی | دَ هَدَ
 - - U | - - U | - - U | - U

فصل
[یازدهم] فصل ۲

واحد یادگیری
[یازدهم] درس ۵: پایه‌های آوایی همسان (۱)

زیرواحد یادگیری
[یازدهم] وزن و قافیه

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۸ وزن مقابل کدام مصراع نادرست است؟

فصل
[یازدهم] فصل ۴

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۱۱: پایه‌های آوایی همسان
دولختی

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] وزن و قافیه

حیطه شناختی

پیشرفته

① تا جان بُودم در تن روی از تو نگردانم: مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن

② از ازل تا به ابد فرصت درویشان است: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

③ من هم از آن زلف دارم یادگاری بیقاراری: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

فاعلن

④ من خاک شوم جانا، در رهگذرت افتم: مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن

پاسخ

③ من هم از آن زلف دارم یادگاری بیقاراری: فاعلاتن فاعلاتن

فاعلاتن فاعلاتن

میدانید

وزن «مفعولُ مفاعیلن» معادل «مستفعلُ مفعولن» است.

فیلم پاسخ

۳۹. قافیه در کدام گزینه طبق الگوی «مصوّت + صامت + صامت» نیست؟

- ۱) بشوی ای خردمند از آن دوست دست
که با دشمنانت بود هم‌نشست
- ۲) دل‌های غم ندیده پذیرای پند نیست
آنجا که درد نیست، سخن سودمند نیست
- ۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست
- ۴) تمام دلخوشی‌ام شور عاشقانه‌ی توست
دو چشم منتظرم تا همیشه خانه‌ی توست

پاسخ

۴. گزینه «۱»: دست - هم‌نشست ← - ست

گزینه «۲»: پند - سودمند ← - ند

گزینه «۳»: دوست - اوست ← و ست

گزینه «۴»: عاشقانه - خانه ← ان + -

 نکته

برای مشخص کردن حروف قافیه یادمان باشد از آخرین حرف اصلی قافیه به سمت عقب می‌رویم، به اولین مصوت که رسیدیم از آنجا می‌شود حروف اصلی قافیه.

فصل

[دهم] فصل ۴

واحد یادگیری

[دهم] درس ۱۱: قافیه

زیر واحد یادگیری

[دهم] وزن و قافیه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۴۰. در کدام گزینه قافیه معیوب است؟

۱) بیا بیا بت رضوان غلام حور نهاد

که حق هر آن چه جمال است و حسن بر تو نهاد

۲) دلم که چون سر زلف تو می رود بر باد

به دام عشق درافتاد هر چه بادا باد

۳) گاه توبه کردن آمد از مدایح وز هجی

کز هجی بینم زیان و از مدایح سود نی

۴) ای چرخ از آن ستاره رنما چه خواستی

و ای باد از آن شکوفه زیبا چه خواستی

پاسخ

۳ «هجی» و «نی» هر دو مختوم به مصوّت «ی» هستند و مطابق

با هیچ یک از قواعد قافیه نیستند؛ «ی» حرف الحاقی است و نمی تواند

مبنای قافیه باشد. بنابراین قافیه معیوب است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نهاد - نهاد ♦ جناس تام (قافیه درست است)

گزینه «۲»: باد - باد ♦ جناس تام (قافیه درست است)

گزینه «۴»: رنما - زیبا ♦ قافیه / حرف قافیه: الف، قاعده «۱» (قافیه

درست است)

فیلم پاسخ

۴۱. در کدام گزینه آرایه «تکرار» به کار نرفته است؟

- ① چه نشینم که قدر سوخت مرا در غم تو
برنشینم در میدان قدر درگیرم
- ② خمرم تمام گشت و خمارم ز حد گذشت
با جام می به دفع خمارم نیامدی
- ③ روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
ور نه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
- ④ گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست
تا چشم ما نبیند دیگر زوال گل

پاسخ

- ③ گزینه «۳»: «روی» در مصراع اول به معنای صورت / «روی» در مصراع دوم نوعی فلز
آرایه تکرار در سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: قدر و قدر
گزینه «۲»: خمار و خمار
گزینه «۴»: گل و گل

۴۲. در کدام گزینه سجع به کار نرفته است؟

- ۱) طایفه دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته.
- ۲) هر گه که یکی از بندگان گنه کار پریشان‌روزگار دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد ...
- ۳) جوانی چست، لطیف، خندان و شیرین‌زبان در حلقه‌ی ما بود که در دلش از هیچ نوع غم نیامدی و لب از خنده فراهم.
- ۴) فراغت با فاقه نپیوندد و جمعیت در تنگ‌دستی صورت نبندد.

پاسخ

۲) گزینه «۱»: نشسته - بسته (سجع مطرّف)

گزینه «۳»: غم - فراهم (سجع مطرّف)

گزینه «۴»: نپیوندد - نبندد (سجع مطرّف)

نکته

کلمات سجع باید در حداقل دو جمله باشند؛ اما واژه‌های «انابت» و «اجابت» در یک جمله هستند.

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۲: جناس و انواع آن

آرایه‌های ادبی

پیشرفته

۴۳. در کدام بیت نوع جناس متفاوت است؟

۱) کس اندر عهد ما مانند وی نیست

ولی ترسم به عهد ما نیاید

۲) نرگس افسونگرش آهو شده

مستی آهو برش آهو شده

۳) سیری ز شغل عشق ندارند عاشقان

چون آب شور تشنگی افزاست شور عشق

۴) تا عشق گل رخ تو در دل دارم

چون گل ز غم تو پای در گل دارم

پاسخ

۴) گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» جناس تام (همسان) دارند:

عهد - عهد (زمان - پیمان) / آهو - آهو (حیوان - عیب) / شور - شور (نمکین - اشتیاق)

گزینه «۴»: گُل - گِل - جناس ناقص حرکتی / گِل - دِل - جناس ناقص اختلافی

فیلم پاسخ

۴۴. در کدام گزینه تشبیه فشرده به کار نرفته است؟

- ۱) سپهر گفتی نقاش نقش مانی گشت
که هر زمان بنگارد هزارگونه صور
- ۲) زاهد چو کرامات بت عارض او دید
از چله میان بسته به زَنار برآمد
- ۳) ای جان خردمندان گوی خم چو گانت
بیرون نرود گویی کافتاد به میدان
- ۴) به حق این دل ویران و حسن معمورت
خوش است گنج خیالت در این خرابه ما

پاسخ

- ۱) گزینه «۱»: تشبیه گسترده است: سپهر: مشبه / نقاش نقش مانی: مشبه‌به / نگاشتن: وجه‌شبه / گفتی: ادات تشبیه
- گزینه «۲»: بت عارض
- گزینه «۳»: جان خردمندان، گوی خم چو گان توس (بلیغ اسنادی)
- گزینه «۴»: گنج خیال

فیلم پاسخ

۴۵. نوع استعاره در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) صبا نو کرد باغ و بوستان را
پیاله داد نرگس ارغوان را
- ۲) از نسیم سحر آموختم و شعله شمع
رسم شوریدگی و شیوه شیدایی را
- ۳) یار قند غزلش بر لب و آب آینه گون
طوطی جانم از آن پسته شکرخا باشد
- ۴) به جرم آن که در دور جمالت روی گل دیدم
به جای هر مژه در چشم من صد خار بایستی

پاسخ

- ۳ در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، نوع استعاره‌های به کار رفته، «مکنیه» است، اما در گزینه «۳» استعاره مصرحه به کار رفته است.
- گزینه «۱»: در بهار، گل نرگس به ارغوان پیاله می‌دهد: استعاره مکنیه (تشخیص)
- گزینه «۲»: نسبت دادن شوریدگی و شیدایی به نسیم سحر و شعله شمع: استعاره مکنیه (تشخیص)
- گزینه «۳»: «پسته»: استعاره مصرحه از دهان
- گزینه «۴»: روی گل: اضافه استعاری (تشخیص)

فصل

[یازدهم] فصل ۳

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۹: استعاره

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۴۶. در کدام گزینه، به ترتیب، آرایه‌های «تشبیه، مجاز، استعاره،

کنایه» به کار رفته است؟

الف) ابلهان گویند کاین افسانه را

خط بکش زیرا دروغ است و خطا

ب) رخ برافروز که فارغ کنی از برگ گلم

قد برافراز که از سرو کنی آزادم

ج) دل بر خیال ژرف چنان بر نهاده‌ایم

کز هوش رفته‌ایم و فتادیم از نظر

د) هنر نمی‌خرد ایام و غیر اینم نیست

کجا روم به تجارت بدین کساد متاع؟

۱) ب - ج - الف - د

۲) د - ج - الف - ب

۳) الف - د - ج - ب

۴) ب - د - ج - الف

پاسخ

۴. بررسی ابیات:

«الف»: خط کشیدن ➡ کنایه از صرف نظر کردن

«ب»: تشبیه رخ یار به برگ گل و قد یار به سرو

«ج»: خیال ژرف (خیال همچون چاهی ژرف است که مشبه به حذف

شده و نشانه آن آمده است.) ➡ استعاره مکنیه

«د»: ایام ➡ مجازاً مردم ایام

فیلم پاسخ

۴۷. در کدام گزینه آرایه «مجاز» به کار نرفته است؟

- ۱) در چمن سرو ستاده است و صنوبر خاموش
که اگر قامت زیبا نمایی بچمند
- ۲) گر هر که در جهان را شاید که خون بریزی
با یار مهربانت باید که کین نباشد
- ۳) به خاک پای تو ای سرو برکشیده من
که سر فرود نیاورده‌ام به دنیایی
- ۴) مرو ساقی که بی آن لعل میگون
قدح نوشیدن امشب خماری است

پاسخ

- ۲) گزینه «۱»: چمن ♦ مجازاً صحرا
گزینه «۳»: دنیا ♦ مجازاً مردم
گزینه «۴»: قدح ♦ مجازاً شراب

فصل

[یازدهم] فصل ۲

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۶: مجاز

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۴۸. مفهوم بیت «گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم / و راه وفا

گیری، جان در قدمت ریزم» در کدام گزینه تکرار شده است؟

۱) گفته‌ای جان دهمت نان جوین می‌ندهی

بی‌خبر دانی‌ام از هیچ مکافا نکنم

۲) بحرم اما جان برای خاکساران می‌دهم

بوسه در هر جنبشی بر روی ساحل می‌زنم

۳) از این بهتر نمی‌دانم طریق مهربانی را

که ننشینم ز پا تا جان دهم از مهر در پایت

۴) در بهای بوسه حیرانم چه سازم چون کنم

من که بهر حرف تلخی جان شیرین می‌دهم

پاسخ

۳. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۳»: جان‌فشانی در راه

معشوق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گله و شکایت از معشوق

گزینه «۲»: ستایش انسان‌های متواضع و فروتن

گزینه «۴»: حیرانی عاشق در برابر معشوق و لطف او

۴۹. کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

«توان از سر او برد هوای شیرین

لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود»

① در این خاک در این خاک در این مزرعه پاک

به جز مهر به جز عشق دگر تخم نکاریم

② گر استخوان تنم هم‌چو سرمه خاک شود

هنوز بوی توام در مشام جان باشد

③ بر فرق خاک آب روان کرد عشق او

در باغ عشق سرو روان است آن یکی

④ از آتش دل و سیلاب دیده پیدا بود

که عشق خاک من آخر به باد خواهد داد

پاسخ

② مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۲»: پایداری عاشق در

عشق‌ورزی

مفهوم کلی ابیات دیگر:

گزینه «۱»: فقط عشق و عشق‌ورزی / گزینه «۳»: بخشیدن عشق به

خاک توسط خداوند / گزینه «۴»: نابودگری عشق

فیلم پاسخ

۵۰ مفهوم بیت «آتش است آب دیدهٔ مظلوم / چون روان گشت،
خشک و تر سوزد» با کدام بیت قربت ندارد؟

- ۱ از درون خستگان اندیشه کن
وز دعای مردم پرهیزگار
- ۲ مشو ای تندخو غافل ز آب چشم مظلومان
که در دریای آتش شور از اشک کباب افتد
- ۳ آه مظلوم اثر در دل ظالم نکند
در سیه‌خانه کجا دود نمایان گردد
- ۴ می‌جهد از آه مظلومان سلامت ظالمان
برق اگر سالم ز خرمن‌گاه می‌آید برون

پاسخ

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: حذر از
آه مظلوم و تأثیر آن
مفهوم گزینه «۳»: بی‌تأثیر بودن آه مظلوم در دل ظالم

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۱: کنش‌های ما

زیرواحد یادگیری
کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۱ با توجه به متن، جملات زیر را کامل کنید:

دانش‌آموزی که کتاب درسی خود را به خوبی مطالعه می‌کند.
اول این که مطالب درس را به خوبی یاد می‌گیرد و دوم این که
در امتحان، پرسش‌ها را پاسخ می‌دهد. یاد گرفتن درس‌ها پیامد
..... فعالیت اوست. پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن
نمره خوب پیامد کنش است که اولی به و دومی
به وابسته است.

۱ ارادی - غیرارادی - اراده معلم او - اراده خود او

۲ طبیعی و غیرارادی - غیرارادی - اراده خود او - اراده معلم او

۳ طبیعی و غیرارادی - ارادی - اراده خود او - اراده معلم او

۴ طبیعی و ارادی - ارادی - اراده معلم او - اراده خود او

پاسخ

۳ یاد گرفتن درس‌ها، پیامد غیرارادی فعالیت اوست. پاسخ دادن
به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب پیامد ارادی است که اولی
به اراده دانش‌آموز و دومی به اراده معلم او وابسته است.

فیلم پاسخ

۵۲ در کدام گزینه، تمام موارد ذکر شده از انواع کنش‌های بیرونی انسان به شمار می‌روند؟

- ۱ پرخاش کردن - کتاب خواندن - بلند کردن صدا
- ۲ خلق اثر هنری - تنفس - تدبیر
- ۳ غمگین شدن - سرخ شدن چهره - تکلم
- ۴ خیابان گردی - خیال‌پردازی - کتاب خواندن

پاسخ

- ۱ گزینه «۱» تمام موارد کنش بیرونی محسوب می‌شوند.
گزینه «۲»: تنفس، فعالیت طبیعی و تدبیر، کنش درونی است.
گزینه «۳»: غمگین شدن، کنش بیرونی محسوب نمی‌شود. (یک احساس است). سرخ شدن چهره، پیامد غیرارادی است.
گزینه «۴»: خیال‌پردازی، کنش درونی است.

فصل

فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری

درس ۲: پدیده‌های اجتماعی

زیر واحد یادگیری

کنش اجتماعی چیست؟

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۵۳ هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام ویژگی موجود زنده اشاره دارند؟

الف) هر یک از اعضا، نیازهای اعضای دیگر را تأمین می‌کنند.

ب) اعضا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

پ) اعضا براساس آگاهی و ارادهٔ اعضای دیگر به وجود نمی‌آیند.

۱ همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - وابستگی

اعضا به یکدیگر - ساختار تکوینی اعضا

۲ وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ

حیات موجود زنده - ساختار تکوینی اعضا

۳ همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - چینش و

نظم مناسب میان اعضا برای تأمین هدف مشترک - وابستگی اعضا

به یکدیگر

۴ وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ

حیات موجود زنده - چینش و نظم مناسب برای تأمین هدف

مشترک

پاسخ

۲ الف) اشاره به وابستگی اعضای موجود زنده به یکدیگر می‌کند.

ب) همکاری اعضای موجود زنده را برای حفظ حیات آن موجود بیان می‌کند.

پ) به ساختار تکوینی اعضای موجود زنده اشاره دارد.

فیلم پاسخ

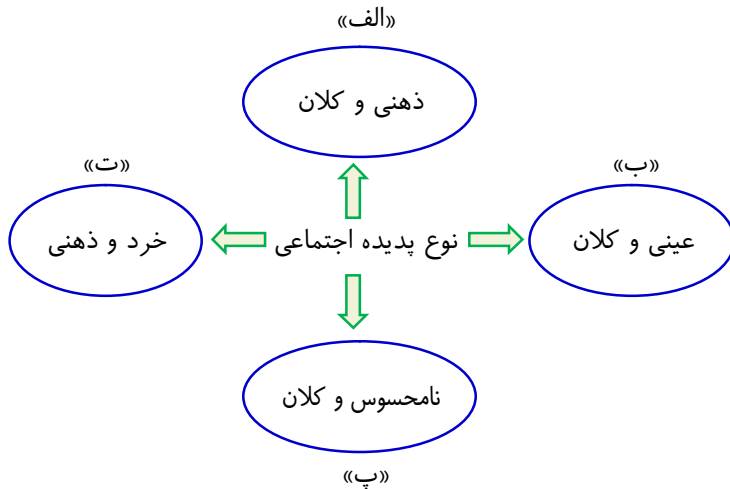
۵۴ به ترتیب هریک از پدیده‌ها مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- اعتماد اجتماعی

- مراقبت از اموال عمومی

- متأثر شدن از خبر آتش‌سوزی کشتی سه‌پند

- علاقه به پوشیدن رنگی خاص

۱ الف - پ - ت

۲ الف - پ - ت - پ

۳ پ - ب - الف - الف

۴ پ - ب - الف - ت

پاسخ

۴ اعتماد اجتماعی: نامحسوس یا ذهنی و کلان است؛ پس تمامی

گزینه‌ها درست است به جز گزینه «۱».

مراقبت از اموال عمومی: عینی و کلان است. (رد گزینه «۲»)

در مورد بخش سوم یعنی متأثر شدن از خبر آتش‌سوزی کشتی: پدیده‌ای ذهنی است، اما در مورد خرد و کلان بودن آن، اختلاف نظر وجود دارد. در این صورت شما می‌توانید به سراغ موارد بعدی بروید که در این سؤال این پدیده در سطح کلان در نظر گرفته شده است.

علاقه داشتن: به هر چیزی در زمره امور نامحسوس و ذهنی قرار می‌گیرد و خرد است. (رد گزینه «۳»)

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۵: جهان‌های اجتماعی

زیر واحد یادگیری
آیا جهان‌های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و
سرنوشت) یکسانی دارند؟

حیطه شناختی
مقدماتی

کدام یک از موارد زیر برخلاف دیدگاه جامعه‌شناسانی است که

جهان‌های اجتماعی را در طول یکدیگر می‌دانند؟

۱) معتقدند هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.

۲) همه جوامع انسانی را شبیه به یکدیگر می‌دانند.

۳) جامعه انسانی را شبیه به یک موجود زنده که دارای مراحل مختلف رشد است، می‌دانند.

۴) معتقدند برخی از جوامع در مراحل پیشرفته قرار گرفته‌اند و برخی دیگر در مراحل ابتدایی.

پاسخ

۱) گزینه «۱» اشاره به دیدگاه عرضی جوامع دارد و برخلاف جامعه‌شناسانی است که دیدگاه طولی را مطرح می‌کنند و سایر گزینه‌ها اشاره به دیدگاه طولی و تک‌خطی جوامع دارد.

فیلم پاسخ

۵۶ موارد زیر به ترتیب پیامد چیست؟

- عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان

- پرستش خداوند گاران و قدرت‌های فوق طبیعی

① رویکرد دین‌گرای برخی از جهان‌های اجتماعی - فرهنگ اساطیری

② رویکردهای دنیاگرا - فرهنگ سکولار

③ رویکرد دنیوی و این جهانی جهان متجدد - فرهنگ اساطیری

④ رویکرد دنیاگرای برخی از جهان‌های اجتماعی - انحراف بشر از

فرهنگ توحیدی

پاسخ

۴

- برخی از جهان‌های اجتماعی، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگرای خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

- پرستش خداوند گاران و قدرت‌های فوق طبیعی در فرهنگ اساطیری به دلیل انحراف بشر است که به جهان معنوی اعتقاد دارد، ولی به بیراهه می‌رود.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۷: ارزیابی جهان‌های اجتماعی

زیر واحد یادگیری
قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی را چگونه ارزیابی کنیم؟

حیطه شناختی
پیشرفته

- ۵۷ هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟
- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند.
 - ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند.
 - آن بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد.
 - بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت انسان باشد.
- ۱) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - باطل - حق
 - ۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - باطل - حق
 - ۳) ارزش‌های حق - هنجارها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی
 - ۴) حقیقت - واقعیت - خرافات - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

پاسخ

- ۱) آرمان‌ها و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن‌ها دفاع کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، ولی برخی از آن‌ها را ممکن است در عمل نادیده بگیرند، «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند و ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند، «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» را می‌سازد.
- عقاید و ارزش‌های «حق»، از نظر علمی قابل دفاع و مطابق فطرت انسان هستند اما عقاید و ارزش‌های «باطل»، از نظر علمی صحیح نیستند و براساس خرافات شکل می‌گیرند.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویتواحد یادگیری
درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعیزیر واحد یادگیری
فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه
است؟حیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۵۸ عبارات زیر را به ترتیب از حیث درست و نادرست بودن مشخص
نمایید.

الف) تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت و
تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی است.

ب) مسئولیت همه مراتب امر به معروف و نهی از منکر در جامعه
به عهده سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

پ) نتیجه به کار نبردن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی در
هر جهان اجتماعی، منجر به بازتولید همان جهان اجتماعی می‌شود.

۱) درست - نادرست - درست

۲) نادرست - درست - نادرست

۳) درست - نادرست - نادرست

۴) نادرست - درست - درست

پاسخ

۳ الف) درست است.

ب) اگر به جای «همه»، «برخی» به کار می‌رفت درست بود.

پ) می‌شود در انتهای جمله نادرست است.

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیر واحد یادگیری
ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به
تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۹ به ترتیب در تعاملات بین فرهنگی، چگونه فرهنگ تحولات هویتی

پیدا می‌کند و به فرهنگ دیگر ملحق می‌شود و گسترش می‌یابد؟

۱ با حفظ عقاید و ارزش‌های خود، با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد - داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نفوذ کند - خارج از محدودهٔ هنجارها عناصری از فرهنگ‌های دیگر را اخذ کند.

۲ در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر ابداعاتی داشته باشد - در محدودهٔ هنجارها عناصری از فرهنگ‌های دیگر را اخذ کند - با حفظ عقاید و ارزش‌های خود، با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد.

۳ به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند - ارزش‌ها و عقاید فرهنگ‌های دیگر را قبول کند - با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد.

۴ داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نفوذ کند - بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند - ارزش‌ها و عقاید فرهنگ‌های دیگر را قبول کند.

پاسخ

۳ قسمت اول: اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

قسمت دوم: جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.

قسمت سوم: اگر با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

فیلم پاسخ

۶۰ به ترتیب «شعار» و «مشکل اساسی» نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی، کدام است؟

① عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - شکل‌گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت و از بین رفتن آزادی افراد

② عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت - حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب و تلاش برای برقراری عدالت

③ عدالت اجتماعی و نفی مالکیت خصوصی - حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب و شکل‌گیری طبقات جدید در جامعه

④ عدالت اقتصادی و نفی مالکیت خصوصی - از بین رفتن آزادی‌های معنوی و دنیوی به دلیل حاکمیت رویکرد سکولار

پاسخ

① شعار نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت است که این نظام‌ها دو مشکل اساسی داشتند: ۱- از بین رفتن آزادی‌های دنیوی افراد و ۲- شکل‌گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت.

فصل

فصل ۳: چالش‌های جهانی

واحد یادگیری

درس ۹: جهان دوقطبی

زیرواحد یادگیری

شکل‌گیری بلوک شرق و غرب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۱ کدام مورد در ارتباط با «نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون» درست است؟

- ۱ در نیمه دوم قرن بیستم مطرح شد و عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.
- ۲ پس از فروپاشی شوروی مطرح شد و کسب ثروت را به عنوان عامل اصلی بروز جنگ‌ها در گذشته و حال معرفی می‌کرد.
- ۳ طی جنگ سرد مطرح شد و محورهای عملیاتی جنگ را از کشورهای غربی به تمدن‌های کشورهای استعمارزده منتقل می‌کرد.
- ۴ پس از جنگ جهانی دوم مطرح شد و به گرم کردن بازار اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی اشاره داشت.

پاسخ

۱ نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون پس از جنگ جهانی دوم (نیمه دوم قرن بیستم) و در طی جنگ سرد مطرح شد. هانتینگتون در نظریه خود عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد و معتقد بود منبع اصلی درگیری‌ها در جهان، عوامل فرهنگی است.

فصل

فصل ۳: چالش‌های جهانی

واحد یادگیری

درس ۱۰: جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

زیرواحد یادگیری

جنگ‌های جهانی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۶۲ بحران اقتصادی اغلب با پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید؛ زیرا همواره بحران‌های اقتصادی را از نظام سرمایه‌داری به

- ۱) چالش فقر و غنا - حکومت - نظام‌های دموکراتیک منتقل می‌کنند.
- ۲) چالش فقر و غنا - سرمایه‌داران - اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد منتقل می‌کنند.
- ۳) بحران‌های اجتماعی - سرمایه‌داران - اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد منتقل می‌کنند.
- ۴) بحران‌های اجتماعی - حکومت - نظام‌های دموکراتیک منتقل می‌کنند.

پاسخ

۲) بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید. سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

۶۳ روشنفکران التقاطی چپ، به ترتیب، در کدام کشورها پدید

آمدند و دیدگاه‌های خود را به چه صورت بیان می‌کردند؟

- ① در کشورهای اسلامی - رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی
- ② در کشورهای بلوک شرق - رویارویی با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی
- ③ در کشورهای اسلامی - بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی
- ④ در کشورهای بلوک شرق - بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی

پاسخ

③ روشنفکران التقاطی در کشورهای اسلامی پدید آمدند. با این

توضیح گزینه‌های «۲» و «۴» را رد می‌کنیم. این گروه از روشنفکران دیدگاه‌های خود را بدون رویارویی مستقیم و گاه با استفاده از پوشش دینی بیان می‌کردند.

فیلم پاسخ

۶۴ به ترتیب مصداق‌های «الف»، «ب» و «پ» کدام هستند؟

اصلاح شیوه زمامداری شاه	«پ»
«الف»	حذف کارگزاران مستقیم غرب
منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی	«ب»

- ۱ انقلاب‌های آزادی‌بخش - استبداد استعماری - هدف جنبش عدالتخانه
- ۲ بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - هدف جنبش تنباکو
- ۳ جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - انجام واجبات نظامیه
- ۴ حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - درهم ریختن نظم پیشین - تلاش در جهت حذف سلطه سیاسی غرب

پاسخ

- ۱ انقلاب‌های آزادی‌بخش ➡ حذف کارگزاران مستقیم غرب
 استبداد استعماری ➡ رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی
 هدف جنبش عدالتخانه ➡ اصلاح شیوه زمامداری شاه

فصل

فصل ۴: بیداری اسلامی و جهان جدید

واحد یادگیری

درس ۱۴: انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف

بیداری اسلامی

زیر واحد یادگیری

مقایسه انقلاب اسلامی و انقلاب‌های

آزادی‌بخش

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۵ در نظریه فوکویاما کدام نظام را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانند و مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت کدام بلوک را تضعیف کرد؟

- ① نظام سوسیال دموکرات - بلوک شرق
- ② نظام سوسیال دموکرات - بلوک غرب
- ③ نظام لیبرال دموکراسی - بلوک شرق
- ④ نظام لیبرال دموکراسی - بلوک غرب

پاسخ

③ نظریه فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند و مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را تضعیف کرد.

فصل

فصل ۴: بیداری اسلامی و جهان جدید

واحد یادگیری

درس ۱۵: افق بیداری اسلامی

زیر واحد یادگیری

جغرافیای فرهنگی جهان جدید

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۶ کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، سلسله مراتب بیان‌های

علمی را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) نظریه - مسئله - فرضیه - اصول یا قوانین
- ۲) طرح پرسش - بیان مسئله - فرضیه - نظریه
- ۳) طرح مسئله - بیان فرضیه - اصول یا قوانین - نظریه
- ۴) طرح مسئله - بیان فرضیه - اهداف پژوهش - نظریه

۳

میدانید

سلسله مراتب بیان‌های علمی به ترتیب:

مسئله ♦ فرضیه ♦ اصول یا قوانین ♦ نظریه

بیان‌های علمی به مفاهیم مختلف اشاره دارد، از جمله ♦ مسئله -

فرضیه - نظریه

۱- طرح مسئله با توجه به دانش و تجربه دانشمندان و پیشینیان

۲- پاسخ خردمندانه و سنجیده به مسئله‌های علمی یا پاسخ اولیه

پژوهشگران به مسئله‌های علمی (فرضیه)

۳- فرضیه‌ها در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

۴- ترکیب اصول و قوانین مختلف، نظریه‌ها را شکل می‌دهند.

۶۷ «لبخند اجتماعی» و «گرایش به بازی‌های انفرادی» به ترتیب در کدام دوره از رشد رواج دارد؟

- ① ۸ ماهگی - دوره دبستان
- ② ۲ تا ۳ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی
- ③ ۲ تا ۳ ماهگی - دوره دبستان
- ④ ۸ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی

پاسخ

۲

میدانید

اولین علامت رشد اجتماعی در ۲ تا ۳ ماهگی، لبخند اجتماعی است. کودکان در سنین ۴-۵ سالگی به بازی‌های موازی که ویژگی آن بازی به صورت انفرادی ولی در کنار دیگر کودکان است گرایش دارند.

نکته

- ترس از غریبه در ۸ ماهگی اتفاق می‌افتد.
- کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی گروهی می‌کنند.

فصل

درس ۲

واحد یادگیری

روانشناسی رشد

زیر واحد یادگیری

ویژگی‌های رشد در دوره کودکی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۸ «کسب شیوه‌های جدید فکر کردن در دوره‌های مختلف رشد»
و «افزایش تدریجی مهارت فکر کردن»، به ترتیب جزء
کدام یک از انواع رشد محسوب می‌شود؟

۱ مرحله‌ای - پیوسته

۲ مرحله‌ای - مرحله‌ای

۳ پیوسته - مرحله‌ای

۴ پیوسته - پیوسته

پاسخ

۱

میدانید

کسب شیوه جدید فکر کردن در دوره‌های مختلف رشد به معنی
بروز تغییرات جدیدی است که پیش از آن وجود نداشته و در هر
مرحله رشدی بروز می‌کند، پس به رشد مرحله‌ای اشاره دارد.
افزایش تدریجی مهارت فکر کردن یا هر مهارت دیگری مثل
راه رفتن و حرف زدن به تدریج در فرد ایجاد می‌شود که به معنی
رشد تدریجی است و جزء رشد پیوسته محسوب می‌شود.

بدانید

در رشد مرحله‌ای افراد ویژگی‌هایی را کسب می‌کنند که در دوره
قبلی فاقد آن بودند.

مثال ♦ تغییر درونی تفکر ♦ عینی ♦ ذهنی

رشد پیوسته قائل به مرحله‌بندی نیست و معتقد است رشد در یک
طیف پیوسته اتفاق می‌افتد.

فیلم پاسخ

۶۹ اگر هنگامی که یک شیء از سمت راست به طرف ما پرتاب می‌شود، «به سمت آن برمی‌گردیم»، «آن را به صورت یک شیء گرد تشخیص دهیم» و «بدانیم که چه فاصله‌ای از ما دارد»، به ترتیب کدام یک از مراتب شناخت شکل گرفته است؟

- ۱ احساس - توجه - ادراک
- ۲ توجه - ادراک - حل مسئله
- ۳ توجه - ادراک - ادراک
- ۴ احساس - ادراک - حل مسئله

پاسخ

۳

میدانید

برگشتن به سمت چیزی ⇨ به معنی انتخاب آن از بین محرک‌های دیگر ⇨ یعنی توجه کردن به آن است.

اینکه یک محرک به صورت گرد تشخیص داده شود ⇨ به معنی تفسیر کردن و معنی دادن به شکل آن ⇨ یعنی ادراک صورت گرفته است.

تشخیص فاصله یک شیء ⇨ به معنی تفسیر اطلاعات مربوط به آن ⇨ یعنی ادراک آن است.

بدانید

در اینجا دانستن تعاریف زیر لازم است:

- محرک ⇨ هر چیزی که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند.
- تحریک اندام‌های حسی ⇨ موجب احساس می‌شود.
- انتخاب محرک خاص، از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما ⇨ توجه
- تفسیر و معنی کردن اطلاعات ⇨ ادراک

فصل

درس ۳

واحد یادگیری

احساس، توجه، ادراک

زیر واحد یادگیری

حواس مختلف

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۰. «تداوم و پایداری توجه» منجر به کدام یک از مفاهیم

روانشناسی زیر می‌شود؟

۱) توجه تقسیم شده

۲) توجه ارادی

۳) تمرکز

۴) توجه آگاهانه

پاسخ

۳

میدانید

اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

نکته

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند.

توجه تقسیم شده: در شرایطی که مجبور می‌شویم به‌طور همزمان چند تکلیف را انجام دهید ← گوش دادن به رادیو و آشپزی کردن
توجه آگاهانه (توجه ارادی): توجه آگاهانه به محرک‌ها است و فرد اراده‌ای برای توجه به محرک دارد.

در توجه هر چه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود.

۷۱. علی پس از مراجعه به مشاور در ارتباط با حل مشکل درسی‌اش، متوجه می‌شود که توجه‌اش ناقص است؛ این نقص توجه اشاره به چه دلیلی دارد؟

- ۱) استفاده از چند حس برای فراگیری یک مطلب
- ۲) انتخاب هم‌زمان چند ماده برای به خاطر سپردن آن‌ها
- ۳) عدم رعایت فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب
- ۴) عدم استفاده از رمزگردانی معنادار و بسط معنایی

پاسخ

۲

میدانید

بیشتر افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند، بلکه مشکل توجه دارند. از انتخاب هم‌زمان چند ماده اطلاعاتی پرهیز کنید. به اطلاعات توجه دقیق داشته باشید. وقتی هم‌زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از موضوع‌های مختلف است. راهکار این امر ♦ پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت که منجر به توجه ناقص است.

مثال ♦ هم‌زمان با نوشتن تکالیف به برنامه‌های تلویزیون هم نگاه کنیم.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیر واحد یادگیری

چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشته باشیم؟

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۲. عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد مرتبط است؟
- بیشترین فراموشی در ساعات اولیه بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.
 - ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.
 - حفظ کردن آیه‌ای از قرآن و جانداختن برخی کلمات به هنگام یادآوری آن
 - شاخ و برگ دادن غیرواقعی در تعریف از صحنه یک تصادف
- ۱) اضافه کردن - نظریه ابینگهوس - حذف کردن - فراموشی
 - ۲) نظریه ابینگهوس - فراموشی - حذف کردن - اضافه کردن
 - ۳) فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن - حذف کردن
 - ۴) حذف کردن - فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن

پاسخ

۲

میدانید

طبق نظریه فراموشی ابینگهوس ♦ با گذشت زمان واژگان فراموش می‌شوند و بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

- فراموشی ♦ یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

- حذف کردن ♦ در این خطا فرد بخش‌هایی از خاطرات و اطلاعات سپرده شده را فراموش می‌کند. به عبارتی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است، ناتوان است.

- اضافه کردن ♦ تحریف واقعیت، خاطرات و یا افسانه‌بافی است.

فیلم پاسخ

۷۳. کدام مفهوم در تعریف مسئله وجود ندارد؟

- ۱ هدف مشخص
- ۲ موانع مشخص
- ۳ دستیابی فوری
- ۴ امکانات محدود

پاسخ

۳

میدانید

تعریف مسئله ← عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود. بنابراین در تعریف مسئله:

- ۱- مسئله دارای هدف مشخص
- ۲- موانع مشخص (توانمندی‌های محدود)
- ۳- جریان تحت کنترل
- ۴- مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

فیلم پاسخ

۷۴. در مثال زیر دوست زهرا از کدام روش برای حل مسئله استفاده کرده است؟

«زهرا و دوستش، در اوقات فراغت خود تصمیم به بازی گرفتند. زهرا پیشنهاد کرد دوستش اسمی را که در ذهن زهرا است، حدس بزند. با پیدا شدن حرف اول اسم، حدس او نزدیکتر شد و در نهایت با یافتن سایر حروف توانست اسم مورد نظر را پیدا کند.»

۱) روش بارش مغزی

۲) روش تحلیلی

۳) روش شروع از آخر

۴) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

۴

میدانید

در این روش، حل‌کننده مسئله تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت یعنی وجود مسئله و دسترسی به راه‌حل را کاهش دهد.

بدانید

در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این بازی، دوست زهرا با حدس زدن حروف به وضعیت مطلوب نزدیکتر شده و پاسخ را پیدا کرده است.

۷۵. ناتوانی در تصمیم‌گیری در دو موقعیت «الف» و «ب» به ترتیب

به کدام یک از انواع تعارض منجر خواهد شد؟

الف) فردی که وزن خود را کاهش می‌دهد تا سلامتی‌اش را بازیابد، با دیدن غذاهای خوشمزه و چرب دچار کشمکش درونی می‌شود.

ب) فردی که به بیماری جدی دچار است، با درمان‌های متفاوتی روبه‌رو است که هر یک عوارض جانبی خود را دارد.

- ۱) تعارض گرایش، گرایش - تعارض اجتناب، اجتناب
- ۲) تعارض گرایش، اجتناب - تعارض اجتناب، اجتناب
- ۳) تعارض گرایش، اجتناب - تعارض گرایش، اجتناب
- ۴) تعارض گرایش، گرایش - تعارض گرایش، اجتناب

پاسخ

۱

میدانید

تعارض گرایش، گرایش ← ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری برای انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی است.

تعارض اجتناب، اجتناب ← ناشی از تصمیم‌گیری از میان دو گزینه نامطلوب و ناخواستنی است.

تعارض گرایش، اجتناب ← موقعیت تصمیم‌گیری که با تعارض بین دو امر خواستنی و ناخواستنی همراه است.

بدانید

جمله اول (الف) ← بازیابی سلامتی (خواستنی) - غذاهای خوشمزه (خواستنی) ← تعارض گرایش، گرایش

جمله دوم (ب) ← بیماری و درمان که با عوارض همراه است (هر دو ناخواستنی) ← تعارض اجتناب، اجتناب

فیلم پاسخ

۷۶. نوع تصمیم‌گیری در «انتخاب رشته تحصیلی از میان دو رشته

نظری و فنی» و «خرید خانه» به ترتیب چیست؟

- ۱) مهم و پیچیده - مهم و پیچیده
- ۲) مهم و ساده - مهم و پیچیده
- ۳) مهم و ساده - مهم و ساده
- ۴) مهم و پیچیده - مهم و ساده

پاسخ

۲

میدانید

انتخاب رشته تحصیلی از میان دو رشته تحصیلی نظری و فنی ←

تصمیم مهم و ساده

تصمیم خرید خانه ← مهم و پیچیده

بدانید

تصمیم مهم ← شامل تصمیم‌هایی است که به تفکر زیاد نیاز دارد

زیرا تا مدت طولانی زندگی فرد تصمیم‌گیرنده و یا حتی افراد دیگر

را تحت تأثیر قرار می‌دهد و نقش تعیین‌کننده‌ای در تصمیم‌های

بعدی و آینده افراد دارد ← انتخاب رشته تحصیلی و خرید خانه

تصمیم‌گیری ساده ← یک مرحله‌ای است، یعنی به مجموعه دیگری

از انتخاب‌ها منجر نمی‌شود ← انتخاب بین دو رشته تحصیلی

تصمیم‌گیری پیچیده ← چند مرحله‌ای است، مخاطره‌آمیز است و به فکر

کردن زیاد و بررسی مرحله به مرحله اولویت‌ها نیاز دارد ← خرید خانه

۷۷. مهم‌ترین علت ناتوانی ما در محیط چیست؟

① یادگیری و باور

② ناپایداری عوامل محیطی

③ عدم انگیزه

④ عدم کنترل محیط

پاسخ

① بسیاری از ناتوانی‌های ما به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعا نمی‌توانیم؛ یعنی باور می‌کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر شرایط نمی‌توانیم کاری انجام دهیم.

فیلم پاسخ

۷۸. سبک اسنادی کدام یک از افراد، موجب ایجاد یأس و دلسردی

آنان برای جبران شکست در موفقیت‌های آتی خواهد شد؟

- ۱) درس روان‌شناسی را خوب نخوانده بودم و نمره خوبی در امتحان نگرفتم.
- ۲) در درس ریاضی خوب نیستم و نمره خوبی در امتحان نمی‌گیرم.
- ۳) شانس و اقبال با ما یار نبود، وگرنه حتماً در مسابقه والیبال برنده می‌شدیم.
- ۴) اگر اراده می‌کردم و می‌خواستم، نمره خوبی در کنکور می‌گرفتم.

پاسخ

۲

میدانید

نسبت دادن شکست‌ها به عوامل غیرقابل کنترل و پایدار، موجب ایجاد یأس و دلسردی و کاهش انگیزه برای جبران آن می‌شود. وقتی یادگیرندگان، شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند ♦ مانند توانایی پایین و دشواری تکلیف ♦ انگیزه کمی برای جبران آن خواهند داشت.

بدانید

خوب درس نخواندن در گزینه «۱» ♦ به معنی «کمبود تلاش» و «قابل کنترل و ناپایدار» است.
«خوب نبودن در درس ریاضی» در گزینه «۲» ♦ به معنی «کمبود توانایی» و «غیرقابل کنترل و پایدار» است.
«شانس و اقبال» در گزینه «۳» ♦ غیرقابل کنترل و ناپایدار
«اراده» در گزینه «۴» ♦ قابل کنترل و ناپایدار

فیلم پاسخ

۷۹. در این مثال که «ترس از قبولی در کنکور، دانش‌آموزی را آن قدر تحت فشار روانی قرار داده است که حتی نمی‌تواند جهت شناسایی منبع فشار، تمرکز کند.» کدام یک از روش‌های مقابله سازگارانه را پیشنهاد می‌کنید؟

۱. مشورت و راهنمایی گرفتن
۲. استفاده از حس شوخ‌طبعی
۳. استفاده از مهارت حل مسئله
۴. فعالیت بدنی و ورزش کردن

پاسخ

۱

میدانید

بعضی اوقات ممکن است فرد به تنهایی نتواند مشکل را حل کند، به همین دلیل احساس فشار روانی در او باقی می‌ماند. در این موارد مشورت گرفتن از دیگران به‌عنوان یک مقابله سازگارانه در نظر گرفته می‌شود.

نکته

مقابله‌هایی که به حل مسائل و برطرف کردن عامل فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کنند، مقابله‌های سازگارانه هستند.

۸۰ نیاز افراد برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی،
نشانگر کدام مفهوم روان‌شناسی است؟

۱ انگیزه

۲ اراده

۳ مقابله

۴ فشار روانی

پاسخ

۴

میدانید

فشار روانی، روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است. چنین تغییری باعث
برهم خوردن تعادل در زندگی می‌شود و لازم است برای سازگار شدن با
شرایط جدید بیشتر تلاش کنیم؛ پس فشار روانی عبارت است از نیاز
برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی.

فیلم پاسخ

فصل
الدرس الثانيواحد یادگیری
المواعظ العددية / الأعداد من واحدٍ إلى المئة
و أسماء الاستفهام و الأفعال / في المطارزیر واحد یادگیری
ترجمه و تعریبحیطه شناختی
مقدماتی

۸۱ عَيْنَ الْأَصْحَ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة: «إذا أردتَ أن تُجْريَ ينابيعَ
الحكمة من قلبك على لسانك فأخلص لله أربعين صباحاً!»:

- ① هرگاه خواستی که چشمه‌های حکمت از قلب تو بر زبانت جاری شود، پس برای خداوند چهل صبح، اخلاص بورز!
- ② اگر بخواهی که چشمه‌های حکمت را از دلت بر زبانت جاری کنی، پس برای خداوند چهل صبح خالص شو!
- ③ اگر خواهی که چشمه‌های حکمت را از قلب خویش، بر زبانت جاری سازی، پس چهل روز برای خداوند خالص شو!
- ④ هرگاه می‌خواهی چشمه‌های حکمت از قلب تو بر زبانت جاری شود، باید چهل صبحگاه برای خداوند مخلص شوی!

پاسخ

- ② «أردتَ: بخواهی»؛ (رد گزینه «۴») / «أن تُجْريَ: که جاری کنی»
(رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «صباحاً: صبح» در گزینه «۳» به اشتباه
«روز» ترجمه شده است.

فیلم پاسخ

۸۲ عین الترجمة الصحیحة:

«إِنَّكَ كَثِيرُ النِّسْيَانِ، أَنْصَحُكَ أَنْ تَقْرَأَ كِتَابًا يُعَلِّمُكَ طَرَقًا لِتَقْوِيَةِ
الذَّاكِرَةِ!»:

- ① تو بسیار فراموشکاری، تو را به خواندن کتابی که راههایی برای تقویت حافظه‌ات به تو یاد می‌دهد، نصیحت می‌کنم!
- ② تو را به خواندن کتابی نصیحت می‌کنم که راه تقویت حافظه را به تو یاد دهد، زیرا تو بسیار فراموش می‌کنی!
- ③ نصیحت می‌کنم که کتابی را درباره راههای تقویت حافظه خود بخوانی، زیرا تو خیلی زود فراموش می‌کنی!
- ④ تو خیلی فراموش کاری، به تو نصیحت می‌کنم که کتابی را بخوانی که راههایی را برای تقویت حافظه به تو یاد دهد!

پاسخ

- ④ «أَنْصَحُكَ: به تو نصیحت می‌کنم» / «أَنْ تَقْرَأَ كِتَابًا: کتابی را بخوانی» (رد گزینه «۱») / «يُعَلِّمُكَ: به تو یاد دهد» (رد گزینه «۳») / «الذَّاكِرَةُ: حافظه» (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «طَرَقًا: راههایی» (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

۸۳ عین الأنسب فی الجواب للترجمة:

«الإنسان الكذاب و إن يحاول أن يخفى كذبه أو ينكره لكنه يظهر يوماً فيندم!»

- ① اگر انسان دروغگو بکوشد که دروغش را مخفی کند یا انکار نماید، اما آن در روزی آشکار می‌شود و او را پشیمان می‌کند!
- ② انسان دروغگو اگر تلاش کند که دروغ خود را پنهان یا انکار کند، روزی فاش می‌شود و او شرمگین می‌گردد!
- ③ انسان بسیار دروغگو هرچند تلاش کند دروغ خود را مخفی نماید یا انکار کند، اما روزی که آشکار می‌شود، پشیمان می‌گردد!
- ④ انسان بسیار دروغگو گرچه بکوشد که دروغش را مخفی کند یا آن را انکار کند، اما آن، روزی آشکار می‌شود و پشیمان می‌گردد!

پاسخ

④ «الكذاب: بسیار دروغگو» (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «و إن: گرچه، هرچند» (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «يُحاول: تلاش کند، بکوشد» / «أن يخفى: که مخفی کند» / «أو: یا» / «يُنكره: آن را انکار کند» (رد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳») / «لكنه: امّا آن» / «يظهر يوماً: روزی آشکار می‌شود» در گزینه «۳» (روزی که) معادل ندارد و نادرست است. / «يندم: پشیمان می‌گردد» (رد گزینه «۲»)

فیلم پاسخ

۸۴ عین الصّحیح فی التّرجمة:

«لا نفعَ فی الخلاف و العُدوان لهذا علی کلّ النّاس أن یَتعایشوا
مع بعضهم تعایشاً سلمیّاً!»:

- ① سودی در اختلافات و دشمنی نیست، بنابراین همه مردم باید با یکدیگر به شکل مسالمت آمیز همزیستی کنند!
- ② هیچ سودی در اختلاف و دشمنی وجود ندارد، بنابراین بر همه مردم واجب است که با یکدیگر به صورت مسالمت آمیز زندگی کنند!
- ③ هیچ سودی در اختلاف و دشمنی نیست، بنابراین همه مردم باید با یکدیگر به صورت مسالمت آمیز همزیستی کنند!
- ④ هیچ سودی در اختلاف و دشمنی ها نیست، بنابراین همه مردم باید به صورت مسالمت آمیز با یکدیگر همزیستی کنند!

پاسخ

③ لا نفع: هیچ سودی ... نیست (لای نفی جنس) (ردّ گزینه «۱»)/
الخلاف و العُدوان: اختلاف و دشمنی (مفرد) (ردّ گزینه های «۱» و «۴»)/
علی کلّ النّاس: همه مردم باید / أن یَتعایشوا مع بعضهم تعایشاً
سلمیّاً: با یکدیگر به صورت مسالمت آمیز همزیستی کنند (ردّ گزینه «۲»)

فیلم پاسخ

۸۵ عین الترجمة الصحيحة:

«قَدِمَ عَلَيْنَا مِنْ قَبْلِكَ وَالٍ قَامَ بِقَتْلِ الرِّجَالِ وَ أَخَذَ الْأَمْوَالَ ظُلْمًا وَ
نَحْنُ نَطْلُبُ مِنْكَ أَنْ تَعْزِلَهُ!»:

- ۱) پیش از تو فرمانداری بر ما وارد شد که مردان را کشت و اموال را ظالمانه گرفت و ما از تو می‌خواهیم او را برکنار کنی!
- ۲) از طرف تو فرمانداری بر ما وارد شده است که اقدام به کُشتن مردان و گرفتن اموال به شکل ظالمانه کرده است و ما از تو می‌خواهیم که وی را عزل کنی!
- ۳) فرمانداری که از جانب تو به اینجا آمده است، اقدام به قتل مردان و گرفتن ظالمانه اموال کرده است و ما از تو خواستاریم او را برکنار کنی!
- ۴) پیش از تو فرمانداری بر ما وارد شد که مرتکب قتل مردان و گرفتن اموال به صورت ظالمانه شده است و ما از تو می‌خواهیم که وی عزل شود!

پاسخ

۲ بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: «قَبْلَ: طرف» نه «پیش از».
- گزینه «۳»: «عَلَيْنَا» ترجمه نشده است. «اینجا» معادلی ندارد.
- گزینه «۴»: «پیش از تو» نادرست است. «قَامَ بـ» نادرست ترجمه شده است. «تَعْزَلَ: عزل کنی».

فصل

الدرس الثالث

واحد یادگیری

الشجاعة في الحق / المضاعف و المهموز و

الرباعي

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۶ عَيْن الصَّحِيح فِي التَّرْجَمَةِ:

① الإنسان الَّذِي يُكْثِرُ مِنَ الْكَلَامِ لَا يَعْرِفُ شَأْنَهُ: انسانی که پرگویی

می‌کند، مقامش شناخته نمی‌شود!

② إِقْنَاعُ الْمُخَاطَبِينَ سَهْلٌ عَلَى مَنْ يَتَكَلَّمُ جَيِّدًا وَ حَازِقٌ فِي عَمَلِهِ: قانع

شدن مخاطبان بر کسی که خوب صحبت می‌کند و در کارش مهارت

دارد، آسان است!

③ الْكَلَامُ اللَّيِّنُ قَدْ يَلِينُ الْقُلُوبَ الَّتِي أَقْسَى مِنَ الصَّخُورِ: سخن نرم گاهی

قلب‌هایی را که سخت‌تر از صخره‌ها هستند، نرم می‌کند!

④ لَيْنُ الْكَلَامِ سِلَاحٌ نَافِعٌ يَنْتَفِعُ بِهِ النَّاسُ الْعُقَلَاءُ: نرمی سخن، سلاحی

سودمند است که به مردم خردمند سود می‌رساند!

③ بررسی سایر گزینه‌ها:

① لَا يَعْرِفُ شَأْنَهُ: شَأْن (مقام) خود را نمی‌داند

② إِقْنَاعُ: قانع کردن / حَازِقٌ: ماهر است

④ يَنْتَفِعُ بِهِ: از آن سود می‌برند

فصل

الدرس السادس

واحد یادگیری

آداب الكلام + الإعراب الفرعي (۲)

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

فیلم پاسخ

۸۷ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ: «من را ببخشید، حق با شماست، الآن

سیم کارت را برایتان عوض می‌کنم!»:

① اِسْمَحُونِي، الْحَقَّ مَعَكُمْ، اُبَدِّلْ لَكُمْ الْبَطَاقَةَ الْآنَ!

② اِسْمَحَانِي لِأُبَدِّلْ لَكُمْ الرَّصِيدَ الْآنَ، الْحَقَّ مَعَكُمْ!

③ سَامِحُونِي، إِنَّكُمْ عَلَى الْحَقِّ، الْآنَ اُبَدِّلْ لَكُمْ الْبَطَاقَةَ!

④ سَامِحْنِي، إِنَّكُمْ عَلَى الْحَقِّ، اُبَدِّلْ لَكُمْ الرَّصِيدَ الْآنَ!

پاسخ

③ «اِسْمَح: اجازه بده» (ردّ گزینه‌های «۱ و ۲») / «الرّصيد: شارژ»،

«البطاقة: سیم کارت» (ردّ گزینه‌های «۲ و ۴»).

فصل

الدرس التاسع

واحد یادگیری

صناعة التلميع في الأدب الفارسي / اسم

الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة

المشبة / شراء شريحة الجوّال

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۸۸

إِقرأ النصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ:

السّياحة هي توفير (ارائه) الخدمات للسّياح و السّائح هو الشّخص الّذي يُسافر بعيداً عن بلده، سواء داخل وطنه أو خارجه، ليوم واحد على الأقلّ، أو ليلة واحدة و أسباب هذا السّفر عديدة منها الفراغ، العطلات، العلاج، التّعليم، الدّين، الرّياضة و التّجارة و الشّؤون العائليّة. ليست صناعة السّياحة كما كانت منذُ سنواتٍ. تشعّبت فروعها و تداخلت و أصبحت تدخل في معظم مجالات الحياة اليوميّة. ليس السّائح ذلك الشّخص الّذي يحمل حقيبة صغيرة و يُسافر إلى بلد ما ليقضي عدّة ليالٍ في أحد الفنادق و يتجول (می چرخد) بین معالِم البلد الاثريّة. تغيّر الحال و تخطّت السّياحة تلك الحدود الضيّقة (باریک) لتدخل بقوة إلى كلّ مكانٍ لتؤثّر فيه و تتأثّر به.

عین الصّحیح حول السّياحة:

- ① صناعة لم يتغيّر شكلها من البداية حتى الآن!
- ② هذه الصناعة قد جذبت أنظار البلدان إلى نفسها أخيراً!
- ③ صناعة تحصل عليها البلدان التّاريخيّة الثّروات فقط!
- ④ صناعة تجذب السّائحين الكثيرين إلى الآثار التّاريخيّة!

پاسخ

④ ترجمه متن:

گردشگری ارائه خدمات به گردشگران است و گردشگر همان شخصی است که حداقل یک روز یا یک شب، به دور از شهر خود، خواه در داخل کشورش و خواه در خارج آن، سفر می کند و دلایل این سفر زیاد است، از جمله آنها آسودگی، تعطیلات، درمان، یادگرفتن، دین، ورزش و تجارت و امور خانوادگی. صنعت گردشگری آنگونه که در سالهای (قبل) بود، نیست. شاخه های آن منشعب شد و روی هم افتادند و در بیشتر حوزه های زندگی روزمره درگیر شدند. گردشگر، (دیگر) آن کسی نیست که کیف کوچکی را حمل کند و به شهری سفر کند تا چندین شب را در یکی از هتل ها بگذراند و در میان آثار تاریخی کشور بچرخد. وضعیت تغییر کرد و گردشگری از

فیلم پاسخ

آن مرزهای باریک عبور کرد تا با نیرویی، وارد هر مکانی شود تا در آن تأثیر بگذارد و تحت تأثیر آن قرار گیرد.

گزینه صحیح را درباره گردشگری مشخص کن.

صنعتی است که گردشگران زیادی را به آثار تاریخی، جذب می کند.

ترجمه سایر گزینه ها که غلط است:

گزینه «۱»: صنعتی است که شکلش از ابتدا تاکنون تغییر نکرده است.

گزینه «۲»: این صنعت توجه کشورها را اخیراً به خود جلب کرده است (در متن نیامده است).

گزینه «۳»: صنعتی است که فقط کشورهای تاریخی از آن، ثروتها را به دست می آورند.

۸۹

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ:

السِّيَاحَةُ هِيَ تَوْفِيرُ (ارائه) الخِدْمَاتِ لِلسَّيَّاحِ وَ السَّائِحُ هُوَ الشَّخْصُ الَّذِي يُسَافِرُ بَعِيداً عَنْ بَلَدِهِ، سَوَاءً دَاخِلَ وَطَنِهِ أَوْ خَارِجَهُ، لِيَوْمٍ وَاحِدٍ عَلَى الْأَقْلَى، أَوْ لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ وَ أَسْبَابُ هَذَا السَّفَرِ عَدِيدَةٌ مِنْهَا الْفَرَاغُ، الْعُطْلَاتُ، الْعِلَاجُ، التَّعْلِيمُ، الدِّينُ، الرِّيَاضَةُ وَ التَّجَارَةُ وَ الشُّؤُونُ الْعَائِلِيَّةُ. لَيْسَتْ صِنَاعَةُ السِّيَاحَةِ كَمَا كَانَتْ مُنْذُ سَنَوَاتٍ. تَشَعَّبَتْ فُرُوعُهَا وَ تَدَاخَلَتْ وَ أَصْبَحَتْ تَدْخُلُ فِي مُعْظَمِ مَجَالَاتِ الْحَيَاةِ الْيَوْمِيَّةِ. لَيْسَ السَّائِحُ ذَلِكَ الشَّخْصُ الَّذِي يَحْمِلُ حَقِيقَةَ صَغِيرَةٍ وَ يُسَافِرُ إِلَى بَلَدٍ مَا لِيَقْضِيَ عِدَّةَ لَيَالٍ فِي أَحَدِ الْفَنَاقِ وَ يَتَجَوَّلَ (می چرخد) بَيْنَ مَعَالِمِ الْبَلَدِ الْاَثَرِيَّةِ. تَغْيَرُ الْحَالُ وَ تَخْطَّتِ السِّيَاحَةُ تِلْكَ الْحُدُودَ الضَّيِّقَةَ (باریک) لِتَدْخُلَ بِقُوَّةٍ إِلَى كُلِّ مَكَانٍ لِيُؤَثِّرَ فِيهِ وَ تَتَأَثَّرَ بِهِ.

عَيِّنِ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ:

- ① ما تَغَيَّرَتْ أَوْضَاعُ صِنَاعَةِ السِّيَاحَةِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ!
- ② يُسَافِرُ بَعْضُ النَّاسِ إِلَى مَدِينَةٍ لِيُعَالَجَ الطَّبِيبُ مَرَضَهُمْ!
- ③ زِيَارَةُ الْأَقْرِبَاءِ أَحَدُ أَسْبَابِ مُسَافَرَةِ النَّاسِ إِلَى بَلَدٍ آخَرَ!
- ④ يُسَافِرُ الرِّيَاضِيُّونَ إِلَى مَنَاطِقٍ أُخْرَى لِلْحُضُورِ فِي الْمُسَابَقَاتِ!

پاسخ

① ترجمه متن:

گردشگری ارائه خدمات به گردشگران است و گردشگر همان شخصی است که حداقل یک روز یا یک شب، به دور از شهر خود، خواه در داخل کشورش و خواه در خارج آن، سفر می کند و دلایل این سفر زیاد است، از جمله آنها آسودگی، تعطیلات، درمان، یادگرفتن، دین، ورزش و تجارت و امور خانوادگی. صنعت گردشگری آنگونه که در سال های (قبل) بود، نیست. شاخه های آن منشعب شد و روی هم افتادند و در بیشتر حوزه های زندگی روزمره درگیر شدند. گردشگر، (دیگر) آن کسی نیست که کیف کوچکی را حمل کند و به شهری سفر کند تا چندین شب را در یکی از هتل ها بگذراند و در میان آثار تاریخی کشور بچرخد. وضعیت تغییر کرد و گردشگری از

فصل

الدرس السادس

واحد یادگیری

المعالم الخلابة / الإعراب و البناء و إعراب الصفة و المضاف إليه / في الصيدلية

زیر واحد یادگیری

درک مطلب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
الدرس السادس

واحد یادگیری
المعالم الخلابة / الإعراب و البناء و إعراب
الصفة و المضاف إليه / في الصيدلية

زیر واحد یادگیری
درک مطلب

حیطه شناختی
پیشرفته

آن مرزهای باریک عبور کرد تا با نیرویی، وارد هر مکانی شود تا در
آن تأثیر بگذارد و تحت تأثیر آن قرار گیرد.
خطا را براساس متن مشخص کن:
شرایط صنعت گردشگری در گذر زمانها تغییر نکرد.
ترجمه سایر گزینهها که صحیح هستند:
گزینه «۲»: بعضی از مردم، به شهری سفر می کنند تا پزشک، بیماری
آنها را مداوا کند.
گزینه «۳»: دیدن خویشاوندان، یکی از علتهای مسافرت مردم به
شهری دیگر است.
گزینه «۴»: ورزشکاران به مناطق دیگری برای حضور در مسابقات،
سفر می کنند.

فصل
الدرس السادس

واحد یادگیری
المعالم الخلابة / الإعراب و البناء و إعراب
الصفة و المضاف إليه / في الصيدلية

زیر واحد یادگیری
اعراب و تحلیل صرفی

حیطه شناختی
پیشرفته

۹۰. إقرأ النصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ:

السّياحة هي توفير (اراته) الخدمات للسّياح و السّائح هو الشّخص الّذي يُسافر بعيداً عن بلده، سواء داخل وّطنه أو خارجه، ليوم واحد على الأقلّ، أو ليلة واحدة و أسباب هذا السّفر عديدة منها الفراغ، العطّلات، العلاج، التّعليم، الدّين، الرّياضة و التّجارة و الشّؤون العائليّة. ليست صناعّة السّياحة كما كانت منذُ سنواتٍ. تشعّبت فروعها و تداخلت و أصبحت تدخل في معظم مجالات الحياّة اليوميّة. ليس السّائح ذلك الشّخص الّذي يحمل حقّبة صغيرة و يُسافر إلى بلد ما ليقضي عدّة ليالٍ في أحد الفنادق و يتجول (می چرخد) بین معالِم البلد الاثريّة. تغيّر الحال و تحطّبت السّياحة تلك الحُدود الضّيقة (باریک) لتدخل بقوة إلى كلّ مكانٍ لتؤثّر فيه و تتأثّر به.

عین الخطأ في الإعراب و التّحليل الصّرفی:

- ① السّائح: اسم - مفرد و جمعه «السّياح» - على وزن «فاعِل» - مذكر / مبتدأ و خبره «يسافر»
- ② تداخلت: فعل ماضٍ - مفرد مؤنّث غائب - مادّته «دخل» - له حرفان زائدان و مصدره «تدخلُ» / فعلٌ و له فاعل
- ③ «يتجولُ»: فعل مضارع، للمفرد المذكر الغائب، يأتي مصدره على وزن «تفعّل» / فعلٌ و مع فاعله جملة فعليّة
- ④ تلك: اسم إشارة للمفرد البعيد - تستعمل للمؤنّث - مبنی على الفتح / مفعول أو مفعول به و منصوب محلاً

پاسخ

① ترجمه متن:

گردشگری ارائه خدمات به گردشگران است و گردشگر همان شخصی است که حداقل یک روز یا یک شب، به دور از شهر خود، خواه در داخل کشورش و خواه در خارج آن، سفر می کند و دلایل این سفر زیاد است، از جمله آنها آسودگی، تعطیلات، درمان، یادگرفتن، دین، ورزش و تجارت و امور خانوادگی. صنعت گردشگری آنگونه که در سالهای (قبل) بود، نیست. شاخه های آن منشعب شد

فیلم پاسخ

و روی هم افتادند و در بیشتر حوزه‌های زندگی روزمره درگیر شدند. گردشگر، (دیگر) آن کسی نیست که کیف کوچکی را حمل کند و به شهری سفر کند تا چندین شب را در یکی از هتل‌ها بگذراند و در میان آثار تاریخی کشور بچرخد. وضعیت تغییر کرد و گردشگری از آن مرزهای باریک عبور کرد تا با نیرویی، وارد هر مکانی شود تا در آن تأثیر بگذارد و تحت تأثیر آن قرار گیرد. خبر «السائح» جمله اسمیه است و فعل «یُسافر» خبر آن نیست.

زبان عربی

فصل

الدرس السادس

واحد یادگیری

المعالم الخلابة / الإعراب و البناء و إعراب
الصفة و المضاف إليه / في الصيدلية

زیرواحد یادگیری

اعراب و تحلیل صرفی

حیطه شناختی

پیشرفته

۹۱. عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«أَتَقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِي مَا لَهُ وَ عَلَيْهِ»

① قال: فعل ماضٍ، للمفرد المذكر الغائب، مجرد ثلاثي، متعدٍّ، معلوم /

فعل و فاعله ضمير «هُوَ» المُستتر

② الحق: اسم، للمفرد المذكر «جمعه المكسر: حقوق»، معرفة، صحيح

الآخر / مفعول به و منصوب بالفتحة

③ أتقى: اسم، مذكر حقيقي، مُعرب، معرف بالإضافة، مُشتق، منقوص /

مبتدأ و مرفوع بالإعراب التقديرى

④ الناس: اسم، مُعرب، مُعرف بـأل، جامد غير مصدرى، منصرف /

مُضاف إليه و مجرور بالإعراب الأصلى

③ «أَتَقَى» اسم مقصور است و منقوص نیست.

فصل

الدرس السابع

واحد یادگیری

الوالى المتواضع / الإعراب المحلّ و الإعراب

التقديرى

زیر واحد یادگیری

اعراب و تحلیل صرفی

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

فیلم پاسخ

۹۲. عَيِّنِ الخَطَأَ فِي تَوْضِيحِ المفردات:

- ① الحَدِيد: عنصر فلزيّ موصَّل للحرارة و الكهرباء.
- ② الطَّيْن: التُّراب الَّذِي قد اختلط بالماء.
- ③ العِظَام: أَكْبَرُ قَوْمٍ يَقُومُ النَّاسُ مِنْ مَكَانِهِمْ إِحْتِرَاماً لَهُمْ.
- ④ العَصَّارة: وسيلةٌ لِأَخْذِ ماءِ الفواكه.

پاسخ

③ ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: آهن: یک عنصر فلزی رسانایی برای حرارت و برق است.
- گزینه «۲»: گِل: خاکی که با آب مخلوط شده است.
- گزینه «۳»: استخوان‌ها: بزرگان قومی که مردم به‌خاطر احترام به آنها از جایشان برمی‌خیزند. (نادرست)
- گزینه «۴»: آب‌میوه‌گیری: وسیله‌ای است برای گرفتن آب میوه‌ها.

فصل

الدرس الاول

واحد یادگیری

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام عليّ (ع) /
التواسخ (الأفعال الناقصة)

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۹۳. عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

① إِنَّ شَيْمِلَ تَعَلَّمَتْ لُغَاتٍ كَثِيرَةً مِنْهَا الْفَارِسِيَّةُ وَالْعَرَبِيَّةُ وَالتُّرْكِيَّةُ وَالْإِنْجِلِيزِيَّةُ.

② أَلْفَتْ شَيْمِلَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ مِنْهَا كِتَابٌ حَوْلَ شَخْصِيَّةِ جَلالِ الدِّينِ الرَّومِيِّ.

③ هِيَ كَانَتْ تُحِبُّ الْعَيْشَ فِي الشَّرْقِ وَلِذَلِكَ دَرَّسَتْ مُدَّةً طَوِيلَةً فِي بَاكِسْتَانِ.

④ قَبْلَ وَفَاتِهَا أَوْصَتْ شَيْمِلَ زُمَلَاءَهَا أَنْ يُشَكِّلُوا فَرِيقًا لِلْحِوَارِ الدِّينِيِّ وَالثَّقَافِيِّ.

پاسخ

③ در این گزینه، کلمه «دَرَّسَتْ» غلط است و باید به جای آن «دَرَّسَتْ» بیاید؛ زیرا فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» است.

فصل

الدرس التاسع

واحد یادگیری

آنه ماری شیمیل / الأفعال المعتلة (۲)

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۹۴. عَيِّن الخُطأَ في إعراب الفعل المُضارع:

- ① أَخَوَاتِي الْمُؤْمِنَاتِ لَنْ يُجَالِسْنَ النِّسَاءَ الْكَافِرَاتِ أَبَدًا!
- ② لَيَنْجَحُ أَخِي فِي تِلْكَ الْمَسَابَقَاتِ الرَّيَاضِيَّةِ حَاوِلَ كَثِيرًا!
- ③ لَمْ تَتَجَسَّسْ أَيْ شَوْوْنِ سَائِرِ النَّاسِ لِكَشْفِ أَسْرَارِهِمْ!
- ④ مَنْ يَجْتَهِدُ فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِ الْمَدْرَسَةِ يَفْزُ فِي الْامْتِحَانَاتِ!

پاسخ

۲ در این گزینه، با توجه به معنای عبارت «لَيَنْجَحُ» غلط است و باید به صورت «لَيَنْجَحَ» بیاید؛ زیرا «لام» در آن از نوع «لام ناصبه» به معنای «برای اینکه» است: (برادرم برای اینکه در آن مسابقات ورزشی برنده شود، بسیار تلاش کرد).

مطر الشمک / الفعل الثلاثی و المجرد و
المزید (۱) و الفعل اللازم و الفعل المتعدی و
تعدی الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم
الجوازات

۹۵. عَيْنَ فِعْلاً يَخْتَلَفُ فِي عِدَدِ الْحُرُوفِ الزَّائِدَةِ عَنِ الْبَاقِي:

- ① هل أنت تستمعين إلى كلام الأستاذ عند التدريس؟
- ② يا أمي العزيزة! أنت تتحملين مشاكل كثيرة في سبيل تربيتنا!
- ③ في طبخ الغذاء تستعمل زوجتي البصل غالباً!
- ④ سرير غرفتي في الفندق انكسر فاتصل بالمُشرف!

پاسخ

③ در گزینه «۳»، «تستعمل» مضارع باب «استفعال» است که سه حرف زائد دارد. فعل‌های سایر گزینه‌ها «تستمعن، تتحملین، انکسر» به ترتیب باب‌های «افتعال، تفعل و انفعال» است که همگی دو حرف زائد بیشتر ندارند.

فیلم پاسخ

۹۶. عین ما لیس فیہ المبتدأ:

- ① التَّعَرَّفَ على تلك الأسماك سبب سفرتي إلى الهندوراس!
- ② تناول الفواكه اللذيذة مفيد لصحة الإنسان جداً فكلوها!
- ③ تعارف التلاميذ مع بعضهم في بداية السنة الدراسية!
- ④ تحمّل شذائد الدهر و الصعوبات مُمكن بالاستعانة بالله!

پاسخ

③ در گزینه «۳»، با جمله فعلیه روبه‌رو هستیم و جمله با فعل «تعارفَ: با هم آشنا شدند» آغاز شده است؛ پس در این گزینه، مبتدا وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها، با جمله اسمیه روبه‌رو هستیم و جمله با اسم مصدر «التَّعَرَّفَ: شناختن»، «تَنَاولُ: خوردن»، «تَحَمَّلُ: تحمل کردن» آغاز شده است؛ پس در این گزینه‌ها، مبتدا وجود دارد.

فصل

الدرس الخامس

واحد یادگیری

«هذا خلق الله» / الجملة الاسمية و الفعلية /

مع سائق سيارة الأجرة

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۹۷. مَيِّز الْجُمْلَةَ الَّتِي كُلُّ أَسْمَائِهَا مَعْرُفَةٌ:

- ① قَلِيلٌ مِنْ زُمَلَائِي فِي الصَّفِّ يَهْتَمُّونَ بِالدِّرَاسَةِ!
- ② ذَلِكَ الْمَلْعَبُ الْكَبِيرُ قَرِيبٌ مِنْ مَدْرَسَتِنَا الْمَشْهُورَةِ!
- ③ كَتَبَ أَخِي وَاجِبَاتِهِ الْمَدْرَسِيَّةَ فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ!
- ④ لَيَجْتَهِدِ الْإِنْسَانُ كَثِيرًا لِلْحُصُولِ عَلَى أَهْدَافِهِ الْعَالِيَةِ!

پاسخ

③ در گزینه «۳»، تمامی اسم‌های جمله، معرفه هستند (أخ: معرفه به اضافه / ضمیر متصل «ی»: معرفه به ضمیر / واجبات: معرفه به اضافه / ضمیر متصل «ه»: معرفه به ضمیر / الْمَدْرَسِيَّة: معرفه به «ال» / السَّاعَةُ: معرفه به «ال» / السَّادِسَةُ: معرفه به «ال»).

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب (قَلِيلٌ، قَرِيبٌ، كَثِيرًا) اسم نکره هستند.

فیلم پاسخ

۹۸. فی آیّ عبارة العلامات الفرعیّة أكثر:

- ① یذهب كثيرٌ مِنَ الزوّارِ إلى بیت الله فی ذی الحجّة!
- ② إخوانی المُجدّون ساعدونی فی أداء واجبات المدرسه!
- ③ أبونا المُحسِن یَخدمُ المُواطنینَ حتّى یکتسبَ رضا الله!
- ④ صَدِیقِ مَحزونٍ جدّاً لِأنّه فَقَدَ أمّه الحنونة قَبْلَ أُسبوعین!

پاسخ

③ در گزینه «۳» دو اسم وجود دارد که دارای اعراب فرعی هستند «أبو: مرفوع به واو»، «المُواطنین: منصوب به یاء». در سایر گزینه‌ها فقط یک اسم وجود دارد که دارای اعراب فرعی می‌باشد. «ذی» در گزینه «۱»، «المُجدّون» در گزینه «۲»، «أُسبوعین» در گزینه «۴». دَقّت کنیم که در گزینه «۲»، «إخوان» اسم جمع مکسر است و نه اسم مثنی. در این گزینه، «واجبات» اسم جمع مؤنث سالم است؛ اما چون در حالت جری قرار دارد «مضاف‌الیه»، دارای اعراب اصلی می‌باشد. در گزینه «۴»، «مَحزون» اسم مفرد است و نه اسم جمع مذکر سالم؛ لذا دارای اعراب ظاهری اصلی می‌باشد.

فصل

الدرس الخامس

واحد یادگیری

معجزة الأنبياء + الإعراب الفرعی (۱)

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۹۹. عَيْن ما يدلّ على المؤنّث و لَيْسَتْ فيها علامة التّأنيث:

- ۱) نحنُ نواجهُ الشّدائد و الصّعوبات في الحياة!
- ۲) نَبّهتني أُمّي من النّوم لأداء صلاةِ الفجر!
- ۳) صاحبي يَبحث عن الماء البارد في الصّحراء!
- ۴) سافرتُ فاطمة إلى تلك المُحافظة الجميلة!

پاسخ

۲ در گزینه «۲»، «أُمّ» اسم مفرد مؤنّث است (مؤنّث معنوی) و علامت مؤنّث ندارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
در گزینه «۱»، «الصّعوبات» جمع مؤنّث سالم است و «الحياة» اسم مفرد مؤنّث است و هر دو دارای نشانه مؤنّث (ة، ات) هستند.
در گزینه «۳»، «الصّحراء» اسم مفرد مؤنّث است و دارای نشانه مؤنّث (الف ممدوده) است.
در گزینه «۴»، «فاطمة، المحافظة، الجميلة» اسم مفرد مؤنّث هستند و دارای نشانه مؤنّث (ة) هستند.

فصل

الدرس الاول

واحد یادگیری

ذاک هو الله / صیغ الأفعال و أنواع الكلمة، و
الإسم باعتبار الجنس و العدد / التّعارف

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۰۰. عَيْنَ ما لَيْسَ فِيهِ «لا» النافية للجنس:

- ۱) لا شكَّ فى أنَّ مياه البحر اليومَ هادئةٌ!
- ۲) نذهبُ إلى حجرة كبيرة لا سجاجيد فيها!
- ۳) لا فضل للعرب على العجم فى ديننا!
- ۴) لا تكلم الآخرينَ إلَّا على قدر عقولهم!

پاسخ

۴ در گزینه «۴»، «لا» بر سر فعل مضارع آمده است و (لای نهی) می باشد. ترجمه عبارت: «با دیگران فقط به اندازه خردهایشان، صحبت کن.»

نکته

برای تشخیص «لای نفی جنس» باید توجه داشته باشیم که پس از آن، اسم می آید و به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می شود.

فیلم پاسخ

فصل
بخش ۲: اسلام در مکه

واحد یادگیری
درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت
یاران به حبشه

زیر واحد یادگیری
حضرت محمد (ص) از ولادت تا بعثت

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۰۱. تاریخ، مصداق ویژگی درایت و تدبیر رسول خدا (ص) را در روایت کرده است.

- ۱ حضور ایشان در جریان حلف الفضول و حمایت از افراد ستمدیده
- ۲ موقعیت ایشان در تجارت با اموال خدیجه (ع) در دومین سفر به شام
- ۳ جلوگیری از جنگ و خونریزی پس از بازسازی خانه کعبه و نصب حجرالاسود
- ۴ همراهی با کاروان تجارت از مکه به شام در ده سالگی با ابوطالب

پاسخ

۳ در سال ۳۵ عام الفیل هنگامی که بزرگان مکه پس از بازسازی خانه کعبه بر سر کسب افتخار نصب حجرالاسود به جای خود، با یکدیگر به نزاع برخاسته بودند و نزدیک بود کار به جنگ و خونریزی منجر شود، درایت و تدبیر پیامبر اسلام (ص) مانع از این درگیری شد.

۱۰۲. به ترتیب عبارت‌های زیر، مصداق کدام اقدام‌های رسول خدا (ص) است؟

«دفاع مشترک مسلمانان و یهودیان از مدینه»، «ضربه اقتصادی بر پیکره مشرکان»

۱) بستن پیمان برادری میان مهاجران و انصار - تشکیل نیروی نظامی

۲) بستن پیمان عمومی مدینه - غزوات

۳) بستن پیمان برادری میان مهاجران و انصار - غزوات

۴) بستن پیمان عمومی مدینه - تشکیل نیروی نظامی

پاسخ

۴

- یکی از محورهای مهم بستن پیمان عمومی مدینه، دفاع مشترک مسلمانان و یهودیان از مدینه بود.

- یکی از اقدامات تشکیل نیروی نظامی که از اهداف رسول خدا (ص) بود، زدن ضربه اقتصادی بر پیکره مشرکان بود.

۱۰۳. پاسخ عبارت‌های «دستور آن پس از نزول آیات سورة توبه بر پیامبر (ص) داده شد»، «پیامبر (ص) پس از بازگشت از سفر تبوک دستور انجام این کار را داد» و «هنگام عزیمت پیامبر (ص) برای اعمال حج، علی (ع) برای دعوت مردم به اسلام به این سرزمین سفر کرد» به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- ۱) ابلاغ پیام براءت در موسم حج - به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود - یمن
- ۲) به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود - ابلاغ پیام براءت در موسم حج - بصرا
- ۳) ابلاغ پیام براءت در موسم حج - مشمول عفو قرار دادن مشرکان مکه به شرط مسلمان شدن - یمن
- ۴) به آتش کشیدن مسجد ضرار که توسط منافقین ساخته شده بود - مشمول عفو قرار دادن مشرکان مکه به شرط مسلمان شدن - بصرا

پاسخ

۱

- در آستانه ماه ذی‌الحجه سال نهم هجری، آیات اولیه سورة توبه بر پیامبر (ص) نازل شد و آن حضرت دستور یافت این آیات را در موسم حج به مردم ابلاغ کند.

- در آستانه حرکت رسول خدا (ص) به تبوک، گروهی از منافقان از آن حضرت درخواست کردند که در مسجد تازه تأسیس شده آنان اقامه نماز کند. رسول خدا (ص) با نزول آیاتی پس از بازگشت از تبوک نیت واقعی منافقان را متوجه شد و دستور سوزاندن مسجد ضرار را داد.

- هنگام عزیمت رسول خدا (ص) به حج، علی (ع) برای دعوت مردم یمن به اسلام، در آنجا به سر می‌برد.

۱۰۴. در کدام غزوه پیامبر (ص)، امیرمؤمنان علی (ع) را تنها گزینه

مناسب برای جانشینی در مدینه دانست و دلیل این کار چه بود؟

① جنگ موته - فعالیت‌های قبایل یهود زیاد شده بود.

② جنگ موته - خطر تحرک منافقان وجود داشت.

③ جنگ تبوک - خطر تحرک منافقان وجود داشت.

④ جنگ تبوک - فعالیت‌های قبایل یهود زیاد شده بود.

پاسخ

③ هرگاه رسول خدا (ص) به علت جنگ یا هدف دیگری از مدینه

خارج می‌شد، حتماً کسی را به جای خود نصب می‌کرد و تعیین جانشین

مناسب آن قدر برای آن حضرت اهمیت داشت که در غزوة تبوک تنها

گزینه مناسب برای جانشینی در مدینه را امیرمؤمنان علی (ع) دانست.

- دلیل آن، خطر تحرک منافقان در مدینه بود.

فصل

بخش ۳: اسلام در مدینه

واحد یادگیری

درس ۷: جانشینی پیامبر (ص)

زیرواحد یادگیری

خلافت، پیامبر و مسئله خلافت

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۰۵. امام علی (ع) در آغازین روز خلافت، مخالفت خود را با اعلام کرد.

- ۱) منع نقل و تدوین سنت نبوی
- ۲) دخل و تصرف‌های ذوقی و سلیقه‌ای در احکام دینی
- ۳) نگاه نژادی و طبقاتی به عرب و عجم
- ۴) بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال و تبعیض در بهره‌مندی از امکانات

پاسخ

۴ امام علی (ع) در آغازین روز خلافت، مخالفت خود را با بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال و تبعیض در بهره‌مندی از امکانات اعلام کرد و به مردم وعده داد بر اساس سنت نبوی (ص) عمل خواهد کرد.

[دهم] بخش ۵: امویان در مسند قدرت و قیام امام حسین (ع)

[دهم] درس ۱۱: صلح حسنی و حکومت اموی

[دهم] مخالفان بنی‌امیه (شیعیان، خوارج و ...)

۱۰۶. کدام گزینه با عبارت روبه‌روی خود هماهنگ است؟

- ۱) جزء طَلَقاً بود و تا آخرین لحظه ممکن با پیشرفت اسلام مقابله می‌کرد. ♦ یزید بن معاویه
- ۲) حکومت بنی‌امیه در این دوره شکل پادشاهی یافت و او دربارهٔ خودش می‌گفت «انا اول الملوک» ♦ ابوسفیان
- ۳) از دهات (زیرکان) که توسط معاویه به کار گرفته شده بود و در نخستین اقدام خود دست کسانی را که در مسجد بصره نسبت به حاکمیت او اعتراض کردند، قطع کرد. ♦ مغیره بن شعبه
- ۴) در این دوره، مسلمانان، قبرس را فتح و تا نزدیکی قسطنطنیه پیش رفتند و در شرق نیز سیستان و بلوچستان امروزی را تصرف کردند. ♦ معاویه

۴) گزینه «۱»: معاویه

گزینه «۲»: معاویه

گزینه «۳»: زیاد بن ابیه

نکته

منظور از دهات (زیرکان) کسانی مانند عمرو بن عاص، مغیره بن شعبه، زیاد بن ابیه بودند که زیرکیِ منهای پرهیزکاری داشتند.

۱۰۷. کدام عامل باعث شد مسلمانان رفته‌رفته از سنت رسول خدا (ص) دورتر شوند و خلافت کدام یک از امامان معصوم (ع) تنها به جنگ گذشت؟

- ۱ تلاش معاویه در به خدمت گرفتن جاعلان حدیث و روایات بر ضد اهل بیت (ع) و رسمی کردن بدگویی و لعن آنان بر منابر - امام حسن (ع)
- ۲ جلوگیری خلیفه دوم از نقل و تدوین احادیث رسول خدا (ص) - امام حسن (ع)
- ۳ جلوگیری خلیفه دوم از نقل و تدوین احادیث رسول خدا (ص) - امام حسین (ع)
- ۴ تلاش معاویه در خدمت گرفتن جاعلان حدیث و روایات بر ضد اهل بیت (ع) و رسمی کردن بدگویی و لعن آنان بر منابر - امام حسین (ع)

پاسخ

۲ یکی از اقدامات خلیفه دوم، جلوگیری از نقل و تدوین احادیث رسول خدا (ص) توسط مسلمانان بود. این امر رفته‌رفته موجب شد مسلمانان از سنت رسول خدا (ص) دورتر و به اموری که به صورت بدعت آمیزی در دین داخل می‌شد، عادت کنند. امام حسن (ع) تنها به مدت چند ماه آن هم در حال جنگ با معاویه عهده‌دار خلافت بود.

۱۰۸. چه عاملی خلفای بنی‌امیه را از کشورداری و رسیدگی به امور مردم غافل می‌کرد و کدام شخص را بدترین خلیفه بنی‌امیه توصیف کرده‌اند؟

- ۱) اختلافات و درگیری‌های داخلی خاندان اموی بر سر جانشینی - یزید بن معاویه
- ۲) استبداد و خودخواهی خلفا که دستاورد موروثی شدن خلافت بود - معاویه بن ابوسفیان
- ۳) سرکوب قیام‌ها و شورش‌های عاملان بنی‌امیه در مناطق مختلف - ولید بن یزید
- ۴) گرایش به تجمل‌گرایی و بنای کاخ‌های مجلل به سبک امپراتوری روم و ایران - هشام بن عبدالملک

پاسخ

۳) عاملان بنی‌امیه در مناطق مختلف در ابتدا حاکم آن منطقه می‌شدند، اما در ادامه علیه خود خلیفه قیام می‌کردند و خلفای اموی هم تمام تلاش خود را جهت سرکوب شورش‌ها به کار می‌گرفتند و همین امر آن‌ها را از کشورداری و رسیدگی به امور مردم غافل می‌کرد. توجه به عیاشی، خرید کنیزان و میگزاری در میان خلفای بنی‌امیه متداول بود که به عنوان مثال ولید بن یزید به عیاشی و بی‌پروایی در میان امویان معروف بود به طوری که وی را بدترین خلیفه بنی‌امیه توصیف کرده‌اند.

۱۰۹. یکی از راهکارهای امام کاظم (ع) برای کاستن از فشارهای

سیاسی و اجتماعی بر شیعیان، است.

۱) اجازه نفوذ برخی از شیعیان در مناصب حکومتی بود.

۲) پافشاری بر لزوم رعایت تقیه بود.

۳) تقویت و گسترش تشکیلات منسجمی به نام شبکه ارتباطی وکالت بود.

۴) پنهان ماندن رهبری تشکل شیعه بود که در سازماندهی شیعیان

مؤثر بود.

پاسخ

۱) یکی از راهکارهای امام کاظم (ع) برای کاستن از فشارهای

سیاسی و اجتماعی بر شیعیان، اجازه نفوذ برخی از شیعیان در مناصب

حکومتی بود. امام همکاری با دستگاه خلافت را به شرط حمایت و

کمک به شیعیان سفارش می نمود.

۱۱۰. چه عاملی دسترسی شیعیان را به امام جواد (ع) برای کسب معارف دینی مشکل کرده بود و کدام گزینه از وظایف کارگزاران امین امام جواد (ع) در سرتاسر کشور بود؟

- ۱) پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف - رسیدگی به شیعیان نیازمند
- ۲) محدودیت‌های شدید سیاسی خلفا - نظارت بر نحوه عملکرد شبکه وکالت
- ۳) پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف - نظارت بر نحوه عملکرد شبکه وکالت
- ۴) محدودیت‌های شدید سیاسی خلفا - رسیدگی به شیعیان نیازمند

پاسخ

۱

- پراکندگی شیعیان در مناطق مختلف، دسترسی آنان را به امام برای کسب معارف دینی مشکل کرده بود.
- امام (ع) کارگزاران امینی را در سرتاسر قلمرو حکومت اسلامی انتخاب کرده تا ضمن پاسخگویی به سؤالات و شبهات آنها، با دریافت وجوهات شرعی، به شیعیان نیازمند رسیدگی کنند.

فصل

درس ۸

واحد یادگیری

امام جواد (ع)

زیر واحد یادگیری

فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام جواد (ع)

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۱۱. چرا امام هادی (ع) به سامرا فراخوانده شد و همراه با نامه

خلیفه عباسی (متوکل) چه کسی راهی مدینه شد؟

۱) ارسال نامه خلیفه به امام هادی (ع) مبنی بر اشتیاق به دیدار

امام (ع) - یحیی بن اکثم

۲) به دنبال نامه حاکم مدینه و برخی از کارگزاران به خلیفه مبنی بر

فعالیت‌های امام (ع) در مدینه - یحیی بن اکثم

۳) ارسال نامه خلیفه به امام هادی (ع) مبنی بر اشتیاق به دیدار

امام (ع) - یحیی بن هرثمه

۴) به دنبال نامه حاکم مدینه و برخی از کارگزاران به خلیفه مبنی بر

فعالیت‌های امام (ع) در مدینه - یحیی بن هرثمه

پاسخ

۴) حاکم مدینه طی نامه‌ای به خلیفه عباسی - متوکل - چنین نوشت

«اگر احتیاج به حرمین - مکه و مدینه - داری می‌بایست علی‌بن

محمد را از آن جداسازی زیرا او مردم را به سوی خود فرامی‌خواند

و عده زیادی به او گرویده‌اند.»

- همراه با نامه خلیفه فردی به نام یحیی بن هرثمه راهی مدینه شد.

نکته

- بهانه فراخواندن امام (ع) به سامرا از سوی متوکل ← اشتیاق به

دیدار امام (ع) بود.

- یحیی بن اکثم ← قاضی‌القضات فقیه و محدث بغداد بود که در

مناظره با امام جواد (ع) از طرف مأمون دعوت شد.

فصل

درس ۹

واحد یادگیری

امام هادی (ع)

زیر واحد یادگیری

فراخواندن امام هادی (ع) به سامرا

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۱۲. عثمان بن سعید دارای چه موقعیت برجسته‌ای در میان نمایان بود که باعث شد وکلا و بزرگان شیعه بدون هیچ شکی او را بپذیرند و طولانی‌ترین دوره نیابت مربوط به کدام یک از نائبین بود؟

۱) به جهت انتصاب به خاندان بزرگ در دستگاه خلافت عباسی از احترام برخوردار بود و موقعیت او به نحوی بود که شیعیان خیلی زود او را پذیرفتند - محمد بن عثمان

۲) او وکیل و خادم امام هادی (ع) و ریاست سازمان وکالت در زمان امام حسن عسکری (ع) را به عهده داشت - عثمان بن سعید عمری

۳) به جهت انتصاب به خاندان بزرگ در دستگاه خلافت عباسی از احترام برخوردار بود و موقعیت او به نحوی بود که شیعیان خیلی زود او را پذیرفتند - علی بن محمد سمری

۴) او وکیل و خادم امام هادی (ع) و ریاست سازمان وکالت در زمان امام حسن عسکری (ع) را به عهده داشت - ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی

پاسخ

۲ عثمان بن سعید از شیعیان مورد اطمینان بود به طوری که راستی گفتار، تقوا و امانت‌داری او از طرف امام، مورد تأیید بود. او وکیل و خادم امام هادی (ع) بود و ریاست سازمان وکالت در زمان امام حسن عسکری (ع) را بر عهده داشت.

- محمد بن عثمان بن سعید عمری طولانی‌ترین دوران نیابت - حدود ۴۰ سال - را بر عهده داشت.

۱۱۳. محمدبن موسی خوارزمی و غیاث‌الدین جمشید کاشانی از مشهورترین مسلمان هستند.

① ریاضی‌دانان

② منجمان

③ مهندسان

④ فلاسفه

پاسخ

① محمدبن موسی خوارزمی و غیاث‌الدین جمشید کاشانی از مشهورترین ریاضی‌دانان مسلمان هستند.

فصل

درس ۱۳

واحد یادگیری

فرهنگ و تمدن اسلامی (۲)

زیرواحد یادگیری

علوم، هنر و معماری

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۱۴. رشته کوه ارسباران در شمال ایران، منطقه کوهستانی را در بر گرفته است.

- ۱ البرز
- ۲ تالش
- ۳ آذربایجان
- ۴ خراسان

پاسخ

۳ منطقه کوهستانی آذربایجان: رشته کوه ارسباران (قره داغ) شمال این منطقه را دربر گرفته است.

فصل

فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری

درس ۴: ناهمواری های ایران

زیر واحد یادگیری

منطقه کوهستانی شمال کشور

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۱۵. یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۵ کیلومتری بالای شهر A عبور می‌کند دماسنج بیرونی هواپیما دمای منفی ۲۰ درجه را نشان می‌دهد. در این زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی‌گراد است؟

① ۱۰ درجه سانتی‌گراد

② ۴ درجه سانتی‌گراد

③ صفر درجه سانتی‌گراد

④ -۴ درجه سانتی‌گراد

پاسخ

① با افزایش هر کیلومتر ارتفاع (هر ۱۰۰۰ متر، یک کیلومتر) دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد. پس:

$$5 \times 6 = 30$$

$$x - 30 = -20 \rightarrow x = -20 + 30 = 10 \text{ درجه}$$

دمای شهر A حدود ۱۰ درجه سانتی‌گراد است.

فصل

فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری

درس ۵: آب و هوای ایران

زیرواحد یادگیری

عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری
درس ۶: منابع آب ایران

زیر واحد یادگیری
کانون‌های آبگیر

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۱۶. پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- الف) کانون‌های آبگیر در کدام مناطق وجود دارد؟
ب) کدام نوع از کانون‌های آبگیر حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند؟
پ) کدام نوع از کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کند؟

۱ الف) مناطق مرطوب ب) دائمی پ) اتفاقی

۲ الف) مناطق کوهستانی ب) دائمی پ) فصلی

۳ الف) مناطق بیابانی ب) فصلی پ) دائمی

۴ الف) در تمامی نقاط کشور ب) فصلی پ) طغیانی

پاسخ

- ۲ الف) در مناطق مرتفع کوهستانی مکان‌هایی وجود دارد که سرچشمه رودهای متعددی است و به آن‌ها کانون‌های آبگیر می‌گویند.
ب) کانون‌های آبگیر دائمی بیش از هشت ماه از سال دارای بارش می‌باشند.
پ) کانون‌های آبگیر فصلی در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.

فیلم پاسخ

۱۱۷. تصویر زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

شهر بیشاپور

- ① گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می‌آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می‌دهد.
- ② عوامل اثرگذار طبیعی در پیدایش بسیاری از سکونتگاه‌ها موثرند.
- ③ زلزله و خشکسالی سبب از بین رفتن این شهر شد.
- ④ شهرهای بسیاری در دهه‌های اخیر رو به گسترش هستند.

پاسخ

- ① گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می‌آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می‌دهد.

۱۱۸. مهم‌ترین فعالیت‌هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می‌گیرد، کدام است؟

- ۱) زراعت، باغداری، دامداری
- ۲) زراعت، دامداری، زنبورداری
- ۳) دامداری، صید، باغداری
- ۴) باغداری، زراعت، پرورش طیور

پاسخ

۱) مهم‌ترین فعالیت‌هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می‌گیرد، زراعت، باغداری و دامداری است.

فصل

فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران

واحد یادگیری

درس ۱۰: توان‌های اقتصادی ایران

زیرواحد یادگیری

بخش کشاورزی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیر واحد یادگیری
تابش خورشید و دما

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۱۹. به چه دلیل مدار ۶۰ درجه، نصف ناحیه استوایی انرژی گرمایی دریافت می کند و کدام نواحی سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها می باشد؟

- ① به دلیل نزدیکی مدار ۶۰ درجه به نواحی قطبی - نواحی بین المدارین
- ② به دلیل نحوه تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه - نواحی استوایی
- ③ به دلیل برخورد توده هوای قطبی و توده هوای عرض پایین و ایجاد منطقه معتدله در عرض ۶۰ درجه - نواحی کمربندی پرفشار جهان
- ④ به دلیل آن که مدت زمان تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه کمتر است - نواحی کمربندی کم فشار جهان

پاسخ

۲

میدانید

در مدار ۶۰ درجه، نحوه تابش خورشید به علت آن که مایل است نسبت به نحوه تابش خورشید به استوا که عمود است باعث دریافت انرژی گرمایی تقریباً نصف این ناحیه نسبت به ناحیه استوا شده است. نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها هستند.

فیلم پاسخ

۱۲۰. کدام گزینه صحیح است؟

(الف)	(ب)
۱- درهٔ V شکل کولکا در پرو	الف) فرسایش کارستی
۲- درهٔ U شکل ایلینویز	ب) فرسایش یخچالی
۳- غار کتله‌خور زنجان	پ) فرسایش آب‌های جاری
۴- زبانۀ ماسه‌ای شبه جزیرهٔ میان کاله	ت) فرسایش تراکمی

۱) (۴-ت) (۳-الف) (۲-ب) (۱-پ)

۲) (۲-ت) (۴-الف) (۱-ب) (۳-پ)

۳) (۱-ت) (۲-الف) (۳-ب) (۴-پ)

۴) (۳-ت) (۱-الف) (۴-ب) (۲-پ)

پاسخ

۱) دره‌های V شکل بر اثر فرسایش آب‌های جاری است.۲) دره‌های U شکل بر اثر فرسایش یخچالی است.۳) غار کتله‌خور زنجان از اشکال فرسایش کارستی است.۴) زبانۀ ماسه‌ای فرسایش تراکمی سواحل هستند.

فیلم پاسخ

فصل ۳: نواحی انسانی

واحد یادگیری
درس ۷: نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)زیر واحد یادگیری
کشاورزیحیطه شناختی
پیشرفته

۱۲۱. هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط به کدام نوع از کشت‌های معیشتی یا تجاری است؟

«باغ‌های زیتون در یونان - پرواربندی دام برای استفاده از گوشت در کشور فرانسه - تراس‌بندی مزارع برنج در آسیای موسمی - پرورش لاما و گوسفند در ارتفاعات مکزیک و آند»

۱) کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی

۲) کشاورزی معیشتی - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی تجاری

۳) کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری

۴) کشاورزی تجاری - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی معیشتی

معیشتی

پاسخ

۴) براساس جدول طبقه‌بندی نواحی کشاورزی براساس کشت‌های معیشتی و تجاری که مطلبی برای انجام فعالیت بوده گزینه ۴ صحیح است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۳: نواحی انسانی

واحد یادگیری
درس ۸: نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)

زیر واحد یادگیری
نابرابری اقتصادی، نابرابری فضایی

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲۲. کدام یک از شاخص‌های زیر در توسعه انسانی نشان‌دهنده بُعد

اقتصادی است؟

- ۱) درآمد و رفاه
- ۲) امید به زندگی
- ۳) متوسط طول عمر
- ۴) سواد و آموزش

پاسخ

۱) درآمد و رفاه در توسعه انسانی نشان‌دهنده بُعد اقتصادی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۴: نواحی سیاسی

واحد یادگیری
درس ۹: معنا و مفهوم ناحیه سیاسی

زیر واحد یادگیری
ارکان ناحیه سیاسی و انواع نواحی سیاسی

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۲۳. هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ناحیه سیاسی می باشد؟

الف) اتباع خارجی می توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه شوند.

ب) در امور سیاست خارجی، کشاورزی و تجارت از اصول و

شیوه های مشترکی پیروی می کنند.

پ) کشور عراق از این نوع ناحیه سیاسی می باشد.

۱ الف) نواحی خودمختار ب) ناحیه سیاسی ملی پ) ناحیه سیاسی فروملی

۲ الف) مناطق آزاد تجاری ب) ناحیه سیاسی ویژه پ) ناحیه سیاسی ویژه

۳ الف) ناحیه سیاسی فراملی ب) ناحیه سیاسی منطقه ای پ) نواحی خودمختار

۴ الف) ناحیه سیاسی ویژه ب) ناحیه سیاسی فراملی پ) ناحیه سیاسی ملی

پاسخ

۴ الف) از ویژگی های ناحیه سیاسی ویژه (مناطق آزاد تجاری) این

است که اتباع خارجی می توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه

شوند.

ب) این ویژگی اتحادیه اروپا است که در یک ناحیه سیاسی فراملی

(منطقه ای) قرار دارند.

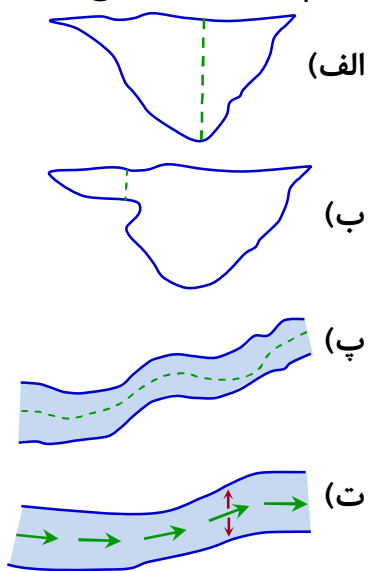
پ) عراق مانند هر کشور مستقل که نظام حکومتی مستقلی دارد،

ناحیه سیاسی ملی محسوب می شود.

فیلم پاسخ

۱۲۴. کدام موارد بهترین نوع خط مرزی در رودها است؟

۱ الف و ت

۲ الف و پ

۳ ب و پ

۴ ب و ت

پاسخ

۲ تالوگ بهترین خط مرزی است. به این صورت تعیین می‌شود که عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل می‌کند و هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

۱۲۵. قابلیت دفاعی در کدام شکل کشور بیش تر است؟

① محاطی

② دنباله دار

③ فشرده

④ طویل

③ قابلیت دفاعی کشور در شکل فشرده بیشتر است.

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۲۶. در کدام گزینه، نوع مغالطه احتمالی به درستی ذکر شده است؟

- ۱) علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد. (ابهام در مرجع ضمیر)
- ۲) همه انسان‌ها به دنبال رسیدن به سعادت هستند. (اشتراک لفظ)
- ۳) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است. (اشتراک لفظ)
- ۴) مریم و همسرش، بیست سال با هم اختلاف دارند. (ابهام در مرجع ضمیر)

پاسخ

۱) در عبارت «علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد» مرجع ضمیر «ش» در کلمه «خودش» مشخص نیست؛ زیرا معلوم نیست که به «علی» اشاره دارد و یا «دوست علی»؛ بنابراین امکان بروز مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد.

فیلم پاسخ

۱۲۷. بین کدام یک از مفاهیم زیر، رابطهٔ عموم و خصوص من وجه

برقرار است؟

- ۱ «مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد» و «مفهومی که قابلیت انطباق بر مصداق متعدد خارجی را دارد»
- ۲ «مفهومی که مصداق بی نهایت در عالم خارج دارد» و «مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد»
- ۳ «مفهومی که دارای مصداق متعدد خارجی است» و «مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد»
- ۴ «مفهومی که فرض مصداق متعدد برای آن محال است» و «مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد»

پاسخ

۲ مفهومی که دارای مصداق بی نهایت در عالم خارج است: مفهوم کلی

مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد:

- مفهوم کلی مانند مفاهیم خیالی دیو، سیمرغ و ...

- مفهوم جزئی مانند مفاهیم خیالی تک مصداقی اسب رستم، دیو سفید شاهنامه و ...

بنابراین رابطهٔ بین این مفاهیم، عموم و خصوص من وجه است.

در عبارت و مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد، با مفهوم جزئی روبه رو هستیم نه یک مصداق جزئی؛ بنابراین می توان بین این مفهوم و سایر مفاهیم، نسبت چهارگانه را برقرار کرد. دقت کنید نسبت های چهارگانه فقط میان مصداق مفاهیم کلی برقرار می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نسبت های چهارگانه ندارد.

- مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد: مفهوم جزئی

- مفهومی که قابلیت انطباق بر مصداق متعدد خارجی دارد: مفهوم کلی

گزینه «۳»: نسبت های چهارگانه ندارد.

- مفهومی که دارای مصداق متعدد خارجی است: مفهوم کلی

فیلم پاسخ

- مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد: مفهوم جزئی
- گزینه « ۴ »: نسبت‌های چهارگانه ندارد.
- مفهومی که فرض مصادیق متعدد برای آن محال است: مفهوم جزئی
- مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد: مفهوم جزئی

فلسفه و منطق

فصل

بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج

واحد یادگیری

درس ۳: مفهوم و مصداق

زیر واحد یادگیری

رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۲۸. نوع تعریف‌های زیر را به ترتیب به صورت صحیح تشخیص دهید.

«مثلث: شکلی که دارای سه ضلع است»، «گیلاس: میوه‌ای شبیه

آلبالو» و «سمپاد: سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان»

① مفهومی - لغوی - ذکر مصادیق

② ذکر مصادیق - لغوی - مفهومی

③ مفهومی - ذکر مصادیق - لغوی

④ ذکر مصادیق - مفهومی - لغوی

پاسخ

۳

بدانید

مثلث ← نوع تعریفش مفهومی است. (استفاده از مفهوم عام و خاص است)

گیلاس ← چون تشبیه وجود دارد ذکر مصادیق است.

سمپاد ← تعریف لغوی یک کلمه است. (از نوع مخفف)

فیلم پاسخ

۱۲۹. درباره استدلال استقرای تعمیمی کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) از مشاهده موارد جزئی، حکمی کلی صادر می‌شود.
- ۲) در صورت بررسی تمام جامعه آماری، نتیجه‌اش قطعی است.
- ۳) مبنای علوم حسی و تجربی محسوب می‌شود.
- ۴) نمونه‌ها باید تصادفی و براساس الگوی خاصی انتخاب شوند.

پاسخ

۴) در استقرای تعمیمی نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند نه این که براساس الگو یا قاعده خاصی انتخاب شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در استقرای تعمیمی با مشاهده چند مورد جزئی، حکمی کلی را نتیجه می‌گیریم.

گزینه «۲»: هنگامی که تمامی موارد یک مسئله را بررسی می‌کنیم، مسلّم است که نتیجه به‌دست آمده قطعی خواهد بود.

گزینه «۳»: دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی تعمیمی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.

فیلم پاسخ

۱۳۰. کدام قضیه «موجبه جزئی» نیست؟

- ① یکی از دانش‌آموزان در المپیاد رتبه اول را کسب کرد.
- ② چند تن از دانش‌آموزان در مسابقات علمی شرکت کردند.
- ③ بیشتر دانش‌آموزان، امروز به مدرسه آمدند.
- ④ تمام دانش‌آموزان مدرسه ما در آزمون مرآت شرکت کردند.

پاسخ

④ هر و هیچ (سور استاندارد) ♦ هرگز؛ تمام (سور غیراستاندارد) /
 بعضی (سور استاندارد) ♦ بیشتر - نیمی از - اندکی از - غالب -
 به‌ندرت - چند تن - یکی از - اغلب - اکثر
 پس گزینه «۴»، یک قضیه موجبه کلیه است.

فیلم پاسخ

۱۳۱. شخصی از قضیه «برخی از مدیران، متخصص نیستند» نتیجه می‌گیرد که «برخی متخصص‌ها مدیر نیستند» کدام گزینه درباره این نتیجه‌گیری صحیح است؟

- ۱) این استدلال بر اساس داده‌های واقعی معتبر است.
- ۲) مغالطه ایهام انعکاس در آن مشهود است.
- ۳) قیاسی نادرست و نامعتبر است.
- ۴) استدلال مطرح شده استدلالی دوری است.

پاسخ

۲) می‌دانیم که قضیه سالبه جزئی، عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. همچنین هرگاه یکی از شرایط لازم برای عکس مستوی رعایت نشود (مانند این که برای سالبه جزئی، عکس مستوی لازم‌الصدق در نظر بگیریم) دچار مغالطه ایهام انعکاس خواهیم شد.

۱۳۲. کدام گزینه دربارهٔ قیاس اقترانی معتبر شکل چهارمی که نتیجهٔ آن، «بعضی الف ب است» و حدوسط آن، مفهوم «ج» می‌باشد، صحیح است؟

- ۱ قطعاً مقدمهٔ دوم آن «هر ب ج است» می‌باشد.
- ۲ قطعاً همهٔ مصادیق موضوع مقدمهٔ اول آن موردنظر گوینده است.
- ۳ هریک از مقدمه‌های اول و دوم می‌توانند جزئی‌ه باشد اما جمع آن ممکن نیست.
- ۴ ممکن است علامت «ج» در هر دو مقدمه مثبت باشد.

پاسخ

۲ برای حل این سؤال ابتدا یک نمودار به وسیله اطلاعات موجود رسم کرده و سپس با استفاده از قانون نتیجه قیاس و شروط سه گانه اعتبار آن، نمودار را تکمیل می کنیم:

... ج الف ...

طبق قانون نتیجه قیاس، کیفیت هر دو مقدمه موجب است.

∴ بعضی الف ب است.

... ج الف است.

علامت حد وسط (ج) نمی‌تواند در هر دو مقدمه منفی باشد.

∴ بعضی الف ب است.

هرج الف است.

... ب ج است.

∴ بعضی الف ب است.

با توجه به قیاس نوشته شده، مقدمهٔ دوم چه جزئی باشد و چه کلی، قیاس معتبر است. (رد گزینۀ «۱») علامت «ج» در مقدمهٔ دوم قطعاً منفی خواهد بود. (رد گزینۀ «۴») همچنین مقدمهٔ اول قیاس قطعاً کلی خواهد بود (رد گزینۀ «۳»). به این معنا که همهٔ مصادیق موضوع آن، موردنظر گوینده است.

فصل

بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی

واحد یادگیری

درس ۸: قیاس اقترانی

زیر واحد یادگیری

شرایط معتبر بودن قیاس

حیطه شناختی

بیشرفته

فیلم پاسخ

۱۳۳. بیان کدام عبارت می‌تواند مخاطب را قانع کند که خبر زیر

دارای «بزرگ‌نمایی» است؟

«فقط در سال گذشته، هشت نفر از مراجعین این کلینیک

زیبایی در اثر اشتباهات پزشکی دچار عوارض غیرقابل بازگشت

شدند.»

۱ هیچ کلینیک دیگری در کشور به این میزان خسارت نداشته باشد.

۲ میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی بسیار بالاتر باشد.

۳ این کلینیک به تازگی و در اواخر سال گذشته تأسیس شده باشد.

۴ تعداد مراجعین کلینیک‌های دیگر کمتر از مراجعین این کلینیک

باشد.

پاسخ

۲ اگر در حالت عادی میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی

به‌طور کلی بالا باشد، آن‌گاه می‌توانیم نتیجه بگیریم که این خبر سعی

در بزرگ‌نمایی مشکل و تخریب اعتبار این کلینیک دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر هیچ کلینیک دیگری به این میزان خسارت نداشته

است، پس این تعداد واقعاً زیاد است و خبر دارای بزرگ‌نمایی نیست.

گزینه «۳»: این گزینه بیانگر آن است که در مدت زمان کوتاهی این

میزان اشتباه پزشکی در آن رخ داده است پس بزرگ‌نمایی وجود

ندارد.

گزینه «۴»: این حقیقت که این کلینیک تعداد مراجعین بالاتری

نسبت به دیگران دارد، این میزان عوارض را توجیه نمی‌کند بلکه

ممکن است میانگین عوارض غیرقابل بازگشت بسیار کمتر از این

تعداد باشد.

فیلم پاسخ

فصل
بخش ۶: قضیه شرطی و قیاس استثنایی

واحد یادگیری
درس ۹: قضیه شرطی و قیاس استثنایی

زیر واحد یادگیری
قیاس استثنائی و قیاس استثنائی اتصالی

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۳۴. کدام قیاس، نامعتبر است؟

- ① اگر این شکل مربع باشد، دارای چهار ضلع است؛ این شکل چهار ضلع ندارد، پس مربع نیست.
- ② اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ هنوز دیپلم نگرفته‌ای، پس وارد دانشگاه نشده‌ای.
- ③ اگر این شکل مثلث باشد، دارای سه ضلع است؛ این شکل مثلث نیست، پس سه ضلع ندارد.
- ④ اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ وارد دانشگاه شده‌ای، پس حتماً دیپلم داری.

پاسخ

③ همه قیاس‌های به کار گرفته شده در این سؤال، استثنایی اتصالی هستند.

در قیاس استثنایی اتصالی، وضع مقدم و رفع تالی، معتبر و رفع مقدم و وضع تالی، نامعتبر هستند. علت نادرستی گزینه «۳» این است که از نفی (رفع) مقدم، رفع تالی نتیجه گرفته شده است و این نتیجه‌گیری نامعتبر است.

نکته

در تعیین اعتبار قیاس، به صادق یا کاذب بودن مقدمات قیاس اعتنایی نمی‌کنیم و فقط صورت قیاس مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فیلم پاسخ

فصل
بخش ۷: منطق کاربردیواحد یادگیری
درس ۱۰: سنجشگری در تفکرزیرواحد یادگیری
مغالطه توسل به احساسات و مغالطه
بزرگ‌نمایی و کوچک‌نماییحیطه شناختی
مقدماتی

۱۳۵. یک شرکت سرمایه‌گذاری در بورس در تبلیغات خود از عبارت «همین حالا سرمایه‌ات را دو برابر کن» استفاده می‌کند، امکان بروز چه مغالطه‌ای در این تبلیغ وجود دارد؟

- ① تله‌گذاری
- ② توسل به احساسات
- ③ بار ارزشی کلمات
- ④ مسموم کردن چاه

پاسخ

② در این تبلیغ، بدون ذکر دلیل سعی شده با ایجاد حس طمع در مخاطب، او را وادار به پذیرش وعده شرکت نماید، بنابراین امکان بروز مغالطه «توسل به احساسات» وجود دارد.

فیلم پاسخ

۱۳۶. چگونه در مسائل فلسفی به کشف مجهولات نائل می‌شویم و این امر از جهت روش به چه دانشی شباهت دارد؟

- ① تجزیه و تحلیل دانسته‌ها - فیزیک
- ② آزمایش و دریافت حسی - ریاضیات
- ③ تجزیه و تحلیل دانسته‌ها - ریاضیات
- ④ آزمایش و دریافت حسی - فیزیک

پاسخ

③ فلسفه به کمک ابزار عقل به تجزیه و تحلیل دانسته‌ها می‌پردازد و در نهایت به حل مسائل و کشف مجهولات دست می‌یابد. مسائل فلسفی از جهت روش مانند ریاضیات هستند، زیرا در ریاضیات نیز مانند فلسفه از حواس و ابزار ظاهری استفاده نمی‌شود و فقط به وسیلهٔ تعقل و تفکر و استدلال می‌توان به نتیجه دست یافت.

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۱: چیستی فلسفه

زیر واحد یادگیری

ویژگی‌های فلسفه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۳۷. با در نظر داشتن بخش‌های اصلی و فرعی فلسفه، کدام پرسش

با سایر پرسش‌ها متفاوت است؟

- ۱) آیا در حاکمیت باید برابری بین افراد مختلف وجود داشته باشد؟
- ۲) آیا دروغ امری نسبی است یا مطلق؟
- ۳) آیا می‌توان خدا را تصور کرد و شناخت؟
- ۴) آیا انسان مستحق هرگونه مجازاتی است؟

پاسخ

۳) بررسی توان و امکان تصور و درک خداوند در ذهن به بحث شناخت و معرفت در فلسفه مربوط می‌شود و شناخت و معرفت نیز جزء بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است. موارد مطرح شده در سایر گزینه‌ها به شاخه‌ای از فلسفه بازمی‌گردند که جزء بخش فرعی فلسفه محسوب می‌شوند.

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۲: ریشه و شاخه‌های فلسفه

زیرواحد یادگیری

فلسفه‌های مضاف و علوم

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۳۸. کدام گزینه درباره «تمثیل غار افلاطون» صحیح است؟

- ① گریز فرد زندانی از روشنائی، موجب از دست رفتن عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها می‌شود.
- ② رویارویی آدمی با حقایق مجهول در مرتبه اول، با حیرت و خیرگی همراه است.
- ③ تمثیل غار به طور جامع فواید و آثار تفکر فلسفی بر زندگی انسانی را نشان می‌دهد.
- ④ تمثیل غار برای تبیین نظرات افلاطون در مسائل معرفت‌شناسانه استفاده می‌شود.

پاسخ

② اگر برحسب اتفاق، زنجیر یکی از مردمان در بند در غار پاره شود و مجبورش کنند که یک‌باره برخیزد و روی خود را برگرداند و به سوی مدخل غار برود و به بیرون بنگرد، روشنائی چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و نخواهد توانست عین اشیایی را که تا آن هنگام تنها سایه‌های آن‌ها را می‌دید، درست ببیند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وقتی فرد از روشنائی می‌گریزد، باز به سایه‌ها پناه خواهد برد؛ زیرا آن‌ها را بهتر می‌توانست ببیند. عقیده‌اش هم نسبت به سایه‌ها استوارتر خواهد شد.

گزینه «۳»: این تمثیل دو فایده استقلال در اندیشه و رهایی از عادات غیرمنطقی را نشان می‌دهد.

گزینه «۴»: تمثیل غار افلاطون، بیان تمثیلی مجموعه فلسفه اوست که دارای ابعاد مختلفی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: معرفت و شناخت

واحد یادگیری
درس ۶: امکان شناخت

زیر واحد یادگیری
توانایی شناختن و چپستی معرفت

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۳۹. با توجه به عبارت «با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت

پیش می‌رویم»، می‌توان گفت:

- ۱) شناخت ما از جهان تدریجی است.
- ۲) توانایی شناخت ما نامحدود است.
- ۳) معلومات ما از امور مختلف بسیار ناچیز است.
- ۴) معرفت‌ها و آگاهی‌ها قابل اعتماد است.

پاسخ

۱

میدانید

ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، بلکه گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم، یعنی با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت بیش‌تر پیش می‌رویم.

فیلم پاسخ

۱۴۰. کدام اصل در بررسی‌های تجربی، مقدم بر حس است و این

اصل نشأت گرفته از چیست؟

۱) اصل بدیهی بودن امکان شناخت - عقل

۲) اصل علیّت - عقل

۳) اصل وجوب علت و معلول - عقل

۴) اصل شناخت - ذات انسانها

پاسخ

۲) قواعد عقلی علوم تجربی عبارتند از: ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید

نمی‌آیند بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. (اصل علیّت)

۲- هر پدیده، علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید

نمی‌آید. (اصل سنخیت)

۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند.

این قواعد عقلی، مقدم بر حس و تجربه هستند و پایه و مبنای علوم

تجربی محسوب می‌شوند.

فیلم پاسخ

۱۴۱. در کدام گزینه به دیدگاه نسبی‌گرایی اشاره صحیحی شده است؟

① نظرات انسان‌ها در اکثر مواقع فقط برای خودشان اعتبار دارد نه برای دیگران.

② علیرغم وجود اختلاف عقیده و نظر در افراد، می‌توان به شناخت یکسان دست یافت.

③ شناخت انسان‌ها می‌تواند نسبی یا جامع و یکسان باشد.

④ شناخت افراد فقط برای خودشان دارای اعتبار است.

پاسخ

④ در دیدگاه نسبی‌گرایی، شناخت انسان‌ها یکسان نیست و از فردی به فردی دیگر متفاوت است؛ بنابراین رسیدن به شناخت جامع یا یکسان بین افراد ممکن نیست.

فیلم پاسخ

۱۴۲. با توجه به دیدگاه پروتاگوراس، حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد، بنابراین

- ۱ به تعداد انسان‌ها حقیقت داریم.
- ۲ حق و باطل قابل تفکیک هستند.
- ۳ مفهومی به نام حقیقت نداریم.
- ۴ خیالات و تصورات حقیقت مشترک هستند.

پاسخ

۱

بدانید

پروتاگوراس معتقد بود که حقیقت جنبه خصوصی و شخصی دارد و می‌گفت حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد، خواه حواس افراد یکسان گزارش دهد یا متفاوت.

فصل

فصل ۲: معرفت و شناخت

واحد یادگیری

درس ۸: نگاهی به تاریخچه معرفت

زیر واحد یادگیری

تاریخ فلسفه و دوره یونان باستان

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل ۳: انسان

واحد یادگیری

درس ۹: چیستی انسان (۱)

زیر واحد یادگیری

دوره جدید اروپا

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۴۳. وجه اشتراک و افتراق ارسطو با داروینیست‌ها دربارهٔ انسان کدام است؟

- ① هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما داروینیست‌ها بدن بدون نفس را یک موجود مرده نمی‌دانند.
- ② هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما داروینیست‌ها نیازهای اصلی انسان را در نیازهای مادی می‌بینند.
- ③ هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما ارسطو تفاوتی واقعی و اساسی میان انسان و سایر حیوانات قائل است.
- ④ هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما ارسطو نطق را از ویژگی‌های خاص انسان می‌داند.

پاسخ

③ ارسطو انسان را حیوان ناطق می‌داند و می‌گوید که قوهٔ نطق، قابلیت مربوط به نفس است، نه بدن. بدن بدون نفس یک موجود مرده است. از سوی دیگر داروینیست‌ها می‌گویند که انسان چیزی نیست جز یک حیوان راست‌قامت با این تفاوت که از سایر حیوانات پیچیده‌تر است و انسان با آن‌ها تفاوت حقیقی جز پیچیدگی ندارد.

فیلم پاسخ

۱۴۴. نظر حکمت متعالیه درباره روح انسانی کدام است؟

- ① ظرفیتی نامتناهی دارد که می‌تواند به سرحد کمال برسد.
- ② چیزی ضمیمه شده به بدن نیست و این دو به طور مستقل بر یکدیگر اثر می‌گذارند.
- ③ هویت انسان در ابتدای زندگی با توجه به استعداد و ظرفیت بی‌نهایت وی، معلوم است.
- ④ اختیار و اراده انسان شرط رسیدن وی به کمالات است، نه ظرفیت و استعداد بی‌نهایت او.

پاسخ

④ از نظر حکمت متعالیه اگر چه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد اما این استعداد به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند؛ یعنی باید مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب کند و با ایمان و عمل این مسیر را طی کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روح انسانی ظرفیتی نامتناهی دارد اما به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود، بنابراین در نظر گرفتن سرحد برای کمال نادرست است.

گزینه «۲»: روح براساس مکتب ملاصدرا، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست؛ از نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح باطن بدن است؛ بنابراین به کاربردن عبارت «به طور مستقل» در این گزینه صحیح نیست.

گزینه «۳»: انسان اختیار این را دارد که مسیرهایی غیر از مسیر تکامل را برگزیند؛ بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی، معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت.

فصل

فصل ۳: انسان

واحد یادگیری

درس ۱۰: چیستی انسان (۲)

زیر واحد یادگیری

تا بی‌نهایت

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل ۳: انسان

واحد یادگیری

درس ۱۰: انسان، موجود اخلاق‌گرا

زیر واحد یادگیری

دیدگاه فیلسوفان دوره یونان باستان

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۴۵. افلاطون برای این پرسش که «در چه صورتی یک عمل در جهت سعادت است؟»، پاسخ مناسب‌تری ارائه کرده است؟

- ۱ به احساس و نشاط درونی و لذت برسد.
- ۲ بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد.
- ۳ دریابد که نفع او در گرو نفع دیگری است.
- ۴ معیار فعل اخلاقی وجدان باشد.

پاسخ

۲

میدانید

از نظر افلاطون در صورتی عمل انسان در جهت سعادت است که بنا به «فرمان و راهنمایی عقل» انجام پذیرد.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری
درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی

زیر واحد یادگیری
نقش کارآفرینان

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۴۶. هر کدام از موارد زیر به ترتیب کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می‌باشند؟

الف) از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

ب) منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پ) پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ت) کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

۱) نوآور - تیزبین - پراکنگیزه - خوش‌بین

۲) خوش‌بین - یادگیرنده - تیزبین - نوآور

۳) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - خوش‌بین

۴) سازمان‌دهنده - پراکنگیزه - نوآور - تیزبین

پاسخ

۳ الف) یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

ب) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پ) ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ت) خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

۱۴۷. آقای علیزاده ۳۰ درصد و آقای محمدی ۱۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت به چهارصد هزار سهم تقسیم شده باشد:

الف) سهم آقای علیزاده چقدر است؟

ب) اگر شخصی ۱۶۰۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهام‌ها شریک است؟

۱ الف) ۴۰٪ ب) ۱۶۰,۰۰۰

۲ الف) ۱۸۰,۰۰۰ ب) ۵۰٪

۳ الف) ۵۰٪ ب) ۱۸۰,۰۰۰

۴ الف) ۱۲۰,۰۰۰ ب) ۴۰٪

پاسخ

۴

سهم آقای علیزاده $120,000 = 400,000 \times \frac{30}{100}$ الف)

ب) برای اینکه متوجه شویم این فرد در چند درصد از سهام شرکت، شریک است از این فرمول استفاده می‌کنیم:

$$\frac{(\text{میزان سهام فرد}) \times 100}{(\text{تعداد کل سهام کل سرمایه اولیه بنگاه})} = \frac{160000}{400000} \times 100 = 40\%$$

فیلم پاسخ

۱۴۸. صبا و نگار تصمیم می‌گیرند به سینما بروند. آن‌ها در مجموع ۶۰ هزار تومان برای دیدن فیلم، هزینه پرداخت کرده‌اند. اما همان اوایل فیلم متوجه می‌شوند، فیلم، مورد علاقه‌شان نیست و از سینما خارج می‌شوند. این هزینه را در علم اقتصاد چه می‌نامند؟

۱) هزینه فرصت

۲) هزینه هدررفته

۳) قید بودجه

۴) نیاز به افزایش بودجه

پاسخ

۲) هزینه‌هایی که پرداخت شده است و شما نمی‌توانید آن را بازگردانید، هزینه هدررفته نام دارند. هزینه‌های هدررفته مهم نیستند؛ چون دیگر رفته‌اند و قادر به برگشتن نیستند.

فصل

[دهم] فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری

[دهم] درس ۳: اصول انتخاب درست

زیرواحد یادگیری

[دهم] قانون چهارم: هزینه‌های هدر رفته را

فراموش کنید!

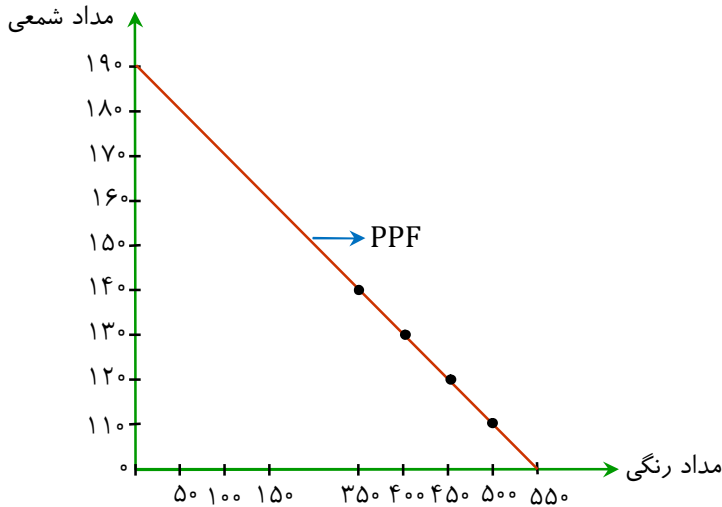
حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۴۹. خانم اسدی هر ماه ۱۳۰ جعبه مداد شمعی تولید می‌کند، او تصمیم می‌گیرد بنا بر نیاز بازار در این ماه ۴۵۰ جعبه مداد رنگی تولید کند. در این صورت و با توجه به نمودار زیر، هزینه فرصت او چقدر است؟

- ۱) ۲۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از دست داده‌ایم.
- ۲) ۱۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از دست داده‌ایم.
- ۳) ۵۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.
- ۴) ۱۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

پاسخ

۲) تولید چند ماه با مختصات:

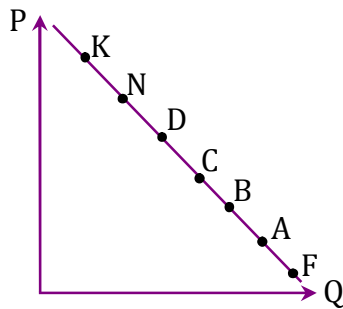
$$B \begin{cases} \text{مداد شمعی } ۱۲۰ \\ \text{مداد رنگی } ۴۵۰ \end{cases} \leftarrow A \begin{cases} \text{مداد شمعی } ۱۳۰ \\ \text{مداد رنگی } ۴۰۰ \end{cases} \text{ تغییر کرده است.}$$

به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی بیشتر، از تولید ۱۰ جعبه مداد شمعی صرف‌نظر کرده‌ایم که این ۱۰ جعبه مداد شمعی هزینه فرصت است.

فیلم پاسخ

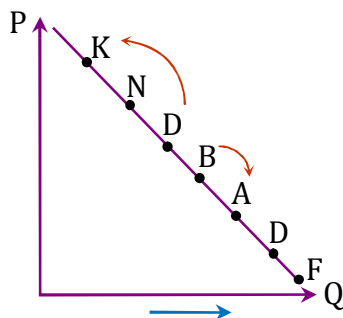
۱۵۰. با توجه به نمودار، به ترتیب علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به K کدام است؟

- ۱) منحنی تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت
- ۲) منحنی عرضه - افزایش عرضه - کاهش عرضه
- ۳) منحنی عرضه - کاهش عرضه - کاهش تقاضا
- ۴) منحنی تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

پاسخ

۴

در منحنی تقاضا بین P و Q رابطه معکوس وجود دارد و نمودار آن نزولی است.

علت حرکت از نقطه B به A ← کاهش قیمت در نتیجه افزایش تقاضا است.

علت حرکت از نقطه D به K ← افزایش قیمت در نتیجه کاهش تقاضا است.

فیلم پاسخ

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیر واحد یادگیری ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۵۱. کارخانه‌ای سنگ آهن را از معدن استخراج کرده و آن را به قیمت ۱۰۰۰ واحد به کارخانه‌های تولید فولاد می‌فروشد. شرکت‌های تولید فولاد، سنگ آهن را به فولاد تبدیل می‌کنند و آن را به قیمت ۲۲۰۰۰ واحد به شرکت‌های خودرویی می‌فروشند و شرکت‌های خودرویی با ایجاد تغییرات، از ورق فولادی در تهیه خودرو استفاده می‌کنند و در نهایت با قیمت ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشند. در صورتی که نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد:

الف) میزان این نوع مالیات در مرحله دوم چقدر است؟
ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چقدر است؟

۱) الف (ب ۳۵۰) ۲۲۰

۲) الف (ب ۲۲۰۰) ۳۵۰۰

۳) الف (ب ۳۵۰۰) ۲۲۰۰

۴) الف (ب ۲۲۰) ۳۵۰

پاسخ

۲

واحد ۲۲۰۰ = $\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۲۲۰۰۰$ = مرحله دوم قیمت کالا (الف)
مالیات

بدانید

ب) برای اینکه مالیات بر ارزش افزوده کل را به دست آوریم، کافی است ده درصد مبلغی را که به مصرف‌کننده نهایی فروخته شده است، محاسبه کنیم. ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی فروخته شده است که ده درصد آن برابر است با:

واحد ۳۵۰۰ = $\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۳۵۰۰۰$

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیر واحد یادگیری ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۵۲. مالیات بر «مشروبات غیرالکلی ماشینی» و مالیات بر «دخانیات» مربوط به کدام یک از انواع مالیات است؟

۱) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

۲) مالیات بر مصرف

۳) مالیات بر درآمد اتفاقی

۴) مالیات بر ارزش افزوده

۲) مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات از بارزترین نمونه‌های مالیات بر مصرف در ایران است.

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری
درس ۷: تجارت بین الملل

زیر واحد یادگیری
اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت

حیطه شناختی
پیشرفته

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم معارف ۱۵۷

۱۵۳. در کشور بنگلادش هزینه تولید هر واحد کالای A، ۴۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۸۰۰ دلار است. در کشور هند، هزینه تولید هر واحد کالای A، ۵۵۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۳۰۰ دلار است. با توجه به اصل مزیت مطلق به ترتیب از راست به چپ، کشور بنگلادش و هند باید چه کالا و یا کالاهایی تولید کنند؟

۱) A - B

۲) A و B - A

۳) B و B - A

۴) B - A

پاسخ

۴. براساس اصل مزیت مطلق، هر کشور یا نقطه باید کالایی را تولید کند که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کمتر باشد. کشور بنگلادش در تولید کالای A و کشور هند در تولید کالای B، هزینه کمتری پرداخت می کنند. در نتیجه بهتر است کشور بنگلادش کالای A و کشور هند کالای B تولید کنند.

فیلم پاسخ

۱۵۴. در شهرستان کرج، جمعیت فعال ۴۰۰۰ نفر، تعداد افراد جویای

کار بالای ۱۵ سال ۱۲۰۰ نفر و تعداد افراد بالای ۱۵ سال ۱۴۰۰

نفر است. با توجه به این موضوع:

الف) نرخ بیکاری در این شهر چند درصد است؟

ب) تعداد افراد شاغل در این شهر چقدر است؟

۱) الف) ۳ درصد ب) ۸۲۰۰ نفر

۲) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۸۰۰ نفر

۳) الف) ۳ درصد ب) ۶۲۰۰ نفر

۴) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۶۰۰ نفر

پاسخ

۲

$$\text{نرخ بیکاری (الف)} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۱۲۰۰}{۴۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۰\%$$

ب) برای محاسبه تعداد افراد شاغل باید جمعیت بیکار را از جمعیت

فعال کسر کنیم؛ زیرا جمعیت فعال عبارت است از افرادی که مشغول

به کار هستند یا دنبال کار می‌گردند (مجموع افراد شاغل و بیکار)

$$\text{نفر ۲۸۰۰} = ۴۰۰۰ - ۱۲۰۰ = \text{جمعیت شاغل}$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم معارف ۱۵۹

۱۵۵. فرض کنید در ماه جاری هزینه سبد بازار ۱۲۰ میلیارد تومان باشد، اگر هزینه سبد بازار در سال قبل در چنین ماهی برابر با ۹۰ میلیارد تومان باشد؛ شاخص قیمت مصرف کننده کدام است؟

① ۳۲٪

② ۸۳٪

③ ۳۸٪

④ ۳۳٪

پاسخ

④ Cpi برای یک ماه یا یک سال معین محاسبه می شود.

هزینه سبد بازار در ماه (سال) - هزینه سبد بازار در ماه

$$Cpi = \frac{\text{قبل} - \text{(سال) معین}}{\text{هزینه سبد بازار در ماه (سال) قبل}} \times 100$$

$$Cpi = \frac{\text{قبل} - 90,000,000,000}{120,000,000,000 - 90,000,000,000} \times 100 \Rightarrow 33\%$$

فیلم پاسخ

۱۵۶. کدام عبارت به معنای دقیق «مقاوم سازی اقتصادی» اشاره دارد؟

- ۱) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- ۲) به معنای آن است که ساختارهای اقتصادی و شرکت‌های تولیدی در مواقع تحریم پر قدرت باشند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- ۳) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد کشور در برابر فشارها و تکان‌های خارجی مقاوم باشند.
- ۴) به معنای آن است که با اتکا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع کنند و با تحریم‌های دشمنان به زانو در نیایند.

پاسخ

- ۱) مقاوم سازی اقتصادی بدین معناست که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

فیلم پاسخ

۱۵۷. جدول زیر نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی می‌باشد. اگر جمعیت این کشور ۴۵ میلیون نفر باشد و اختلاف سهم دهک دوم و هفتم ۶٪، اختلاف سهم دهک سوم و ششم ۳/۵٪ و اختلاف سهم دهک هفتم و دهم ۴/۵٪ باشد، آنگاه:

- الف) به ترتیب، سهم دهک سوم، هفتم و دهم چند درصد است؟
 ب) شاخص توزیع در آمد کدام است؟
 پ) جمعیت دهک ششم چند میلیون نفر است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی	
سهم دهک اول	۴٪
سهم دهک دوم	۵/۵٪
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۸٪
سهم دهک پنجم	۹/۵٪
سهم دهک ششم	۱۰٪
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۴٪
سهم دهک نهم	۱۵٪
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

- ۱ الف) هفت، یازده، شانزده ب) ۵ پ) ۳/۵
 ۲ الف) هفت، یازده و نیم، شانزده و نیم ب) ۴ پ) ۳/۵
 ۳ الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۴ پ) ۴/۵
 ۴ الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۵ پ) ۴/۵

پاسخ

۳

فیلم پاسخ

$$۵/۵ - دهک هفتم = ۶ \Rightarrow دهک دوم - دهک هفتم (الف)$$

$$دهک هفتم = ۵/۵ + ۶ = ۱۱/۵$$

$$\frac{3}{5} = \text{دهک سوم} - 10 \Rightarrow \frac{3}{5} = \text{دهک سوم} - \text{دهک ششم}$$

$$\Rightarrow \text{دهک سوم} = 10 - \frac{3}{5} = \frac{47}{5}$$

$$\frac{4}{5} = \frac{11}{5} - \text{دهک دهم} \Rightarrow \frac{4}{5} = \text{دهک دهم} - \text{دهک هفتم}$$

$$\text{دهک دهم} = \frac{4}{5} + \frac{11}{5} = 16$$

$$\text{ب) } \frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = \frac{16}{4} = 4 = 4\% = \text{شاخص توزیع درآمد (ب)}$$

پ) در توضیحات شاخص وضعیت توزیع درآمد گفته شد که کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شود بنابراین سهم هر دهک $\frac{4}{5}$ میلیون نفر است.

$$\frac{45}{10} = \frac{4}{5}$$

اقتصاد

فصل

فصل ۳: اقتصاد رشد و پیشرفت

واحد یادگیری

درس ۱۱: رشد و پیشرفت اقتصادی

زیرواحد یادگیری

شاخص‌های دیگر اندازه‌گیری پیشرفت

اقتصادی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۵۸. خانم ایروانی درآمد سالیانه‌ای معادل ۳۰ میلیون تومان دارد.

اگر مخارج او معادل ۱۰ میلیون تومان اجاره خانه، ۲/۵ میلیون خدمات رفاهی، ۲ میلیون قبوض، ۴ میلیون غذا، هزینه‌های حمل‌ونقل ۱ میلیون تومان، بیمه، بنزین و پوشاک جمعاً معادل ۶ میلیون تومان و اقلام مصرفی که خریداری شده، اما استفاده نشده ۳ میلیون تومان باشد و پس‌انداز او از سال قبل معادل ۲/۵ میلیون تومان باشد:

الف) خانم ایروانی چقدر بیشتر یا کمتر از درآمد خود خرج کرده است؟

ب) خمس پرداختی ایشان چقدر است؟

۱ الف) ۱/۵ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۲ الف) ۱/۵ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۳ الف) ۲ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۴ الف) ۲ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

پاسخ

۲

میلیون تومان ۳۰ $\Rightarrow$ درآمد خانم ایروانی

مخارج $= ۱۰ + ۲/۵ + ۲ + ۴ + ۱ + ۶ + ۳ = ۲۸/۵$

۱/۵ میلیون تومان کمتر از درآمد خود خرج کرده است $= ۱/۵ = ۳۰ - ۲۸/۵$

$= ۷ = ۳ + ۱/۵ + ۲/۵$ = مجموع پول باقی‌مانده در پایان دوره قبلی

$= ۱,۴۰۰,۰۰۰ = \frac{۲}{۱۰۰} \times ۷,۰۰۰,۰۰۰$ = خمس

۱۵۹. منظور از «خرید مقایسه‌ای» چیست؟

- ① فرایند بررسی تفاوت قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات برای یک خرید هوشمندانه است.
- ② فرایند بررسی خرید شما که کدام محصول بیشترین منفعت و کمترین هزینه را دربردارد.
- ③ فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.
- ④ فرایند بررسی تفاوت و ویژگی‌های خرید کالای ارزان و کالای گران‌قیمت براساس کیفیت است.

پاسخ

- ③ خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

فیلم پاسخ

۱۶۰. «واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می کند»، مربوط به است.

① سپرده بلندمدت

② سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت

③ سپرده قرض الحسنه

④ سپرده غیردیداری

پاسخ

② در سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت: واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می کند.

فیلم پاسخ

دوازدهم علوم انسانی و معارف اسلامی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

دفترچه شماره ۱

ردیف	مواد آزمون	تعداد سؤال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم	زمان پیشنهادی
۱	ریاضی	۲۰	-	ریاضی و آمار ۱: کل کتاب ریاضی و آمار ۲: کل کتاب	۳۰ دقیقه
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	-	علوم فنون ادبی ۱: کل کتاب علوم فنون ادبی ۲: کل کتاب	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	-	جامعه‌شناسی ۱: کل کتاب جامعه‌شناسی ۲: کل کتاب	۱۳ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	-	روان‌شناسی: کل کتاب	۱۲ دقیقه
تعداد کل سؤال‌ها		۸۰	مدت زمان پاسخ‌گویی		۸۵ دقیقه

آزمون
نمره منفی
دارد
به ازای هر سه پاسخ غلط، نمره‌ی یک پاسخ درست کسر می‌گردد.

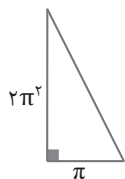
پاسخ‌نمای تشریحی
و سایر امکانات
ویژه معارف اسلامی

فعال سازی پاسخ‌نما ساعت ۲۰

پاسخ‌نمای تشریحی
و سایر امکانات
ویژه علوم انسانی

فعال سازی پاسخ‌نما ساعت ۲۰

۱- شعاع دایره‌ای که مساحت آن با مساحت مثلث مقابل برابر است چقدر است؟

$$(۲) 3\pi$$

$$(۴) \pi$$

$$(۱) \frac{\pi}{2}$$

$$(۳) 2\pi$$

۲- در کدام گزینه ریشه‌های معادله، عکس ریشه‌های معادله $x^2 + x = 6$ می‌باشد؟

$$(۲) 6x^2 + x - 1 = 0$$

$$(۴) 6x^2 - x - 1 = 0$$

$$(۱) -6x^2 - x - 1 = 0$$

$$(۳) -x^2 - 6x + 1 = 0$$

۳- هزینه‌های یک شرکت تولیدی از رابطه $C(x) = 9x + 11$ و درآمد آن از رابطه $R(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 15x + 1$ به ازای x واحد کالا به دست می‌آید. اولین نقطه سربه‌سر در این شرکت دقیقاً چه عددیست؟

$$(۴) 4$$

$$(۳) 3$$

$$(۲) 2$$

$$(۱) 1$$

۴- اگر دامنه تابع با ضابطه $f(x) = -2x^2 + x$ مجموعه $\{-1, a, 2\}$ و برد آن مجموعه $\{b, c, -1\}$ باشد، $a + b + c$ کدام است؟ ($a > 0$)

$$(۴) 8$$

$$(۳) 7$$

$$(۲) -8$$

$$(۱) -7$$

۵- اگر تابع سود در یک کارگاه تولیدی $P(x) = -x^2 + 12x - 10$ باشد، ماکزیمم مقدار سود چقدر است؟

$$(۴) 32$$

$$(۳) 26$$

$$(۲) 12$$

$$(۱) 6$$

۶- نمودار سهمی $f(x) = x^2 - x - 2$ محور x ها را در دو نقطه N و M قطع می‌کند. طول MN چقدر است؟

$$(۴) 3$$

$$(۳) 2/5$$

$$(۲) 1$$

$$(۱) 2$$

۷- در جدول داده‌های زیر، مجموع میانگین و میانه کدام گزینه است؟

داده	۲	۳	۵
فراوانی	۸	۶	۲

$$(۲) 5$$

$$(۴) 4/75$$

$$(۱) 2/75$$

$$(۳) 5/25$$

۸- اگر واریانس داده‌های $1, 2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_n + 1$ برابر با ۱۶ باشد، انحراف معیار داده‌های $3x_1 + 5, 3x_2 + 5, \dots, 3x_n + 5$ کدام است؟

$$(۴) 16$$

$$(۳) 4$$

$$(۲) 6$$

$$(۱) 36$$

۹- اختلاف میانه و میانگین داده‌ها در جدول داده‌های زیر کدام گزینه است؟

x_i داده	۱	۳	۵
f_i فراوانی	۳	۴	۳

$$(۲) 1$$

$$(۴) 3$$

$$(۱) \text{ صفر}$$

$$(۳) 2$$

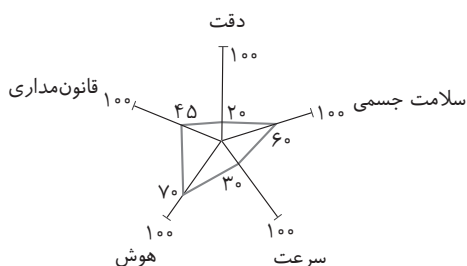
۱۰- در محاسبه میانگین ۱۰۰ داده آماری مقدار میانگین $143/71$ محاسبه شده است. اگر عدد x اشتباهاً 157 خوانده شده باشد و با رفع این اشتباه میانگین $143/89$ محاسبه شود، مقدار x چقدر بوده است؟

$$(۴) 187$$

$$(۳) 185$$

$$(۲) 175$$

$$(۱) 107$$

۱۱- نمودار راداری مقابل، وضعیت یک راننده را نشان می‌دهد. در صورتی

که ماکزیمم هوش افراد ۱۷ و ماکزیمم دقت ۱۸ باشد، مجموع نمرات

هوش و دقت او چقدر است؟

(۱) ۱۳/۵

(۲) ۱۵/۵

(۳) ۱۶/۵

(۴) ۱۶

۱۲- در نمودار جعبه‌ای ۲۳ داده آماری، میانگین داده‌های دو طرف جعبه ۱۱ و ۱۵ می‌باشد. اگر میانگین همه داده‌ها ۱۳ باشد،

میانگین داده‌های رو و داخل جعبه برابر با کدام گزینه است؟

(۴) ۱۴

(۳) ۱۳

(۲) ۱۲

(۱) ۱۱

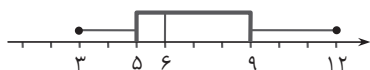
۱۳- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، کدام گزینه درست است؟

(۱) ۵۰ درصد داده‌ها بیشتر از ۵ هستند.

(۲) ۵۰ درصد داده‌ها کمتر از ۹ هستند.

(۳) دامنه تغییرات این داده‌ها ۱۰ است.

(۴) دامنه میان‌چارگی ۴ است.

$$p \equiv \sqrt{9+25} = 3+5$$

$$r \equiv (-3)^2 = 9 \quad \text{ارزش کدام گزینه درست است؟}$$

$$q \equiv \sqrt{\frac{1}{16}} > \frac{1}{16}$$

$$p \vee q \quad (۴)$$

$$\sim r \vee p \quad (۳)$$

$$p \wedge r \quad (۲)$$

$$p \wedge q \quad (۱)$$

۱۴- اگر گزاره p, q و r را به صورت مقابل تعریف کنیم

$$q \quad (۴)$$

$$p \quad (۳)$$

$$F \quad (۲)$$

$$T \quad (۱)$$

۱۵- حاصل $\sim (p \wedge q) \vee (q \Rightarrow p)$ با کدام گزاره هم‌ارزش است؟

۱۶- با توجه به نمودارهای توابع f و g در شکل مقابل، مقدار $(f+g)(2)$ کدام

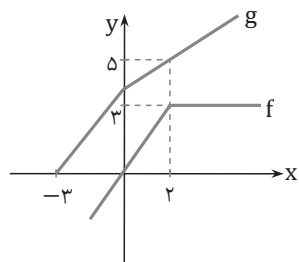
است؟

(۱) ۳

(۲) ۵

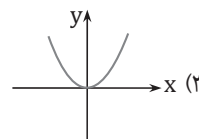
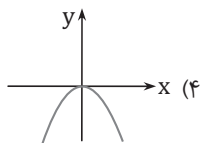
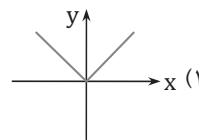
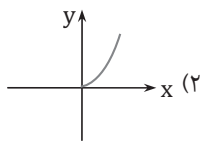
(۳) ۸

(۴) صفر

۱۷- اگر دو تابع f و g مساوی هم و به صورت $y = |x|$ باشند، نمودار $f \times g$ به کدام صورت زیر می تواند باشد؟

۱۸- نمودارهای توابع $f(x) = |x|$ و $g(x) = -|x| + 2$ چند نقطه تلاقی دارند؟

(۲) ۱

(۱) صفر

(۴) بی شمار

(۳) ۲

۱۹- در صورتیکه بدانیم در یک شهر با جمعیت فعال ۵ میلیون نفر، نرخ بیکاری افراد ۲۰ درصد است. با ایجاد چند شغل جدید

نرخ بیکاری ۵ درصد خواهد شد؟

(۲) ۲۵۰ هزار

(۱) ۱ میلیون

(۴) ۵۰۰ هزار

(۳) ۷۵۰ هزار

۲۰- اگر شاخص بهای گوشت در سال ۹۹ برابر با ۱۷۰ و در سال ۹۵ برابر با ۱۲۰ باشد، درصد تورم بین این دو سال چقدر است؟

(۲) ۴۱/۶

(۱) ۴۰/۵

(۴) ۶۰/۶

(۳) ۳۱/۵

۲۱- کدام عبارت از جنبه تاریخ ادبیات درست نیست؟

- (۱) فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و آثار برجای مانده از این دوره به خط میخی نوشته شده است.
 (۲) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند.
 (۳) زبان پارتی در دوره ساسانیان رایج بود و تا اوایل دوره اشکانیان نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.
 (۴) منطقه رواج فارسی دری نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۲۲- در متن زیر چند غلط علمی از جنبه تاریخ ادبیات وجود دارد؟

«در زمان دولت سامانی و آل‌بویه زبان فارسی دری به عنوان زبان رسمی شناخته شد. قرن سوم مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است. در زمان سامانیان، سمرقند عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد. در مجموع قرن چهارم هجری دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم اسلامی بود و پایه حماسه‌های مذهبی به زبان فارسی در این قرن گذاشته شد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- چند مورد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

- (الف) تحول روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.
 (ب) نثر فارسی در قرن ششم و اوایل قرن هفتم به پختگی و کمال می‌رسد.
 (پ) شاعران معروف آذربایجان، نظامی گنجوی و صائب تبریزی در قرن ششم سبک شعر فارسی را از سایر نواحی و دوره‌های پیش، متمایز ساختند.
 (ت) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها، دامنه موضوعات آن گسترش یافت.
 (ث) در دولت سلجوقی بیشتر نامه‌ها و فرمان‌های رسمی به زبان عربی نگاشته می‌شد.

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۲۴- کدام گزینه را نمی‌توان نمونه نثر موزون به حساب آورد؟

- (۱) بدانچه بر آن مر طلبکاران حکمت را خوردنی‌های جان‌پرور است و شراب‌های ساقی کوثر و راست کردم بر این‌خوان از طعام و شراب صد صف ...
 (۲) بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار منم.
 (۳) کمتر حرمت مادر و پدر آن است که هر دو واسطه‌اند میان تو و آفریدگار تو، پس چندانک آفریدگار خود را و خود را حرمت داری، واسطه را نیز اندر خور او نباید داشت.
 (۴) ای کامکاری که دل دوستان در کنف توحید توست و ای کارگزاری که جان بندگان در صدف تقدیر توست.

۲۵- همه موارد کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر دوره سامانی نادرست است؟

- (الف) کوتاهی جملات (ب) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
 (ج) بهره‌گیری بیشتر از لغات عربی (د) کاهش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی در مقایسه با جمع عربی
 (ه) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا (و) لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های قبل
 (۱) الف - ه و (۲) ب - د - ه (۳) الف - ج - د (۴) ج - د - و

۲۶- کدام گزینه از نظر آهنگ و موسیقی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) امروز دیدم یار را آن رونق هر کار را می‌شد روان بر آسمان همچون روان مصطفی
 (۲) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها ای آتشی افروخته در بیشه اندیشه‌ها
 (۳) سیل خون‌آلود اشکم بی‌خبر گیرد تو را خون مردم آخر ای بیدادگر گیرد تو را
 (۴) تا کار جان چون زر شود با دلبران هم‌بر شود پا بود اکنون سر شود گه بود اکنون کهربا

۲۷- در تحلیل ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«سحر گهان که صبا نافه ختن بیزد زمانه عنبر و کافور بر هم آمیزد
بگسترند عروسان باغ دامن خویش چو ابر بر سرشان ز آستین گهر ریزد
به بوی آنکه مگر پی برد به خاک درش دلم چو بوی به باد هوا درآویزد»

(۱) شاعر در بیت دوم با بهره‌گیری از استعاره، تصویری زیبا و خیال‌انگیز خلق کرده است.

(۲) موضوع اصلی ابیات، توصیف زیبایی‌های طبیعت در فصل بهار است.

(۳) رابطه معنایی بین «نافه ختن»، «عنبر» و «کافور» در بیت اول و دو واژه «بوی» و «بوی» در بیت سوم، در قلمرو زبانی تحلیل می‌شود.

(۴) استفاده از فعل کم‌کاربرد «بیزد» و فعل پیشوندی در سطح زبانی تحلیل متن، قابل بررسی است.

۲۸- کدام یک از آثار زیر به نثر و با بیانی طنزآمیز نگاشته شده‌اند؟

(۱) موش و گربه از عبید زاکانی (۲) اخلاق‌الاشراف از عبید زاکانی (۳) نفحات‌الانس از جامی (۴) فیه مافیه از مولوی

۲۹- دو عبارت زیر به ترتیب معرف کدام شخصیت‌ها هستند؟

(الف) از نثرنویسان دوره سبک عراقی است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. کتاب او در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان و اسماعیلیه نوشته شده است.

(ب) از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود. وی وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود.

(۱) عطاملک جوینی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله (۲) نجم رازی - عطاملک جوینی

(۳) شمس قیس رازی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله (۴) فخرالدین عراقی - شمس قیس رازی

۳۰- در کدام بیت، ویژگی‌های ادبی سبک عراقی مشهود است؟

(۱) همی گویم و گفته‌ام بارها بود کیش من مهر دلدارها
(۲) مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود نبود دندان لا، بل چراغ تابان بود
(۳) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست
(۴) هر آن زمین که تو یک ره بر او قدم بنهی هزار سجده برم خاک آن زمین تو را

۳۱- کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات قرن یازدهم نادرست است؟

(۱) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری، باعث شد گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

(۲) شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شدند.

(۳) شاعران در قهوه‌خانه‌ها به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

(۴) در دربار هند بازار غزل و عاشقانه‌ها به رسم دربارهای قدیم ایران رواج داشت.

۳۲- در کدام گزینه ویژگی ادبی سبک هندی مشهود نیست؟

(۱) خط جبین ماست هم‌آغوش نقش پا دارد هجوم سجده ما جوش نقش پا
(۲) گر به این واماندگی مطلق عنان خواهم شدن گام اول در رهت سنگ نشان خواهم شدن
(۳) کیست کز راه تو چون خاشاک بردارد مرا شعله جارویی کند تا پاک بردارد مرا
(۴) به خرابات شدم دوش مرا بار نبود می‌زدم نعره و فریاد ز من کس نشنود

۳۳- چند اثر از میان آثار زیر «منثور» است؟

«مرصادالعباد، جمشید و خورشید، صدپند، تاریخ گزیده، تحفه‌الاحرار، حبیب‌السیر، محبوب‌القلوب، تذکره‌الاولیا»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۳۴- در کدام گزینه تعداد هجاهای کشیده بیشتر است؟

- (۱) ذوق سر سرمست را هرگز نداند عاقلی
 (۲) زیبا شود به کارگه عشق کار من
 (۳) چند غم جهان خوری؟ چیست جهان؟ خرابه‌ای
 (۴) در مجلس عشق عاشقان را
- حال دل بی‌هوش را هرگز نداند هوشمند
 هرگه نظر به صورت زیبا کنم تو را
 ما همه در خرابه‌ای مست و خراب ای پسر
 از خون جگر شراب بینی

۳۵- کدام گزینه با نشانه‌های هجایی «- U - U - U U - - U - U - U U -» قابل تطبیق است؟

- (۱) بگذرد این روزگار تلخ‌تر از زهر
 (۲) نوک قلم بسوختی از دل سوزناک من
 (۳) به جز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس
 (۴) چنگ در زنجیر زلفش چون زدم دیوانه‌وار
- بار دگر روزگار چون شکر آید
 گر نه ز دیده دم‌به‌دم آب بر او چکاندمی
 عزیز من که به جز باد نیست دمسازم
 زیر هر زلفش دلی دیوانه در زنجیر بود

۳۶- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

- «چون تو بیایی برود هم دل و هم تن ز برم»
 (۱) دلبر من عین کمال است و بس
 (۲) دلبر بی‌کینه ما شمع دل سینه ما
 (۳) رسم چنان است که ماه راه نماید
 (۴) چون تو نمودی جمال عشق بتان شد هوس
- دل که بود تا تو دلی تن چه بود تا تو تنی»
 چهره او اصل جمال است و بس
 در دو جهان در دو سرا کار تو داری صنما
 چون که ز ماه تو خلق گمشده راه است
 رو که از این دلبران کار تو داری و بس

۳۷- کدام بیت بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است؟

- (۱) در این عهد از وفا بویی نمانده است
 (۲) گفت منم آشنا گرچه نخواهی صداع (دردسر)
 (۳) به میدان وفا یارم چنان آمد که من خواهم
 (۴) نه دل از سلامت نشان می‌دهد
- به عالم آشنارویی نمانده است
 گفت منم میهمان گرچه نکردی طلب
 ز دیوان هوا کارم چنان آمد که من خواهم
 نه عشق از ملامت امان می‌دهد

۳۸- وزن مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- (۱) تا جان بودم در تن روی از تو نگردانم: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
 (۲) از ازل تا به ابد فرصت درویشان است: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
 (۳) من هم از آن زلف دارم یادگاری ببقارای: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 (۴) من خاک شوم جانا، در رهگذرت افتم: مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن

۳۹- قافیه در کدام گزینه طبق الگوی «مصوّت + صامت + صامت» نیست؟

- (۱) بشوی ای خردمند از آن دوست دست
 (۲) دل‌های غم ندیده پذیرای پند نیست
 (۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
 (۴) تمام دلخوشی‌ام شور عاشقانه توست
- که با دشمنان بود هم‌نشست
 آنجا که درد نیست، سخن سودمند نیست
 که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست
 دو چشم منتظرم تا همیشه خانه توست

۴۰- در کدام گزینه قافیه معیوب است؟

۱) بیا بیا بت رضوان غلام حور نهاد	که حق هر آن‌چه جمال است و حسن بر تو نهاد
۲) دلم که چون سر زلف تو می‌رود بر باد	به دام عشق درافتاد هر چه بادا باد
۳) گاه توبه کردن آمد از مدایح وز هجی	کز هجی بینم زیان و از مدایح سود نی
۴) ای چرخ از آن ستاره رنغا چه خواستی	و ای باد از آن شکوفه زیبا چه خواستی

۴۱- در کدام گزینه آرایه «تکرار» به کار نرفته است؟

۱) چه نشینم که قدر سوخت مرا در غم تو	برنشینم در میدان قدر در گیرم
۲) خمرم تمام گشت و خمارم ز حد گذشت	با جام می به دفع خمارم نیامدی
۳) روی جانان طلبی آینه را قابل ساز	ور نه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
۴) گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست	تا چشم ما نبیند دیگر زوال گل

۴۲- در کدام گزینه سجع به کار نرفته است؟

- ۱) طایفه دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته.
- ۲) هر گه که یکی از بندگان گنه‌کار پریشان‌روزگار دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد ...
- ۳) جوانی چست، لطیف، خندان و شیرین‌زبان در حلقه ما بود که در دلش از هیچ نوع غم نیامدی و لب از خنده فراهم.
- ۴) فراغت با فاقه نپیوندد و جمعیت در تنگ‌دستی صورت نبندد.

۴۳- در کدام بیت نوع جناس متفاوت است؟

۱) کس اندر عهد ما مانند وی نیست	ولی ترسم به عهد ما نباید
۲) نرگس افسونگرش آهو شده	مستی آهو برش آهو شده
۳) سیری ز شغل عشق ندارند عاشقان	چون آب شور تشنگی‌افزاست شور عشق
۴) تا عشق گل رخ تو در دل دارم	چون گل ز غم تو پای در گل دارم

۴۴- در کدام گزینه تشبیه فشرده به کار نرفته است؟

۱) سپهر گفتی نقاش نقش مانی گشت	که هر زمان بنگارد هزارگونه صور
۲) زاهد چو کرامات بت عارض او دید	از چله میان بسته به زّار برآمد
۳) ای جان خردمندان گوی خم چوگان	بیرون نرود گویی کافتاد به میدانت
۴) به حق این دل ویران و حسن معمورت	خوش است گنج خیالت در این خرابه ما

۴۵- نوع استعاره در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) صبا نو کرد باغ و بوستان را	پیااله داد نرگس ارغوان را
۲) از نسیم سحر آموختم و شعله شمع	رسم شوریدگی و شیوه شیدایی را
۳) یار قند غزلش بر لب و آب آینه‌گون	طوطی جانم از آن پسته شکرخا باشد
۴) به جرم آن‌که در دور جمالت روی گل دیدم	به جای هر مژه در چشم من صد خار بایستی

۴۶- در کدام گزینه، به ترتیب، آرایه‌های «تشبیه، مجاز، استعاره، کنایه» به کار رفته است؟

- الف) ابلهان گویند کاین افسانه را
ب) رخ برافروز که فارغ کنی از برگ گلم
ج) دل بر خیال ژرف چنان بر نهاده‌ایم
د) هنر نمی‌خرد ایام و غیر اینم نیست
- خط بکش زیرا دروغ است و خطا
قد برافراز که از سرو کنی آزادم
کز هوش رفته‌ایم و فتادیم از نظر
کجا روم به تجارت بدین کساد متاع؟
- ۱) ب- ج- الف- د
۲) د- ج- الف- ب
۳) الف- د- ج- ب
۴) ب- د- ج- الف

۴۷- در کدام گزینه آرایه «مجاز» به کار نرفته است؟

- ۱) در چمن سرو ستاده است و صنوبر خاموش
۲) گر هر که در جهان را شاید که خون بریزی
۳) به خاک پای تو ای سرو بر کشیده من
۴) مرو ساقی که بی آن لعل می‌گون
- که اگر قامت زیبا نمایی بچمنند
با یار مهربانت باید که کین نباشد
که سر فرود نیاورده‌ام به دنیایی
قدح نوشیدم امشب خماری است

۴۸- مفهوم بیت «گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم / و راه وفا گیری، جان در قدمت ریزم» در کدام گزینه تکرار شده است؟

- ۱) گفته‌ای جان دهمت نان جوین می‌ندهی
۲) بحرمانا جان برای خاکساران می‌دهم
۳) از این بهتر نمی‌دانم طریق مهربانی را
۴) در بهای بوسه حیرانم چه سازم چون کنم
- بی‌خبر دانی‌ام ار هیچ مکافا نکنم
بوسه در هر جنبشی بر روی ساحل می‌زنم
که ننشینم ز پا تا جان دهم از مهر در پایت
من که بهر حرف تلخی جان شیرین می‌دهم

۴۹- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

- «نتوان از سر او برد هوای شیرین»
۱) در این خاک در این خاک در این مزرعه پاک
۲) گر استخوان تنم هم‌چو سرمه خاک شود
۳) بر فرق خاک آب روان کرد عشق او
۴) از آتش دل و سیلاب دیده پیدا بود
- لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود
به جز مهر به جز عشق دگر تخم نکاریم
هنوز بوی توام در مشام جان باشد
در باغ عشق سرو روان است آن یکی
که عشق خاک من آخر به باد خواهد داد

۵۰- مفهوم بیت «آتش است آب دیده مظلوم / چون روان گشت، خشک و تر سوزد» با کدام بیت قرابت ندارد؟

- ۱) از درون خستگان اندیشه کن
۲) مشو ای تندخو غافل ز آب چشم مظلومان
۳) آه مظلوم اثر در دل ظالم نکند
۴) می‌جهند از آه مظلومان سلامت ظالمان
- وز دعای مردم پرهیزگار
که در دریای آتش شور از اشک کباب افتد
در سیه‌خانه کجا دود نمایان گردد
برق اگر سالم ز خرمن‌گاه می‌آید برون

۵۱- با توجه به متن، جملات زیر را کامل کنید:

دانش‌آموزی که کتاب درسی خود را به خوبی مطالعه می‌کند. اول این که مطالب درس را به خوبی یاد می‌گیرد و دوم این که در امتحان، پرسش‌ها را پاسخ می‌دهد. یاد گرفتن درس‌ها پیامد فعالیت اوست. پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب پیامد کنش است که اولی به و دومی به وابسته است.

(۱) ارادی - غیرارادی - اراده معلم او - اراده خود او

(۲) طبیعی و غیرارادی - غیرارادی - اراده خود او - اراده معلم او

(۳) طبیعی و غیرارادی - ارادی - اراده خود او - اراده معلم او

(۴) طبیعی و ارادی - ارادی - اراده معلم او - اراده خود او

۵۲- در کدام گزینه، تمام موارد ذکر شده از انواع کنش‌های بیرونی انسان به شمار می‌روند؟

(۱) پرخاش کردن - کتاب خواندن - بلند کردن صدا

(۲) خلق اثر هنری - تنفس - تدبیر

(۳) غمگین شدن - سرخ شدن چهره - تکلم

(۴) خیابان‌گردی - خیال‌پردازی - کتاب خواندن

۵۳- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام ویژگی موجود زنده اشاره دارند؟

(الف) هر یک از اعضا، نیازهای اعضای دیگر را تأمین می‌کنند.

(ب) اعضا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

(پ) اعضا براساس آگاهی و اراده اعضای دیگر به وجود نمی‌آیند.

(۱) همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - وابستگی اعضا به یکدیگر - ساختار تکوینی اعضا

(۲) وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - ساختار تکوینی اعضا

(۳) همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - چینه و نظم مناسب میان اعضا برای تأمین هدف مشترک - وابستگی اعضا به یکدیگر

(۴) وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - چینه و نظم مناسب برای تأمین هدف مشترک

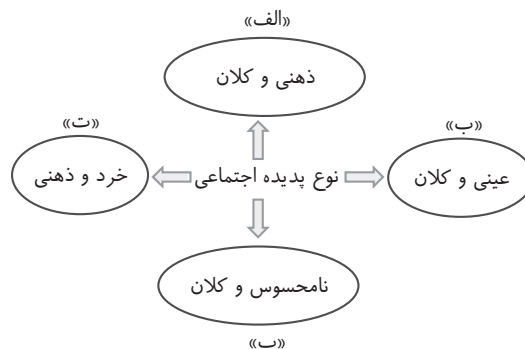
۵۴- به ترتیب هر یک از پدیده‌ها مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- اعتماد اجتماعی

- مراقبت از اموال عمومی

- متأثر شدن از خبر آتش‌سوزی کشتی سهند

- علاقه به پوشیدن رنگی خاص

(۲) الف - پ - ت - پ

(۴) پ - ب - الف - ت

(۱) ب - الف - پ - ت

(۳) پ - ب - الف - الف

۵۵- کدام یک از موارد زیر برخلاف دیدگاه جامعه‌شناسانی است که جهان‌های اجتماعی را در طول یکدیگر می‌دانند؟

- (۱) معتقدند هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.
- (۲) همه جوامع انسانی را شبیه به یکدیگر می‌دانند.
- (۳) جامعه انسانی را شبیه به یک موجود زنده که دارای مراحل مختلف رشد است، می‌دانند.
- (۴) معتقدند برخی از جوامع در مراحل پیشرفته قرار گرفته‌اند و برخی دیگر در مراحل ابتدایی.

۵۶- موارد زیر به ترتیب پیامد چیست؟

- عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان

- پرستش خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی

- (۱) رویکرد دین‌گرای برخی از جهان‌های اجتماعی - فرهنگ اساطیری
- (۲) رویکردهای دنیاگرا - فرهنگ سکولار
- (۳) رویکرد دنیوی و این جهانی جهان متجدد - فرهنگ اساطیری
- (۴) رویکرد دنیاگرای برخی از جهان‌های اجتماعی - انحراف بشر از فرهنگ توحیدی

۵۷- هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند.

- ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند.

- آن بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد.

- بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت انسان باشد.

- (۱) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - باطل - حق
- (۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - باطل - حق
- (۳) ارزش‌های حق - هنجارها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی
- (۴) حقیقت - واقعیت - خرافات - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

۵۸- عبارات زیر را به ترتیب از حیث درست و نادرست بودن مشخص نمایید.

(الف) تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت و تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی است.

(ب) مسئولیت همه مراتب امر به معروف و نهی از منکر در جامعه به عهده سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

(پ) نتیجه به کار نبردن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی در هر جهان اجتماعی، منجر به بازتولید همان جهان

اجتماعی می‌شود.

(۲) نادرست - درست - نادرست

(۱) درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - درست - درست

(۳) درست - نادرست - نادرست

۵۹- به ترتیب در تعاملات بین فرهنگی، چگونه فرهنگ تحولات هویتی پیدا می کند و به فرهنگ دیگر ملحق می شود و گسترش می یابد؟

(۱) با حفظ عقاید و ارزش های خود، با فرهنگ های دیگر تعامل داشته باشد- داد و ستد فرهنگی به لایه های عمیق آن نفوذ کند- خارج از محدوده هنجارها عناصری از فرهنگ های دیگر را اخذ کند.

(۲) در مواجهه با فرهنگ های دیگر ابداعاتی داشته باشد- در محدوده هنجارها عناصری از فرهنگ های دیگر را اخذ کند- با حفظ عقاید و ارزش های خود، با فرهنگ های دیگر تعامل داشته باشد.

(۳) به عقاید و آرمان های خود پشت کند- ارزش ها و عقاید فرهنگ های دیگر را قبول کند- با حفظ عقاید و ارزش های خود با فرهنگ های دیگر تعامل داشته باشد.

(۴) داد و ستد فرهنگی به لایه های عمیق آن نفوذ کند- بر عقاید و ارزش های خود پافشاری نکند- ارزش ها و عقاید فرهنگ های دیگر را قبول کند.

۶۰- به ترتیب «شعار» و «مشکل اساسی» نظام های سوسیالیستی و کمونیستی، کدام است؟

(۱) عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت- شکل گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت و از بین رفتن آزادی افراد

(۲) عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت- حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان های فرهنگی غرب و تلاش برای برقراری عدالت

(۳) عدالت اجتماعی و نفی مالکیت خصوصی- حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان های فرهنگی غرب و شکل گیری طبقات جدید در جامعه

(۴) عدالت اقتصادی و نفی مالکیت خصوصی- از بین رفتن آزادی های معنوی و دنیوی به دلیل حاکمیت رویکرد سکولار

۶۱- کدام مورد در ارتباط با «نظریه جنگ تمدن های هانتینگتون» درست است؟

(۱) در نیمه دوم قرن بیستم مطرح شد و عملیات نظامی قدرت های غربی را در مقابله با مقاومت های کشورهای غیر غربی توجیه می کرد.

(۲) پس از فروپاشی شوروی مطرح شد و کسب ثروت را به عنوان عامل اصلی بروز جنگ ها در گذشته و حال معرفی می کرد.

(۳) طی جنگ سرد مطرح شد و محورهای عملیاتی جنگ را از کشورهای غربی به تمدن های کشورهای استعمارزده منتقل می کرد.

(۴) پس از جنگ جهانی دوم مطرح شد و به گرم کردن بازار اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی اشاره داشت.

۶۲- بحران اقتصادی اغلب با پیوند می خورد و بر دامنه آن می افزاید؛ زیرا همواره بحران های اقتصادی را از نظام

سرمایه داری به

(۱) چالش فقر و غنا- حکومت- نظام های دموکراتیک منتقل می کنند.

(۲) چالش فقر و غنا- سرمایه داران- اقشار ضعیف و تولید کنندگان خرد منتقل می کنند.

(۳) بحران های اجتماعی- سرمایه داران- اقشار ضعیف و تولید کنندگان خرد منتقل می کنند.

(۴) بحران های اجتماعی- حکومت- نظام های دموکراتیک منتقل می کنند.

۶۳- روشنفکران التقاطی چپ، به ترتیب، در کدام کشورها پدید آمدند و دیدگاه های خود را به چه صورت بیان می کردند؟

(۱) در کشورهای اسلامی- رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی

(۲) در کشورهای بلوک شرق- رویارویی با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی

(۳) در کشورهای اسلامی- بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی

(۴) در کشورهای بلوک شرق- بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی

۶۴- به ترتیب مصداق‌های «الف»، «ب» و «پ» کدام هستند؟

اصلاح شیوه زمامداری شاه	«پ»
«الف»	حذف کارگزاران مستقیم غرب
منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی	«ب»

۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش - استبداد استعماری - هدف جنبش عدالتخانه

۲) بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - هدف جنبش تنباکو

۳) جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - انجام واجبات نظامیه

۴) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - درهم ریختن نظم پیشین - تلاش در جهت حذف سلطه سیاسی غرب

۶۵- در نظریه فوکویاما کدام نظام را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانند و مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت

کدام بلوک را تضعیف کرد؟

۲) نظام سوسیال دموکرات - بلوک غرب

۱) نظام سوسیال دموکرات - بلوک شرق

۴) نظام لیبرال دموکراسی - بلوک غرب

۳) نظام لیبرال دموکراسی - بلوک شرق

۶۶- کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، سلسله مراتب بیان‌های علمی را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) نظریه - مسئله - فرضیه - اصول یا قوانین
- (۲) طرح پرسش - بیان مسئله - فرضیه - نظریه
- (۳) طرح مسئله - بیان فرضیه - اصول یا قوانین - نظریه
- (۴) طرح مسئله - بیان فرضیه - اهداف پژوهش - نظریه

۶۷- «لبخند اجتماعی» و «گرایش به بازی‌های انفرادی» به ترتیب در کدام دوره از رشد رواج دارد؟

- (۱) ۸ ماهگی - دوره دبستان
- (۲) ۲ تا ۳ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی
- (۳) ۲ تا ۳ ماهگی - دوره دبستان
- (۴) ۸ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی

۶۸- «کسب شیوه‌های جدید فکر کردن در دوره‌های مختلف رشد» و «افزایش تدریجی مهارت فکر کردن»، به ترتیب جزء

کدام یک از انواع رشد محسوب می‌شود؟

- (۱) مرحله‌ای - پیوسته
- (۲) مرحله‌ای - مرحله‌ای
- (۳) پیوسته - مرحله‌ای
- (۴) پیوسته - پیوسته

۶۹- اگر هنگامی که یک شیء از سمت راست به طرف ما پرتاب می‌شود، «به سمت آن برمی‌گردیم»، «آن را به صورت یک شیء

گرد تشخیص دهیم» و «بدانیم که چه فاصله‌ای از ما دارد»، به ترتیب کدام یک از مراتب شناخت شکل گرفته است؟

- (۱) احساس - توجه - ادراک
- (۲) توجه - ادراک - حل مسئله
- (۳) توجه - ادراک - ادراک
- (۴) احساس - ادراک - حل مسئله

۷۰- «تداوم و پایداری توجه» منجر به کدام یک از مفاهیم روان‌شناسی زیر می‌شود؟

- (۱) توجه تقسیم شده
- (۲) توجه ارادی
- (۳) تمرکز
- (۴) توجه آگاهانه

۷۱- علی پس از مراجعه به مشاور در ارتباط با حل مشکل درسی‌اش، متوجه می‌شود که توجه‌اش ناقص است؛ این نقص توجه اشاره

به چه دلیلی دارد؟

- (۱) استفاده از چند حس برای فراگیری یک مطلب
- (۲) انتخاب هم‌زمان چند ماده برای به خاطر سپردن آن‌ها
- (۳) عدم رعایت فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب
- (۴) عدم استفاده از رمزگردانی معنادار و بسط معنایی

۷۲- عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد مرتبط است؟

- بیشترین فراموشی در ساعات اولیه بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.
- ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.
- حفظ کردن آیه‌ای از قرآن و جانداختن برخی کلمات به هنگام یادآوری آن
- شاخ و برگ دادن غیرواقعی در تعریف از صحنه یک تصادف

- (۱) اضافه کردن - نظریه ابینگهوس - حذف کردن - فراموشی
- (۲) نظریه ابینگهوس - فراموشی - حذف کردن - اضافه کردن
- (۳) فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن - حذف کردن
- (۴) حذف کردن - فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن

۷۳- کدام مفهوم در تعریف مسئله وجود ندارد؟

- (۱) هدف مشخص
(۲) موانع مشخص
(۳) دستیابی فوری
(۴) امکانات محدود

۷۴- در مثال زیر دوست زهرا از کدام روش برای حل مسئله استفاده کرده است؟

«زهرا و دوستش، در اوقات فراغت خود تصمیم به بازی گرفتند. زهرا پیشنهاد کرد دوستش اسمی را که در ذهن زهرا است، حدس بزند. با پیدا شدن حرف اول اسم، حدس او نزدیکتر شد و در نهایت با یافتن سایر حروف توانست اسم مورد نظر را پیدا کند.»

- (۱) روش بارش مغزی
(۲) روش تحلیلی
(۳) روش شروع از آخر
(۴) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

۷۵- ناتوانی در تصمیم‌گیری در دو موقعیت «الف» و «ب» به ترتیب به کدام یک از انواع تعارض منجر خواهد شد؟

(الف) فردی که وزن خود را کاهش می‌دهد تا سلامتی‌اش را بازیابد، با دیدن غذاهای خوشمزه و چرب دچار کشمکش درونی می‌شود.
(ب) فردی که به بیماری جدی دچار است، با درمان‌های متفاوتی روبه‌رو است که هر یک عوارض جانبی خود را دارد.

- (۱) تعارض گرایش، گرایش- تعارض اجتناب، اجتناب
(۲) تعارض گرایش، اجتناب- تعارض اجتناب، اجتناب
(۳) تعارض گرایش، اجتناب- تعارض گرایش، اجتناب
(۴) تعارض گرایش، گرایش- تعارض گرایش، اجتناب

۷۶- نوع تصمیم‌گیری در «انتخاب رشته تحصیلی از میان دو رشته نظری و فنی» و «خرید خانه» به ترتیب چیست؟

- (۱) مهم و پیچیده- مهم و پیچیده
(۲) مهم و ساده- مهم و پیچیده
(۳) مهم و ساده- مهم و ساده
(۴) مهم و پیچیده- مهم و ساده

۷۷- مهم‌ترین علت ناتوانی ما در محیط چیست؟

- (۱) یادگیری و باور
(۲) ناپایداری عوامل محیطی
(۳) عدم انگیزه
(۴) عدم کنترل محیط

۷۸- سبک اسنادی کدام یک از افراد، موجب ایجاد یأس و دلسردی آنان برای جبران شکست در موفقیت‌های آتی خواهد شد؟

- (۱) درس روان‌شناسی را خوب نخوانده بودم و نمره خوبی در امتحان نگرفتم.
(۲) در درس ریاضی خوب نیستم و نمره خوبی در امتحان نمی‌گیرم.
(۳) شانس و اقبال با ما یار نبود، و گرنه حتماً در مسابقه والیبال برنده می‌شدیم.
(۴) اگر اراده می‌کردم و می‌خواستم، نمره خوبی در کنکور می‌گرفتم.

۷۹- در این مثال که «ترس از قبولی در کنکور، دانش‌آموزی را آن‌قدر تحت فشار روانی قرار داده است که حتی نمی‌تواند جهت

شناسایی منبع فشار، تمرکز کند.» کدام یک از روش‌های مقابله سازگارانه را پیشنهاد می‌کنید؟

(۱) مشورت و راهنمایی گرفتن	(۲) استفاده از حس شوخ‌طبعی
(۳) استفاده از مهارت حل مسئله	(۴) فعالیت بدنی و ورزش کردن

۸۰- نیاز افراد برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی، نشانگر کدام مفهوم روان‌شناسی است؟

(۱) انگیزه	(۲) اراده
(۳) مقابله	(۴) فشار روانی

دوازدهم علوم انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

دفترچه شماره ۲

ردیف	مواد آزمون	تعداد سؤال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم	زمان پیشنهادی
۱	عربی	۲۰	-	عربی ۱: کل کتاب عربی ۲: کل کتاب	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	-	تاریخ ۱: کل کتاب تاریخ ۲: کل کتاب	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	-	جغرافیا ۱: کل کتاب جغرافیا ۲: کل کتاب	۱۰ دقیقه
۴	فلسفه و منطق	۲۰	--	فلسفه: کل کتاب منطق: کل کتاب	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	-	اقتصاد: کل کتاب	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤال ها		۸۰	مدت زمان پاسخ گویی		۷۵ دقیقه

نمره منفی آزمون
به ازای هر سه پاسخ غلط، نمره ی یک پاسخ درست کسر می گردد.
دارد

پاسخ نمای تشریحی
و سایر امکانات

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۱- ۸۷)

۸۱- «إِنَّ أَخْلَصَ النَّاسِ مَنْ يُرْضَى رَبَّهُ بِحِلْمِهِ وَ يُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ بِسُكُوتِهِ!»:

- (۱) هر کس پروردگار را با بردباری خود خشنود کند و شیطان را با سکوتش خشمگین کند، خالص‌ترین مردم است!
- (۲) قطعاً با اخلاص‌ترین مردم کسی است که با بردباری کردن، پروردگار را خشنود کند و با سکوت نمودن، شیطان را خشمگین کند!
- (۳) به‌راستی با اخلاص‌ترین مردم کسی است که پروردگارش را با بردباریش خشنود می‌کند و اهریمن را با دم فرو بستنش خشمگین می‌کند!
- (۴) به‌راستی مردم با اخلاص کسانی هستند که پروردگارشان را با بردباری خود خشنود می‌کنند و اهریمن را با سکوتشان خشمگین می‌کنند!

۸۲- «إِنْ هَجَرَ حَبِيبِي وَ تَرَكَنِي تُصْبِحُ عَشِيَّتِي وَ غَدَاتِي سَوَاءً عَلَيَّ!»:

- (۱) اگر محبوبم را ترک کنم و او هم مرا رها کند، صبح و شبم بر من یکی می‌شود!
- (۲) اگر محبوبم برود و مرا ترک کند، شبانگاه و ظهرگاه من برایم یکی می‌شود!
- (۳) چنانچه محبوب هجرت کند و مرا ترک کند، شامگاه و عصرگاه برایم یکی خواهد شد!
- (۴) اگر محبوبم [از من] جدا شود و مرا ترک کند، شامگاه و صبحگاه من برایم مساوی می‌شود!

۸۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنَّ نَزُولَ الْمَطَرِ وَ التَّلَجِ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ طَبِيعِيٌّ: ریزش باران‌ها و برف‌ها از آسمان امری طبیعی است!
- (۲) أَنْظَرُ؛ كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ عَلَيْنَا: نگاه کن، گویا آسمان بر ما باران بارید!
- (۳) حَبِرتْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً: مردم از این پدیده سال‌های طولانی شگفت‌زده شدند!
- (۴) يَأْخُذُ النَّاسُ الْأَسْمَاكَ الَّتِي عَلَى الْأَرْضِ لَطَبْخِهَا وَ تَنَاوُلِهَا: مردم ماهی‌هایی را که روی زمین است برای پختن آن‌ها و خوردنش برمی‌دارند!

۸۴- «سُمِّيَ هَذَا الطَّائِرُ طَنَانًا لِأَنَّهُ يُحْدِثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحَيْهِ.»:

- (۱) این پرنده را مرغ مگس نامیدند، زیرا به علت سرعت حرکت دو بالش صدای (زنگ) را ایجاد می‌کند.
- (۲) این پرنده مرغ مگس نام دارد، چون سرعت حرکت بال‌هایش صدایی را ایجاد می‌کند.
- (۳) این پرنده مرغ مگس نامیده شد، زیرا به علت سرعت حرکت بال‌هایش صدای (زنگ) را ایجاد می‌کند.
- (۴) ایجاد کردن صدای (زنگ) به وسیله سرعت حرکت بال‌هایش موجب شد این پرنده مرغ مگس نامیده شود.

۸۵- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) أَفْتَشُ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النَّصُوصِ: دنبال فرهنگ‌لغتی می‌گردم که مرا در فهم متون کمک کند!
- (۲) إِشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلُ: امروز کتابی را خریدم که قبلاً آن را دیده بودم!
- (۳) رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ: پسری را دیدم که به سرعت راه می‌رود!
- (۴) سَافَرْتُ إِلَى قَرْيَةٍ شَاهَدْتُ صُورَتَهَا أَيَّامَ صِغَرِي: به روستایی سفر کردم که تصویرش را در روزهای کودکی‌ام دیده بودم!

۸۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) «هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا»: او کسی است که آنچه در زمین است برای همه آفرید!
- (۲) «اقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ»: بخوان و پروردگارت گرامی است؛ آنکه به وسیله قلم به تو یاد داد!
- (۳) «قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ»: گفتیم: چقدر درنگ کردی؟ گفت: یک روز یا بخشی از یک روز!
- (۴) «عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّ رَبِّي بَعَثَنِي بِهَا»: به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید، زیرا پروردگارم مرا به خاطر آن فرستاده است!

۸۷- «ماهی‌های نورانی، تاریکی دریا را به روز روشنی تبدیل می‌کنند!»:

- (۱) الأسماكُ المضيئةُ تتحوَّلُ ظلمةَ البحرِ إلى نَهارٍ مُضيءٍ! (۲) الأسماكُ المضيئةُ يحوِّلُ ظلامَ البحرِ إلى نَهارٍ مُضيءٍ!
(۳) تحوِّلُ الأسماكُ المضيئةُ ظلامَ البحرِ إلى نَهارٍ مُضيءٍ! (۴) تحوِّلُ الأسماكُ المضيئةُ ظلامَ البحرِ إلى نَهارٍ مُضيءٍ!

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ: (۸۸ - ۹۱)

الوقت هو المادَّةُ الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النجَّار، ولهذا فعليه أن يحرصَ عليه و أن يُحسِنَ استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت بسبب معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدُّ بالدقائق و الثواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليلة. ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزمنية هي من التماذج الشائعة بين الناس. فالمحافظة على الوقت و العهود الزمنية تظهر في كلِّ إنسان إتصف بالصدق و قوَّة الإرادة، فإنَّ الإنسان المَهمل هو الَّذي يُضيِّع وقته بلا فائدة فيسوء (بد می‌شود) عيشه! فعلىنا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصغار منذ الطفولة، حتَّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تُغيِّرَها الظروفُ (شرايط)، و حينئذٍ تنتظم الأعمالُ و يسود (حاکم می‌گردد) النظم و تزدادُ فرصُ النَّجاح و يعيش الناس في طمأنينة!

۸۸- عَيِّنِ الْأَصْحَحَ حَسَبَ النَّصِّ: مَنْ يِرَاعِي الْعُهُودَ الزَّمَنِيَّةَ؟

- (۱) العاقل و الوفي! (۲) الصَّابِر و قوَى الإرادة!
(۳) الصَّادِق و العاقل! (۴) الصَّدُوق و ذو الإرادة!

۸۹- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (۱) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية!
(۲) ربَّما الظروف تسبَّب بروز ظاهرة خُلفِ المواعيد!
(۳) الأطفال يُراعون المواعيد الزمنية أحسن من الكبار!
(۴) القانون هو العامل المرجَّح لإشاعة الالتزام بالوقت فقط!

۹۰- عَيِّنِ الْمَقْصُودَ مِنَ الْعِبَارَةِ: «الوقت هو المادَّةُ الخام في يد الإنسان!»

- (۱) الإنسان المَهمل هو العامل في تشكيل الزَّمن و أجزائه من الدقائق و الثواني!
(۲) الوقت بوحده لا يكفي لتشكيل الزَّمن، بل هو بحاجة إلى موادٍ أخرى!
(۳) الإنسان هو المسؤول عن حُسن الاستفادة من الوقت أو سوءها!
(۴) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية و لا فرق بينهم!

■ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۹۱- «تُغَيِّرُ»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره «تَغَيَّرَ» على وزن «تَفَعَّلُ») / فعل و فاعله «الظُّروف» و الجملة فعلية
(۲) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - معرب - المبني للمجهول - مزيد ثلاثي (على وزن «تَفَعَّلُ») / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(۳) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية ثلاثة و له حرف زائد) / فعل و فاعله جمع مكسّر «الظُّروف»
(۴) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (له ثلاثة حروف أصلية و اسم الفاعل منه «مُتَغَيِّرٌ») / فعل و ضمير «ها» مفعوله و الجملة فعلية

■ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۹۲- «الْعُلَمَاءُ حَاوَلُوا التَّعَرُّفَ عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي تَتَساقَطُ عَلَى الْأَرْضِ.»:

- (۱) العلماء: اسم - جمع تكسير مفرد - «عالم» و هو على وزن فاعل - معرفة / مبتدا و منصوب
(۲) حاولوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مزيد ثلاثي بحرف واحد من باب مفاعلة / فعل مع فاعله جملة فعلية
(۳) التَّعَرُّفُ: اسم - مفرد مذكّر - على وزن «تَفَعَّلُ» - معرفة ب «ال» - معرب / مفعول و مرفوع
(۴) تَتَساقَطُ: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي بحرف واحد - لازم - معرب / فعل و فاعل

- ٩٣- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:
- (١) مَنْ يَفْكَرْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا غَالِبًا!
- (٣) إِنْ اشْتَرَكْتَ الطَّالِبَةُ فِي الْإِمْتِحَانِ نَجَحَتْ!
- ٩٤- عَيْنُ مَا لَيْسَتْ فِيهِ إِحْدَى أَدَوَاتِ الشَّرْطِ:
- (١) قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مَعْلَمِكَ وَ إِنْ كَانَ أَمِيرًا!
- (٣) «إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا»
- ٩٥- عَيْنُ الْخَطَا عَنِ الْعَدَدِ:
- (١) فِي الْإِصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ وَقَفْنَا فِي عَشْرَةِ صُفُوفٍ!
- (٣) يَلْعَبُ أَحَدُ عَشَرَ لَاعِبًا فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ!
- ٩٦- عَيْنُ الْخَطَا فِي اسْتِعْمَالِ الْأَفْعَالِ حَسَبَ الْمَعَانِي:
- (١) أُخْتِي مَا كَانَتْ تَعْرِفُ مَعْنَى الْمَفْرَدَاتِ فَتَعَلَّمَتْهَا!
- (٣) عِنْدَمَا أُعْطِيتُ أُخْتِي هَدِيَّةً فَقَرَحْتُهَا كَثِيرًا!
- ٩٧- عَيْنُ عِبَارَةٍ فِيهَا كَلِمَةٌ مُوصُوفَةٌ وَ مُضَافَةٌ مَعًا:
- (١) فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ!
- (٣) صَدِيقِي الْمَرِيضُ ذَهَبَ إِلَى الْمُسْتَشْفَى!
- ٩٨- عَيْنُ «ال» يُفِيدُ مَعْنَى الْإِشَارَةِ:
- (١) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ حَدِيقَةَ شَاهَزَادَةِ قَرَبِ كَرْمَانَ جَنَّةٌ فِي الصَّحَرَاءِ؟!
- (٢) هُنَاكَ طَائِرٌ يَسَاعِدُ التَّمْسَاحَ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ!
- (٣) يَقِفُ الطُّلَّابُ فِي الْإِصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ لِلدَّخُولِ إِلَى الصُّفُوفِ!
- (٤) رَأَيْتُ بَيْتًا صَغِيرًا فَوْقَ النَّهْرِ. كَانَ الْبَيْتُ خَشْبِيًّا!
- ٩٩- عَيْنُ عِبَارَةٍ جَاءَ الْمَاضِي بَعْدَ الْمَضَارِعِ:
- (١) أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ.
- (٣) قَالَ فَأَخْرَجَ مِنْهَا.
- ١٠٠- عَيْنُ «الْأَم» يَخْتَلِفُ:
- (١) بُعِثَ النَّبِيُّ لِيَهْدِيَ النَّاسَ!
- (٣) لِأَشْتَرِيَ حَقِيبَةً ذَهَبْتُ مَعَ أُمِّي إِلَى السُّوقِ!
- (٢) وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ!
- (٤) مَا فَعَلْتُ مِنَ الْخَيْرَاتِ وَجَدْتُهَا ذَخِيرَةً لِآخِرَتِكَ!
- (٢) أَنْظُرِي: فِي هَذَا الْمَتَجَرِ فَسْتَانِ اثْنَانِ يَا صَدِيقَتِي!
- (٤) قَمَرَانِ اثْنَانِ حَوْلَ كَوْكَبِ الْمَرِيخِ!
- (٢) هَلْ تَعْرِفُ مَنْ كَسَرَ زُجَاجَاتِ هَذِهِ الشَّرَكَةِ؟
- (٤) جَالِسُوا الْفُقَهَاءَ حَتَّى تَتَعَلَّمُوا مِنْهُمْ عُلُومًا مُفِيدَةً!
- (٢) اللَّوْنُ الْأَخْضَرُ لَوْنُ الْهُدُوءِ!
- (٤) الطُّلَّابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!
- (٢) إِغْفِرْ لَنَا وَ ارْحَمْنَا.
- (٤) يَقُولُونَ سَمِعْنَا.
- (٢) ذَهَبْنَا إِلَى الْقَاعَةِ لِنَسْتَمَعَ إِلَى كَلَامِ الْمَدِيرِ!
- (٤) قَالَ الْمَعْلَمُ: لِنَذْهَبَ إِلَى صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ!

۱۰۱- از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین است که آن را از تاریخ‌نویسی‌های گذشته متمایز می‌سازد.

- (۱) تمرکز آن بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح فرمانروایان
- (۲) بررسی و تجزیه و تحلیل زمینه‌ها، علت‌ها و نتایج در کنار ثبت و نقل رویدادهای گذشته
- (۳) حضور تاریخ‌نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان و همراهی آنان در مسافرت‌ها و جنگ‌ها
- (۴) دسترسی به اسناد و مدارک دولتی در دربار و استفاده از این اسناد برای ثبت و نگارش رویدادها

۱۰۲- کدام گزینه به ترتیب پاسخ عبارت‌های «گاه‌شماری هجری قمری رایج در بیشتر کشورهای اسلامی بر این پایه تنظیم شده

است»، «از پیشگامان تنظیم و تدوین گاه‌شماری بودند» و «مبدأ گاه‌شماری اوستایی به شمار می‌آید» و «یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است» می‌باشد؟

- (۱) گردش ماه به دور زمین - مصریان - به تخت نشستن هر پادشاه - گاه‌شماری جلالی
- (۲) گردش خورشید به دور زمین - مصریان - پیدایش و آفرینش انسان - گاه‌شماری میلادی
- (۳) گردش ماه به دور زمین - رومیان - پیدایش و آفرینش انسان - گاه‌شماری جلالی
- (۴) گردش خورشید به دور زمین - رومیان - به تخت نشستن هر پادشاه - گاه‌شماری میلادی

۱۰۳- کدام گزینه درباره تاریخ مصر باستان و دوره‌های آن با توجه به خط زمان نادرست است؟

- (۱) دوره آغازین ← اتحاد مصر
- (۲) پادشاهی قدیم ← پیشرفت شیوه‌های آبیاری
- (۳) پادشاهی میانه ← هجوم هیکسوس‌ها به مصر
- (۴) پادشاهی جدید ← برپایی معابد زیبا و مجسمه‌های بزرگ

۱۰۴- کدام مورد از حوادثی است که در فاصله سال‌های ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م در رم باستان رخ داده است؟

- (۱) صدور فرمان آزادی دین مسیحیت در محدوده امپراتوری روم که در زمان امپراتوری کنستانتین رخ داد.
- (۲) جنگ‌های بزرگ میان رم و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی در گرفت.
- (۳) امپراتور کنستانتین شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول) را به پایتختی برگزید.
- (۴) قیام بزرگ شمار زیادی از بردگان به رهبری اسپارتاکوس که حکومت روم به زحمت توانست آن را سرکوب کند.

۱۰۵- در کدام دوره، شهر و شهرنشینی گسترش قابل توجهی یافت و معماران اروپایی از سبک کار کدام دوره تقلید کردند؟

- (۱) اشکانیان - هخامنشیان
- (۲) ساسانیان - اشکانیان
- (۳) اشکانیان - ساسانیان
- (۴) ساسانیان - هخامنشیان

۱۰۶- عبارت‌های زیر به ترتیب درباره کدام مراجع و منابع نوشتاری است؟

- (الف) در این نوع تاریخ‌نگاری به تاریخ اساطیری ایران پرداخته شده است.
- (ب) با گسترش این تاریخ‌نگاری، پیوستگی با تاریخ‌نویسی محلی پدید آمد.
- (پ) حاوی اطلاعات مفیدی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان است.

- (۱) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - تک‌نگاری - سفرنامه‌ها
- (۲) تاریخ عمومی - تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - سکه‌ها
- (۳) تاریخ‌نگاری محلی - تاریخ‌نگاری عمومی - ادبیات و متون ادبی
- (۴) سیاست‌نامه - نوشته‌های جغرافیایی - اسناد بر جای مانده از دیوان‌های حکومتی

۱۰۷- کدام واقعه باعث فروریختن عظمت ساسانیان در چشم اعراب شد و کدام گزینه زمینه‌ساز قیام‌های مختلف علیه عباسیان در گوشه و کنار کشور شد؟

- (۱) همکاری برخی دهقانان و قبیله‌های عرب ساکن سواد با مسلمانان - سست شدن سلطه خلفای عباسی بر مناطق شرقی ایران به‌ویژه خراسان
- (۲) خبر پیروزی خیره‌کننده اعراب مسلمان بر رومیان در شام - مبارزه در برابر رفتار تحقیرآمیز با ایرانیان و عرب‌گرایی خلفا
- (۳) شکست دسته‌ای از سپاهیان ساسانی از قبیله‌های عرب مجاور مرزی - نابودی خاندان‌های برمکیان و سهل
- (۴) اختلاف‌های داخلی ایرانیان و ناامیدی رستم فرخزاد از پیروزی - مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت و شکل‌گیری شعوبیان

۱۰۸- کدام عامل سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود و کدام سلسله‌ها نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت ظاهری داشتند؟

- (۱) ظهور شاعران و نویسندگان بزرگ ایرانی - آل‌بویه و زیاریان
- (۲) تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری - غزنویان و سلجوقیان
- (۳) ظهور شاعران و نویسندگان بزرگ ایرانی - صفاریان و خوارزمشاهیان
- (۴) تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری - طاهریان و سامانیان

۱۰۹- با نبرد سرنوشت‌ساز به فرماندهی سلطه بر خراسان به سر رسید و شهر به عنوان مرکز این حکومت برگزیده شد.

- (۱) دندانقان - سلطان محمود - غزنویان - غزنه
- (۲) ملازگرد - طغرل سلجوقی - سامانیان - نیشابور
- (۳) دندانقان - طغرل سلجوقی - غزنویان - نیشابور
- (۴) ملازگرد - سلطان محمود - سامانیان - غزنه

۱۱۰- کدام عبارت با مطلب روبه‌روی آن هم‌خوانی ندارد؟

- (۱) این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زیردستان خود تقسیم می‌کردند. (املاک خصوصی)
- (۲) این زمین‌ها متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه‌عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می‌شد. (اراضی خاصه)
- (۳) این اراضی توسط مردم یا شاه وقف می‌شد. گاهی مردم برای جلوگیری از دست‌اندازی حکام، زمین‌های خود را وقف می‌کردند. (اراضی وقفی)
- (۴) این زمین‌ها بسیار ناچیز بود و همواره در معرض مصادره قرار داشت. (املاک خصوصی)

۱۱۱- چگونه صفویان توانستند زمینه مساعد و مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آورند و مؤسس مکتب فلسفی «حکمت متعالیه» در این دوره چه کسی بود؟

- (۱) یکپارچگی جغرافیایی، انسجام اجتماعی و توجه بیش از حد شاهان و مقام‌های کشوری و لشکری به هنر و معماری و فعالیت‌های علمی - ملاصدرا
- (۲) انسجام اجتماعی، توجه به هنر و معماری و سنت وقف - میرداماد
- (۳) توجه به هنر و معماری، گسترش سنت وقف و ایجاد وحدت سیاسی - میرداماد
- (۴) با ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی - ملاصدرا

۱۱۲- بیت المقدس که در نخستین جنگ صلیبی به تصرف مسیحیان درآمد، توسط چه کسی آزاد شد و در سده‌های ۱۲ و ۱۳م

هدف پادشاهان قدرتمند از تشکیل ارتش منظم و دائمی چه بود؟

(۱) صلاح‌الدین ایوبی - برقراری نظم و امنیت برای توسعه تجارت و صنعت

(۲) آلبارسلان - وحدت اداری و یکسان‌سازی قوانین

(۳) صلاح‌الدین ایوبی - ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی فئودال‌ها

(۴) آلبارسلان - ایجاد شرایط مناسب برای رشد تجارت

۱۱۳- یکی از مهم‌ترین تحولات عصر رنسانس، و بود.

(۱) اکتشافات جغرافیایی - کشف راه‌های دریایی جدید

(۲) اختراع دستگاه چاپ - توسعه صنعت چاپ

(۳) اندیشه انسان‌گرایی - نظریه آموزشی جدید

(۴) توجه به علوم طبیعی - روش‌های علمی

۱۱۴- رشته کوه ارسباران در شمال ایران، منطقه کوهستانی را در بر گرفته است.

- (۱) البرز (۲) تالش (۳) آذربایجان (۴) خراسان

۱۱۵- یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۵ کیلومتری بالای شهر A عبور می کند دماسنج بیرونی هواپیما دمای منفی ۲۰ درجه را نشان می دهد. در این زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی گراد است؟

- (۱) ۱۰ درجه سانتی گراد (۲) ۴ درجه سانتی گراد (۳) صفر درجه سانتی گراد (۴) -۴ درجه سانتی گراد

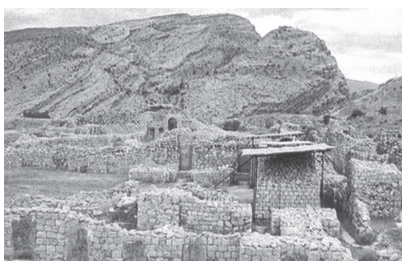
۱۱۶- پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) کانون های آبگیر در کدام مناطق وجود دارد؟

ب) کدام نوع از کانون های آبگیر حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند؟

پ) کدام نوع از کانون های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه های گرم سال حفظ می کند؟

- (۱) الف) مناطق مرطوب ب) دائمی پ) اتفاقی (۲) الف) مناطق کوهستانی ب) دائمی پ) فصلی (۳) الف) مناطق بیابانی ب) فصلی پ) دائمی (۴) الف) در تمامی نقاط کشور ب) فصلی پ) طغیانی

شهر بیشاپور

۱۱۷- تصویر مقابل با کدام گزینه مرتبط است؟

- (۱) گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می دهد.
(۲) عوامل اثرگذار طبیعی در پیدایش بسیاری از سکونتگاه ها موثرند.
(۳) زلزله و خشکسالی سبب از بین رفتن این شهر شد.
(۴) شهرهای بسیاری در دهه های اخیر رو به گسترش هستند.

۱۱۸- مهم ترین فعالیت هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می گیرد، کدام است؟

- (۱) زراعت، باغداری، دامداری (۲) زراعت، دامداری، زنبورداری (۳) دامداری، صید، باغداری (۴) باغداری، زراعت، پرورش طیور

۱۱۹- به چه دلیل مدار ۶۰ درجه، نصف ناحیه استوایی انرژی گرمایی دریافت می کند و کدام نواحی سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها می باشد؟

- (۱) به دلیل نزدیکی مدار ۶۰ درجه به نواحی قطبی - نواحی بین المدارین
(۲) به دلیل نحوه تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه - نواحی استوایی
(۳) به دلیل برخورد توده های هوای قطبی و توده های عرض پایین و ایجاد منطقه معتدله در عرض ۶۰ درجه - نواحی کمربندی پرفشار جهان
(۴) به دلیل آن که مدت زمان تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه کمتر است - نواحی کمربندی کم فشار جهان

۱۲۰- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) (۴-ت) (۳-الف) (۲-ب) (۱-پ)
(۲) (۲-ت) (۴-الف) (۱-ب) (۳-پ)
(۳) (۱-ت) (۲-الف) (۳-ب) (۴-پ)
(۴) (۳-ت) (۱-الف) (۴-ب) (۲-پ)

(ب)	(الف)
۱- دره V شکل کولکا در پرو	الف) فرسایش کارستی
۲- دره U شکل ایلینویز	ب) فرسایش یخچالی
۳- غار کتله خور زنجان	پ) فرسایش آب های جاری
۴- زبانۀ ماسه ای شبه جزیره میان کاله	ت) فرسایش تراکمی

۱۲۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط به کدام نوع از کشت‌های معیشتی یا تجاری است؟

«باغ‌های زیتون در یونان- پرواربندی دام برای استفاده از گوشت در کشور فرانسه- تراسبندی مزارع برنج در آسیای موسمی- پرورش لاما و گوسفند در ارتفاعات مکزیک و آند»

- (۱) کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی
- (۲) کشاورزی معیشتی- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی تجاری
- (۳) کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی تجاری
- (۴) کشاورزی تجاری- کشاورزی تجاری- کشاورزی معیشتی- کشاورزی معیشتی

۱۲۲- کدام یک از شاخص‌های زیر در توسعهٔ انسانی نشان‌دهندهٔ بُعد اقتصادی است؟

- (۱) درآمد و رفاه
- (۲) امید به زندگی
- (۳) متوسط طول عمر
- (۴) سواد و آموزش

۱۲۳- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ناحیهٔ سیاسی می‌باشد؟

- (الف) اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه شوند.
- (ب) در امور سیاست خارجی، کشاورزی و تجارت از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.
- (پ) کشور عراق از این نوع ناحیهٔ سیاسی می‌باشد.

- (۱) الف (نواحی خودمختار ب) ناحیهٔ سیاسی ملی پ) ناحیهٔ سیاسی فروملی
- (۲) الف (مناطق آزاد تجاری ب) ناحیهٔ سیاسی ویژه پ) ناحیهٔ سیاسی ویژه
- (۳) الف (ناحیهٔ سیاسی فراملی ب) ناحیهٔ سیاسی منطقه‌ای پ) نواحی خودمختار
- (۴) الف (ناحیهٔ سیاسی ویژه ب) ناحیهٔ سیاسی فراملی پ) ناحیهٔ سیاسی ملی

۱۲۴- کدام موارد بهترین نوع خط مرزی در رودها است؟

- (۱) الف و ت
- (۲) الف و پ
- (۳) ب و پ
- (۴) ب و ت

۱۲۵- قابلیت دفاعی در کدام شکل کشور بیش‌تر است؟

- (۱) محاطی
- (۲) دنباله‌دار
- (۳) فشرده
- (۴) طویل

۱۲۶- در کدام گزینه، نوع مغالطه احتمالی به درستی ذکر شده است؟

- (۱) علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد. (ابهام در مرجع ضمیر)
- (۲) همه انسان‌ها به دنبال رسیدن به سعادت هستند. (اشتراک لفظ)
- (۳) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است. (اشتراک لفظ)
- (۴) مریم و همسرش، بیست سال با هم اختلاف دارند. (ابهام در مرجع ضمیر)

۱۲۷- بین کدام یک از مفاهیم زیر، رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است؟

- (۱) «مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد» و «مفهومی که قابلیت انطباق بر مصادیق متعدد خارجی را دارد»
- (۲) «مفهومی که مصادیق بی‌نهایت در عالم خارج دارد» و «مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد»
- (۳) «مفهومی که دارای مصادیق متعدد خارجی است» و «مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد»
- (۴) «مفهومی که فرض مصادیق متعدد برای آن محال است» و «مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد»

۱۲۸- نوع تعریف‌های زیر را به ترتیب به صورت صحیح تشخیص دهید.

«مثلث: شکلی که دارای سه ضلع است»، «گیلاس: میوه‌ای شبیه آلبالو» و «سمپاد: سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان»

(۱) مفهومی - لغوی - ذکر مصادیق	(۲) ذکر مصادیق - لغوی - مفهومی
(۳) مفهومی - ذکر مصادیق - لغوی	(۴) ذکر مصادیق - مفهومی - لغوی

۱۲۹- درباره استدلال استقرای تعمیمی کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) از مشاهده موارد جزئی، حکمی کلی صادر می‌شود.
- (۲) در صورت بررسی تمام جامعه آماری، نتیجه‌اش قطعی است.
- (۳) مبنای علوم حسی و تجربی محسوب می‌شود.
- (۴) نمونه‌ها باید تصادفی و براساس الگوی خاصی انتخاب شوند.

۱۳۰- کدام قضیه «موجبه جزئی» نیست؟

- (۱) یکی از دانش‌آموزان در المپیاد رتبه اول را کسب کرد.
- (۲) چند تن از دانش‌آموزان در مسابقات علمی شرکت کردند.
- (۳) بیشتر دانش‌آموزان، امروز به مدرسه آمدند.
- (۴) تمام دانش‌آموزان مدرسه ما در آزمون مرآت شرکت کردند.

۱۳۱- شخصی از قضیه «برخی از مدیران، متخصص نیستند» نتیجه می‌گیرد که «برخی متخصص‌ها مدیر نیستند» کدام گزینه درباره

این نتیجه‌گیری صحیح است؟

- (۱) این استدلال بر اساس داده‌های واقعی معتبر است.
- (۲) مغالطه ابهام انعکاس در آن مشهود است.
- (۳) قیاسی نادرست و نامعتبر است.
- (۴) استدلال مطرح شده استدلالی دوری است.

۱۳۲- کدام گزینه درباره قیاس اقترانی معتبر شکل چهارمی که نتیجه آن، «بعضی الف ب است» و حدوسط آن، مفهوم «ج» می‌باشد،

صحیح است؟

- (۱) قطعاً مقدمه دوم آن «هر ب ج است» می‌باشد.
- (۲) قطعاً همه مصادیق موضوع مقدمه اول آن موردنظر گوینده است.
- (۳) هریک از مقدمه‌های اول و دوم می‌توانند جزئی‌ه باشد اما جمع آن ممکن نیست.
- (۴) ممکن است علامت «ج» در هر دو مقدمه مثبت باشد.

۱۳۳- بیان کدام عبارت می‌تواند مخاطب را قانع کند که خبر زیر دارای «بزرگ‌نمایی» است؟

«فقط در سال گذشته، هشت نفر از مراجعین این کلینیک زیبایی در اثر اشتباهات پزشکی دچار عوارض غیرقابل بازگشت شدند.»

- (۱) هیچ کلینیک دیگری در کشور به این میزان خسارت نداشته باشد.
- (۲) میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی بسیار بالاتر باشد.
- (۳) این کلینیک به تازگی و در اواخر سال گذشته تأسیس شده باشد.
- (۴) تعداد مراجعین کلینیک‌های دیگر کمتر از مراجعین این کلینیک باشد.

۱۳۴- کدام قیاس، نامعتبر است؟

- (۱) اگر این شکل مربع باشد، دارای چهار ضلع است؛ این شکل چهار ضلع ندارد، پس مربع نیست.
- (۲) اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ هنوز دیپلم نگرفته‌ای، پس وارد دانشگاه نشده‌ای.
- (۳) اگر این شکل مثلث باشد، دارای سه ضلع است؛ این شکل مثلث نیست، پس سه ضلع ندارد.
- (۴) اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ وارد دانشگاه شده‌ای؛ پس حتماً دیپلم داری.

۱۳۵- یک شرکت سرمایه‌گذاری در بورس در تبلیغات خود از عبارت «همین حالا سرمایه‌ات را دو برابر کن» استفاده می‌کند، امکان

بروز چه مغالطه‌ای در این تبلیغ وجود دارد؟

- (۱) تله‌گذاری
- (۲) توسل به احساسات
- (۳) بار ارزشی کلمات
- (۴) مسموم کردن چاه

۱۳۶- چگونه در مسائل فلسفی به کشف مجهولات نائل می‌شویم و این امر از جهت روش به چه دانشی شباهت دارد؟

- (۱) تجزیه و تحلیل دانسته‌ها- فیزیک
- (۲) آزمایش و دریافت حسی- ریاضیات
- (۳) تجزیه و تحلیل دانسته‌ها- ریاضیات
- (۴) آزمایش و دریافت حسی- فیزیک

۱۳۷- با در نظر داشتن بخش‌های اصلی و فرعی فلسفه، کدام پرسش با سایر پرسش‌ها متفاوت است؟

- (۱) آیا در حاکمیت باید برابری بین افراد مختلف وجود داشته باشد؟
- (۲) آیا دروغ امری نسبی است یا مطلق؟
- (۳) آیا می‌توان خدا را تصور کرد و شناخت؟
- (۴) آیا انسان مستحق هرگونه مجازاتی است؟

۱۳۸- کدام گزینه درباره «تمثیل غار افلاطون» صحیح است؟

- (۱) گریز فرد زندانی از روشنایی، موجب از دست رفتن عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها می‌شود.
- (۲) رویارویی آدمی با حقایق مجهول در مرتبه اول، با حیرت و خیرگی همراه است.
- (۳) تمثیل غار به طور جامع فواید و آثار تفکر فلسفی بر زندگی انسانی را نشان می‌دهد.
- (۴) تمثیل غار برای تبیین نظرات افلاطون در مسائل معرفت‌شناسانه استفاده می‌شود.

۱۳۹- با توجه به عبارت «با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت پیش می‌رویم»، می‌توان گفت:

- (۱) شناخت ما از جهان تدریجی است.
- (۲) توانایی شناخت ما نامحدود است.
- (۳) معلومات ما از امور مختلف بسیار ناچیز است.
- (۴) معرفت‌ها و آگاهی‌ها قابل اعتماد است.

۱۴۰- کدام اصل در بررسی‌های تجربی، مقدم بر حس است و این اصل نشأت گرفته از چیست؟

- (۱) اصل بدیهی بودن امکان شناخت - عقل
- (۲) اصل علیت - عقل
- (۳) اصل وجوب علت و معلول - عقل
- (۴) اصل شناخت - ذات انسانها

۱۴۱- در کدام گزینه به دیدگاه نسبی‌گرایی اشاره صحیحی شده است؟

- (۱) نظرات انسان‌ها در اکثر مواقع فقط برای خودشان اعتبار دارد نه برای دیگران.
- (۲) علیرغم وجود اختلاف عقیده و نظر در افراد، می‌توان به شناخت یکسان دست یافت.
- (۳) شناخت انسان‌ها می‌تواند نسبی یا جامع و یکسان باشد.
- (۴) شناخت افراد فقط برای خودشان دارای اعتبار است.

۱۴۲- با توجه به دیدگاه پروتاگوراس، حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد، بنابراین

- (۱) به تعداد انسان‌ها حقیقت داریم.
- (۲) حق و باطل قابل تفکیک هستند.
- (۳) مفهومی به نام حقیقت نداریم.
- (۴) خیالات و تصورات حقیقت مشترک هستند.

۱۴۳- وجه اشتراک و افتراق ارسطو با داروینیست‌ها درباره انسان کدام است؟

- (۱) هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما داروینیست‌ها بدن بدون نفس را یک موجود مرده نمی‌دانند.
- (۲) هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما داروینیست‌ها نیازهای اصلی انسان را در نیازهای مادی می‌بینند.
- (۳) هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما ارسطو تفاوتی واقعی و اساسی میان انسان و سایر حیوانات قائل است.
- (۴) هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما ارسطو نطق را از ویژگی‌های خاص انسان می‌داند.

۱۴۴- نظر حکمت متعالیه درباره روح انسانی کدام است؟

- (۱) ظرفیتی نامتناهی دارد که می‌تواند به سرحد کمال برسد.
- (۲) چیزی ضمیمه شده به بدن نیست و این دو به طور مستقل بر یکدیگر اثر می‌گذارند.
- (۳) هویت انسان در ابتدای زندگی با توجه به استعداد و ظرفیت بی‌نهایت وی، معلوم است.
- (۴) اختیار و اراده انسان شرط رسیدن وی به کمالات است، نه ظرفیت و استعداد بی‌نهایت او.

۱۴۵- افلاطون برای این پرسش که «در چه صورتی یک عمل در جهت سعادت است؟»، پاسخ مناسب‌تری ارائه کرده است؟

- (۱) به احساس و نشاط درونی و لذت برسد.
- (۲) بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد.
- (۳) دریابد که نفع او در گرو نفع دیگری است.
- (۴) معیار فعل اخلاقی وجدان باشد.

۱۴۶- هر کدام از موارد زیر به ترتیب کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می‌باشند؟

(الف) از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

(ب) منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(پ) پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

(ت) کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

(۱) نوآور - تیزبین - پرانگیزه - خوش‌بین

(۲) خوش‌بین - یادگیرنده - تیزبین - نوآور

(۳) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - خوش‌بین

(۴) سازمان‌دهنده - پرانگیزه - نوآور - تیزبین

۱۴۷- آقای علیزاده ۳۰ درصد و آقای محمدی ۱۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت

به چهارصد هزار سهم تقسیم شده باشد:

(الف) سهم آقای علیزاده چقدر است؟

(ب) اگر شخصی ۱۶۰۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهام‌ها شریک است؟

(۱) الف (۴۰٪ ب) ۱۶۰,۰۰۰

(۳) الف (۵۰٪ ب) ۱۸۰,۰۰۰

(۲) الف (۱۸۰,۰۰۰ ب) ۵۰٪

(۴) الف (۱۲۰,۰۰۰ ب) ۴۰٪

۱۴۸- صبا و نگار تصمیم می‌گیرند به سینما بروند. آن‌ها در مجموع ۶۰ هزار تومان برای دیدن فیلم، هزینه پرداخت کرده‌اند. اما همان

اوایل فیلم متوجه می‌شوند، فیلم، مورد علاقه‌شان نیست و از سینما خارج می‌شوند. این هزینه را در علم اقتصاد چه می‌نامند؟

(۱) هزینه فرصت

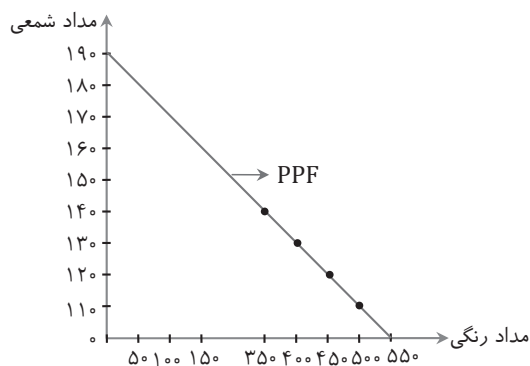
(۲) هزینه هدررفته

(۳) قید بودجه

(۴) نیاز به افزایش بودجه

۱۴۹- خانم اسدی هر ماه ۱۳۰ جعبه مداد شمعی تولید می‌کند، او تصمیم می‌گیرد بنا بر نیاز بازار در این ماه ۴۵۰ جعبه مداد رنگی

تولید کند. در این صورت و با توجه به نمودار زیر، هزینه فرصت او چقدر است؟

(۱) ۲۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از

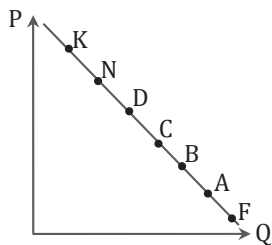
دست داده‌ایم.

(۲) ۱۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از

دست داده‌ایم.

(۳) ۵۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

(۴) ۱۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

۱۵۰- با توجه به نمودار، به ترتیب علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به K

کدام است؟

- (۱) منحنی تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت
- (۲) منحنی عرضه - افزایش عرضه - کاهش عرضه
- (۳) منحنی عرضه - کاهش عرضه - کاهش تقاضا
- (۴) منحنی تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

۱۵۱- کارخانه‌ای سنگ آهن را از معدن استخراج کرده و آن را به قیمت ۱۰۰۰ واحد به کارخانه‌های تولید فولاد می‌فروشد. شرکت‌های تولید فولاد، سنگ آهن را به فولاد تبدیل می‌کنند و آن را به قیمت ۲۲۰۰۰ واحد به شرکت‌های خودرویی می‌فروشند و شرکت‌های خودرویی با ایجاد تغییرات، از ورق فولادی در تهیه خودرو استفاده می‌کنند و در نهایت با قیمت ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشند. در صورتی که نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد:

الف) میزان این نوع مالیات در مرحله دوم چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چقدر است؟

(۱) الف) ۳۵۰ (ب) ۲۲۰	(۲) الف) ۲۲۰۰ (ب) ۳۵۰۰
(۳) الف) ۳۵۰۰ (ب) ۲۲۰۰	(۴) الف) ۲۲۰ (ب) ۳۵۰

۱۵۲- مالیات بر «مشروبات غیرالکلی ماشینی» و مالیات بر «دخانیت» مربوط به کدام یک از انواع مالیات است؟

(۱) مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	(۲) مالیات بر مصرف
(۳) مالیات بر درآمد اتفاقی	(۴) مالیات بر ارزش افزوده

۱۵۳- در کشور بنگلادش هزینه تولید هر واحد کالای A، ۴۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۸۰۰ دلار است. در کشور هند، هزینه تولید هر واحد کالای A، ۵۵۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۳۰۰ دلار است. با توجه به اصل مزیت مطلق به ترتیب از راست به چپ، کشور بنگلادش و هند باید چه کالا و یا کالاهایی تولید کنند؟

(۱) A - B	(۲) A و A - B
(۳) B - A و B	(۴) B - A

۱۵۴- در شهرستان کرج، جمعیت فعال ۴۰۰۰ نفر، تعداد افراد جویای کار بالای ۱۵ سال ۱۲۰۰ نفر و تعداد افراد بالای ۱۵ سال ۱۴۰۰ نفر است. با توجه به این موضوع:

الف) نرخ بیکاری در این شهر چند درصد است؟

ب) تعداد افراد شاغل در این شهر چقدر است؟

(۱) الف) ۳ درصد (ب) ۸۲۰۰ نفر	(۲) الف) ۳۰ درصد (ب) ۲۸۰۰ نفر
(۳) الف) ۳ درصد (ب) ۶۲۰۰ نفر	(۴) الف) ۳۰ درصد (ب) ۲۶۰۰ نفر

۱۵۵- فرض کنید در ماه جاری هزینه سبد بازار ۱۲۰ میلیارد تومان باشد، اگر هزینه سبد بازار در سال قبل در چنین ماهی برابر با ۹۰ میلیارد تومان باشد؛ شاخص قیمت مصرف‌کننده کدام است؟

(۱) ۳۲٪	(۲) ۸۳٪	(۳) ۳۸٪	(۴) ۳۳٪

۱۵۶- کدام عبارت به معنای دقیق «مقاوم سازی اقتصادی» اشاره دارد؟

- (۱) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- (۲) به معنای آن است که ساختارهای اقتصادی و شرکت‌های تولیدی در مواقع تحریم پر قدرت باشند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- (۳) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد کشور در برابر فشارها و تکان‌های خارجی مقاوم باشند.
- (۴) به معنای آن است که با اتکا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع کنند و با تحریم‌های دشمنان به زانو در نیایند.

۱۵۷- جدول زیر نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی می‌باشد. اگر جمعیت این کشور ۴۵ میلیون نفر باشد و اختلاف سهم دهک دوم و هفتم ۰.۶٪، اختلاف سهم دهک سوم و ششم ۰.۳٪ و اختلاف سهم دهک هفتم و دهم ۰.۴٪ باشد، آنگاه:

(الف) به ترتیب، سهم دهک سوم، هفتم و دهم چند درصد است؟

(ب) شاخص توزیع درآمد کدام است؟

(پ) جمعیت دهک ششم چند میلیون نفر است؟

(۱) الف) هفت، یازده، شانزده (ب) ۵ (پ) ۳/۵

(۲) الف) هفت، یازده و نیم، شانزده و نیم (ب) ۴ (پ) ۳/۵

(۳) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده (ب) ۴ (پ) ۴/۵

(۴) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده (ب) ۵ (پ) ۴/۵

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی	
سهم دهک اول	۴٪
سهم دهک دوم	۵/۵٪
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۸٪
سهم دهک پنجم	۹/۵٪
سهم دهک ششم	۱۰٪
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۴٪
سهم دهک نهم	۱۵٪
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

۱۵۸- خانم ایروانی درآمد سالیانه‌ای معادل ۳۰ میلیون تومان دارد. اگر مخارج او معادل ۱۰ میلیون تومان اجاره خانه، ۲/۵ میلیون

خدمات رفاهی، ۲ میلیون قبوض، ۴ میلیون غذا، هزینه‌های حمل‌ونقل ۱ میلیون تومان، بیمه، بنزین و پوشاک جمعاً معادل ۶ میلیون تومان و اقلام مصرفی که خریداری شده، اما استفاده نشده ۳ میلیون تومان باشد و پس‌انداز او از سال قبل معادل ۲/۵ میلیون تومان باشد:

(الف) خانم ایروانی چقدر بیشتر یا کمتر از درآمد خود خرج کرده است؟

(ب) خمس پرداختی ایشان چقدر است؟

- (۱) الف) ۱/۵ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده (ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان
- (۲) الف) ۱/۵ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده (ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان
- (۳) الف) ۲ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده (ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان
- (۴) الف) ۲ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده (ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۹ - منظور از «خرید مقایسه‌ای» چیست؟

- (۱) فرایند بررسی تفاوت قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات برای یک خرید هوشمندانه است.
- (۲) فرایند بررسی خرید شما که کدام محصول بیشترین منفعت و کمترین هزینه را دربردارد.
- (۳) فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.
- (۴) فرایند بررسی تفاوت و ویژگی‌های خرید کالای ارزان و کالای گران‌قیمت براساس کیفیت است.

۱۶۰ - «واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند»، مربوط به است.

(۱) سپرده بلندمدت	(۲) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
(۳) سپرده قرض‌الحسنه	(۴) سپرده غیردیداری

محل انجام محاسبات

فیلم روش دسترسی
به گزارش آزمون

Telegram: @konkur_in

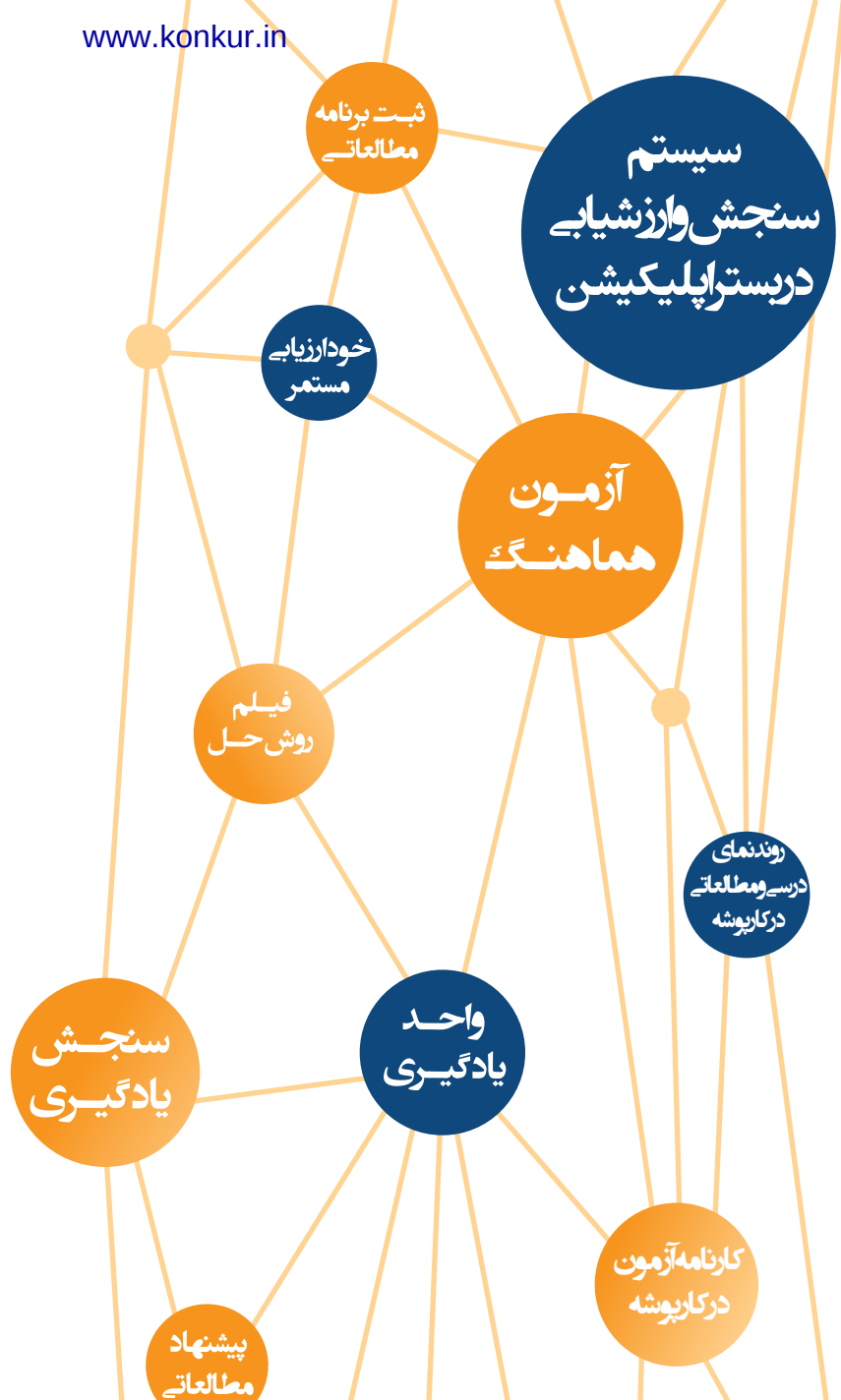
سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

آزمون

هماهنگ

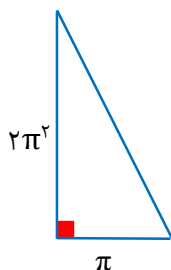
شماره
۷

دفترچه سوال و پاسخ
دوازدهم انسانی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون دوازدهم	محتوای آزمون دهم و یازدهم
۱	ریاضی	۲۰	-	ریاضی و آمار ۱: کل کتاب ریاضی و آمار ۲: کل کتاب
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	-	علوم فنون ادبی ۱: کل کتاب علوم فنون ادبی ۲: کل کتاب
۳	علوم اجتماعی	۱۵	-	جامعه‌شناسی ۱: کل کتاب جامعه‌شناسی ۲: کل کتاب
۴	روان‌شناسی	۱۵	-	روان‌شناسی: کل کتاب
۵	عربی	۲۰	-	عربی ۱: کل کتاب عربی ۲: کل کتاب
۶	تاریخ	۱۳	-	تاریخ ۱: کل کتاب تاریخ ۲: کل کتاب
۷	جغرافیا	۱۲	-	جغرافیا ۱: کل کتاب جغرافیا ۲: کل کتاب
۸	فلسفه و منطق	۲۰	-	فلسفه: کل کتاب منطق: کل کتاب
۹	اقتصاد	۱۵	-	اقتصاد: کل کتاب

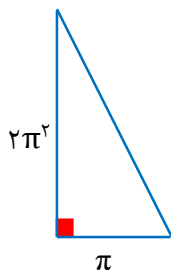
۱. شعاع دایره‌ای که مساحت آن با مساحت مثلث زیر برابر است چقدر است؟

- ☐ ۱ $\frac{\pi}{2}$
☐ ۲ 3π
☐ ۳ 2π
☐ ۴ π

۴

پاسخ

$$S_{\text{مثلث}} = \frac{2\pi^2 \times \pi}{2} = \pi^3$$

اگر شعاع دایره را R فرض کنیم خواهیم داشت:

$$S_{\text{دایره}} = \pi(R)^2 = \pi R^2$$

$$\Rightarrow \pi R^2 = \pi^3 \Rightarrow R = \pi$$

فیلم پاسخ

۲. در کدام گزینه ریشه‌های معادله، عکس ریشه‌های معادله

$$x^2 + x = 6 \text{ می‌باشد؟}$$

① $-6x^2 - x - 1 = 0$

② $6x^2 + x - 1 = 0$

③ $-x^2 - 6x + 1 = 0$

④ $6x^2 - x - 1 = 0$

پاسخ

۴

$$x^2 + x - 6 = 0$$

$$(x - 2)(x + 3) = 0 \Rightarrow x = 2, x = -3$$

ریشه‌های معادله جدید $\frac{1}{2}, -\frac{1}{3}$

$$S = \frac{1}{2} + (-\frac{1}{3}) = \frac{1}{6}$$

$$P = (\frac{1}{2})(-\frac{1}{3}) = -\frac{1}{6}$$

$$x^2 - \frac{1}{6}x - \frac{1}{6} = 0 \Rightarrow 6x^2 - x - 1 = 0$$

روش دوم:

نکته

اگر α و β ریشه‌های معادله اول باشند، در این صورت $\frac{1}{\alpha}$ و $\frac{1}{\beta}$

ریشه‌های معادله جدید خواهد بود که $S' = \frac{S}{P}$ و $P' = \frac{1}{P}$

حاصل جمع و حاصل ضرب ریشه‌های معادله جدید است.

$$S = -1, P = -6$$

$$S' = \frac{-1}{-6} = \frac{1}{6}, P' = -\frac{1}{6}$$

$$x^2 - \frac{1}{6}x - \frac{1}{6} = 0 \Rightarrow 6x^2 - x - 1 = 0 \text{ معادله جدید}$$

فصل
فصل ۱: معادله درجه دوم

واحد یادگیری
درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها

زیر واحد یادگیری
کاربرد معادله درجه ۲ و روابط بین ریشه‌ها و ضرایب

حیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۳. هزینه‌های یک شرکت تولیدی از رابطه $C(x) = 9x + 11$ و درآمد آن از رابطه $R(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 15x + 1$ به ازای x واحد کالا به دست می‌آید. اولین نقطه سربه‌سر در این شرکت دقیقاً چه عددیست؟

۱ ①

۲ ②

۳ ③

۴ ④

پاسخ

۲

هزینه - درآمد = سود

$$P(x) = R(x) - C(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 15x + 1 - 9x - 11$$

$$P(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 6x - 10$$

می‌دانید که در نقطه سربه‌سر، $P(x) = 0$ است بنابراین:

$$-\frac{1}{4}x^2 + 6x - 10 = 0$$

$$\Delta = 36 - 4(10) = 16 \Rightarrow x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-6 \pm 4}{-1} = \begin{Bmatrix} 1 \\ 2 \end{Bmatrix}$$

فصل

فصل ۱: معادله درجه دوم

واحد یادگیری

درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها

زیر واحد یادگیری

مسائل بازاریابی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۲: تابعواحد یادگیری
[دهم] درس ۲: ضابطه جبری تابعزیر واحد یادگیری
[دهم] تشخیص برد و محاسبه آنحیطه شناختی
مقدماتی

۴. اگر دامنه تابع با ضابطه $f(x) = -2x^2 + x$ مجموعه $\{-1, a, 2\}$ و برد آن مجموعه $\{-1, c, b\}$ باشد،
 $a + b + c$ کدام است؟ ($a > 0$)

۱) -۷

۲) -۸

۳) ۷

۴) ۸

پاسخ

۲

$$\left. \begin{aligned} f(-1) &= -2(-1)^2 + (-1) = -2 + (-1) = -3 \\ f(2) &= -2(2)^2 + 2 = -8 + 2 = -6 \end{aligned} \right\}$$

با مقایسه

$$\implies \{b, c\} = \{-3, -6\}$$

$$f(a) = -1 \implies -2a^2 + a = -1 \implies 2a^2 - a - 1 = 0$$

$$a = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{4} = \frac{1 \pm 3}{4} \implies \begin{cases} a = 1 \\ a = -\frac{1}{2} \end{cases} \xrightarrow{a > 0} a = 1$$

$$a + b + c = 1 + (-3) + (-6) = -8$$

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری

[دهم] درس ۴: نمودار تابع درجه ۲

زیر واحد یادگیری

[دهم] کاربرد سهمی در مسائل

حیطه شناختی

مقدماتی

۵ اگر تابع سود در یک کارگاه تولیدی $P(x) = -x^2 + 12x - 10$ باشد، ماکزیمم مقدار سود چقدر است؟

۱) ۶

۲) ۱۲

۳) ۲۶

۴) ۳۲

پاسخ

۳ نمودار تابع درجه دوم (سهمی) در نقطه رأس سهمی دارای

ماکزیمم است. طول نقطه ماکزیمم در سهمی $y = ax^2 + bx + c$

به شرط $a < 0$ به صورت $x_s = \frac{-b}{2a}$ می‌باشد.

$$x_s = \frac{-12}{-2} = 6$$

$$\text{سود ماکزیمم} = P(6) = -6^2 + 12(6) - 10 = 26$$

فیلم پاسخ

آزمون هماهنگ ۷ دوازدهم انسانی

۶ نمودار سهمی $f(x) = x^2 - x - 2$ محور x ها را در دو نقطه N و M قطع می کند. طول MN چقدر است؟

۱) ۲

۲) ۱

۳) $\frac{2}{5}$

۴) ۳

پاسخ

۴

میدانید

محل برخورد سهمی با محور x ها جایی است که $f(x) = 0$

$$x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 2 \end{cases}$$

تابع f در نقاط $(-1, 0)$ و $(2, 0)$ محور x ها را قطع می کند، بنابراین

طول MN برابر است با:

$$2 - (-1) = 3$$

فصل

[دهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری

[دهم] درس ۴: نمودار تابع درجه ۲

زیر واحد یادگیری

[دهم] سوالات ترکیبی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷. در جدول داده‌های زیر، مجموع میانگین و میانه کدام گزینه است؟

داده	۲	۳	۵
فراوانی	۸	۶	۲

۱) ۲/۷۵

۲) ۵

۳) ۵/۲۵

۴) ۴/۷۵

۳

$$\bar{x} = \frac{2 \times 8 + 3 \times 6 + 5 \times 2}{8 + 6 + 2} = \frac{16 + 18 + 10}{16} = 2/75$$

برای پیدا کردن میانه ۲ عضو از ۱۶ عضو کم می‌کنیم، بعد ۱۴ را نصف کرده، ۷ عدد را از اول و آخر کنار گذاشته، عدد هشتم و نهم را جمع کرده و بر ۲ تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{cases} \text{عدد هشتم} = 2 \\ \text{عدد نهم} = 3 \end{cases} \Rightarrow \text{میانه} = \frac{2+3}{2} = 2/5$$

$$\text{مجموع میانگین و میانه} = 2/75 + 2/5 = 5/25$$

فصل

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیرواحد یادگیری

حل مسائل مختلف مربوط به میانه

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۸. اگر واریانس داده‌های $1, 2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_n + 1$ برابر با ۱۶ باشد، انحراف معیار داده‌های $5, 3x_1 + 5, 3x_2 + 5, \dots, 3x_n + 5$ کدام است؟

۱) ۳۶

۲) ۶

۳) ۴

۴) ۱۶

پاسخ

۲

میدانید

اگر داده‌ها در عدد k ضرب شود، واریانس در k^2 و انحراف معیار در $|k|$ ضرب می‌شود و جمع و تفریق داده‌ها در واریانس و انحراف معیار تأثیری ندارد.

فرض کنیم واریانس داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ برابر با m باشد. در این صورت واریانس داده‌های $1, 2x_1 + 1, 2x_2 + 1, \dots, 2x_n + 1$ برابر با $4m$ است. بنابراین داریم:

$$4m = 16 \Rightarrow m = 4$$

از طرفی واریانس داده‌های $5, 3x_1 + 5, 3x_2 + 5, \dots, 3x_n + 5$ برابر با $9m = 36$ می‌باشد، پس انحراف معیار آن برابر با ۶ خواهد بود.

فصل

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۳: معیارهای پراکندگی

زیرواحد یادگیری

معرفی واریانس و انحراف معیار

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۹. اختلاف میانه و میانگین داده‌ها در جدول داده‌های زیر کدام گزینه است؟

داده x_i	۱	۳	۵
فراوانی f_i	۳	۴	۳

۱) صفر

۲) ۱

۳) ۲

۴) ۳

پاسخ

۱) تعداد داده‌ها $۱۰ = ۳ + ۴ + ۳$ است پس میانه برابر میانگین داده پنجم و ششم است:

$$\bar{x} = \frac{1 \times 3 + 3 \times 4 + 3 \times 5}{10} = \frac{30}{10} = 3$$

$$\text{میانه} = \frac{x_5 + x_6}{2} = \frac{3 + 3}{2} = 3$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف} = 3 - 3 = 0$$

فصل

فصل ۳: کار با داده‌های آماری

واحد یادگیری

درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیر واحد یادگیری

معرفی میانه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل ۳: آمار توصیفی

واحد یادگیری درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز

زیر واحد یادگیری میانگین

حیطه شناختی پیشرفته

۱۰. در محاسبه میانگین ۱۰۰ داده آماری مقدار میانگین ۱۴۳/۷۱ محاسبه شده است. اگر عدد x اشتباهاً ۱۵۷ خوانده شده باشد و با رفع این اشتباه میانگین ۱۴۳/۸۹ محاسبه شود، مقدار x چقدر بوده است؟

۱) ۱۰۷

۲) ۱۷۵

۳) ۱۸۵

۴) ۱۸۷

پاسخ

۲

$$\text{میانگین اولیه} = \frac{\text{مجموع داده‌های اولیه}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

$$\Rightarrow 143/71 = \frac{\text{مجموع داده‌های اولیه}}{100}$$

$$\Rightarrow 14371 = \text{مجموع داده‌های اولیه}$$

$$\text{میانگین پس از تصحیح} = \frac{\text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}}{\text{تعداد داده‌ها}}$$

$$\Rightarrow 143/89 = \frac{\text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}}{100}$$

$$\Rightarrow 14389 = \text{مجموع داده‌ها پس از تصحیح}$$

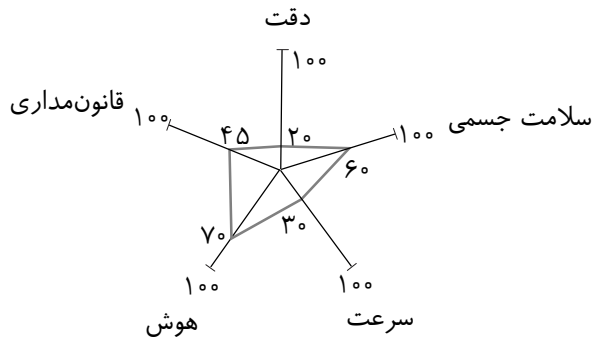
مجموع داده‌ها ۱۸ واحد افزایش یافته است، پس عدد ۱۵۷، ۱۸ واحد اشتباه خوانده شده است.

$$x = 157 + 18 = 175$$

فیلم پاسخ

۱۱. نمودار راداری زیر، وضعیت یک راننده را نشان می‌دهد. در صورتی که ماکزیمم هوش افراد ۱۷ و ماکزیمم دقت ۱۸ باشد، مجموع نمرات هوش و دقت او چقدر است؟

① ۱۳/۵

② ۱۵/۵

③ ۱۶/۵

④ ۱۶

②

$$\text{هوش} : \frac{100}{70} = \frac{17}{x} \Rightarrow x = \frac{17 \times 70}{100} = 11/9$$

$$\text{دقت} : \frac{100}{20} = \frac{18}{x} \Rightarrow x = \frac{20 \times 18}{100} = 3/6$$

$$\text{مجموع} = 11/9 + 3/6 = 15/5$$

پاسخ

فیلم پاسخ

فصل ۴: نمایش داده‌ها

واحد یادگیری
درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره

زیرواحد یادگیری
نمودار جعبه‌ای

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲. در نمودار جعبه‌ای ۲۳ داده آماری، میانگین داده‌های دو طرف جعبه ۱۱ و ۱۵ می‌باشد. اگر میانگین همه داده‌ها ۱۳ باشد، میانگین داده‌های رو و داخل جعبه برابر با کدام گزینه است؟

۱) ۱۱

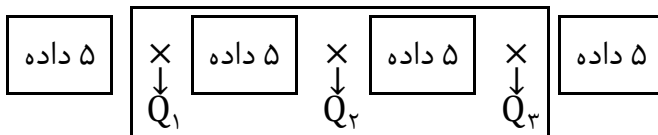
۲) ۱۲

۳) ۱۳

۴) ۱۴

پاسخ

۳. می‌دانیم در نمودار جعبه‌ای Q_1 ابتدای جعبه و Q_3 انتهای جعبه است و تعداد داده‌های کمتر از چارک اول و بیشتر از چارک سوم برابر $5 = \left[\frac{23}{4}\right]$ می‌باشد:

مجموع داده‌های دنباله چپ: $\bar{x} = 11 \Rightarrow 11 \times 5 = 55$

مجموع داده‌های دنباله راست: $\bar{x} = 15 \Rightarrow 15 \times 5 = 75$

مجموع کل داده‌ها: $\bar{x}_{\text{کل}} = 13 \Rightarrow 13 \times 23 = 299$

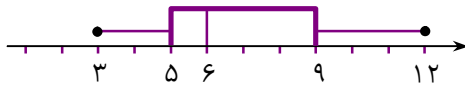
مجموع داده‌های روی جعبه و داخل: $299 - (55 + 75) = 169$

$169 \div 13 = 13$

فیلم پاسخ

۱۳. با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، کدام گزینه درست است؟

- ① ۵۰ درصد داده‌ها بیشتر از ۵ هستند.
- ② ۵۰ درصد داده‌ها کمتر از ۹ هستند.
- ③ دامنه تغییرات این داده‌ها ۱۰ است.
- ④ دامنه میان‌چارکی ۴ است.

پاسخ

④ با توجه به نمودار، داریم:

$$\text{Min} = 3, \quad \text{Max} = 12$$

$$Q_1 = 5, \quad Q_2 = 6, \quad Q_3 = 9$$

$$R = 12 - 3 = 9$$

$$\text{IQR} = Q_3 - Q_1 = 9 - 5 = 4$$

۷۵ درصد داده‌ها بیش‌تر از ۵ و ۷۵ درصد داده‌ها کم‌تر از ۹ هستند.
دامنه تغییرات هم برابر ۹ است.

فصل

فصل ۴: نمایش داده‌ها

واحد یادگیری

درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره

زیرواحد یادگیری

نمودار جعبه‌ای

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۴. اگر گزاره p ، q و r را به صورت زیر تعریف کنیم:

$$p \equiv \sqrt{9 + 25} = 3 + 5$$

$$r \equiv (-3)^2 = 9$$

$$q \equiv \sqrt{\frac{1}{16}} > \frac{1}{16}$$

ارزش کدام گزینه درست است؟

۱) $p \wedge q$

۲) $p \wedge r$

۳) $\sim r \vee p$

۴) $p \vee q$

پاسخ

۴) p نادرست است.

r درست است.

q درست است.

ارزش گزینه «۴» درست است و سایر گزینه‌ها نادرست است.

فیلم پاسخ

۱۵. حاصل $\sim (p \wedge q) \vee (q \Rightarrow p)$ با کدام گزاره هم‌ارزش است؟

T ①

F ②

p ③

q ④

پاسخ

۱

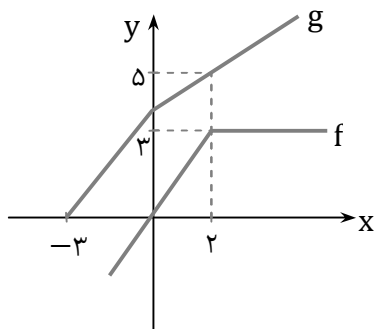
تبدیل شرطی به فصلی
 $\sim (p \wedge q) \vee (q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee \sim q) \vee (\sim q \vee p)$
 طبق اصل دمورگان

$$\equiv \sim q \vee \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \equiv T$$

فیلم پاسخ

۱۶. با توجه به نمودارهای توابع f و g در شکل زیر، مقدار $(f + g)(2)$ کدام است؟

۱) ۳

۲) ۵

۳) ۸

۴) صفر

۳

$$(f + g)(2) = f(2) + g(2) = 3 + 5 = 8$$

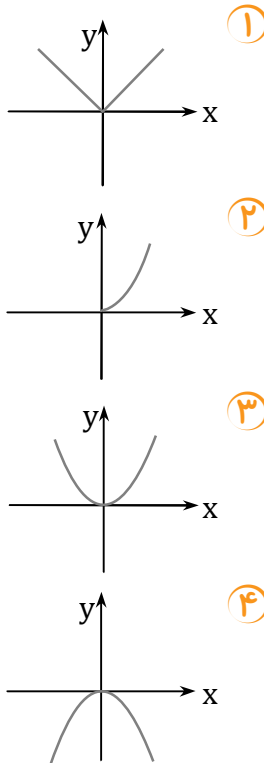
پاسخ

فصل
[یازدهم] فصل ۲: تابعواحد یادگیری
[یازدهم] درس ۳: اعمال بر روی توابعزیرواحد یادگیری
[یازدهم] عملیات توابع از روی نمودار
مختصات دکارتیحیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

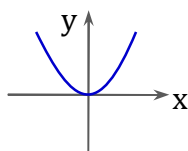
۱۷. اگر دو تابع f و g مساوی هم و به صورت $y = |x|$ باشند، نمودار $f \times g$ به کدام صورت زیر می‌تواند باشد؟

۳

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = |x| \times |x| = x^2$$

تذکر: دامنه $f \times g$ برابر $\mathbb{R}$ می‌باشد.

پاسخ

فصل
[یازدهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری
[یازدهم] درس ۳: اعمال بر روی توابع

زیر واحد یادگیری
[یازدهم] عملیات توابع به کمک ضابطه توابع

حیطه شناختی
مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۸. نمودارهای توابع $f(x) = |x|$ و $g(x) = -|x| + 2$ چند نقطهٔ تلاقی دارند؟

① صفر

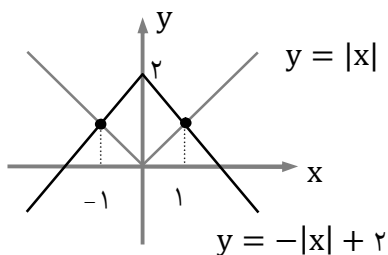
② ۱

③ ۲

④ بی شمار

پاسخ

③ دو نمودار در نقاط به طول $x = 1$ و $x = -1$ یکدیگر را قطع می کنند.

فصل

[یازدهم] فصل ۲: تابع

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۲: توابع پلکانی و قدرمطلق

زیرواحد یادگیری

[یازدهم] تابع قدرمطلق

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] فصل ۳: آمارواحد یادگیری
[یازدهم] درس ۱: شاخص‌های آماریزیر واحد یادگیری
[یازدهم] تورمحیطه شناختی
پیشرفته

۱۹. در صورتیکه بدانیم در یک شهر با جمعیت فعال ۵ میلیون نفر، نرخ بیکاری افراد ۲۰ درصد است. با ایجاد چند شغل جدید نرخ بیکاری ۵ درصد خواهد شد؟

① ۱ میلیون

② ۲۵۰ هزار

③ ۷۵۰ هزار

④ ۵۰۰ هزار

پاسخ

۳

میدانید

$$\text{درصد} \times \frac{\text{تعداد افراد بیکار}}{\text{تعداد افراد فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\frac{x}{5} \times 100 = 20 \Rightarrow x = 1 \text{ (یک میلیون نفر بیکار فعلی)}$$

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{x'}{5} \times 100 = 5$$

$$\Rightarrow x' = 0.25 \text{ نفر} = 250,000 \text{ نفر}$$

$$\text{تعداد شغل‌های مورد نیاز} = 1,000,000 - 250,000 = 750,000$$

فیلم پاسخ

۲۰. اگر شاخص بهای گوشت در سال ۹۹ برابر با ۱۲۰ و در سال ۹۵ برابر با ۱۲۰ باشد، درصد تورم بین این دو سال چقدر است؟

۱) ۴۰/۵

۲) ۴۱/۶

۳) ۳۱/۵

۴) ۶۰/۶

پاسخ

۲

$$\begin{aligned} & \text{شاخص بهای گوشت} - \text{شاخص بهای گوشت} \\ & \text{در سال پایه} - \text{در سال مورد نظر} \\ & = \frac{\text{شاخص بهای گوشت در سال پایه} - \text{شاخص بهای گوشت در سال مورد نظر}}{\text{شاخص بهای گوشت در سال پایه}} \times 100 \\ & = \frac{120 - 120}{120} \times 100 = \frac{50}{120} \times 100 = \frac{5}{12} \times 100 \approx 41/6 \end{aligned}$$

فصل

فصل ۳: آمار

واحد یادگیری

درس ۱: شاخص‌های آماری

زیر واحد یادگیری

شاخص بهای کالا و خدمات

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۲۱. کدام عبارت از جنبه تاریخ ادبیات درست نیست؟

۱) فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود و آثار برجای مانده از این دوره به خط میخی نوشته شده است.

۲) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند.

۳) زبان پارتی در دوره ساسانیان رایج بود و تا اوایل دوره اشکانیان نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۴) منطقه رواج فارسی دری نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

پاسخ

۳) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانیان نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

فیلم پاسخ

۲۲. در متن زیر چند غلط علمی از جنبه تاریخ ادبیات وجود دارد؟
 «در زمان دولت سامانی و آل‌بویه زبان فارسی دری به عنوان
 زبان رسمی شناخته شد. قرن سوم مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی
 ایران بوده است. در زمان سامانیان، سمرقند عمده‌ترین مرکز
 فرهنگی به شمار می‌آمد.
 در مجموع قرن چهارم هجری دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه
 آداب و رسوم اسلامی بود و پایه حماسه‌های مذهبی به زبان
 فارسی در این قرن گذاشته شد.»

۱ یک

۲ دو

۳ سه

۴ چهار

پاسخ

۴ غلط‌های علمی:

- ۱) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران بوده است.
- ۲) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد.
- ۳) قرن چهارم هجری دوره غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
- ۴) در قرن چهارم پایه حماسه‌های ملی به زبان فارسی گذاشته شد.

فیلم پاسخ

فصل
[دهم] فصل ۴

واحد یادگیری
[دهم] درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در
سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی
آن

زیرواحد یادگیری
[دهم] تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی
مقدماتی

۲۳. چند مورد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

الف) تحوّل روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.

ب) نثر فارسی در قرن ششم و اوایل قرن هفتم به پختگی و کمال می‌رسد.

پ) شاعران معروف آذربایجان، نظامی گنجوی و صائب تبریزی در قرن ششم سبک شعر فارسی را از سایر نواحی و دوره‌های پیش، متمایز ساختند.

ت) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها، دامنه موضوعات آن گسترش یافت.

ث) در دولت سلجوقی بیشتر نامه‌ها و فرمان‌های رسمی به زبان عربی نگاشته می‌شد.

۱) دو

۲) یک

۳) چهار

۴) سه

پاسخ

۱) گزاره‌های «پ» و «ث» نادرست هستند.

پ) صائب تبریزی از شاعران قرن یازدهم است.

ث) در دولت سلجوقی نامه‌ها و فرمان‌های رسمی کمتر به زبان عربی نگاشته می‌شد.

فیلم پاسخ

۲۴. کدام گزینه را نمی‌توان نمونه نثر موزون به حساب آورد؟

- ۱) بدانچه بر آن مر طلبکاران حکمت را خوردنی‌های جان‌پرور است و شراب‌های ساقی کوثر و راست کردم بر این خوان از طعام و شراب صد صف ...
- ۲) بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار منم.
- ۳) کمتر حرمت مادر و پدر آن است که هر دو واسطه‌اند میان تو و آفریدگار تو، پس چندانک آفریدگار خود را و خود را حرمت داری، واسطه را نیز اندر خور او نباید داشت.
- ۴) ای کامکاری که دل دوستان در کنف توحید توست و ای کارگزاری که جان بندگان در صدف تقدیر توست.

۳. ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع است.

گزینه «۱»: جان‌پرور / کوثر

گزینه «۲»: پرستید / خوانید / دانید

گزینه «۴»: توحید / تقدیر

۲۵. همه موارد کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر دوره سامانی نادرست است؟

الف) کوتاهی جملات

ب) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

ج) بهره‌گیری بیشتر از لغات عربی

د) کاهش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی در مقایسه با جمع عربی

ه) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

و) لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های قبل

۱) الف - ه - و

۲) ب - د - ه

۳) الف - ج - د

۴) ج - د - و

پاسخ

۴. بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی (مورد ج)، افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی (مورد د) و لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد (مورد و)، از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

فصل

درس ۱۳: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان

واحد یادگیری

درس ۷: سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)

زیر واحد یادگیری

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۲۶. کدام گزینه از نظر آهنگ و موسیقی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ① امروز دیدم یار را آن رونق هر کار را
می‌شد روان بر آسمان همچون روان مصطفی
- ② ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها
ای آتشی افروخته در بیشه‌اندیشه‌ها
- ③ سیل خون‌آلود اشکم بی‌خبر گیرد تو را
خون مردم آخر ای بیدادگر گیرد تو را
- ④ تا کار جان چون زر شود با دلبران هم‌بر شود
پا بود اکنون سر شود که بود اکنون کهربا

پاسخ

۳. لحن، آهنگ و موسیقی در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همسو با محتوای ابیات، شاد و ضربی است؛ اما در گزینه «۳» آهنگی آرام و متناسب با محتوای گلایه‌آمیز بیت به کار رفته است.

فیلم پاسخ

۲۷. در تحلیل ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«سحر گهان که صبا نافه ختن بیزد

زمانه عنبر و کافور بر هم آمیزد

بگسترند عروسان باغ دامن خویش

چو ابر بر سرشان ز آستین گهر ریزد

به بوی آنکه مگر پی برد به خاک درش

دلم چو بوی به باد هوا درآویزد»

۱) شاعر در بیت دوم با بهره‌گیری از استعاره، تصویری زیبا و خیال‌انگیز خلق کرده است.

۲) موضوع اصلی ابیات، توصیف زیبایی‌های طبیعت در فصل بهار است.

۳) رابطه معنایی بین «نافه ختن»، «عنبر» و «کافور» در بیت اول و دو

واژه «بوی» و «بوی» در بیت سوم، در قلمرو زبانی تحلیل می‌شود.

۴) استفاده از فعل کم‌کاربرد «بیزد» و فعل پیشوندی در سطح زبانی تحلیل متن، قابل بررسی است.

پاسخ

۳) بین دو واژه «بوی» در بیت سوم، جناس تام وجود دارد که این

آرایه در قلمرو ادبی بررسی می‌شود.

فصل

فصل ۱

واحد یادگیری

درس ۱: مبانی تحلیل متن

زیر واحد یادگیری

تحلیل متون نظم

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۲۸. کدام یک از آثار زیر به نثر و با بیانی طنزآمیز نگاشته شده‌اند؟

① موش و گربه از عبید زاکانی

② اخلاق‌الاشراف از عبید زاکانی

③ نفحات‌الانس از جامی

④ فیه مافیه از مولوی

پاسخ

② عبید زاکانی شاعر خوش‌ذوق و آگاهی است که انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است.

این شاعر نه تنها در شعر، که در نثر نیز دارای طنزهای ماندگاری است؛ از جمله: رسالهٔ دلگشا، اخلاق‌الاشراف و صد پند

فیلم پاسخ

۲۹. دو عبارت زیر به ترتیب معرف کدام شخصیت‌ها هستند؟

الف) از نثرنویسان دوره سبک عراقی است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. کتاب او در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان و اسماعیلیه نوشته شده است.

ب) از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود. وی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود.

۱) عطاملک جوینی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۲) نجم رازی - عطاملک جوینی

۳) شمس قیس رازی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله

۴) فخرالدین عراقی - شمس قیس رازی

پاسخ

۱) دو متن به ترتیب معرف عطاملک جوینی، مؤلف کتاب تاریخ جهانگشا و خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، مؤلف کتاب جامع‌التواریخ است.

فیلم پاسخ

۳۰. در کدام بیت، ویژگی‌های ادبی سبک عراقی مشهود است؟

- ۱) همی‌گویم و گفته‌ام بارها
بود کیش من مهر دلدارها
- ۲) مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود
نبود دندان لا، بل چراغ تابان بود
- ۳) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج
فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست
- ۴) هر آن زمین که تو یک ره بر او قدم بنهی
هزار سجده برم خاک آن زمین تو را

پاسخ

۳. در شعر این سبک جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردیده است؛ در گزینه «۳» تخلص شاعر آمده است؛ موضوع بیت نیز، تسلیم در برابر مصائب دهر است.

فیلم پاسخ

۳۱. کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات قرن یازدهم نادرست است؟

- ۱) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرایان
درباری، باعث شد گروه‌های بیشتری مدّعی شعر و شاعری شوند.
- ۲) شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند
شدند.
- ۳) شاعران در قهوه‌خانه‌ها به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر
می‌پرداختند.
- ۴) در دربار هند بازار غزل و عاشقانه‌ها به رسم دربارهای قدیم ایران
رواج داشت.

پاسخ

- ۴) در دربار هند به رسم دربارهای قدیم ایران بازار قصیده و مدح
رواج داشت.

فیلم پاسخ

۳۲. در کدام گزینه ویژگی ادبی سبک هندی مشهود نیست؟

- ۱) خط جبین ماست هم‌آغوش نقش پا
دارد هجوم سجده ما جوش نقش پا
- ۲) گر به این واماندگی مطلق عنان خواهم شدن
گام اول در رخت سنگ نشان خواهم شدن
- ۳) کیست کز راه تو چون خاشاک بردارد مرا
شعله جارویی کند تا پاک بردارد مرا
- ۴) به خرابات شدم دوش مرا بار نبود
می‌زدم نعره و فریاد ز من کس نشنود

پاسخ

۴) استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در شعر این دوره رایج است که این موضوع در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب: «نقش پا، خواهم شدن، بردارد مرا» مشهود است.

فیلم پاسخ

۳۳. چند اثر از میان آثار زیر «منثور» است؟

«مرصادالعباد، جمشید و خورشید، صدپند، تاریخ گزیده،
تحفة الاحرار، حبیب‌السیر، محبوب‌القلوب، تذکرة الاولیا»

① چهار

② پنج

③ شش

④ هفت

پاسخ

③ مرصادالعباد، صدپند، تاریخ گزیده، حبیب‌السیر، محبوب‌القلوب،

تذکرة الاولیا ♦ نثر (منثور)

تحفة الاحرار، جمشید و خورشید ♦ نظم (منظوم)

فیلم پاسخ

۳۴. در کدام گزینه تعداد هجاهای کشیده بیشتر است؟

- ۱) ذوق سر سرمست را هرگز نداند عاقلی
حال دل بی‌هوش را هرگز نداند هوشمند
- ۲) زیبا شود به کارگه عشق کار من
هرگه نظر به صورت زیبا کنم تو را
- ۳) چند غم جهان خوری؟ چیست جهان؟ خرابه‌ای
ما همه در خرابه‌ای مست و خراب ای پسر
- ۴) در مجلس عشق عاشقان را
از خون جگر شراب بینی

پاسخ

۱) هجاهای کشیده در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مست - هوش - هوش - مند

گزینه «۲»: کار - عشق

گزینه «۳»: چند - چیست - راب

گزینه «۴»: عشق - راب

فیلم پاسخ

۳۵ کدام گزینه با نشانه‌های هجایی «- U - U - U U - - U - U - U U» قابل تطبیق است؟

- ۱) بگذرد این روزگار تلخ‌تر از زهر
بار دگر روزگار چون شکر آید
- ۲) نوک قلم بسوختی از دل سوزناک من
گر نه ز دیده دم به دم آب بر او چکاندمی
- ۳) به جز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس
عزیز من که به جز باد نیست دمسازم
- ۴) چنگ در زنجیر زلفش چون زدم دیوانه‌وار
زیر هر زلفش دلی دیوانه در زنجیر بود

پاسخ

۲ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

بگ ذ ر دین رو ز گ ا ر ت ک خ ت ر ز ر ه ر
- - U U - U - U - - U U -

گزینه «۲»:

نو ک ق ل م ب سو خ تی از د ل سو ز نا ک من
- U - U - U U - - U - U - U U -

گزینه «۳»:

ب ج ز ص با و ش ما ل م ن می ش نا س د کس
- - - U - U - - U U - U - U

گزینه «۴»:

چ ن گ د ر ز ن جی ر ز ل ق ش چ ن ر د م دی وا ن وار
- U - - - U - - - U - - - U -

فصل

درس ۱۳: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان

واحد یادگیری

درس ۸: وزن شعر فارسی

زیر واحد یادگیری

وزن و قافیه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۶ وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«چون تو بیایی برود هم دل و هم تن ز برم

دل که بود تا تو دلی تن چه بود تا تو تنی»

۱) دلبر من عین کمال است و بس

چهره او اصل جمال است و بس

۲) دلبر بی‌کینه ما شمع دل سینه ما

در دو جهان در دو سرا کار تو داری صنما

۳) رسم چنان است که ماه راه نماید

چون که ز ماه تو خلق گمشده راه است

۴) چون تو نمودی جمال عشق بتان شد هوس

رو که از این دلبران کار تو داری و بس

پاسخ

۲) پایه‌های آوایی یک مصراع از هر بیت:

چُن تُّ بِ یا	یِ بِ رَ وَد	هَم دِ لُ هَم	تَن زِ بَ رَم
دِل بَ رِ بی	کِ نِ یِ ما	شَم عِ دِ لِ	سِ نِ یِ ما
- U U -	- U U -	- U U -	- U U -
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

فیلم پاسخ

۳۷ کدام بیت بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است؟

① در این عهد از وفا بویی نمانده است

به عالم آشنارویی نمانده است

② گفت منم آشنا گرچه نخواهی صداع (دردسر)

گفت منم میهمان گرچه نکردی طلب

③ به میدان وفا یارم چنان آمد که من خواهم

ز دیوان هوا کارم چنان آمد که من خواهم

④ نه دل از سلامت نشان می‌دهد

نه عشق از ملامت امان می‌دهد

پاسخ

۳ گزینه «۱»:

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (مفاعی) دَ رینْ عَهِ دَرْ وَ فَا بُو یی نَ مَانْ دَسْتُ
- - - U - - - U - - - U

گزینه «۲»:

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن گُفْتُ مَ نَمَ آ شِ نَا گَر چَ نَ خَا هِی صُ دَاعِ
- U U - - U - - U U - - U -

گزینه «۳»:

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن بَ مِیدَا نَ وَ فَا یَا رَمَ چُ نَا نَا مَدَ کِ مَن خَا هَمَ
- - - U - - - U - - - U - - - U

گزینه «۴»:

فعولن فعولن فعولن فعل نَ دِلِ آزَ سَ لَا مَتَ نَ شَانُ مِی دَ هَدَ
- - - U - - - U - - - U - U -

فیلم پاسخ

۳۸. وزن مقابل کدام مصراع نادرست است؟

- ① تا جان بُودم در تن روی از تو نگردانم: مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن
 ② از ازل تا به ابد فرصت درویشان است: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
 ③ من هم از آن زلف دارم یادگاری بیقرااری: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
 ④ من خاک شوم جانا، در رهگذرت افتم: مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن

پاسخ

- ③ من هم از آن زلف دارم یادگاری بیقرااری: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

میدانید

وزن «مفعولُ مفاعیلن» معادل «مستفعلُ مفعولن» است.

فصل

[یازدهم] فصل ۴

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۱۱: پایه‌های آوایی همسان دولختی

زیرواحد یادگیری

[یازدهم] وزن و قافیه

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۳۹. قافیه در کدام گزینه طبق الگوی «مصوّت + صامت + صامت» نیست؟

- ۱) بشوی ای خردمند از آن دوست دست
که با دشمنانت بود هم‌نشست
- ۲) دل‌های غم ندیده پذیرای پند نیست
آنجا که درد نیست، سخن سودمند نیست
- ۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست
- ۴) تمام دلخوشی‌ام شور عاشقانه‌ی توست
دو چشم منتظرم تا همیشه خانه‌ی توست

پاسخ

۴. گزینه «۱»: دست - هم‌نشست ← - ست

گزینه «۲»: پند - سودمند ← - ند

گزینه «۳»: دوست - اوست ← و ست

گزینه «۴»: عاشقانه - خانه ← ان + -

 نکته

برای مشخص کردن حروف قافیه یادمان باشد از آخرین حرف اصلی قافیه به سمت عقب می‌رویم، به اولین مصوت که رسیدیم از آنجا می‌شود حروف اصلی قافیه.

فیلم پاسخ

۴۰. در کدام گزینه قافیه معیوب است؟

۱) بیا بیا بت رضوان غلام حور نهاد

که حق هر آن چه جمال است و حسن بر تو نهاد

۲) دلم که چون سر زلف تو می رود بر باد

به دام عشق در افتاد هر چه بادا باد

۳) گاه توبه کردن آمد از مدایح وز هجی

کز هجی بینم زیان و از مدایح سود نی

۴) ای چرخ از آن ستاره رنما چه خواستی

و ای باد از آن شکوفه زیبا چه خواستی

پاسخ

۳ «هجی» و «نی» هر دو مختوم به مصوّت «ی» هستند و مطابق

با هیچ یک از قواعد قافیه نیستند؛ «ی» حرف الحاقی است و نمی تواند

مبنای قافیه باشد. بنابراین قافیه معیوب است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نهاد - نهاد ♦ جناس تام (قافیه درست است)

گزینه «۲»: باد - باد ♦ جناس تام (قافیه درست است)

گزینه «۴»: رنما - زیبا ♦ قافیه / حرف قافیه: الف، قاعده «۱» (قافیه

درست است)

فیلم پاسخ

۴۱. در کدام گزینه آرایه «تکرار» به کار نرفته است؟

- ۱) چه نشینم که قدر سوخت مرا در غم تو
برنشینم در میدان قدر درگیرم
- ۲) خمرم تمام گشت و خمارم ز حد گذشت
با جام می به دفع خمارم نیامدی
- ۳) روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
ور نه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
- ۴) گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست
تا چشم ما نبیند دیگر زوال گل

پاسخ

- ۳) گزینه «۳»: «روی» در مصراع اول به معنای صورت / «روی» در مصراع دوم نوعی فلز
آرایه تکرار در سایر گزینه ها:
گزینه «۱»: قدر و قدر
گزینه «۲»: خمار و خمار
گزینه «۴»: گل و گل

فیلم پاسخ

۴۲. در کدام گزینه سجع به کار نرفته است؟

- ۱) طایفهٔ دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته.
- ۲) هر گه که یکی از بندگان گنه‌کار پریشان‌روزگار دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد ...
- ۳) جوانی چست، لطیف، خندان و شیرین‌زبان در حلقهٔ ما بود که در دلش از هیچ نوع غم نیامدی و لب از خنده فراهم.
- ۴) فراغت با فاقه نپیوندد و جمعیت در تنگ‌دستی صورت نبندد.

پاسخ

۲) گزینه «۱»: نشسته - بسته (سجع مطرّف)

گزینه «۳»: غم - فراهم (سجع مطرّف)

گزینه «۴»: نپیوندد - نبندد (سجع مطرّف)

نکته

کلمات سجع باید در حداقل دو جمله باشند؛ اما واژه‌های «انابت» و «اجابت» در یک جمله هستند.

فیلم پاسخ

درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقیان

درس ۱۲: جناس و انواع آن

آرایه‌های ادبی

پیشرفته

۴۳. در کدام بیت نوع جناس متفاوت است؟

۱) کس اندر عهد ما مانند وی نیست

ولی ترسم به عهد ما نیاید

۲) نرگس افسونگرش آهو شده

مستی آهو برش آهو شده

۳) سیری ز شغل عشق ندارند عاشقان

چون آب شور تشنگی افزاست شور عشق

۴) تا عشق گل رخ تو در دل دارم

چون گل ز غم تو پای در گل دارم

پاسخ

۴. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» جناس تام (همسان) دارند:

عهد - عهد (زمان - پیمان) / آهو - آهو (حیوان - عیب) / شور - شور

(نمکین - اشتیاق)

گزینه «۴»: گُل - گِل - جناس ناقص حرکتی / گِل - دِل - جناس

ناقص اختلافی

فیلم پاسخ

۴۴. در کدام گزینه تشبیه فشرده به کار نرفته است؟

- ۱) سپهر گفتی نقاش نقشش مانی گشت
که هر زمان بنگارد هزارگونه صور
- ۲) زاهد چو کرامات بت عارض او دید
از چله میان بسته به زَنار برآمد
- ۳) ای جان خردمندان گوی خم چو گانت
بیرون نرود گویی کافتاد به میدان
- ۴) به حق این دل ویران و حسن معمورت
خوش است گنج خیالت در این خرابه ما

پاسخ

- ۱) گزینه «۱»: تشبیه گسترده است: سپهر: مشبه / نقاش نقش مانی: مشبه‌به / نگاشتن: وجه‌شبه / گفتی: ادات تشبیه
- گزینه «۲»: بت عارض
- گزینه «۳»: جان خردمندان، گوی خم چو گان توست (بلیغ اسنادی)
- گزینه «۴»: گنج خیال

فیلم پاسخ

۴۵. نوع استعاره در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) صبا نو کرد باغ و بوستان را
پیاله داد نرگس ارغوان را
- ۲) از نسیم سحر آموختم و شعله شمع
رسم شوریدگی و شیوه شیدایی را
- ۳) یار قند غزلش بر لب و آب آینه‌گون
طوطی جانم از آن پسته شکرخا باشد
- ۴) به جرم آن‌که در دور جمالت روی گل دیدم
به جای هر مژه در چشم من صد خار بایستی

پاسخ

- ۳ در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، نوع استعاره‌های به کار رفته، «مکنیه» است، اما در گزینه «۳» استعاره مصرحه به کار رفته است.
- گزینه «۱»: در بهار، گل نرگس به ارغوان پیاله می‌دهد: استعاره مکنیه (تشخیص)
- گزینه «۲»: نسبت دادن شوریدگی و شیدایی به نسیم سحر و شعله شمع: استعاره مکنیه (تشخیص)
- گزینه «۳»: «پسته»: استعاره مصرحه از دهان
- گزینه «۴»: روی گل: اضافه استعاری (تشخیص)

فیلم پاسخ

۴۶. در کدام گزینه، به ترتیب، آرایه‌های «تشبیه، مجاز، استعاره، کنایه» به کار رفته است؟

الف) ابلهان گویند کاین افسانه را

خط بکش زیرا دروغ است و خطا

ب) رخ برافروز که فارغ کنی از برگ گلم

قد برافراز که از سرو کنی آزادم

ج) دل بر خیال ژرف چنان بر نهاده‌ایم

کز هوش رفته‌ایم و فتادیم از نظر

د) هنر نمی‌خرد ایام و غیر اینم نیست

کجا روم به تجارت بدین کساد متاع؟

۱) ب - ج - الف - د

۲) د - ج - الف - ب

۳) الف - د - ج - ب

۴) ب - د - ج - الف

پاسخ

۴. بررسی ابیات:

«الف»: خط کشیدن ➡ کنایه از صرف نظر کردن

«ب»: تشبیه رخ یار به برگ گل و قد یار به سرو

«ج»: خیال ژرف (خیال همچون چاهی ژرف است که مشبه به حذف

شده و نشانه آن آمده است.) ➡ استعاره مکنیه

«د»: ایام ➡ مجازاً مردم ایام

فیلم پاسخ

۴۷. در کدام گزینه آرایه «مجاز» به کار نرفته است؟

- ۱) در چمن سرو ستاده است و صنوبر خاموش
که اگر قامت زیبا نمایی بچمند
- ۲) گر هر که در جهان را شاید که خون بریزی
با یار مهربانت باید که کین نباشد
- ۳) به خاک پای تو ای سرو برکشیده من
که سر فرود نیاورده‌ام به دنیایی
- ۴) مرو ساقی که بی آن لعل میگون
قدح نوشیدن امشب خماری است

پاسخ

- ۲) گزینه «۱»: چمن ♦ مجازاً صحرا
گزینه «۳»: دنیا ♦ مجازاً مردم
گزینه «۴»: قدح ♦ مجازاً شراب

فصل

[یازدهم] فصل ۲

واحد یادگیری

[یازدهم] درس ۶: مجاز

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] آرایه‌های ادبی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۴۸. مفهوم بیت «گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم / و راه وفا

گیری، جان در قدمت ریزم» در کدام گزینه تکرار شده است؟

۱) گفته‌ای جان دهمت نان جوین می‌ندهی

بی‌خبر دانی‌ام از هیچ مکافا نکنم

۲) بحرم اما جان برای خاکساران می‌دهم

بوسه در هر جنبشی بر روی ساحل می‌زنم

۳) از این بهتر نمی‌دانم طریق مهربانی را

که ننشینم ز پا تا جان دهم از مهر در پایت

۴) در بهای بوسه حیرانم چه سازم چون کنم

من که بهر حرف تلخی جان شیرین می‌دهم

پاسخ

۳. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۳»: جان‌فشانی در راه

معشوق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گله و شکایت از معشوق

گزینه «۲»: ستایش انسان‌های متواضع و فروتن

گزینه «۴»: حیرانی عاشق در برابر معشوق و لطف او

فیلم پاسخ

۴۹. کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

«توان از سر او برد هوای شیرین

لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود»

۱) در این خاک در این خاک در این مزرعه پاک

به جز مهر به جز عشق دگر تخم نکاریم

۲) گر استخوان تنم هم‌چو سرمه خاک شود

هنوز بوی توام در مشام جان باشد

۳) بر فرق خاک آب روان کرد عشق او

در باغ عشق سرو روان است آن یکی

۴) از آتش دل و سیلاب دیده پیدا بود

که عشق خاک من آخر به باد خواهد داد

پاسخ

۲) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه «۲»: پایداری عاشق در

عشق‌ورزی

مفهوم کلی ابیات دیگر:

گزینه «۱»: فقط عشق و عشق‌ورزی / گزینه «۳»: بخشیدن عشق به

خاک توسط خداوند / گزینه «۴»: نابودگری عشق

فیلم پاسخ

۵۰ مفهوم بیت «آتش است آب دیدهٔ مظلوم / چون روان گشت،

خشک و تر سوزد» با کدام بیت قربت ندارد؟

۱) از درون خستگان اندیشه کن

وز دعای مردم پرهیزگار

۲) مشو ای تندخو غافل ز آب چشم مظلومان

که در دریای آتش شور از اشک کباب افتد

۳) آه مظلوم اثر در دل ظالم نکند

در سیه‌خانه کجا دود نمایان گردد

۴) می‌جهند از آه مظلومان سلامت ظالمان

برق اگر سالم ز خرمن‌گاه می‌آید برون

پاسخ

۳) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: حذر از

آه مظلوم و تأثیر آن

مفهوم گزینه «۳»: بی‌تأثیر بودن آه مظلوم در دل ظالم

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۱: کنش‌های ما

زیرواحد یادگیری
کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۱ با توجه به متن، جملات زیر را کامل کنید:

دانش‌آموزی که کتاب درسی خود را به خوبی مطالعه می‌کند.
اول این که مطالب درس را به خوبی یاد می‌گیرد و دوم این که
در امتحان، پرسش‌ها را پاسخ می‌دهد. یاد گرفتن درس‌ها پیامد
..... فعالیت اوست. پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن
نمره خوب پیامد کنش است که اولی به و دومی
به وابسته است.

۱ ارادی - غیرارادی - اراده معلم او - اراده خود او

۲ طبیعی و غیرارادی - غیرارادی - اراده خود او - اراده معلم او

۳ طبیعی و غیرارادی - ارادی - اراده خود او - اراده معلم او

۴ طبیعی و ارادی - ارادی - اراده معلم او - اراده خود او

پاسخ

۳ یاد گرفتن درس‌ها، پیامد غیرارادی فعالیت اوست. پاسخ دادن
به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره خوب پیامد ارادی است که اولی
به اراده دانش‌آموز و دومی به اراده معلم او وابسته است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۲: پدیده‌های اجتماعی

زیر واحد یادگیری
کنش اجتماعی چیست؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۲ در کدام گزینه، تمام موارد ذکر شده از انواع کنش‌های بیرونی انسان به شمار می‌روند؟

- ۱) پر خاش کردن - کتاب خواندن - بلند کردن صدا
- ۲) خلق اثر هنری - تنفس - تدبیر
- ۳) غمگین شدن - سرخ شدن چهره - تکلم
- ۴) خیابان گردی - خیال پردازی - کتاب خواندن

پاسخ

- ۱) گزینه «۱» تمام موارد کنش بیرونی محسوب می‌شوند.
گزینه «۲»: تنفس، فعالیت طبیعی و تدبیر، کنش درونی است.
گزینه «۳»: غمگین شدن، کنش بیرونی محسوب نمی‌شود. (یک احساس است). سرخ شدن چهره، پیامد غیرارادی است.
گزینه «۴»: خیال پردازی، کنش درونی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۳: جهان اجتماعی

زیر واحد یادگیری
چه تصویری از جهان اجتماعی دارید؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۳ هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام ویژگی موجود زنده اشاره دارند؟

الف) هر یک از اعضا، نیازهای اعضای دیگر را تأمین می‌کنند.

ب) اعضا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

پ) اعضا براساس آگاهی و ارادهٔ اعضای دیگر به وجود نمی‌آیند.

۱ همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - وابستگی

اعضا به یکدیگر - ساختار تکوینی اعضا

۲ وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ

حیات موجود زنده - ساختار تکوینی اعضا

۳ همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ حیات موجود زنده - چینش و

نظم مناسب میان اعضا برای تأمین هدف مشترک - وابستگی اعضا

به یکدیگر

۴ وابستگی اعضا به یکدیگر - همکاری اعضا با یکدیگر برای حفظ

حیات موجود زنده - چینش و نظم مناسب برای تأمین هدف

مشترک

پاسخ

۲ الف) اشاره به وابستگی اعضای موجود زنده به یکدیگر می‌کند.

ب) همکاری اعضای موجود زنده را برای حفظ حیات آن موجود بیان می‌کند.

پ) به ساختار تکوینی اعضای موجود زنده اشاره دارد.

فیلم پاسخ

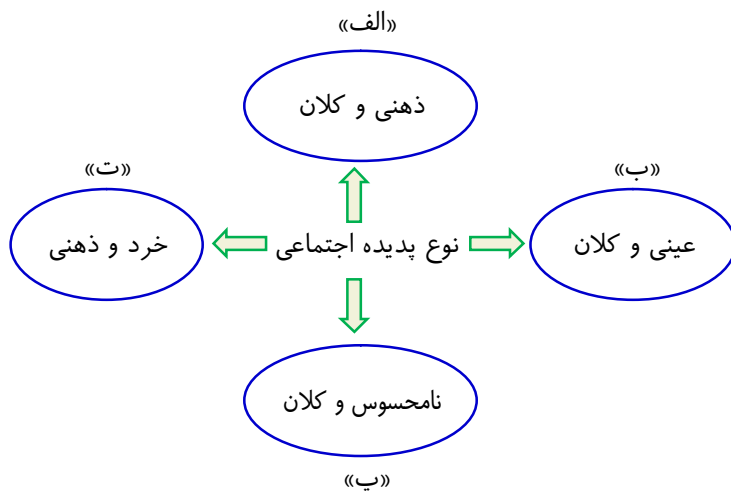
۵۴ به ترتیب هریک از پدیده‌ها مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- اعتماد اجتماعی

- مراقبت از اموال عمومی

- متأثر شدن از خبر آتش‌سوزی کشتی سهند

- علاقه به پوشیدن رنگی خاص

۱ ب - الف - پ - ت

۲ الف - پ - ت - پ

۳ پ - ب - الف - الف

۴ پ - ب - الف - ت

پاسخ

۴ اعتماد اجتماعی: نامحسوس یا ذهنی و کلان است؛ پس تمامی

گزینه‌ها درست است به جز گزینه «۱».

مراقبت از اموال عمومی: عینی و کلان است. (رد گزینه «۲»)

در مورد بخش سوم یعنی متأثر شدن از خبر آتش‌سوزی کشتی:

پدیده‌ای ذهنی است، اما در مورد خرد و کلان بودن آن، اختلاف نظر

وجود دارد. در این صورت شما می‌توانید به سراغ موارد بعدی بروید

که در این سؤال این پدیده در سطح کلان در نظر گرفته شده است.

علاقه داشتن: به هر چیزی در زمره امور نامحسوس و ذهنی قرار

می‌گیرد و خرد است. (رد گزینه «۳»)

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: زندگی اجتماعی

واحد یادگیری
درس ۵: جهان‌های اجتماعی

زیر واحد یادگیری
آیا جهان‌های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و
سرنوشت) یکسانی دارند؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۵ کدام یک از موارد زیر برخلاف دیدگاه جامعه‌شناسانی است که

جهان‌های اجتماعی را در طول یکدیگر می‌دانند؟

۱) معتقدند هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.

۲) همه جوامع انسانی را شبیه به یکدیگر می‌دانند.

۳) جامعه انسانی را شبیه به یک موجود زنده که دارای مراحل مختلف رشد است، می‌دانند.

۴) معتقدند برخی از جوامع در مراحل پیشرفته قرار گرفته‌اند و برخی دیگر در مراحل ابتدایی.

پاسخ

۱) گزینه «۱» اشاره به دیدگاه عرضی جوامع دارد و برخلاف جامعه‌شناسانی است که دیدگاه طولی را مطرح می‌کنند و سایر گزینه‌ها اشاره به دیدگاه طولی و تک‌خطی جوامع دارد.

فیلم پاسخ

۵۶ موارد زیر به ترتیب پیامد چیست؟

- عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان

- پرستش خداوند گاران و قدرت‌های فوق طبیعی

① رویکرد دین‌گرای برخی از جهان‌های اجتماعی - فرهنگ اساطیری

② رویکردهای دنیاگرا - فرهنگ سکولار

③ رویکرد دنیوی و این جهانی جهان متجدد - فرهنگ اساطیری

④ رویکرد دنیاگرای برخی از جهان‌های اجتماعی - انحراف بشر از

فرهنگ توحیدی

پاسخ

۴

- برخی از جهان‌های اجتماعی، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگرای خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

- پرستش خداوند گاران و قدرت‌های فوق طبیعی در فرهنگ اساطیری به دلیل انحراف بشر است که به جهان معنوی اعتقاد دارد، ولی به بیراهه می‌رود.

فیلم پاسخ

- ۵۷ هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟
- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند.
 - ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند.
 - آن بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد.
 - بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت انسان باشد.
- ۱ قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - باطل - حق
 - ۲ قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - باطل - حق
 - ۳ ارزش‌های حق - هنجارها - قلمرو واقعی جهان اجتماعی - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی
 - ۴ حقیقت - واقعیت - خرافات - قلمرو آرمانی جهان اجتماعی

- ۱ آرمان‌ها و ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن‌ها دفاع کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، ولی برخی از آن‌ها را ممکن است در عمل نادیده بگیرند، «قلمرو آرمانی جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند و ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند، «قلمرو واقعی جهان اجتماعی» را می‌سازد.
- عقاید و ارزش‌های «حق»، از نظر علمی قابل دفاع و مطابق فطرت انسان هستند اما عقاید و ارزش‌های «باطل»، از نظر علمی صحیح نیستند و براساس خرافات شکل می‌گیرند.

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیر واحد یادگیری
فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه
است؟

حیطه شناختی
مقدماتی

۵۸ عبارات زیر را به ترتیب از حیث درست و نادرست بودن مشخص
نمایید.

الف) تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی، تحول فرهنگی مثبت و
تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی است.

ب) مسئولیت همه مراتب امر به معروف و نهی از منکر در جامعه
به عهده سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

پ) نتیجه به کار نبردن روش‌های مناسب برای کنترل اجتماعی در
هر جهان اجتماعی، منجر به بازتولید همان جهان اجتماعی می‌شود.

۱) درست - نادرست - درست

۲) نادرست - درست - نادرست

۳) درست - نادرست - نادرست

۴) نادرست - درست - درست

پاسخ

۳ الف) درست است.

ب) اگر به جای «همه»، «برخی» به کار می‌رفت درست بود.

پ) می‌شود در انتهای جمله نادرست است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: هویت

واحد یادگیری
درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی

زیر واحد یادگیری
ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به
تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟

حیطه شناختی
پیشرفته

۵۹ به ترتیب در تعاملات بین فرهنگی، چگونه فرهنگ تحولات هویتی

پیدا می‌کند و به فرهنگ دیگر ملحق می‌شود و گسترش می‌یابد؟

۱ با حفظ عقاید و ارزش‌های خود، با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد - داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نفوذ کند - خارج از محدودهٔ هنجارها عناصری از فرهنگ‌های دیگر را اخذ کند.

۲ در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر ابداعاتی داشته باشد - در محدودهٔ هنجارها عناصری از فرهنگ‌های دیگر را اخذ کند - با حفظ عقاید و ارزش‌های خود، با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد.

۳ به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند - ارزش‌ها و عقاید فرهنگ‌های دیگر را قبول کند - با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد.

۴ داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نفوذ کند - بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند - ارزش‌ها و عقاید فرهنگ‌های دیگر را قبول کند.

پاسخ

۳ قسمت اول: اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. قسمت دوم: جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را قبول کند، به آن ملحق می‌شود. قسمت سوم: اگر با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با فرهنگ‌های دیگر تعامل داشته باشد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

فیلم پاسخ

۶۰ به ترتیب «شعار» و «مشکل اساسی» نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی، کدام است؟

- ۱) عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت - شکل‌گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت و از بین رفتن آزادی افراد
- ۲) عدالت اقتصادی و توزیع مناسب ثروت - حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب و تلاش برای برقراری عدالت
- ۳) عدالت اجتماعی و نفی مالکیت خصوصی - حل مسائل اجتماعی جامعه در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب و شکل‌گیری طبقات جدید در جامعه
- ۴) عدالت اقتصادی و نفی مالکیت خصوصی - از بین رفتن آزادی‌های معنوی و دنیوی به دلیل حاکمیت رویکرد سکولار

پاسخ

- ۱) شعار نظام‌های سوسیالیستی و کمونیستی عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت است که این نظام‌ها دو مشکل اساسی داشتند: ۱- از بین رفتن آزادی‌های دنیوی افراد و ۲- شکل‌گیری طبقه جدید در کشورهای سوسیالیستی و سازمان یافتن آن بر مدار قدرت.

فصل

فصل ۳: چالش‌های جهانی

واحد یادگیری

درس ۹: جهان دوقطبی

زیرواحد یادگیری

شکل‌گیری بلوک شرق و غرب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۱ کدام مورد در ارتباط با «نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون» درست است؟

- ۱ در نیمه دوم قرن بیستم مطرح شد و عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.
- ۲ پس از فروپاشی شوروی مطرح شد و کسب ثروت را به عنوان عامل اصلی بروز جنگ‌ها در گذشته و حال معرفی می‌کرد.
- ۳ طی جنگ سرد مطرح شد و محورهای عملیاتی جنگ را از کشورهای غربی به تمدن‌های کشورهای استعمارزده منتقل می‌کرد.
- ۴ پس از جنگ جهانی دوم مطرح شد و به گرم کردن بازار اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی اشاره داشت.

پاسخ

۱ نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون پس از جنگ جهانی دوم (نیمه دوم قرن بیستم) و در طی جنگ سرد مطرح شد. هانتینگتون در نظریه خود عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد و معتقد بود منبع اصلی درگیری‌ها در جهان، عوامل فرهنگی است.

فصل

فصل ۳: چالش‌های جهانی

واحد یادگیری

درس ۱۰: جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

زیرواحد یادگیری

جنگ‌های جهانی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۶۲ بحران اقتصادی اغلب با پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید؛ زیرا همواره بحران‌های اقتصادی را از نظام سرمایه‌داری به

- ۱) چالش فقر و غنا - حکومت - نظام‌های دموکراتیک منتقل می‌کنند.
- ۲) چالش فقر و غنا - سرمایه‌داران - اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد منتقل می‌کنند.
- ۳) بحران‌های اجتماعی - سرمایه‌داران - اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد منتقل می‌کنند.
- ۴) بحران‌های اجتماعی - حکومت - نظام‌های دموکراتیک منتقل می‌کنند.

پاسخ

۲) بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید. سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.

فیلم پاسخ

۶۳ روشنفکران التقاطی چپ، به ترتیب، در کدام کشورها پدید

آمدند و دیدگاه‌های خود را به چه صورت بیان می‌کردند؟

- ① در کشورهای اسلامی - رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی
- ② در کشورهای بلوک شرق - رویارویی با باورهای دینی مردم و بدون استفاده از پوشش دینی
- ③ در کشورهای اسلامی - بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی
- ④ در کشورهای بلوک شرق - بدون رویارویی مستقیم با باورهای دینی و گاه با استفاده از پوشش دینی

پاسخ

③ روشنفکران التقاطی در کشورهای اسلامی پدید آمدند. با این

توضیح گزینه‌های «۲» و «۴» را رد می‌کنیم. این گروه از روشنفکران دیدگاه‌های خود را بدون رویارویی مستقیم و گاه با استفاده از پوشش دینی بیان می‌کردند.

فصل

فصل ۴: بیداری اسلامی و جهان جدید

واحد یادگیری

درس ۱۳: سرآغاز بیداری اسلامی

زیرواحد یادگیری

منورالفکران و روشنفکران غرب‌گرا

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۶۴ به ترتیب مصداق‌های «الف»، «ب» و «پ» کدام هستند؟

اصلاح شیوه زمامداری شاه	«پ»
«الف»	حذف کارگزاران مستقیم غرب
منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی	«ب»

- ۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش - استبداد استعماری - هدف جنبش عدالتخانه
- ۲) بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - هدف جنبش تنباکو
- ۳) جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - انجام واجبات نظامیه
- ۴) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - درهم ریختن نظم پیشین - تلاش در جهت حذف سلطه سیاسی غرب

پاسخ

- ۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش ➡ حذف کارگزاران مستقیم غرب
- استبداد استعماری ➡ رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی
- هدف جنبش عدالتخانه ➡ اصلاح شیوه زمامداری شاه

فیلم پاسخ

۶۵ در نظریه فوکویاما کدام نظام را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانند و مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت کدام بلوک را تضعیف کرد؟

- ① نظام سوسیال دموکرات - بلوک شرق
- ② نظام سوسیال دموکرات - بلوک غرب
- ③ نظام لیبرال دموکراسی - بلوک شرق
- ④ نظام لیبرال دموکراسی - بلوک غرب

پاسخ

③ نظریه فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند و مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را تضعیف کرد.

فصل

فصل ۴: بیداری اسلامی و جهان جدید

واحد یادگیری

درس ۱۵: افق بیداری اسلامی

زیر واحد یادگیری

جغرافیای فرهنگی جهان جدید

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۶ کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب، سلسله مراتب بیان‌های

علمی را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) نظریه - مسئله - فرضیه - اصول یا قوانین
- ۲) طرح پرسش - بیان مسئله - فرضیه - نظریه
- ۳) طرح مسئله - بیان فرضیه - اصول یا قوانین - نظریه
- ۴) طرح مسئله - بیان فرضیه - اهداف پژوهش - نظریه

پاسخ

۳

میدانید

سلسله مراتب بیان‌های علمی به ترتیب:

مسئله ♦ فرضیه ♦ اصول یا قوانین ♦ نظریه

بیان‌های علمی به مفاهیم مختلف اشاره دارد، از جمله ♦ مسئله -

فرضیه - نظریه

۱- طرح مسئله با توجه به دانش و تجربه دانشمندان و پیشینیان

۲- پاسخ خردمندانه و سنجیده به مسئله‌های علمی یا پاسخ اولیه

پژوهشگران به مسئله‌های علمی (فرضیه)

۳- فرضیه‌ها در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

۴- ترکیب اصول و قوانین مختلف، نظریه‌ها را شکل می‌دهند.

فصل

درس ۱

واحد یادگیری

روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

زیر واحد یادگیری

علم تجربی چیست؟

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۶۷ «لبخند اجتماعی» و «گرایش به بازی‌های انفرادی» به ترتیب در کدام دوره از رشد رواج دارد؟

- ① ۸ ماهگی - دوره دبستان
- ② ۲ تا ۳ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی
- ③ ۲ تا ۳ ماهگی - دوره دبستان
- ④ ۸ ماهگی - ۴ یا ۵ سالگی

پاسخ

۲

میدانید

اولین علامت رشد اجتماعی در ۲ تا ۳ ماهگی، لبخند اجتماعی است. کودکان در سنین ۴-۵ سالگی به بازی‌های موازی که ویژگی آن بازی به صورت انفرادی ولی در کنار دیگر کودکان است گرایش دارند.

نکته

- ترس از غریبه در ۸ ماهگی اتفاق می‌افتد.
- کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی گروهی می‌کنند.

فصل

درس ۲

واحد یادگیری

روانشناسی رشد

زیر واحد یادگیری

ویژگی‌های رشد در دوره کودکی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۶۸ «کسب شیوه‌های جدید فکر کردن در دوره‌های مختلف رشد»
و «افزایش تدریجی مهارت فکر کردن»، به ترتیب جزء
کدام یک از انواع رشد محسوب می‌شود؟

۱ مرحله‌ای - پیوسته

۲ مرحله‌ای - مرحله‌ای

۳ پیوسته - مرحله‌ای

۴ پیوسته - پیوسته

پاسخ

۱

میدانید

کسب شیوه جدید فکر کردن در دوره‌های مختلف رشد به معنی
بروز تغییرات جدیدی است که پیش از آن وجود نداشته و در هر
مرحله رشدی بروز می‌کند، پس به رشد مرحله‌ای اشاره دارد.
افزایش تدریجی مهارت فکر کردن یا هر مهارت دیگری مثل
راه رفتن و حرف زدن به تدریج در فرد ایجاد می‌شود که به معنی
رشد تدریجی است و جزء رشد پیوسته محسوب می‌شود.

بدانید

در رشد مرحله‌ای افراد ویژگی‌هایی را کسب می‌کنند که در دوره
قبلی فاقد آن بودند.

مثال ♦ تغییر درونی تفکر ♦ عینی ♦ ذهنی

رشد پیوسته قائل به مرحله‌بندی نیست و معتقد است رشد در یک
طیف پیوسته اتفاق می‌افتد.

فیلم پاسخ

۶۹ اگر هنگامی که یک شیء از سمت راست به طرف ما پرتاب می‌شود، «به سمت آن برمی‌گردیم»، «آن را به صورت یک شیء گرد تشخیص دهیم» و «بدانیم که چه فاصله‌ای از ما دارد»، به ترتیب کدام یک از مراتب شناخت شکل گرفته است؟

- ۱ احساس - توجه - ادراک
- ۲ توجه - ادراک - حل مسئله
- ۳ توجه - ادراک - ادراک
- ۴ احساس - ادراک - حل مسئله

پاسخ

۳

میدانید

برگشتن به سمت چیزی ⇨ به معنی انتخاب آن از بین محرک‌های دیگر ⇨ یعنی توجه کردن به آن است.

اینکه یک محرک به صورت گرد تشخیص داده شود ⇨ به معنی تفسیر کردن و معنی دادن به شکل آن ⇨ یعنی ادراک صورت گرفته است.

تشخیص فاصله یک شیء ⇨ به معنی تفسیر اطلاعات مربوط به آن ⇨ یعنی ادراک آن است.

بدانید

در اینجا دانستن تعاریف زیر لازم است:

- محرک ⇨ هر چیزی که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند.
- تحریک اندام‌های حسی ⇨ موجب احساس می‌شود.
- انتخاب محرک خاص، از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما ⇨ توجه

- تفسیر و معنی کردن اطلاعات ⇨ ادراک

فیلم پاسخ

۷۰. «تداوم و پایداری توجه» منجر به کدام یک از مفاهیم روان‌شناسی زیر می‌شود؟

۱) توجه تقسیم شده

۲) توجه ارادی

۳) تمرکز

۴) توجه آگاهانه

پاسخ

۳

میدانید

اگر توجه مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

نکته

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند.

توجه تقسیم شده: در شرایطی که مجبور می‌شویم به‌طور همزمان چند تکلیف را انجام دهید ← گوش دادن به رادیو و آشپزی کردن
توجه آگاهانه (توجه ارادی): توجه آگاهانه به محرک‌ها است و فرد اراده‌ای برای توجه به محرک دارد.

در توجه هر چه آگاهی شما بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی‌تر خواهد بود.

فصل

درس ۳

واحد یادگیری

احساس، توجه، ادراک

زیرواحد یادگیری

حواس مختلف

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۷۱. علی پس از مراجعه به مشاور در ارتباط با حل مشکل درسی‌اش، متوجه می‌شود که توجه‌اش ناقص است؛ این نقص توجه اشاره به چه دلیلی دارد؟

- ۱) استفاده از چند حس برای فراگیری یک مطلب
- ۲) انتخاب هم‌زمان چند ماده برای به خاطر سپردن آن‌ها
- ۳) عدم رعایت فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب
- ۴) عدم استفاده از رمزگردانی معنادار و بسط معنایی

پاسخ

۲

میدانید

بیشتر افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند، بلکه مشکل توجه دارند. از انتخاب هم‌زمان چند ماده اطلاعاتی پرهیز کنید. به اطلاعات توجه دقیق داشته باشید. وقتی هم‌زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از موضوع‌های مختلف است. راهکار این امر ♦ پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت که منجر به توجه ناقص است.

مثال ♦ هم‌زمان با نوشتن تکالیف به برنامه‌های تلویزیون هم نگاه کنیم.

فصل

درس ۴

واحد یادگیری

حافظه و علل فراموشی

زیر واحد یادگیری

چگونه مطالعه کنیم تا حافظه بهتری داشته باشیم؟

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷۲. عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد مرتبط است؟
- بیشترین فراموشی در ساعات اولیه بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.
 - ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.
 - حفظ کردن آیه‌ای از قرآن و جانداختن برخی کلمات به هنگام یادآوری آن
 - شاخ و برگ دادن غیرواقعی در تعریف از صحنه یک تصادف
- ۱) اضافه کردن - نظریه ابینگهوس - حذف کردن - فراموشی
 - ۲) نظریه ابینگهوس - فراموشی - حذف کردن - اضافه کردن
 - ۳) فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن - حذف کردن
 - ۴) حذف کردن - فراموشی - نظریه ابینگهوس - اضافه کردن

پاسخ

۲

میدانید

طبق نظریه فراموشی ابینگهوس ♦ با گذشت زمان واژگان فراموش می‌شوند و بیشترین مقدار فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

- فراموشی ♦ یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.

- حذف کردن ♦ در این خطا فرد بخش‌هایی از خاطرات و اطلاعات سپرده شده را فراموش می‌کند. به عبارتی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است، ناتوان است.

- اضافه کردن ♦ تحریف واقعیت، خاطرات و یا افسانه‌بافی است.

فیلم پاسخ

۷۳. کدام مفهوم در تعریف مسئله وجود ندارد؟

- ۱ هدف مشخص
- ۲ موانع مشخص
- ۳ دستیابی فوری
- ۴ امکانات محدود

پاسخ

۳

میدانید

تعریف مسئله ← عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود. بنابراین در تعریف مسئله:

- ۱- مسئله دارای هدف مشخص
- ۲- موانع مشخص (توانمندی‌های محدود)
- ۳- جریان تحت کنترل
- ۴- مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

فیلم پاسخ

۷۴. در مثال زیر دوست زهرا از کدام روش برای حل مسئله استفاده کرده است؟

«زهرا و دوستش، در اوقات فراغت خود تصمیم به بازی گرفتند. زهرا پیشنهاد کرد دوستش اسمی را که در ذهن زهرا است، حدس بزند. با پیدا شدن حرف اول اسم، حدس او نزدیکتر شد و در نهایت با یافتن سایر حروف توانست اسم مورد نظر را پیدا کند.»

۱) روش بارش مغزی

۲) روش تحلیلی

۳) روش شروع از آخر

۴) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

پاسخ

۴

میدانید

در این روش، حل‌کننده مسئله تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت یعنی وجود مسئله و دسترسی به راه‌حل را کاهش دهد.

بدانید

در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این بازی، دوست زهرا با حدس زدن حروف به وضعیت مطلوب نزدیکتر شده و پاسخ را پیدا کرده است.

فیلم پاسخ

۷۵. ناتوانی در تصمیم‌گیری در دو موقعیت «الف» و «ب» به ترتیب

به کدام یک از انواع تعارض منجر خواهد شد؟

الف) فردی که وزن خود را کاهش می‌دهد تا سلامتی‌اش را بازیابد، با دیدن غذاهای خوشمزه و چرب دچار کشمکش درونی می‌شود.

ب) فردی که به بیماری جدی دچار است، با درمان‌های متفاوتی روبه‌رو است که هر یک عوارض جانبی خود را دارد.

۱) تعارض گرایش، گرایش - تعارض اجتناب، اجتناب

۲) تعارض گرایش، اجتناب - تعارض اجتناب، اجتناب

۳) تعارض گرایش، اجتناب - تعارض گرایش، اجتناب

۴) تعارض گرایش، گرایش - تعارض گرایش، اجتناب

پاسخ

۱

میدانید

تعارض گرایش، گرایش ← ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری برای انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی است.

تعارض اجتناب، اجتناب ← ناشی از تصمیم‌گیری از میان دو گزینه نامطلوب و ناخواستنی است.

تعارض گرایش، اجتناب ← موقعیت تصمیم‌گیری که با تعارض بین دو امر خواستنی و ناخواستنی همراه است.

بدانید

جمله اول (الف) ← بازیابی سلامتی (خواستنی) - غذاهای خوشمزه (خواستنی) ← تعارض گرایش، گرایش

جمله دوم (ب) ← بیماری و درمان که با عوارض همراه است (هر دو ناخواستنی) ← تعارض اجتناب، اجتناب

فیلم پاسخ

۷۶. نوع تصمیم‌گیری در «انتخاب رشته تحصیلی از میان دو رشته

نظری و فنی» و «خرید خانه» به ترتیب چیست؟

- ۱) مهم و پیچیده - مهم و پیچیده
- ۲) مهم و ساده - مهم و پیچیده
- ۳) مهم و ساده - مهم و ساده
- ۴) مهم و پیچیده - مهم و ساده

پاسخ

۲

میدانید

انتخاب رشته تحصیلی از میان دو رشته تحصیلی نظری و فنی ←
تصمیم مهم و ساده

تصمیم خرید خانه ← مهم و پیچیده

بدانید

تصمیم مهم ← شامل تصمیم‌هایی است که به تفکر زیاد نیاز دارد
زیرا تا مدت طولانی زندگی فرد تصمیم‌گیرنده و یا حتی افراد دیگر
را تحت تأثیر قرار می‌دهد و نقش تعیین‌کننده‌ای در تصمیم‌های
بعدی و آینده افراد دارد ← انتخاب رشته تحصیلی و خرید خانه
تصمیم‌گیری ساده ← یک مرحله‌ای است، یعنی به مجموعه دیگری
از انتخاب‌ها منجر نمی‌شود ← انتخاب بین دو رشته تحصیلی
تصمیم‌گیری پیچیده ← چند مرحله‌ای است، مخاطره‌آمیز است و به فکر
کردن زیاد و بررسی مرحله به مرحله اولویت‌ها نیاز دارد ← خرید خانه

فصل

درس ۶

واحد یادگیری

تفکر (۲) تصمیم‌گیری

زیر واحد یادگیری

انواع تصمیم‌گیری و ملاک‌های آن

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۷. مهم‌ترین علت ناتوانی ما در محیط چیست؟

۱ یادگیری و باور

۲ ناپایداری عوامل محیطی

۳ عدم انگیزه

۴ عدم کنترل محیط

پاسخ

۱ بسیاری از ناتوانی‌های ما به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعا نمی‌توانیم؛ یعنی باور می‌کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر شرایط نمی‌توانیم کاری انجام دهیم.

فیلم پاسخ

۷۸. سبک اسنادی کدام یک از افراد، موجب ایجاد یأس و دلسردی

آنان برای جبران شکست در موفقیت‌های آتی خواهد شد؟

- ۱) درس روان‌شناسی را خوب نخوانده بودم و نمره خوبی در امتحان نگرفتم.
- ۲) در درس ریاضی خوب نیستم و نمره خوبی در امتحان نمی‌گیرم.
- ۳) شانس و اقبال با ما یار نبود، وگرنه حتماً در مسابقه والیبال برنده می‌شدیم.
- ۴) اگر اراده می‌کردم و می‌خواستم، نمره خوبی در کنکور می‌گرفتم.

پاسخ

۲

میدانید

نسبت دادن شکست‌ها به عوامل غیرقابل کنترل و پایدار، موجب ایجاد یأس و دلسردی و کاهش انگیزه برای جبران آن می‌شود. وقتی یادگیرندگان، شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند ♦ مانند توانایی پایین و دشواری تکلیف ♦ انگیزه کمی برای جبران آن خواهند داشت.

بدانید

خوب درس نخواندن در گزینه «۱» ♦ به معنی «کمبود تلاش» و «قابل کنترل و ناپایدار» است.
«خوب نبودن در درس ریاضی» در گزینه «۲» ♦ به معنی «کمبود توانایی» و «غیرقابل کنترل و پایدار» است.
«شانس و اقبال» در گزینه «۳» ♦ غیرقابل کنترل و ناپایدار
«اراده» در گزینه «۴» ♦ قابل کنترل و ناپایدار

فیلم پاسخ

۷۹. در این مثال که «ترس از قبولی در کنکور، دانش‌آموزی را آن قدر تحت فشار روانی قرار داده است که حتی نمی‌تواند جهت شناسایی منبع فشار، تمرکز کند.» کدام یک از روش‌های مقابله سازگارانه را پیشنهاد می‌کنید؟

- ۱ مشورت و راهنمایی گرفتن
- ۲ استفاده از حس شوخ‌طبعی
- ۳ استفاده از مهارت حل مسئله
- ۴ فعالیت بدنی و ورزش کردن

پاسخ

۱

میدانید

بعضی اوقات ممکن است فرد به تنهایی نتواند مشکل را حل کند، به همین دلیل احساس فشار روانی در او باقی می‌ماند. در این موارد مشورت گرفتن از دیگران به‌عنوان یک مقابله سازگارانه در نظر گرفته می‌شود.

نکته

مقابله‌هایی که به حل مسائل و برطرف کردن عامل فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کنند، مقابله‌های سازگارانه هستند.

فیلم پاسخ

۸۰ نیاز افراد برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی،
نشانگر کدام مفهوم روان‌شناسی است؟

۱ انگیزه

۲ اراده

۳ مقابله

۴ فشار روانی

پاسخ

۴

میدانید

فشار روانی، روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است. چنین تغییری باعث
برهم خوردن تعادل در زندگی می‌شود و لازم است برای سازگار شدن با
شرایط جدید بیشتر تلاش کنیم؛ پس فشار روانی عبارت است از نیاز
برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی.

فیلم پاسخ

۸۱ عَيْنَ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ:

«إِنَّ أَخْلَصَ النَّاسِ مَنْ يُرْضَى رَبُّهُ بِحِلْمِهِ وَ يُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ بِسُكُوتِهِ!»:

- ① هر کس پروردگار را با بردباری خود خشنود کند و شیطان را با سکوتش خشمگین کند، خالص‌ترین مردم است!
- ② قطعاً با اخلاص‌ترین مردم کسی است که با بردباری کردن، پروردگار را خشنود کند و با سکوت نمودن، شیطان را خشمگین کند!
- ③ به راستی با اخلاص‌ترین مردم کسی است که پروردگارش را با بردباریش خشنود می‌کند و اهریمن را با دم فرو بستنش خشمگین می‌کند!
- ④ به راستی مردم با اخلاص کسانی هستند که پروردگارشان را با بردباری خود خشنود می‌کنند و اهریمن را با سکوتشان خشمگین می‌کنند!

پاسخ

③ إِنَّ: به راستی، قطعاً، همانا، ... / أَخْلَصَ النَّاسِ: با اخلاص‌ترین مردم (ردّ گزینه «۴») / مَنْ: کسی است که / يُرْضَى: خشنود می‌کند / رَبُّهُ: پروردگارش [را] (ردّ سایر گزینه‌ها) / بِحِلْمِهِ: با بردباریش (ردّ گزینه «۲») / يُسَخِّطُ: خشمگین می‌کند (ردّ سایر گزینه‌ها) / الشَّيْطَانَ: اهریمن [را] / بِسُكُوتِهِ: با دم فرو بستن خود، با سکوتش

فصل

الدرس الاول

واحد یادگیری

مواعظ قیمه / اسم التفضیل و اسم المكان /

حوار فی سوق مشهد

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۸۲ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ: «إِنْ هَجَرَ حَبِيبِي وَ تَرَكَنِي تُصْبِحُ عَشِيَّتِي
وَ غَدَاتِي سِوَاءَ عَلِيٍّ!»

① اگر محبوبم را ترک کنم و او هم مرا رها کند، صبح و شبم بر من
یکی می‌شود!

② اگر محبوبم برود و مرا ترک کند، شبانگاه و ظهرگاه من برایم یکی
می‌شود!

③ چنانچه محبوب هجرت کند و مرا ترک کند، شامگاه و عصرگاه
برایم یکی خواهد شد!

④ اگر محبوبم [از من] جدا شود و مرا ترک کند، شامگاه و صبحگاه
من برایم مساوی می‌شود!

پاسخ

④ در گزینه «۱» (ترک کنم)، در گزینه «۲» (ظهرگاه) و در گزینه
«۳» (محبوب ... عصرگاه ...) موارد نادرست هستند.

فیلم پاسخ

۸۳ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:

- ① إِنَّ نَزُولَ الْمَطَرِ وَ التَّلَجِ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ طَبِيعِيٌّ: ریزش باران‌ها و برف‌ها از آسمان امری طبیعی است!
- ② أَنْظِرْ! كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ عَلَيْنَا: نگاه کن، گویا آسمان بر ما باران بارید!
- ③ حَيَّرَتْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً: مردم از این پدیده سال‌های طولانی شگفت‌زده شدند!
- ④ يَأْخُذُ النَّاسُ الْأَسْمَاكَ الَّتِي عَلَى الْأَرْضِ لَطَبْخِهَا وَ تَنَاوُلِهَا: مردم ماهی‌هایی را که روی زمین است برای پختن آن‌ها و خوردنشان برمی‌دارند!

پاسخ

- ④ در گزینه «۱» (باران‌ها - برف‌ها)، در گزینه «۲» (بارید) و در گزینه «۳» (شگفت‌زده شدند) موارد نادرست‌اند.
- ترجمه درست سایر گزینه‌ها:
- (۱) ریزش باران و برف از آسمان امری طبیعی است.
- (۲) نگاه کن؛ گویی آسمان بر ما می‌بارد.
- (۳) این پدیده مردم را سال‌هایی طولانی شگفت‌زده کرد.

۸۴ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:

«سُمِّيَ هَذَا الطَّائِرُ طَنَانًا لِأَنَّهُ يُخْدِثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ.»

① این پرنده را مرغ مگس نامیدند، زیرا به علت سرعت حرکت دو بالش صدای (زنگ) را ایجاد می‌کند.

② این پرنده مرغ مگس نام دارد، چون سرعت حرکت بال‌هایش صدایی را ایجاد می‌کند.

③ این پرنده مرغ مگس نامیده شد، زیرا به علت سرعت حرکت بال‌هایش صدای (زنگ) را ایجاد می‌کند.

④ ایجاد کردن صدای (زنگ) به وسیله سرعت حرکت بال‌هایش موجب شد این پرنده مرغ مگس نامیده شود.

پاسخ

③ بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: (نامیدند)، در گزینه «۲»: (نام دارد) و در گزینه «۴»: (موجب شد) موارد نادرست هستند.

فیلم پاسخ

۸۵ عَيْنُ الْخَطَا:

① أَقْتَنُّ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النَّصُوصِ: دنبال فرهنگ لغتی

می‌گردم که مرا در فهم متون کمک کند!

② إِشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلُ: امروز کتابی را خریدم که قبلاً

آن را دیده بودم!

③ رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ: پسری را دیدم که به سرعت راه می‌رود!

④ سَافَرْتُ إِلَى قَرْيَةٍ شَاهَدْتُ صُورَتَهَا أَيَّامَ صِغَرِي: به روستایی سفر

کردم که تصویرش را در روزهای کودکی‌ام دیده بودم!

پاسخ

③ وقتی فعل مضارع بعد از ماضی در جمله وصفیه می‌آید،

به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود؛ (شکل صحیح ترجمه در

گزینه «۳»: پسری را دیدم که به سرعت راه می‌رفت).

۸۶ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:

- ① ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾: او کسی است که آنچه در زمین است برای همه آفرید!
- ② ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾: بخوان و پروردگارت گرامی است؛ آنکه به وسیله قلم به تو یاد داد!
- ③ ﴿قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ﴾: گفتم: چقدر درنگ کردی؟ گفت: یک روز یا بخشی از یک روز!
- ④ ﴿عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّ رَبِّي بَعَثَنِي بِهَا﴾: به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید، زیرا پروردگارم مرا به خاطر آن فرستاده است!

پاسخ

۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) لکم: برای شما ← او کسی است که همه آنچه را در زمین است برایتان آفرید!
- ۲) الأکرم: گرامی‌ترین است، الذی: کسی که، همان که ← بخوان و پروردگارت گرامی‌ترین است؛ همان که به وسیله قلم یاد داد!
- ۳) قال: گفت ← گفت: چقدر درنگ کردی؟ گفت: یک روز یا بخشی از یک روز!

فصل

الدرس السابع

واحد یادگیری

یا من فی البحار عجائبه / الجاز و المجرور و
نون الوقایة / مع مشرف خدمات الفندق

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۸۷ عَيْنِ التَّعْرِيبِ الصَّحِيح:

«ماهی‌های نورانی، تاریکی دریا را به روز روشنی تبدیل می‌کنند!»:

- ۱) الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ تَتَحَوَّلُ ظِلْمَةَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ!
- ۲) الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ يُحَوَّلُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ!
- ۳) تُحَوَّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ!
- ۴) تَحَوَّلَ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ!

۳) تُحَوَّلُ: تبدیل می‌کند، تبدیل می‌کنند

تَحَوَّلَ: تبدیل شد

يَتَحَوَّلُ: تبدیل می‌شود

تَحَوَّلَ ← فعل در باب «تَفَعَّلَ» لازم است.

حَوَّلَ: تبدیل کرد

يُحَوَّلُ: تبدیل می‌کند

تَحَوَّلَ: فعل در باب «تَفَعَّلَ» متعدی است.

نکته

فعل برای جمع غیرعاقل به شکل مفرد مؤنث به کار می‌رود.

فصل

الدرس الخامس

واحد یادگیری

«هذا خلق الله» / الجملة الفعلية و الاسمية /

مع سائق سيارة الأجرة

زیر واحد یادگیری

ترجمه و تعریب

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فیلم پاسخ

۸۸

إِقرأ النصَّ التَّاليَّ ثمَّ أَجب عن الأسئلة بما يناسب النصَّ:

الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النّجار، و لهذا فعليه أن يحرصَ عليه و أن يُحسِن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت بسبب معرفة ناتجة من حاجته الشّديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدّ بالدقائق و الثّواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليّة. ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزّمنيّة هي من النّماذج الشّائعة بين النّاس. فالْمُحافظَة على الوقت و العهود الزّمنيّة تظهر في كلّ إنسان إتّصف بالصدّق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المُهمَل هو الَّذي يُضيّع وقته بلا فائدة فيسوءُ (بد می شود) عيشه! فعليّا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصّغار منذ الطّفولة، حتّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تُغيّرَها الطّروفُ (شرایط)، و حينئذ تنّظم الأعمالُ و يسود (حاکم می گردد) النّظم و تزداد فُرصُ النّجاح و يعيش النّاس في طمأنينة!

عَيِّن الأصحَّ حسب النصّ: مَنْ يراعى العهود الزّمنيّة؟

① العاقل و الوفيّ!

② الصّابر و قوّة الإرادة!

③ الصّادق و العاقل!

④ الصّدوق و ذو الإرادة!

پاسخ

④ ترجمه متن:

وقت، همان ماده اولیه در دست انسان است، مانند چوب در دست نجار و لذا باید او بر آن حریص باشد و نیکو آن را به کار ببرد و عاقل ارزش وقت را به دلیل شناخت کسب شده برای نیاز شدیدش به آن می شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه ها و ثانیه ها شمرده می شود، پس باید این دقیقه ها ارزش والایی داشته باشند! پدیده پایبند نبودن به قرارهای زمانی، از نمونه های رایج در بین مردم است، پس مراقبت از وقت و پیمان های زمانی در هر انسانی که متّصف به راستگویی و اراده قوی است، آشکار می شود و انسان

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] الدرس السابع

واحد یادگیری
[یازدهم] لاتقنطوا / معانی الأفعال الناقصة

زیرواحد یادگیری
[یازدهم] درک مطلب

حیطه شناختی
پیشرفته

بی‌توجه همان کسی است که وقت خود را بدون هیچ فایده‌ای ضایع می‌کند، پس زندگی‌اش بد می‌شود، پس ما باید عادت نگهداری بر قرارها را از کودکی در جان کودکان بکاریم، تا وقتی که بزرگ شدند، این عادت را ثابت و استوار یابند که ممکن نباشد شرایط، آنها را تغییر دهد و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم می‌گردد، و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش زندگی می‌کنند!

صحیح‌تر را بر اساس متن مشخص کن:

چه کسی قرارهای زمانی را مراعات می‌کند؟

گزینه «۱»: عاقل و وفادار!

گزینه «۲»: صبور و اراده قوی!

گزینه «۳»: راستگو و عاقل!

گزینه «۴»: راستگو و دارای اراده!

۸۹

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

الوقت هو المادة الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النجار، و لهذا فعليه أن يحرص عليه و أن يُحسِّن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت بسبب معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدّ بالدقائق و الثواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليّة. ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزمنية هي من النماذج الشائعة بين الناس. فالمحافظة على الوقت و الجهود الزمنية تظهر في كلّ إنسان إتصف بالصدق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المَهمل هو الذي يُضيّع وقته بلا فائدة فيسوء (بد می شود) عيشه! فعليّا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصغار منذ الطفولة، حتّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تُغيّرَها الظروف (شرایط)، و حينئذٍ تنتظم الأعمال و يسود (حاکم می گردد) النظم و تزداد فرص النجاح و يعيش الناس في طمأنينة!

عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- ① قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية!
- ② ربّما الظروف تسبّب بروز ظاهرة خُلفِ المواعيد!
- ③ الأطفال يُراعون المواعيد الزمنية أحسن من الكبار!
- ④ القانون هو العامل المرجّح لإشاعة الالتزام بالوقت فقط!

② ترجمه متن:

وقت، همان ماده اولیه در دست انسان است، مانند چوب در دست نجار و لذا باید او بر آن حریص باشد و نیکو آن را به کار ببرد و عاقل ارزش وقت را به دلیل شناخت کسب شده برای نیاز شدیدش به آن می شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه ها و ثانیه ها شمرده می شود، پس باید این دقیقه ها ارزش والایی داشته باشند! پدیده پایبند نبودن به قرارهای زمانی، از نمونه های رایج در بین مردم است، پس مراقبت از وقت و پیمان های زمانی در هر انسانی که متّصف به راستگویی و اراده قوی است، آشکار می شود و انسان

فصل

[یازدهم] درس السابع

واحد یادگیری

[یازدهم] لاتقنطوا / معانی الأفعال الناقصة

زیر واحد یادگیری

[یازدهم] درک مطلب

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] الدرس السابع

واحد یادگیری
[یازدهم] لاتقنطوا / معانی الأفعال الناقصة

زیرواحد یادگیری
[یازدهم] درک مطلب

حیطه شناختی
پیشرفته

بی‌توجه همان کسی است که وقت خود را بدون هیچ فایده‌ای ضایع می‌کند، پس زندگی‌اش بد می‌شود، پس ما باید عادت نگهداری بر قرارها را از کودکی در جان کودکان بکاریم، تا وقتی که بزرگ شدند، این عادت را ثابت و استوار یابند که ممکن نباشد شرایط، آنها را تغییر دهد و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم می‌گردد، و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش زندگی می‌کنند!

صحیح را مشخص کن:

گزینه «۱»: ارزش وقت برای همه گروه‌های ملت مساوی است!

گزینه «۲»: گاهی شرایط موجب بروز پدیده خلف وعده‌ها می‌شود!

گزینه «۳»: کودکان بهتر از بزرگان از قرارهای زمانی مواظبت می‌کنند!

گزینه «۴»: فقط قانون همان عامل ترجیح داده شده برای اشاعه

پایبندی به وقت است!

فصل
[یازدهم] درس السابع

واحد یادگیری
[یازدهم] لاتقنطوا / معانى الأفعال الناقصة

زیر واحد یادگیری
[یازدهم] درک مطلب

حیطه شناختی
پیشرفته

۹۰. إقرأ النصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ:

الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النّجار، و لهذا فعليه أن يحرصَ عليه و أن يُحسِن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت بسبب معرفة ناتجة من حاجته الشّديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدّ بالدقائق و الثّواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليّة. ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزّمنيّة هي من النّماذج الشّائعة بين النّاس. فالمُحافظة على الوقت و العهود الزّمنيّة تظهر في كلّ إنسان إتّصف بالصدق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المُهمَل هو الَّذي يُضيّع وقته بلا فائدة فيسوء (بد می شود) عيشه! فعليّا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصّغار منذ الطّفولة، حتّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تُغيّرَها الظروف (شرایط)، و حينئذ تنظم الأعمال و يسود (حاکم می گردد) النّظم و تزداد فرص النّجاح و يعيش النّاس في طمأنينة!

عَيّن المقصود من العبارة: «الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان!»

① الإنسان المُهمَل هو العامل في تشكّل الزّمن و أجزاءه من الدقائق و الثّواني!

② الوقت بوحده لا يكفي لتشكّل الزّمن، بل هو بحاجة إلى موادّ أخرى!

③ الإنسان هو المسؤول عن حُسن الاستفادة من الوقت أو سوءها!

④ قيمة الوقت لجميع فئات الشّعب متساوية و لا فرق بينهم!

پاسخ

③ ترجمه متن:

وقت، همان ماده اولیه در دست انسان است، مانند چوب در دست نجار و لذا باید او بر آن حریص باشد و نیکو آن را به کار ببرد و عاقل ارزش وقت را به دلیل شناخت کسب شده برای نیاز شدیدش به آن می شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه ها و ثانیه ها شمرده می شود، پس باید این دقیقه ها ارزش والایی داشته باشند! پدیده پایبند نبودن به قرارهای زمانی، از نمونه های رایج در بین مردم است، پس مراقبت از وقت و پیمان های زمانی در هر انسانی

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] الدرس السابع

واحد یادگیری
[یازدهم] لاتقنطوا / معانی الأفعال الناقصة

زیر واحد یادگیری
[یازدهم] درک مطلب

حیطه شناختی
پیشرفته

که متّصف به راستگویی و اراده قوی است، آشکار می‌شود و انسان بی‌توجّه همان کسی است که وقت خود را بدون هیچ فایده‌ای ضایع می‌کند، پس زندگی‌اش بد می‌شود، پس ما باید عادت نگهداری بر قرارها را از کودکی در جان کودکان بکاریم، تا وقتی که بزرگ شدند، این عادت را ثابت و استوار یابند که ممکن نباشد شرایط، آنها را تغییر دهد و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم می‌گردد، و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش زندگی می‌کنند!

منظور از عبارت «وقت همان ماده اولیه در دست انسان است!» چیست؟

گزینه «۱»: انسان بی‌توجّه همان عامل تشکیل زمان و اجزای آن از دقیقه‌ها و ثانیه‌هاست!

گزینه «۲»: وقت به تنهایی برای تشکیل زمان کافی نیست، بلکه نیاز به مواد دیگری دارد!

گزینه «۳»: انسان همان مسئول خوب استفاده کردن یا بد استفاده کردن از وقت است!

گزینه «۴»: ارزش وقت برای همه گروه‌های ملت مساوی است و هیچ فرقی میان آنها نیست!

۹۱. إقرأ النصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ:

الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النّجّار، و لهذا فعليه أن يحرصَ عليه و أن يُحسِن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت بسبب معرفة ناتجة من حاجته الشّديدة إليه، و قد أدرك أن الحياة تُعدّ بالدقائق و الثّواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمة جليّة. ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزّمنيّة هي من النّماذج الشّائعة بين النّاس. فالمُحافظة على الوقت و العهود الزّمنيّة تظهر في كلّ إنسان إتّصف بالصدق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المُهمّل هو الَّذي يُضيّع وقته بلا فائدة فيسوء (بد می شود) عيشه! فعليّا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصّغار منذ الطّفولة، حتّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لا يمكن أن تُغيّرَها الطّروف (شرایط)، و حينئذ تنظم الأعمال و يسود (حاکم می گردد) النّظم و تزداد فرص النّجاح و يعيش النّاس في طمأنينة!

عَيّن الصّحيح في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ:

«تُغيّر»:

- ۱ فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثيّ (مصدره «تَغَيَّر» على وزن «تَفَعَّل») / فعل و فاعله «الطّروف» و الجملة فعليّة
- ۲ فعل مضارع - للمفرد المؤنّث الغائب - معرب - المبنيّ للمجهول - مزيد ثلاثيّ (على وزن «تَفَعَّل») / فعل و مع فاعله جملة فعليّة
- ۳ فعل مضارع - للمفرد المؤنّث الغائب - مزيد ثلاثيّ (حروفه الأصليّة ثلاثة و له حرف زائد) / فعل و فاعله جمع مكسّر «الطّروف»
- ۴ فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثيّ (له ثلاثة حروف أصليّة و اسم الفاعل منه «مُتَغَيَّر») / فعل و ضمير «ها» مفعوله و الجملة فعليّة

۳ ترجمه متن:

وقت، همان ماده اولیه در دست انسان است، مانند چوب در دست نجّار و لذا باید او بر آن حریص باشد و نیکو آن را به کار ببرد و عاقل ارزش وقت را به دلیل شناخت کسب شده برای نیاز شدیدش

فیلم پاسخ

فصل
[یازدهم] الدرس السابع

واحد یادگیری
[یازدهم] لاتقنطوا / معانی الأفعال الناقصة

زیر واحد یادگیری
[یازدهم] اعراب و تحلیل صرفی

حیطه شناختی
پیشرفته

به آن می‌شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه‌ها و ثانیه‌ها
شمرده می‌شود، پس باید این دقیقه‌ها ارزش والایی داشته باشند!
پدیده پایبند نبودن به قرارهای زمانی، از نمونه‌های رایج در بین
مردم است، پس مراقبت از وقت و پیمان‌های زمانی در هر انسانی
که متصف به راستگویی و اراده قوی است، آشکار می‌شود و انسان
بی‌توجه همان کسی است که وقت خود را بدون هیچ فایده‌ای ضایع
می‌کند، پس زندگی‌اش بد می‌شود، پس ما باید عادت نگهداری بر
قرارها را از کودکی در جان کودکان بکاریم، تا وقتی که بزرگ شدند،
این عادت را ثابت و استوار یابند که ممکن نباشد شرایط، آنها را
تغییر دهد و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم
می‌گردد، و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش
زندگی می‌کنند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصدره «تَغَيَّرَ» ← صحیح ← «تَغَيَّرَ» بر وزن «تَفَعَّلَ»

گزینه «۲»: مبنی للمجهول ← معلوم

گزینه «۴»: اسم الفاعل مِنْه «مُتَغَيَّرٌ» ← صحیح ← مُغَيَّرٌ

فصل
الدرس الثالث

واحد یادگیری
مطر الشمک / الفعل الثلاثی المجرد والمزید
(۱) / فی قسم الجوازات

زیر واحد یادگیری
اعراب و تحلیل صرفی

حیطه شناختی
پیشرفته

۹۲. عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «الْعُلَمَاءُ حَاوَلُوا

التَّعَرُّفَ عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي تَتَسَاقَطُ عَلَى الْأَرْضِ.»

① العلماء: اسم - جمع تکسیر مفردھا «عالم» و هو علی وزن فاعل -

معرفة / مبتدا و منصوب

② حاولوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مزید ثلاثی بحرف واحدٍ من باب

مفاعلة / فعلٌ مع فاعله جملة فعلیّة

③ التعرف: اسم - مفرد مذکر - علی وزن «تَفَعَّلَ» - معرفة بـ «ال» -

معرب / مفعول و مرفوع

④ تَتَسَاقَطُ: فعل مضارع - للغائبة - مزید ثلاثی بحرف واحدٍ - لازم -

معرب / فعلٌ و فاعِلٌ

② در گزینه «۱»: (مفردھا «عالم»، منصوب)

در گزینه «۳»: (مفعول و مرفوع)

در گزینه «۴»: (بحرف واحدٍ)

موارد نادرست‌اند.

پاسخ

فیلم پاسخ

۹۳. عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ① مَنْ يُفَكِّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَأِ غَالِبًا!
- ② وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ!
- ③ إِنَّ اشْتَرَكْتَ الطَّالِبَةُ فِي الْإِمْتِحَانِ نَجَحَتْ!
- ④ مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لآخرتك!

پاسخ

۲ در عبارت گزینۀ «۲»، (يَتَوَكَّلْ) و (حَسْبُهُ) صورت صحیح کلمات است.

فیلم پاسخ

۹۴. عَيْن ما ليست فيه إحدى أدوات الشرط:

- ① قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مَعْلَمِكَ وَ إِنَّ كَانَ أَمِيرًا!
- ② «إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِنَفْسِكُمْ!»
- ③ «إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا!»
- ④ مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ أَجَابَ فِي كِبَرِهِ!

پاسخ

- ۱ در گزینه‌های «۲» و «۳»، (إِنْ) به معنای «اگر» و در گزینه «۴» (مَنْ) به معنای (هر کس) ادوات شرط هستند.
در گزینه «۱» (إِنْ ...) به معنای (اگر چه ...) از ادوات شرط نیست.

فیلم پاسخ

۹۵. عَيِّنِ الْخَطَأَ عَنِ الْعَدَدِ:

- ① فِي الْأَصْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ وَقَفْنَا فِي عَشْرَةِ صُفُوفٍ!
- ② أَنْظِرِي؛ فِي هَذَا الْمَتَجَرِّ فَسْتَانِ اثْنَانِ يَا صَدِيقَتِي!
- ③ يَلْعَبُ أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبًا فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ!
- ④ قَمَرَانِ اثْنَانِ حَوْلَ كَوْكَبِ الْمَرِّيخِ!

پاسخ

- ② گزینه «۲» فستان: اسم مفرد مذکر است، پس «اثنان» نادرست است. ← فستان واحد، فستانان اثنان

فصل

الدرس الثاني

واحد يادگیری

إنكم مسؤولون / الأعداد من واحد إلى مئة /
في مطار النجف

زیر واحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۹۶. عین الخطأ فی استعمال الأفعال حسب المعانی:

- ۱) أختی ما كانت تعرفُ معنی المفرداتِ فَتَعَلَّمْتُهَا!
- ۲) هل تعرفُ من كسر زجاجات هذه الشرکه؟
- ۳) عندما أعطیتُ أختی هدیّةً فَفَرَحَتْهَا كثيراً!
- ۴) جالسوا الفقهاءَ حتّى تتعلّموا منهم علوماً مفیده!

پاسخ

۱ ترجمه عبارت‌ها:

- گزینه «۱»: خواهرم معنای واژگان را نمی‌دانست، پس از او آموختم.
«صحیح: فعلّمْتُها: پس به او یاد دادم.»
- گزینه «۲»: آیا می‌دانی چه کسی شیشه‌های این شرکت را شکسته است؟
گزینه «۳»: وقتی به خواهرم هدیه‌ای دادم، بسیار او را خوشحال کردم.
گزینه «۴»: با فقیهان هم‌نشینی کنید، تا از آنها علوم مفید یاد بگیرید.

فیلم پاسخ

۹۷. عَيِّنْ عِبَارَةً فِيهَا كَلِمَةٌ مُوصُوفَةٌ وَ مُضَافَةٌ مَعًا:

① فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ!

② اللَّوْنُ الْأَخْضَرُ لَوْنُ الْهُدُوءِ!

③ صَدِيقِي الْمَرِيضُ ذَهَبَ إِلَى الْمُسْتَشْفَى!

④ الطُّلَّابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!

پاسخ

۳ در این عبارت کلمه «صديق» مضاف برای «ی» و موصوف برای «المريض» است.

فیلم پاسخ

۹۸. عَيْن «ال» يُفيد معنى الإشارة:

- ① هل تعلم أن حديقة شاهزاده قرب کرمان جنة في الصحراء؟!
- ② هناك طائرٌ يساعد التمساح في تنظيف أسنانه!
- ③ يقف الطلاب في الإصطفاف الصباحي للدخول إلى الصفوف!
- ④ رأيتُ بيتاً صغيراً فوق النهر. كان البيت خشبياً!

پاسخ

- ④ معمولاً هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می توان الف و لامش را «این» یا «آن» ترجمه کرد. بیتاً: نکره، البيت: آن خانه

فصل

الدرس الرابع

واحد یادگیری

تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية /
المعرفة و النكرة / ترجمة الفعل المضارع (أ)

زیرواحد یادگیری

قواعد

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۹۹. عَيِّنْ عبارةً جاءَ الماضي بعد المضارع:

① أَعْلَمُ ما لا تَعْلَمُونَ.

② إغْفِرْ لنا و ارحمنا.

③ قالَ فأخرجُ منها.

④ يَقُولُونَ سَمِعْنَا.

پاسخ

④ در این عبارت فعل ماضی (سَمِعْنَا) بعد از فعل مضارع (يَقُولُونَ) آمده است.

در گزینه ۱ هر دو فعل مضارع هستند، در گزینه ۲ هر دو فعل امر هستند و در گزینه ۳ «قال» ماضی و «أخرجُ» امر است.

فیلم پاسخ

۱۰۰. عَيْن «اللام» یختلف:

- ① بُعِثَ النَّبِيُّ لِيَهْدِيَ النَّاسَ!
- ② ذهبنا إلى القاعة لنستمع إلى كلام المدير!
- ③ لأشتري حقيبة ذهبتُ مع أمي إلى السوق!
- ④ قال المعلم: لنذهب إلى صالة الامتحان!

پاسخ

- ④ در گزینه‌های دیگر «لِ» به معنای (تا) است، ولی در این گزینه «لِ» به معنی (باید) است و مفهوم امر را دارد.

فیلم پاسخ

۱۰۱. از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین است که آن را از تاریخ‌نویسی‌های گذشته متمایز می‌سازد.

- ۱) تمرکز آن بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح فرمانروایان
- ۲) بررسی و تجزیه و تحلیل زمینه‌ها، علت‌ها و نتایج در کنار ثبت و نقل رویدادهای گذشته
- ۳) حضور تاریخ‌نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان و همراهی آنان در مسافرت‌ها و جنگ‌ها
- ۴) دسترسی به اسناد و مدارک دولتی در دربار و استفاده از این اسناد برای ثبت و نگارش رویدادها

پاسخ

۲) از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین:

- ۱) علم تاریخ تنها به توصیف و شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی محدود نمی‌شود، بلکه به همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، هنری و ... نیز می‌پردازد.
- ۲) علم تاریخ در این شیوه در کنار ثبت و نقل رویدادهای گذشته، زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون این حوادث را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند.

فصل

فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته

واحد یادگیری

درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری

زیرواحد یادگیری

پیشینه تاریخ‌نگاری

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۰۲. کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ عبارت‌های «گاه‌شماری هجری قمری رایج در بیشتر کشورهای اسلامی بر این پایه تنظیم شده است»، «از پیشگامان تنظیم و تدوین گاه‌شماری بودند» و «مبدأ گاه‌شماری اوستایی به‌شمار می‌آید» و «یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان است» می‌باشد؟

- ۱) گردش ماه به دور زمین - مصریان - به تخت نشستن هر پادشاه - گاه‌شماری جلالی
- ۲) گردش خورشید به دور زمین - مصریان - پیدایش و آفرینش انسان - گاه‌شماری میلادی
- ۳) گردش ماه به دور زمین - رومیان - پیدایش و آفرینش انسان - گاه‌شماری جلالی
- ۴) گردش خورشید به دور زمین - رومیان - به تخت نشستن هر پادشاه - گاه‌شماری میلادی

پاسخ

۱) گاه‌شماری هجری - قمری ➡ بر پایه گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است و مبدأ آن اول محرم سالی است که پیامبر (ص) از مکه به مدینه هجرت کرد. از پیشگامان تنظیم و تدوین گاه‌شماری ➡ مصریان و مردمان بین‌النهرین

مبدأ گاه‌شماری اوستایی ➡ به تخت نشستن هر پادشاه

نکته

پیدایش و آفرینش انسان، مبدأ گاه‌شماری یهودیان است. یکی از دقیق‌ترین گاه‌شماری‌های جهان ➡ گاه‌شماری جلالی

فیلم پاسخ

۱۰۳. کدام گزینه دربارهٔ تاریخ مصر باستان و دوره‌های آن با توجه به خط زمان نادرست است؟

- ۱) دورهٔ آغازین ← اتحاد مصر
- ۲) پادشاهی قدیم ← پیشرفت شیوه‌های آبیاری
- ۳) پادشاهی میانه ← هجوم هیکسوس‌ها به مصر
- ۴) پادشاهی جدید ← برپایی معابد زیبا و مجسمه‌های بزرگ

پاسخ

۲) دورهٔ آغازین ← اتحاد مصر

پادشاهی قدیم { ساخت اهرام سه‌گانه
اختراع چرخ کوزه‌گری

پادشاهی میانه { پیشرفت شیوه‌های آبیاری
هجوم هیکسوس‌ها به مصر

پادشاهی جدید { اخراج هیکسوس‌ها از مصر توسط فرعون جدید
برپایی معابد زیبا و مجسمه‌های بزرگ

فصل

فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری

واحد یادگیری

درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر

زیرواحد یادگیری

تمدن‌های نخستین

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۰۴. کدام مورد از حوادثی است که در فاصله سالهای ۲۶۴ تا ۱۴۶

ق.م در رم باستان رخ داده است؟

۱) صدور فرمان آزادی دین مسیحیت در محدوده امپراتوری روم که

در زمان امپراتوری کنستانتین رخ داد.

۲) جنگهای بزرگ میان رم و حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی

در گرفت.

۳) امپراتور کنستانتین شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول) را به

پایتختی برگزید.

۴) قیام بزرگ شمار زیادی از بردگان به رهبری اسپارتاکوس که

حکومت روم به زحمت توانست آن را سرکوب کند.

پاسخ

۲) جمهوری رم، پس از شکل گیری، سیاست توسعه طلبانه نظامی

گسترده ای را در خارج از مرزهای شبه جزیره ایتالیا پیش گرفت. از

این رو، در فاصله سالهای ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م سلسله جنگهای

بزرگی میان آن جمهوری از یکسو و حکومت کارتاژ و پادشاهان

مقدونی، از سوی دیگر رخ داد.

گزینه «۱»: ۳۱۳ م

گزینه «۳»: ۳۳۰ م

گزینه «۴»: ۷۳ ق.م

فیلم پاسخ

۱۰۵. در کدام دوره، شهر و شهرنشینی گسترش قابل توجهی یافت و معماران اروپایی از سبک کار کدام دوره تقلید کردند؟

- ۱ اشکانیان - هخامنشیان
- ۲ ساسانیان - اشکانیان
- ۳ اشکانیان - ساسانیان
- ۴ ساسانیان - هخامنشیان

پاسخ

۳ در دوران اشکانیان، شهر و شهرنشینی گسترش قابل توجهی یافت. معماران چیره دست ایرانی در زمان ساسانیان، فنون و مهارت‌های ساخت گنبد را چنان توسعه دادند که سبک کار آنان، الگویی برای معماران در دوران اسلامی شد و حتی معماران اروپایی نیز آن را تقلید کردند.

فصل

فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

واحد یادگیری

درس ۱۶: هنر و معماری

زیرواحد یادگیری

ساسانیان

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۱: تاریخ‌شناسی

واحد یادگیری
درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی

زیر واحد یادگیری
مراجع و منابع نوشتاری

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۰۶. عبارت‌های زیر به ترتیب درباره کدام مراجع و منابع نوشتاری است؟

الف) در این نوع تاریخ‌نگاری به تاریخ اساطیری ایران پرداخته شده است.

ب) با گسترش این تاریخ‌نگاری، پیوستگی با تاریخ‌نویسی محلی پدید آمد.

پ) حاوی اطلاعات مفیدی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان است.

۱) تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - تک‌نگاری - سفرنامه‌ها

۲) تاریخ عمومی - تاریخ‌نگاری سلسله‌ای - سکه‌ها

۳) تاریخ‌نگاری محلی - تاریخ‌نگاری عمومی - ادبیات و متون ادبی

۴) سیاست‌نامه - نوشته‌های جغرافیایی - اسناد بر جای مانده از

دیوان‌های حکومتی

پاسخ

۲

- در تاریخ عمومی ♦ تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند.

- بعدها با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

- نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان ارائه می‌دهند.

فیلم پاسخ

۱۰۷. کدام واقعه باعث فروریختن عظمت ساسانیان در چشم اعراب شد و کدام گزینه زمینه ساز قیام‌های مختلف علیه عباسیان در گوشه و کنار کشور شد؟

- ۱) همکاری برخی دهقانان و قبیله‌های عرب ساکن سواد با مسلمانان - سست شدن سلطه خلفای عباسی بر مناطق شرقی ایران به‌ویژه خراسان
- ۲) خبر پیروزی خیره‌کننده اعراب مسلمان بر رومیان در شام - مبارزه در برابر رفتار تحقیرآمیز با ایرانیان و عرب‌گرایی خلفا
- ۳) شکست دسته‌ای از سپاهیان ساسانی از قبیله‌های عرب مجاور مرزی - نابودی خاندان‌های برمکیان و سهل
- ۴) اختلاف‌های داخلی ایرانیان و ناامیدی رستم فرخزاد از پیروزی - مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت و شکل‌گیری شعوبیان

پاسخ

۳

- با برداشتن دولت آل منذر توسط خسرو پرویز، دسته‌ای از سپاهیان ساسانی از قبیله‌های عرب مجاور مرزهای ایران شکست خوردند. بر اثر این واقعه عظمت قدرت ساسانیان در چشم اعراب فرو ریخت. وقایع زمینه‌ساز قیام‌های مختلف علیه عباسیان:

- ۱- قتل ابومسلم و ابوسلمه خلال
- ۲- نابودی خاندان‌های برمکیان و سهل
- ۳- سختگیری و ستم به شیعیان و اهل بیت پیامبر (ص)
- ۴- نارضایتی و خشم مردم ایران

فصل

فصل ۳: ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه

واحد یادگیری

درس ۸: اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن ایرانی - اسلامی

زیر واحد یادگیری

جنبش‌های ایرانیان در دو قرن نخست هجری

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۰۸. کدام عامل سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود و کدام سلسله‌ها نسبت به خلفای عباسی اظهار اطاعت ظاهری داشتند؟

- ۱) ظهور شاعران و نویسندگان بزرگ ایرانی - آل‌بویه و زیاریان
- ۲) تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری - غزنویان و سلجوقیان
- ۳) ظهور شاعران و نویسندگان بزرگ ایرانی - صفاریان و خوارزمشاهیان
- ۴) تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری - طاهریان و سامانیان

پاسخ

۴) تأسیس حکومت‌های ایرانی در سده سوم هجری، سرآغازی بر توجه و حمایت رسمی از زبان و ادب فارسی بود. امیران سلسله‌های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس اظهار اطاعت ظاهری می‌کردند.

نکته

- یعقوب لیث، امیری میهن‌پرست و علاقه‌مند به فرهنگ ایرانی بود و شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می‌کرد.
- در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت.

فصل

فصل ۳: ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه

واحد یادگیری

درس ۹: ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی

زیرواحد یادگیری

فرهنگ و تمدن

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۰۹. با نبرد سرنوشت‌ساز به فرماندهی سلطه
..... بر خراسان به سر رسید و شهر به عنوان
مرکز این حکومت برگزیده شد.

① دندانقان - سلطان محمود - غزنویان - غزنه

② ملازگرد - طغرل سلجوقی - سامانیان - نیشابور

③ دندانقان - طغرل سلجوقی - غزنویان - نیشابور

④ ملازگرد - سلطان محمود - سامانیان - غزنه

پاسخ

③ به دنبال شکست مسعود غزنوی از طغرل سلجوقی در نبرد
سرنوشت‌ساز دندانقان سلطه غزنویان بر خراسان به سر رسید. طغرل
سلجوقی پس از تصرف نیشابور، این شهر را به عنوان مرکز حکومت
خود برگزید.

فیلم پاسخ

۱۱۰. کدام عبارت با مطلب روبه‌روی آن هم‌خوانی ندارد؟

- ۱) این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زيردستان خود تقسیم می‌کردند. (املاک خصوصی)
- ۲) این زمین‌ها متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه‌عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می‌شد. (اراضی خاصه)
- ۳) این اراضی توسط مردم یا شاه وقف می‌شد. گاهی مردم برای جلوگیری از دست‌اندازی حکام، زمین‌های خود را وقف می‌کردند. (اراضی وقفی)
- ۴) این زمین‌ها بسیار ناچیز بود و همواره در معرض مصادره قرار داشت. (املاک خصوصی)

پاسخ

- ۱) گزینه «۱» ⇐ اراضی ممالک می‌باشد نه املاک خصوصی.
دیگر گزینه‌ها درست می‌باشد.

فیلم پاسخ

۱۱۱. چگونه صفویان توانستند زمینه مساعد و مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آورند و مؤسس مکتب فلسفی «حکمت متعالیه» در این دوره چه کسی بود؟

① یکپارچگی جغرافیایی، انسجام اجتماعی و توجه بیش از حد شاهان و مقام‌های کشوری و لشکری به هنر و معماری و فعالیت‌های علمی-ملاصدرا

② انسجام اجتماعی، توجه به هنر و معماری و سنت وقف-میرداماد

③ توجه به هنر و معماری، گسترش سنت وقف و ایجاد وحدت سیاسی-میرداماد

④ با ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی-ملاصدرا

پاسخ

۴

- صفویان با ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی در ایران، زمینه مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آوردند.

- شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما، صدرالدین محمد بن قوام شیرازی معروف به صدرالمألهین و ملاصدرا بود. او که از شاگردان شیخ بهایی و میرداماد بود در فلسفه، مؤسس مکتب فلسفی حکمت متعالیه است.

نکته

میرداماد از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان است.

فصل ۳: ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه

واحد یادگیری
درس ۱۴: فرهنگ و تمدن در عصر صفوی

زیرواحد یادگیری
تعلیم و تربیت و مراکز آموزشی

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۱۲. بیت المقدس که در نخستین جنگ صلیبی به تصرف مسیحیان

درآمد، توسط چه کسی آزاد شد و در سده‌های ۱۲ و ۱۳م هدف

پادشاهان قدرتمند از تشکیل ارتش منظم و دائمی چه بود؟

① صلاح‌الدین ایوبی - برقراری نظم و امنیت برای توسعه تجارت و صنعت

② آلبارسلان - وحدت اداری و یکسان‌سازی قوانین

③ صلاح‌الدین ایوبی - ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی

فئودال‌ها

④ آلبارسلان - ایجاد شرایط مناسب برای رشد تجارت

پاسخ

③ صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی با استفاده از غفلت حکومت

سلجوقی و اختلاف و دشمنی‌هایی که میان خلافت‌های فاطمیان و

عباسیان بود، شهر بیت المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام در

سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند که صلاح‌الدین ایوبی سردار

کرد مسلمان، بیت المقدس را از اشغال صلیبیان آزاد کرد.

- در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م با احیای شهرها و رشد تجارت به تدریج

شاهان نیرومندی در اروپا بر سر کار آمدند. این فرمانروایان به

منظور ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی فئودال‌ها،

اقدام به تشکیل ارتش منظم و دائمی کردند.

فیلم پاسخ

۱۱۳. یکی از مهم‌ترین تحولات عصر رنسانس، و بود.

① اکتشافات جغرافیایی - کشف راه‌های دریایی جدید

② اختراع دستگاه چاپ - توسعه صنعت چاپ

③ اندیشه انسان‌گرایی - نظریه آموزشی جدید

④ توجه به علوم طبیعی - روش‌های علمی

پاسخ

① یکی از مهم‌ترین تحولات عصر رنسانس، اکتشافات جغرافیایی و کشف راه‌های دریایی جدید بود که این تحول علاوه بر دستاوردهای علمی که در حوزه دانش دریانوردی و جغرافیا در پی داشت، موجب به هم خوردن موازنه تجارت جهانی و آغاز استعمارگری اروپائیان شد.

نکته

اختراع دستگاه چاپ توسط یوهانس گوتنبرگ آلمانی از مهم‌ترین ابداعات فناوری در عصر رنسانس بود.

فیلم پاسخ

۱۱۴. رشته کوه ارسباران در شمال ایران، منطقه کوهستانی را در بر گرفته است.

۱ البرز

۲ تالش

۳ آذربایجان

۴ خراسان

پاسخ

۳ منطقه کوهستانی آذربایجان: رشته کوه ارسباران (قره داغ) شمال این منطقه را دربر گرفته است.

فصل

فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری

درس ۴: ناهمواری های ایران

زیر واحد یادگیری

منطقه کوهستانی شمال کشور

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۱۵. یک هواپیمای مسافربری وقتی از ۵ کیلومتری بالای شهر A عبور می‌کند دماسنج بیرونی هواپیما دمای منفی ۲۰ درجه را نشان می‌دهد. در این زمان دمای شهر A حدود چند درجه سانتی‌گراد است؟

۱) ۱۰ درجه سانتی‌گراد

۲) ۴ درجه سانتی‌گراد

۳) صفر درجه سانتی‌گراد

۴) -۴ درجه سانتی‌گراد

پاسخ

۱ با افزایش هر کیلومتر ارتفاع (هر ۱۰۰۰ متر، یک کیلومتر) دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد. پس:

$$5 \times 6 = 30$$

$$x - 30 = -20 \rightarrow x = -20 + 30 = 10 \text{ درجه}$$

دمای شهر A حدود ۱۰ درجه سانتی‌گراد است.

فصل

فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران

واحد یادگیری

درس ۵: آب و هوای ایران

زیرواحد یادگیری

عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۱۶. پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) کانون‌های آبگیر در کدام مناطق وجود دارد؟

ب) کدام نوع از کانون‌های آبگیر حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند؟

پ) کدام نوع از کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کند؟

۱ الف) مناطق مرطوب ب) دائمی پ) اتفاقی

۲ الف) مناطق کوهستانی ب) دائمی پ) فصلی

۳ الف) مناطق بیابانی ب) فصلی پ) دائمی

۴ الف) در تمامی نقاط کشور ب) فصلی پ) طغیانی

پاسخ

۲ الف) در مناطق مرتفع کوهستانی مکان‌هایی وجود دارد که

سرچشمه رودهای متعددی است و به آن‌ها کانون‌های آبگیر می‌گویند.

ب) کانون‌های آبگیر دائمی بیش از هشت ماه از سال دارای بارش می‌باشند.

پ) کانون‌های آبگیر فصلی در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.

فیلم پاسخ

۱۱۷. تصویر زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

شهر بیشاپور

- ① گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می‌آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می‌دهد.
- ② عوامل اثرگذار طبیعی در پیدایش بسیاری از سکونتگاه‌ها موثرند.
- ③ زلزله و خشکسالی سبب از بین رفتن این شهر شد.
- ④ شهرهای بسیاری در دهه‌های اخیر رو به گسترش هستند.

پاسخ

- ① گاهی عوامل انسانی موقعیتی را به وجود می‌آورند که یک سکونتگاه اعتبار خود را از دست می‌دهد.

فیلم پاسخ

۱۱۸. مهم‌ترین فعالیت‌هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می‌گیرد، کدام است؟

- ① زراعت، باغداری، دامداری
- ② زراعت، دامداری، زنبورداری
- ③ دامداری، صید، باغداری
- ④ باغداری، زراعت، پرورش طیور

پاسخ

① مهم‌ترین فعالیت‌هایی که در بخش کشاورزی ایران صورت می‌گیرد، زراعت، باغداری و دامداری است.

فصل

فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران

واحد یادگیری

درس ۱۰: توان‌های اقتصادی ایران

زیرواحد یادگیری

بخش کشاورزی

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری
درس ۳: نواحی آب و هوایی

زیر واحد یادگیری
تابش خورشید و دما

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۱۹. به چه دلیل مدار ۶۰ درجه، نصف ناحیه استوایی انرژی گرمایی دریافت می کند و کدام نواحی سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها می باشد؟

- ① به دلیل نزدیکی مدار ۶۰ درجه به نواحی قطبی - نواحی بین المدارین
- ② به دلیل نحوه تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه - نواحی استوایی
- ③ به دلیل برخورد توده هوای قطبی و توده هوای عرض پایین و ایجاد منطقه معتدله در عرض ۶۰ درجه - نواحی کمربندی پرفشار جهان
- ④ به دلیل آن که مدت زمان تابش خورشید به مدار ۶۰ درجه کمتر است - نواحی کمربندی کم فشار جهان

پاسخ

۲

میدانید

در مدار ۶۰ درجه، نحوه تابش خورشید به علت آن که مایل است نسبت به نحوه تابش خورشید به استوا که عمود است باعث دریافت انرژی گرمایی تقریباً نصف این ناحیه نسبت به ناحیه استوا شده است. نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان های دریایی آب گرم در اقیانوس ها هستند.

فیلم پاسخ

۱۲۰. کدام گزینه صحیح است؟

(الف)	(ب)
۱- درهٔ V شکل کولکا در پرو	الف) فرسایش کارستی
۲- درهٔ U شکل ایلینویز	ب) فرسایش یخچالی
۳- غار کتله‌خور زنجان	پ) فرسایش آب‌های جاری
۴- زبانهٔ ماسه‌ای شبه جزیرهٔ میان کاله	ت) فرسایش تراکمی

۱) (۴-ت) (۳-الف) (۲-ب) (۱-پ)

۲) (۲-ت) (۴-الف) (۱-ب) (۳-پ)

۳) (۱-ت) (۲-الف) (۳-ب) (۴-پ)

۴) (۳-ت) (۱-الف) (۴-ب) (۲-پ)

پاسخ

۱) دره‌های V شکل بر اثر فرسایش آب‌های جاری است.۲) دره‌های U شکل بر اثر فرسایش یخچالی است.۳) غار کتله‌خور زنجان از اشکال فرسایش کارستی است.۴) زبانه‌های ماسه‌ای فرسایش تراکمی سواحل هستند.

فصل

فصل ۲: نواحی طبیعی

واحد یادگیری

درس ۴: ناهمواری‌ها و اشکال زمین

زیرواحد یادگیری

فرسایش طبیعی در سواحل

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل ۳: نواحی انسانی

واحد یادگیری
درس ۷: نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)

زیر واحد یادگیری
کشاورزی

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۲۱. هر یک از موارد زیر به ترتیب مرتبط به کدام نوع از کشت‌های معیشتی یا تجاری است؟

«باغ‌های زیتون در یونان - پرواربندی دام برای استفاده از گوشت در کشور فرانسه - تراس‌بندی مزارع برنج در آسیای موسمی - پرورش لاما و گوسفند در ارتفاعات مکزیک و آند»

۱) کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی

۲) کشاورزی معیشتی - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی تجاری

۳) کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی تجاری

۴) کشاورزی تجاری - کشاورزی تجاری - کشاورزی معیشتی - کشاورزی معیشتی

معیشتی

پاسخ

۴) براساس جدول طبقه‌بندی نواحی کشاورزی براساس کشت‌های معیشتی و تجاری که مطلبی برای انجام فعالیت بوده گزینه ۴ صحیح است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۳: نواحی انسانی

واحد یادگیری
درس ۸: نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)

زیر واحد یادگیری
نابرابری اقتصادی، نابرابری فضایی

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲۲. کدام یک از شاخص‌های زیر در توسعه انسانی نشان‌دهنده بُعد

اقتصادی است؟

- ۱) درآمد و رفاه
- ۲) امید به زندگی
- ۳) متوسط طول عمر
- ۴) سواد و آموزش

پاسخ

۱) درآمد و رفاه در توسعه انسانی نشان‌دهنده بُعد اقتصادی است.

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۴: نواحی سیاسی

واحد یادگیری
درس ۹: معنا و مفهوم ناحیه سیاسی

زیر واحد یادگیری
ارکان ناحیه سیاسی و انواع نواحی سیاسی

حیطه شناختی
پیشرفته

۱۳۳. هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ناحیه سیاسی می باشد؟

الف) اتباع خارجی می توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه شوند.

ب) در امور سیاست خارجی، کشاورزی و تجارت از اصول و

شیوه های مشترکی پیروی می کنند.

پ) کشور عراق از این نوع ناحیه سیاسی می باشد.

۱ الف) نواحی خودمختار ب) ناحیه سیاسی ملی پ) ناحیه سیاسی فروملی

۲ الف) مناطق آزاد تجاری ب) ناحیه سیاسی ویژه پ) ناحیه سیاسی ویژه

۳ الف) ناحیه سیاسی فراملی ب) ناحیه سیاسی منطقه ای پ) نواحی خودمختار

۴ الف) ناحیه سیاسی ویژه ب) ناحیه سیاسی فراملی پ) ناحیه سیاسی ملی

پاسخ

۴ الف) از ویژگی های ناحیه سیاسی ویژه (مناطق آزاد تجاری) این

است که اتباع خارجی می توانند بدون اخذ روادید وارد این منطقه

شوند.

ب) این ویژگی اتحادیه اروپا است که در یک ناحیه سیاسی فراملی

(منطقه ای) قرار دارند.

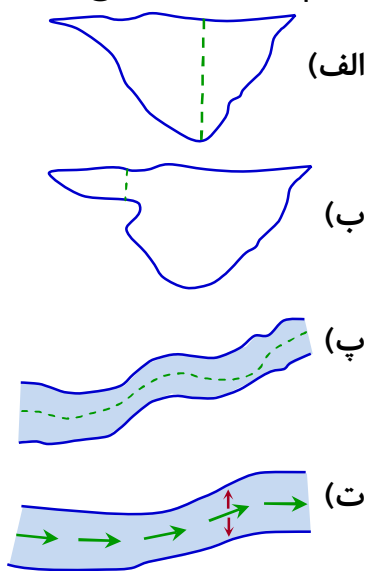
پ) عراق مانند هر کشور مستقل که نظام حکومتی مستقلی دارد،

ناحیه سیاسی ملی محسوب می شود.

فیلم پاسخ

۱۲۴. کدام موارد بهترین نوع خط مرزی در رودها است؟

۱ الف و ت

۲ الف و پ

۳ ب و پ

۴ ب و ت

پاسخ

۲. تالوگ بهترین خط مرزی است. به این صورت تعیین می‌شود که عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل می‌کند و هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

۱۲۵. قابلیت دفاعی در کدام شکل کشور بیش تر است؟

① محاطی

② دنباله دار

③ فشرده

④ طویل

③ قابلیت دفاعی کشور در شکل فشرده بیشتر است.

پاسخ

فیلم پاسخ

۱۲۶. در کدام گزینه، نوع مغالطه احتمالی به درستی ذکر شده است؟

- ۱) علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد. (ابهام در مرجع ضمیر)
- ۲) همه انسان‌ها به دنبال رسیدن به سعادت هستند. (اشتراک لفظ)
- ۳) ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است. (اشتراک لفظ)
- ۴) مریم و همسرش، بیست سال با هم اختلاف دارند. (ابهام در مرجع ضمیر)

پاسخ

۱) در عبارت «علی از دوستش خواست که مراقب خودش باشد» مرجع ضمیر «ش» در کلمه «خودش» مشخص نیست؛ زیرا معلوم نیست که به «علی» اشاره دارد و یا «دوست علی»؛ بنابراین امکان بروز مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد.

فیلم پاسخ

۱۲۷. بین کدام یک از مفاهیم زیر، رابطهٔ عموم و خصوص من وجه برقرار است؟

- ۱ «مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد» و «مفهومی که قابلیت انطباق بر مصادیق متعدد خارجی را دارد»
- ۲ «مفهومی که مصادیق بی‌نهایت در عالم خارج دارد» و «مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد»
- ۳ «مفهومی که دارای مصادیق متعدد خارجی است» و «مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد»
- ۴ «مفهومی که فرض مصادیق متعدد برای آن محال است» و «مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد»

پاسخ

۲ مفهومی که دارای مصادیق بی‌نهایت در عالم خارج است: مفهوم کلی مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد:
 - مفهوم کلی مانند مفاهیم خیالی دیو، سیمرغ و ...
 - مفهوم جزئی مانند مفاهیم خیالی تک‌مصداقی اسب رستم، دیو سفید شاهنامه و ...
 بنابراین رابطهٔ بین این مفاهیم، عموم و خصوص من وجه است.

نکته

در عبارت و مفهومی که هیچ مصداقی در عالم خارج ندارد، با مفهوم جزئی روبه‌رو هستیم نه یک مصداق جزئی؛ بنابراین می‌توان بین این مفهوم و سایر مفاهیم، نسبت چهارگانه را برقرار کرد.
 دقت کنید نسبت‌های چهارگانه فقط میان مصادیق مفاهیم کلی برقرار می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: نسبت‌های چهارگانه ندارد.

- مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق خارجی دارد: مفهوم جزئی

- مفهومی که قابلیت انطباق بر مصادیق متعدد خارجی دارد: مفهوم کلی

گزینهٔ «۳»: نسبت‌های چهارگانه ندارد.

- مفهومی که دارای مصادیق متعدد خارجی است: مفهوم کلی

فصل

بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج

واحد یادگیری

درس ۳: مفهوم و مصداق

زیرواحد یادگیری

رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

- مفهومی که قابلیت دارا بودن بیش از یک مصداق خارجی ندارد: مفهوم جزئی
- گزینه « ۴ »: نسبت‌های چهارگانه ندارد.
- مفهومی که فرض مصادیق متعدد برای آن محال است: مفهوم جزئی
- مفهومی که امکان ندارد بیش از یک مصداق داشته باشد: مفهوم جزئی

فصل

بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج

واحد یادگیری

درس ۳: مفهوم و مصداق

زیر واحد یادگیری

رابطه میان مصادیق دو مفهوم کلی

حیطه شناختی

پیشرفته

فصل
بخش ۳: تعریف

واحد یادگیری
درس ۴: انواع و شرایط تعریف

زیر واحد یادگیری
تعریف و اقسام تعریف

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲۸. نوع تعریف‌های زیر را به ترتیب به صورت صحیح تشخیص دهید.

«مثلث: شکلی که دارای سه ضلع است»، «گیلاس: میوه‌ای شبیه

آلبالو» و «سمپاد: سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان»

① مفهومی - لغوی - ذکر مصادیق

② ذکر مصادیق - لغوی - مفهومی

③ مفهومی - ذکر مصادیق - لغوی

④ ذکر مصادیق - مفهومی - لغوی

پاسخ

۳

بدانید

مثلث ← نوع تعریفش مفهومی است. (استفاده از مفهوم عام و خاص است)

گیلاس ← چون تشبیه وجود دارد ذکر مصادیق است.

سمپاد ← تعریف لغوی یک کلمه است. (از نوع مخفف)

فیلم پاسخ

۱۲۹. دربارهٔ استدلال استقرای تعمیمی کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) از مشاهدهٔ موارد جزئی، حکمی کلی صادر می‌شود.
- ۲) در صورت بررسی تمام جامعهٔ آماری، نتیجه‌اش قطعی است.
- ۳) مبنای علوم حسی و تجربی محسوب می‌شود.
- ۴) نمونه‌ها باید تصادفی و براساس الگوی خاصی انتخاب شوند.

پاسخ

۴. در استقرای تعمیمی نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند نه این که براساس الگو یا قاعدهٔ خاصی انتخاب شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در استقرای تعمیمی با مشاهدهٔ چند مورد جزئی، حکمی کلی را نتیجه می‌گیریم.

گزینهٔ «۲»: هنگامی که تمامی موارد یک مسئله را بررسی می‌کنیم، مسلّم است که نتیجهٔ به‌دست آمده قطعی خواهد بود.

گزینهٔ «۳»: دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی تعمیمی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.

فیلم پاسخ

۱۳۰. کدام قضیه «موجبه جزئی» نیست؟

- ① یکی از دانش‌آموزان در المپیاد رتبه اول را کسب کرد.
- ② چند تن از دانش‌آموزان در مسابقات علمی شرکت کردند.
- ③ بیشتر دانش‌آموزان، امروز به مدرسه آمدند.
- ④ تمام دانش‌آموزان مدرسه ما در آزمون مرآت شرکت کردند.

پاسخ

④ هر و هیچ (سور استاندارد) ♦ هرگز؛ تمام (سور غیراستاندارد) /
 بعضی (سور استاندارد) ♦ بیشتر - نیمی از - اندکی از - غالب -
 به‌ندرت - چند تن - یکی از - اغلب - اکثر
 پس گزینه «۴»، یک قضیه موجبه کلیه است.

فیلم پاسخ

۱۳۱. شخصی از قضیه «برخی از مدیران، متخصص نیستند» نتیجه می‌گیرد که «برخی متخصص‌ها مدیر نیستند» کدام گزینه درباره این نتیجه‌گیری صحیح است؟

۱) این استدلال بر اساس داده‌های واقعی معتبر است.

۲) مغالطه ایهام انعکاس در آن مشهود است.

۳) قیاسی نادرست و نامعتبر است.

۴) استدلال مطرح شده استدلالی دوری است.

پاسخ

۲) می‌دانیم که قضیه سالبه جزئی، عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد. همچنین هرگاه یکی از شرایط لازم برای عکس مستوی رعایت نشود (مانند این که برای سالبه جزئی، عکس مستوی لازم‌الصدق در نظر بگیریم) دچار مغالطه ایهام انعکاس خواهیم شد.

فیلم پاسخ

۱۳۳. بیان کدام عبارت می‌تواند مخاطب را قانع کند که خبر زیر دارای «بزرگ‌نمایی» است؟

«فقط در سال گذشته، هشت نفر از مراجعین این کلینیک زیبایی در اثر اشتباهات پزشکی دچار عوارض غیرقابل بازگشت شدند.»

- ۱) هیچ کلینیک دیگری در کشور به این میزان خسارت نداشته باشد.
- ۲) میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی بسیار بالاتر باشد.
- ۳) این کلینیک به تازگی و در اواخر سال گذشته تأسیس شده باشد.
- ۴) تعداد مراجعین کلینیک‌های دیگر کمتر از مراجعین این کلینیک باشد.

پاسخ

۲) اگر در حالت عادی میانگین عوارض مربوط به عمل‌های زیبایی به‌طور کلی بالا باشد، آن‌گاه می‌توانیم نتیجه بگیریم که این خبر سعی در بزرگ‌نمایی مشکل و تخریب اعتبار این کلینیک دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر هیچ کلینیک دیگری به این میزان خسارت نداشته است، پس این تعداد واقعاً زیاد است و خبر دارای بزرگ‌نمایی نیست. گزینه «۳»: این گزینه بیانگر آن است که در مدت زمان کوتاهی این میزان اشتباه پزشکی در آن رخ داده است پس بزرگ‌نمایی وجود ندارد.

گزینه «۴»: این حقیقت که این کلینیک تعداد مراجعین بالاتری نسبت به دیگران دارد، این میزان عوارض را توجیه نمی‌کند بلکه ممکن است میانگین عوارض غیرقابل بازگشت بسیار کمتر از این تعداد باشد.

فیلم پاسخ

۱۳۴. کدام قیاس، نامعتبر است؟

- ① اگر این شکل مربع باشد، دارای چهار ضلع است؛ این شکل چهار ضلع ندارد، پس مربع نیست.
- ② اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ هنوز دیپلم نگرفته‌ای، پس وارد دانشگاه نشده‌ای.
- ③ اگر این شکل مثلث باشد، دارای سه ضلع است؛ این شکل مثلث نیست، پس سه ضلع ندارد.
- ④ اگر وارد دانشگاه شوی، حتماً دیپلم داشته‌ای؛ وارد دانشگاه شده‌ای؛ پس حتماً دیپلم داری.

پاسخ

③ همه قیاس‌های به کار گرفته شده در این سؤال، استثنایی اتصالی هستند.

در قیاس استثنایی اتصالی، وضع مقدم و رفع تالی، معتبر و رفع مقدم و وضع تالی، نامعتبر هستند. علت نادرستی گزینه «۳» این است که از نفی (رفع) مقدم، رفع تالی نتیجه گرفته شده است و این نتیجه‌گیری نامعتبر است.

نکته

در تعیین اعتبار قیاس، به صادق یا کاذب بودن مقدمات قیاس اعتنایی نمی‌کنیم و فقط صورت قیاس مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فیلم پاسخ

فصل
بخش ۷: منطق کاربردی

واحد یادگیری
درس ۱۰: سنجشگری در تفکر

زیرواحد یادگیری
مغالطه توسل به احساسات و مغالطه
بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۳۵. یک شرکت سرمایه‌گذاری در بورس در تبلیغات خود از عبارت
«همین حالا سرمایه‌ات را دو برابر کن» استفاده می‌کند، امکان
بروز چه مغالطه‌ای در این تبلیغ وجود دارد؟

- ① تله‌گذاری
- ② توسل به احساسات
- ③ بار ارزشی کلمات
- ④ مسموم کردن چاه

پاسخ

② در این تبلیغ، بدون ذکر دلیل سعی شده با ایجاد حس طمع در
مخاطب، او را وادار به پذیرش وعده شرکت نماید، بنابراین امکان
بروز مغالطه «توسل به احساسات» وجود دارد.

فیلم پاسخ

۱۳۶. چگونه در مسائل فلسفی به کشف مجهولات نائل می‌شویم و این امر از جهت روش به چه دانشی شباهت دارد؟

- ① تجزیه و تحلیل دانسته‌ها - فیزیک
- ② آزمایش و دریافت حسی - ریاضیات
- ③ تجزیه و تحلیل دانسته‌ها - ریاضیات
- ④ آزمایش و دریافت حسی - فیزیک

پاسخ

③ فلسفه به کمک ابزار عقل به تجزیه و تحلیل دانسته‌ها می‌پردازد و در نهایت به حل مسائل و کشف مجهولات دست می‌یابد. مسائل فلسفی از جهت روش مانند ریاضیات هستند، زیرا در ریاضیات نیز مانند فلسفه از حواس و ابزار ظاهری استفاده نمی‌شود و فقط به وسیلهٔ تعقل و تفکر و استدلال می‌توان به نتیجه دست یافت.

فصل

فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن

واحد یادگیری

درس ۱: چیستی فلسفه

زیر واحد یادگیری

ویژگی‌های فلسفه

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۳۷. با در نظر داشتن بخش‌های اصلی و فرعی فلسفه، کدام پرسش

با سایر پرسش‌ها متفاوت است؟

۱) آیا در حاکمیت باید برابری بین افراد مختلف وجود داشته باشد؟

۲) آیا دروغ امری نسبی است یا مطلق؟

۳) آیا می‌توان خدا را تصور کرد و شناخت؟

۴) آیا انسان مستحق هرگونه مجازاتی است؟

پاسخ

۳) بررسی توان و امکان تصور و درک خداوند در ذهن به بحث

شناخت و معرفت در فلسفه مربوط می‌شود و شناخت و معرفت نیز

جزء بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است.

موارد مطرح شده در سایر گزینه‌ها به شاخه‌ای از فلسفه بازمی‌گردند

که جزء بخش فرعی فلسفه محسوب می‌شوند.

فیلم پاسخ

۱۳۸. کدام گزینه درباره «تمثیل غار افلاطون» صحیح است؟

- ① گریز فرد زندانی از روشنائی، موجب از دست رفتن عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها می‌شود.
- ② رویارویی آدمی با حقایق مجهول در مرتبه اول، با حیرت و خیرگی همراه است.
- ③ تمثیل غار به طور جامع فواید و آثار تفکر فلسفی بر زندگی انسانی را نشان می‌دهد.
- ④ تمثیل غار برای تبیین نظرات افلاطون در مسائل معرفت‌شناسانه استفاده می‌شود.

پاسخ

- ② اگر برحسب اتفاق، زنجیر یکی از مردمان در بند در غار پاره شود و مجبورش کنند که یک‌باره برخیزد و روی خود را برگرداند و به سوی مدخل غار برود و به بیرون بنگرد، روشنائی چشم‌هایش را خیره خواهد ساخت و نخواهد توانست عین اشیایی را که تا آن هنگام تنها سایه‌های آن‌ها را می‌دید، درست ببیند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: وقتی فرد از روشنائی می‌گریزد، باز به سایه‌ها پناه خواهد برد؛ زیرا آن‌ها را بهتر می‌توانست ببیند. عقیده‌اش هم نسبت به سایه‌ها استوارتر خواهد شد.
- گزینه «۳»: این تمثیل دو فایده استقلال در اندیشه و رهایی از عادات غیرمنطقی را نشان می‌دهد.
- گزینه «۴»: تمثیل غار افلاطون، بیان تمثیلی مجموعه فلسفه اوست که دارای ابعاد مختلفی است.

۱۳۹. با توجه به عبارت «با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت

پیش می‌رویم»، می‌توان گفت:

- ۱) شناخت ما از جهان تدریجی است.
- ۲) توانایی شناخت ما نامحدود است.
- ۳) معلومات ما از امور مختلف بسیار ناچیز است.
- ۴) معرفت‌ها و آگاهی‌ها قابل اعتماد است.

پاسخ

۱

میدانید

ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، بلکه گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم، یعنی با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت بیش‌تر پیش می‌رویم.

فصل

فصل ۲: معرفت و شناخت

واحد یادگیری

درس ۶: امکان شناخت

زیرواحد یادگیری

توانایی شناختن و چپستی معرفت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۴۰. کدام اصل در بررسی‌های تجربی، مقدم بر حس است و این

اصل نشأت گرفته از چیست؟

۱) اصل بدیهی بودن امکان شناخت - عقل

۲) اصل علیّت - عقل

۳) اصل وجوب علت و معلول - عقل

۴) اصل شناخت - ذات انسانها

پاسخ

۲) قواعد عقلی علوم تجربی عبارتند از: ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید

نمی‌آیند بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. (اصل علیّت)

۲- هر پدیده، علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید

نمی‌آید. (اصل سنخیت)

۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند.

این قواعد عقلی، مقدم بر حس و تجربه هستند و پایه و مبنای علوم

تجربی محسوب می‌شوند.

فیلم پاسخ

۱۴۱. در کدام گزینه به دیدگاه نسبی‌گرایی اشاره صحیحی شده است؟

- ① نظرات انسان‌ها در اکثر مواقع فقط برای خودشان اعتبار دارد نه برای دیگران.
- ② علیرغم وجود اختلاف عقیده و نظر در افراد، می‌توان به شناخت یکسان دست یافت.
- ③ شناخت انسان‌ها می‌تواند نسبی یا جامع و یکسان باشد.
- ④ شناخت افراد فقط برای خودشان دارای اعتبار است.

پاسخ

④ در دیدگاه نسبی‌گرایی، شناخت انسان‌ها یکسان نیست و از فردی به فردی دیگر متفاوت است؛ بنابراین رسیدن به شناخت جامع یا یکسان بین افراد ممکن نیست.

فیلم پاسخ

۱۴۲. با توجه به دیدگاه پروتاگوراس، حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد، بنابراین

- ۱ به تعداد انسان‌ها حقیقت داریم.
- ۲ حق و باطل قابل تفکیک هستند.
- ۳ مفهومی به نام حقیقت نداریم.
- ۴ خیالات و تصورات حقیقت مشترک هستند.

پاسخ

۱

بدانید

پروتاگوراس معتقد بود که حقیقت جنبه خصوصی و شخصی دارد و می‌گفت حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد، خواه حواس افراد یکسان گزارش دهد یا متفاوت.

فصل

فصل ۲: معرفت و شناخت

واحد یادگیری

درس ۸: نگاهی به تاریخچه معرفت

زیر واحد یادگیری

تاریخ فلسفه و دوره یونان باستان

حیطه شناختی

پیشرفته

فیلم پاسخ

فصل
فصل ۳: انسانواحد یادگیری
درس ۹: چیستی انسان (۱)زیر واحد یادگیری
دوره جدید اروپاحیطه شناختی
پیشرفته

۱۴۳. وجه اشتراک و افتراق ارسطو با داروینیست‌ها دربارهٔ انسان کدام است؟

- ① هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما داروینیست‌ها بدن بدون نفس را یک موجود مرده نمی‌دانند.
- ② هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما داروینیست‌ها نیازهای اصلی انسان را در نیازهای مادی می‌بینند.
- ③ هر دو انسان را حیوان می‌خوانند، اما ارسطو تفاوتی واقعی و اساسی میان انسان و سایر حیوانات قائل است.
- ④ هر دو وجود دو ساحت در انسان را تأیید می‌کنند، اما ارسطو نطق را از ویژگی‌های خاص انسان می‌داند.

پاسخ

③ ارسطو انسان را حیوان ناطق می‌داند و می‌گوید که قوهٔ نطق، قابلیت مربوط به نفس است، نه بدن. بدن بدون نفس یک موجود مرده است. از سوی دیگر داروینیست‌ها می‌گویند که انسان چیزی نیست جز یک حیوان راست‌قامت با این تفاوت که از سایر حیوانات پیچیده‌تر است و انسان با آن‌ها تفاوت حقیقی جز پیچیدگی ندارد.

فیلم پاسخ

۱۴۴. نظر حکمت متعالیه درباره روح انسانی کدام است؟

- ① ظرفیتی نامتناهی دارد که می‌تواند به سرحد کمال برسد.
- ② چیزی ضمیمه شده به بدن نیست و این دو به طور مستقل بر یکدیگر اثر می‌گذارند.
- ③ هویت انسان در ابتدای زندگی با توجه به استعداد و ظرفیت بی‌نهایت وی، معلوم است.
- ④ اختیار و اراده انسان شرط رسیدن وی به کمالات است، نه ظرفیت و استعداد بی‌نهایت او.

پاسخ

④ از نظر حکمت متعالیه اگر چه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد اما این استعداد به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند؛ یعنی باید مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب کند و با ایمان و عمل این مسیر را طی کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روح انسانی ظرفیتی نامتناهی دارد اما به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود، بنابراین در نظر گرفتن سرحد برای کمال نادرست است.

گزینه «۲»: روح براساس مکتب ملاصدرا، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست؛ از نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح باطن بدن است؛ بنابراین به کاربردن عبارت «به طور مستقل» در این گزینه صحیح نیست.

گزینه «۳»: انسان اختیار این را دارد که مسیرهایی غیر از مسیر تکامل را برگزیند؛ بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی، معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت.

فیلم پاسخ

فصل ۳: انسان

واحد یادگیری

درس ۱۰: انسان، موجود اخلاق‌گرا

زیر واحد یادگیری

دیدگاه فیلسوفان دوره یونان باستان

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۴۵. افلاطون برای این پرسش که «در چه صورتی یک عمل در جهت سعادت است؟»، پاسخ مناسب‌تری ارائه کرده است؟

- ۱ به احساس و نشاط درونی و لذت برسد.
- ۲ بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد.
- ۳ دریابد که نفع او در گرو نفع دیگری است.
- ۴ معیار فعل اخلاقی وجدان باشد.

پاسخ

۲

میدانید

از نظر افلاطون در صورتی عمل انسان در جهت سعادت است که بنا به «فرمان و راهنمایی عقل» انجام پذیرد.

فیلم پاسخ

۱۴۶. هر کدام از موارد زیر به ترتیب کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می‌باشند؟

الف) از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

ب) منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پ) پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ت) کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

۱) نوآور - تیزبین - پراکنگیزه - خوش‌بین

۲) خوش‌بین - یادگیرنده - تیزبین - نوآور

۳) یادگیرنده - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر - خوش‌بین

۴) سازمان‌دهنده - پراکنگیزه - نوآور - تیزبین

پاسخ

۳ الف) یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

ب) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

پ) ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

ت) خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

فیلم پاسخ

۱۴۷. آقای علیزاده ۳۰ درصد و آقای محمدی ۱۰ درصد از سهام یک شرکت سهامی را خریداری کرده‌اند. اگر دارایی کل شرکت به چهارصد هزار سهم تقسیم شده باشد:
الف) سهم آقای علیزاده چقدر است؟
ب) اگر شخصی ۱۶۰۰۰۰ سهم خریداری کند، در چند درصد سهامها شریک است؟

۱ الف) ۴۰٪ ب) ۱۶۰,۰۰۰

۲ الف) ۱۸۰,۰۰۰ ب) ۵۰٪

۳ الف) ۵۰٪ ب) ۱۸۰,۰۰۰

۴ الف) ۱۲۰,۰۰۰ ب) ۴۰٪

پاسخ

۴

سهم آقای علیزاده $120,000 = 400,000 \times \frac{30}{100}$ الف)

ب) برای اینکه متوجه شویم این فرد در چند درصد از سهام شرکت، شریک است از این فرمول استفاده می‌کنیم:

$$\frac{(\text{میزان سهام فرد}) \times 100}{(\text{تعداد کل سهام})} = \frac{160000}{400000} \times 100 = 40\%$$

فیلم پاسخ

۱۴۸. صبا و نگار تصمیم می‌گیرند به سینما بروند. آن‌ها در مجموع ۶۰ هزار تومان برای دیدن فیلم، هزینه پرداخت کرده‌اند. اما همان اوایل فیلم متوجه می‌شوند، فیلم، مورد علاقه‌شان نیست و از سینما خارج می‌شوند. این هزینه را در علم اقتصاد چه می‌نامند؟

۱) هزینه فرصت

۲) هزینه هدررفته

۳) قید بودجه

۴) نیاز به افزایش بودجه

پاسخ

۲) هزینه‌هایی که پرداخت شده است و شما نمی‌توانید آن را بازگردانید، هزینه هدررفته نام دارند. هزینه‌های هدررفته مهم نیستند؛ چون دیگر رفته‌اند و قادر به برگشتن نیستند.

فصل

[دهم] فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری

[دهم] درس ۳: اصول انتخاب درست

زیرواحد یادگیری

[دهم] قانون چهارم: هزینه‌های هدر رفته را

فراموش کنید!

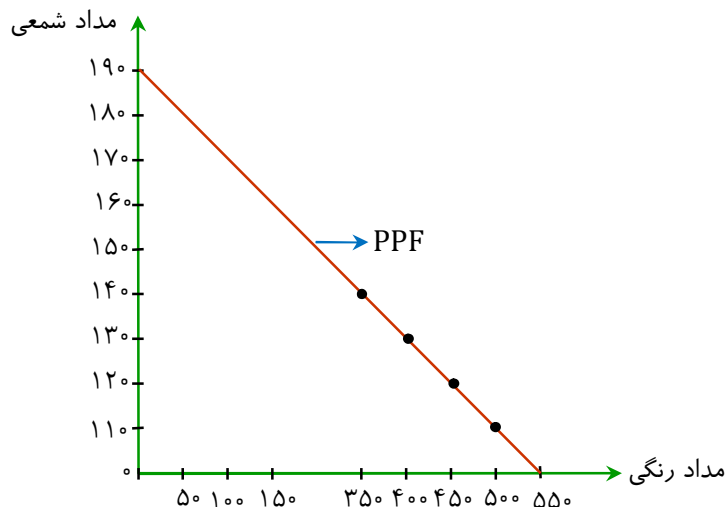
حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۴۹. خانم اسدی هر ماه ۱۳۰ جعبه مداد شمعی تولید می‌کند، او تصمیم می‌گیرد بنا بر نیاز بازار در این ماه ۴۵۰ جعبه مداد رنگی تولید کند. در این صورت و با توجه به نمودار زیر، هزینه فرصت او چقدر است؟

- ۱) ۲۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از دست داده‌ایم.
- ۲) ۱۰ جعبه مداد شمعی که به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی از دست داده‌ایم.
- ۳) ۵۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.
- ۴) ۱۰۰ جعبه مداد رنگی که بیشتر تولید کرده‌ایم.

پاسخ

۲) تولید چند ماه با مختصات:

$$B \begin{cases} \text{مداد شمعی } ۱۲۰ \\ \text{مداد رنگی } ۴۵۰ \end{cases} \leftarrow A \begin{cases} \text{مداد شمعی } ۱۳۰ \\ \text{مداد رنگی } ۴۰۰ \end{cases} \text{ تغییر کرده است.}$$

به ازای ۵۰ جعبه مداد رنگی بیشتر، از تولید ۱۰ جعبه مداد شمعی صرف‌نظر کرده‌ایم که این ۱۰ جعبه مداد شمعی هزینه فرصت است.

فصل
فصل ۱: اصول انتخاب در کسب و کار

واحد یادگیری
درس ۴: مرز امکانات تولید

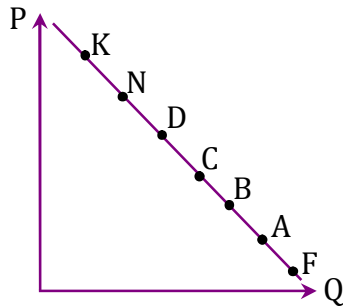
زیر واحد یادگیری
الگوی مرز امکانات تولید

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

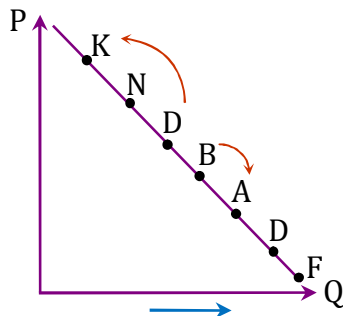
۱۵۰. با توجه به نمودار، به ترتیب علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به K کدام است؟

- ۱ منحنی تقاضا - افزایش قیمت - کاهش قیمت
- ۲ منحنی عرضه - افزایش عرضه - کاهش عرضه
- ۳ منحنی عرضه - کاهش عرضه - کاهش تقاضا
- ۴ منحنی تقاضا - کاهش قیمت - افزایش قیمت

پاسخ

۴

در منحنی تقاضا بین P و Q رابطه معکوس وجود دارد و نمودار آن نزولی است.

علت حرکت از نقطه B به A ← کاهش قیمت در نتیجه افزایش تقاضا است.

علت حرکت از نقطه D به K ← افزایش قیمت در نتیجه کاهش تقاضا است.

فیلم پاسخ

۱۵۱. کارخانه‌ای سنگ آهن را از معدن استخراج کرده و آن را به قیمت ۱۰۰۰ واحد به کارخانه‌های تولید فولاد می‌فروشد. شرکت‌های تولید فولاد، سنگ آهن را به فولاد تبدیل می‌کنند و آن را به قیمت ۲۲۰۰۰ واحد به شرکت‌های خودرویی می‌فروشند و شرکت‌های خودرویی با ایجاد تغییرات، از ورق فولادی در تهیه خودرو استفاده می‌کنند و در نهایت با قیمت ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشند. در صورتی که نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد:

الف) میزان این نوع مالیات در مرحله دوم چقدر است؟
ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چقدر است؟

۱ الف (ب) ۳۵۰ ۲۲۰

۲ الف (ب) ۲۲۰۰ ۳۵۰۰

۳ الف (ب) ۳۵۰۰ ۲۲۰۰

۴ الف (ب) ۲۲۰ ۳۵۰

پاسخ

۲

$$\text{واحد } ۲۲۰۰ = ۲۲۰۰۰ \times \frac{۱۰\%}{۱۰۰} = ۲۲۰۰ \text{ (الف)}$$

بدانید

ب) برای اینکه مالیات بر ارزش افزوده کل را به دست آوریم، کافی است ده درصد مبلغی را که به مصرف‌کننده نهایی فروخته شده است، محاسبه کنیم. ۳۵۰۰۰ واحد به مصرف‌کننده نهایی فروخته شده است که ده درصد آن برابر است با:

$$\text{واحد } ۳۵۰۰ = ۳۵۰۰۰ \times \frac{۱۰\%}{۱۰۰}$$

فیلم پاسخ

۱۵۲. مالیات بر «مشروبات غیرالکلی ماشینی» و مالیات بر «دخانیات» مربوط به کدام یک از انواع مالیات است؟

- ① مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی
- ② مالیات بر مصرف
- ③ مالیات بر درآمد اتفاقی
- ④ مالیات بر ارزش افزوده

پاسخ

② مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات از بارزترین نمونه‌های مالیات بر مصرف در ایران است.

فصل

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

زیرواحد یادگیری

ابزارها و منابع تأمین مالی دولت

حیطه شناختی

مقدماتی

فیلم پاسخ

۱۵۳. در کشور بنگلادش هزینه تولید هر واحد کالای A، ۴۰۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۸۰۰ دلار است. در کشور هند، هزینه تولید هر واحد کالای A، ۵۵۰ دلار و هزینه تولید هر واحد کالای B، ۳۰۰ دلار است. با توجه به اصل مزیت مطلق به ترتیب از راست به چپ، کشور بنگلادش و هند باید چه کالا و یا کالاهایی تولید کنند؟

۱) A - B

۲) A و B - A

۳) B و A - B

۴) B - A

پاسخ

۴. براساس اصل مزیت مطلق، هر کشور یا نقطه باید کالایی را تولید کند که هزینه تولید آن در مقایسه با سایر نقاط کمتر باشد. کشور بنگلادش در تولید کالای A و کشور هند در تولید کالای B، هزینه کمتری پرداخت می کنند. در نتیجه بهتر است کشور بنگلادش کالای A و کشور هند کالای B تولید کنند.

فصل ۲: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

واحد یادگیری
درس ۷: تجارت بین الملل

زیر واحد یادگیری
اصل مزیت مطلق و نسبی در تجارت

حیطه شناختی
پیشرفته

فیلم پاسخ

۱۵۴. در شهرستان کرج، جمعیت فعال ۴۰۰۰ نفر، تعداد افراد جویای

کار بالای ۱۵ سال ۱۲۰۰ نفر و تعداد افراد بالای ۱۵ سال ۱۴۰۰

نفر است. با توجه به این موضوع:

الف) نرخ بیکاری در این شهر چند درصد است؟

ب) تعداد افراد شاغل در این شهر چقدر است؟

۱) الف) ۳ درصد ب) ۸۲۰۰ نفر

۲) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۸۰۰ نفر

۳) الف) ۳ درصد ب) ۶۲۰۰ نفر

۴) الف) ۳۰ درصد ب) ۲۶۰۰ نفر

پاسخ

۲

$$\text{نرخ بیکاری (الف)} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$\Rightarrow \frac{۱۲۰۰}{۴۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۰\%$$

ب) برای محاسبه تعداد افراد شاغل باید جمعیت بیکار را از جمعیت

فعال کسر کنیم؛ زیرا جمعیت فعال عبارت است از افرادی که مشغول

به کار هستند یا دنبال کار می‌گردند (مجموع افراد شاغل و بیکار)

$$\text{نفر ۲۸۰۰} = ۴۰۰۰ - ۱۲۰۰ = \text{جمعیت شاغل}$$

فیلم پاسخ

۱۵۵. فرض کنید در ماه جاری هزینه سبد بازار ۱۲۰ میلیارد تومان باشد، اگر هزینه سبد بازار در سال قبل در چنین ماهی برابر با ۹۰ میلیارد تومان باشد؛ شاخص قیمت مصرف کننده کدام است؟

۱) ۳۲٪

۲) ۸۳٪

۳) ۳۸٪

۴) ۳۳٪

پاسخ

۴) Cpi برای یک ماه یا یک سال معین محاسبه می شود.

هزینه سبد بازار در ماه (سال) - هزینه سبد بازار در ماه

$$Cpi = \frac{\text{قبل} - \text{(سال) معین}}{\text{هزینه سبد بازار در ماه (سال) قبل}} \times 100$$

$$Cpi = \frac{120,000,000,000 - 90,000,000,000}{90,000,000,000} \times 100 \Rightarrow 33\%$$

فیلم پاسخ

۱۵۶. کدام عبارت به معنای دقیق «مقاوم سازی اقتصادی» اشاره دارد؟

- ۱) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکتها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- ۲) به معنای آن است که ساختارهای اقتصادی و شرکت های تولیدی در مواقع تحریم پر قدرت باشند و وابسته به بیگانگان نباشند.
- ۳) به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد کشور در برابر فشارها و تکان های خارجی مقاوم باشند.
- ۴) به معنای آن است که با اتکا به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع کنند و با تحریم های دشمنان به زانو در نیایند.

پاسخ

- ۱) مقاوم سازی اقتصادی بدین معناست که مجموع نیروهای مولد، شرکتها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی خود را تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

فیلم پاسخ

۱۵۷. جدول زیر نشان‌دهنده وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی می‌باشد. اگر جمعیت این کشور ۴۵ میلیون نفر باشد و اختلاف سهم دهک دوم و هفتم ۶٪، اختلاف سهم دهک سوم و ششم ۳/۵٪ و اختلاف سهم دهک هفتم و دهم ۴/۵٪ باشد، آنگاه:

- الف) به ترتیب، سهم دهک سوم، هفتم و دهم چند درصد است؟
 ب) شاخص توزیع در آمد کدام است؟
 پ) جمعیت دهک ششم چند میلیون نفر است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۲۰۱۸ میلادی	
سهم دهک اول	۴٪
سهم دهک دوم	۵/۵٪
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۸٪
سهم دهک پنجم	۹/۵٪
سهم دهک ششم	۱۰٪
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۴٪
سهم دهک نهم	۱۵٪
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

- ۱) الف) هفت، یازده، شانزده ب) ۵ پ) ۳/۵
 ۲) الف) هفت، یازده و نیم، شانزده و نیم ب) ۴ پ) ۳/۵
 ۳) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۴ پ) ۴/۵
 ۴) الف) شش و نیم، یازده و نیم، شانزده ب) ۵ پ) ۴/۵

پاسخ

۳

فیلم پاسخ

$$۶ = ۵/۵ - \text{دهک هفتم} \Rightarrow ۶ = \text{دهک دوم} - \text{دهک هفتم (الف)}$$

$$\text{دهک هفتم} = ۵/۵ + ۶ = ۱۱/۵$$

$$\frac{3}{5} = \text{دهک سوم} - 10 \Rightarrow \frac{3}{5} = \text{دهک ششم} - \text{دهک سوم}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{5} = \text{دهک سوم} - 10 \Rightarrow \frac{3}{5} = 10 - \frac{3}{5} = \frac{47}{5}$$

$$\frac{4}{5} = \frac{11}{5} - \text{دهک دهم} \Rightarrow \frac{4}{5} = \text{دهک دهم} - \frac{11}{5}$$

$$\text{دهک دهم} = \frac{4}{5} + \frac{11}{5} = \frac{15}{5} = 3$$

$$\text{ب) } \frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = \frac{3}{1} = 3 = 300\%$$

پ) در توضیحات شاخص وضعیت توزیع درآمد گفته شد که کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شود بنابراین سهم هر دهک $\frac{4}{5}$ میلیون نفر است.

$$\frac{45}{10} = \frac{4}{5}$$

اقتصاد

فصل

فصل ۳: اقتصاد رشد و پیشرفت

واحد یادگیری

درس ۱۱: رشد و پیشرفت اقتصادی

زیرواحد یادگیری

شاخص‌های دیگر اندازه‌گیری پیشرفت

اقتصادی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۵۸. خانم ایروانی درآمد سالیانه‌ای معادل ۳۰ میلیون تومان دارد.

اگر مخارج او معادل ۱۰ میلیون تومان اجاره خانه، ۲/۵ میلیون خدمات رفاهی، ۲ میلیون قبوض، ۴ میلیون غذا، هزینه‌های حمل‌ونقل ۱ میلیون تومان، بیمه، بنزین و پوشاک جمعاً معادل ۶ میلیون تومان و اقلام مصرفی که خریداری شده، اما استفاده نشده ۳ میلیون تومان باشد و پس‌انداز او از سال قبل معادل ۲/۵ میلیون تومان باشد:

الف) خانم ایروانی چقدر بیشتر یا کمتر از درآمد خود خرج کرده است؟

ب) خمس پرداختی ایشان چقدر است؟

۱ الف) ۱/۵ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۲ الف) ۱/۵ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

۳ الف) ۲ میلیون کمتر از درآمد خرج کرده ب) ۶۰۰,۰۰۰ تومان

۴ الف) ۲ میلیون بیشتر از درآمد خرج کرده ب) ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان

پاسخ

۲

میلیون تومان $30 \Rightarrow$ درآمد خانم ایروانی

مخارج $10 + 2/5 + 2 + 4 + 1 + 6 + 3 = 28/5$

$1/5$ میلیون تومان کمتر از درآمد خود خرج کرده است $1/5 = 30 - 28/5$

$7 = 3 + 1/5 + 2/5 =$ مجموع پول باقی‌مانده در پایان دوره قبلی

$\frac{20}{100} \times 7,000,000 = 1,400,000 =$ خمس

۱۵۹. منظور از «خرید مقایسه‌ای» چیست؟

- ① فرایند بررسی تفاوت قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات برای یک خرید هوشمندانه است.
- ② فرایند بررسی خرید شما که کدام محصول بیشترین منفعت و کمترین هزینه را دربردارد.
- ③ فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.
- ④ فرایند بررسی تفاوت و ویژگی‌های خرید کالای ارزان و کالای گران‌قیمت براساس کیفیت است.

پاسخ

- ③ خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

فیلم پاسخ

۱۶۰. «واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می کند»، مربوط به است.

① سپرده بلندمدت

② سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت

③ سپرده قرض الحسنه

④ سپرده غیردیدیاری

پاسخ

② در سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت: واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می کند.

فیلم پاسخ

